

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
ΤΟΥ ΕΞ ΕΒΡΑΙΩΝ

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Καί τῶν ἐθίμων αὐτῶν, μετ' ἀποδείξεως
ἐκ τῆς Ἱερᾶς καί Θείας Γραφῆς,
Παλαιᾶς τε καί Νέας.

ΑΘΗΝΑΙ 1980

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
ΤΟΥ ΕΞ ΕΒΡΑΙΩΝ

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Καί τῶν ἐθίμων αὐτῶν, μετ' ἀποδείξεως
ἐκ τῆς Ἱερᾶς καί Θείας Γραφῆς,
Παλαιᾶς τε καί Νέας.

Ἐκδοθέν πρωτοτύπως μὲν ρουμανιστί ἐν Ἰασίῳ τῷ 1803, εἰς
ἐλληνικὴν δέ μετάφρασιν τῷ 1818 ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ἐν ἣ
προσετέθησαν καί τὰ ἐκλεκτότερα ἐκ τοῦ περὶ τῶν Ἑβραίων
ἔργου τοῦ Παύλου Μεδίκων.

Ἔκδοσις Ε΄.

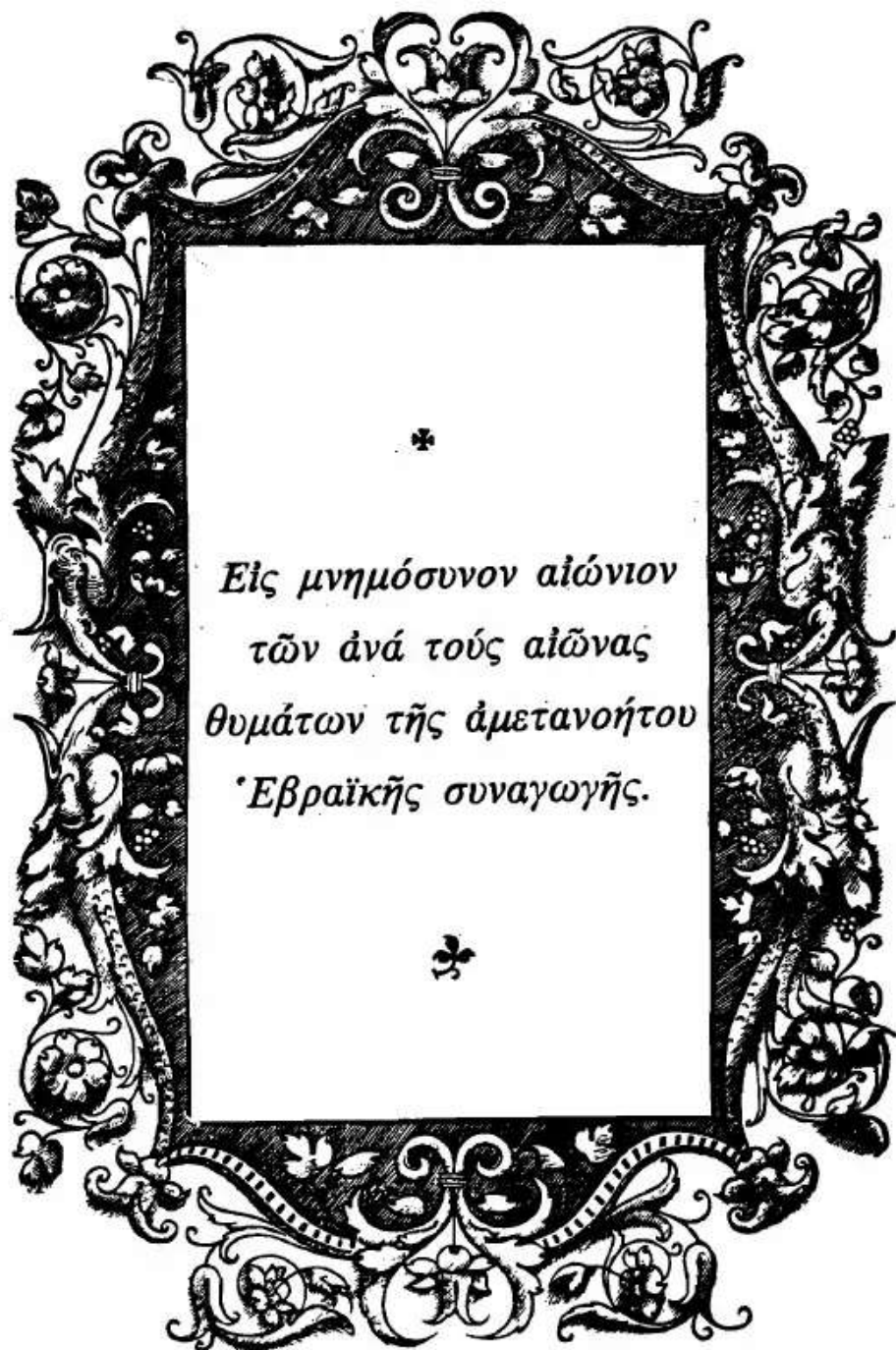
Ἐπιμέλεια: Θεοδωρήτου Μοναχοῦ, Ἀγιορείτου

ΑΘΗΝΑΙ 1980

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΘΕΟΣ ΗΜΩΝ

Τοιχογραφία Μανουήλ Πανσελήνου Πρωτάτον Ἁγίου Ὄρους ἀρχ. 14' αἰ.

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον
τῶν ἀνά τοὺς αἰῶνας
θυμάτων τῆς ἀμετανοήτου
Ἑβραϊκῆς συναγωγῆς.

Μάρτυς μου είναι ὁ Ἰησοῦς-Χριστός ὅτι δέν γράφω κινούμενος ἀπό φθόνον, ἀλλά ἀπό ἀγάπην πρὸς τό γένος μου.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Συγγραφεύς τοῦ ἀνά χειῖρας ἔργου μέχρι τοῦ 1974 ἐθεωρεῖτο ὁ πολὺς Νεόφυτος ὁ Καυσοκαλυβίτης. Ἄπαντες σχεδὸν οἱ ρουμᾶνοι καὶ Ἕλληνες ἐρευνῆται τοῦ βίου του, ἄνευ ἐνδοιασμοῦ τινος, ἀπέδιδον τό ἔργον εἰς τὸν ἀνωτέρω λογιώτατον ἱεροδιάκονον, γνωρίζοντες καλῶς τὴν ἐξ ἐβραίων καταγωγὴν του⁽¹⁾. Ὁ κυριώτερος ὅμως λόγος πού ὠδήγησε τοὺς Ἕλληνας βιογράφους του νά τὸν ἀποδεχθοῦν ὡς συγγραφέα τοῦ παρόντος ἔργου ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως τό προοίμιον τῆς ἐλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ πρωτοτύπου ρουμανιστί συγγραφέντος ἔργου: «**Ἀνατροπὴ τῆς θρησκείας τῶν Ἑβραίων**», Ἰάσιον 1818⁽²⁾, τό ὁποῖον ἔφερεν ὑπογραφήν: ὁ ἐλάχιστον ἐν μοναχοῖς Νεόφυτος. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐγνώριζον ἀφ' ἐνός τὴν πολυετῆ δρᾶσιν τοῦ ἀγιορείτου λογίου ἐν Βλαχίᾳ, καὶ μάλιστα ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐνθα ἐχρημάτισε διδάσκαλος τῆς Σχολῆς τοῦ ἀγίου Σάββα⁽³⁾, ἀφ' ἐτέρου δέ τὴν ἐβραϊκὴν καταγωγὴν του περί τῆς ὁποίας γίνεται ἱκανὸς λόγος καὶ ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ ἔργου, συνεπέραναν ὅτι αὐτὸς θά πρέπη νά εἶναι ὁ δημιουργὸς τῆς ἐν λόγῳ συγγραφῆς. Εἰς μάλιστα ρουμᾶνος ἐπιστήμων ἰσχυρίσθη ὅτι ἐκοιμήθη εἰς τὴν περίφημον μονὴ τοῦ Νεάμτσου⁽⁴⁾, παρα-

1. Ὁ μὲν ἀνεψιὸς αὐτοῦ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι «ἐγεννήθη ἐν Πάτραις τῆς Πελοποννήσου ἐκ πατρὸς ἐβραίου, ἀποδεξαμένου τὸν Χριστιανισμόν» (Χ. Τζώγα, ἡ περί μνημοσύνων ἔρις ἐν ἀγίῳ Ὁρει κατὰ τὸν 17' αἰῶνα, Θεσ/νίκη 1969, σ. 16), ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, ὅτι ἦτο «Πελοποννήσιος τὴν πατρίδα τό δὲ γένος ἐξ ἐβραίων εἰς Χριστὸν πεπιστευκότων». (Περί τῶν Ὁ' ἐρμηνευτῶν τῆς Π. Διαθήκης, Ἀθήνησι ΑΩΜΘ, τόμ. Δ', σελ. 821).
2. Πρόκειται περί τοῦ ἔργου *Infruntarea Jidovilor*, τό ὁποῖον ἐκυκλοφορήθη τό πρῶτον εἰς Βουκουρέστιον τό 1803.
3. Χ. Τζώγα, μν. ἔργον, σ. 24.
4. Πρόκειται περί τοῦ C. Erbiceanu καὶ οὐχί τοῦ Litziica, ὡς πιθανολογεῖ ὁ Τζώγας ἐν σελ. 24 τοῦ μν. ἔργου του.

συρθείς εις τοῦτο ἀπό τό γεγονός τῆς κοιμήσεως ἐν τῇ ἀνωτέρω μονῇ λογίου τινος ρουμάνου μοναχοῦ ὀνόματι Νεοφύτου, ὅστις ραββῖνος πρότερος ὢν ἐγένετο τελικῶς ὀρθόδοξος ἀσπασθεὶς καί τόν μοναχικόν βίον. Ἡ σύγχρονος σχεδόν δρᾶσις ἐν Βλαχία τῶν ἀνωτέρω ἀνδρῶν καί τό γεγονός τῆς ἐξ ἐβραίων ἀμφοτέρων καταγωγῆς ἐδημιούργησε, ὡς ἦτο πολύ φυσικόν, τήν γνωστήν σύγχυσιν.

Οὕτως οὐδεὶς ἐπιστήμων ἄχρι τοῦ 1974 εἶχε ἐξετάσει ἐκ παραλλήλου πρὸς τήν ζωὴν τοῦ ρουμάνου Νεοφύτου τά γνωστά ἄλλως χαρακτηριστικά τοῦ ἀγιορείτου σοφοῦ, ἤτοι ὅτι ὑπέγραφε πάντοτε ὡς Νεόφυτος ἱεροδιάκονος καί οὐδέποτε μοναχός, καί ὅτι κατήγετο ἐξ ἐβραίων γονέων ἀσπασθέντων τόν Χριστιανισμόν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τόν ὁμώνυμόν του ρουμᾶνον μοναχόν, ὅστις μέχρι τοῦ 38 ἔτους τῆς ἡλικίας του διετέλεσε ραββῖνος, κατὰ τήν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν⁵). Ἐν ἄλλοις λόγοις, ὁ μὲν πρῶτος, ὁ καί ἀγιορείτης, ἔλαβε παιδιόθεν τό ὀρθόδοξον βάπτισμα τῆς εἰς Χριστόν πίστεως, ὁ δέ ρουμᾶνος μόλις τό 38 ἔτος τῆς ζωῆς του! Διὰ τόν «γραμματικώτατον» ἐπίσης ἱεροδιάκονον δέν ἔχομεν ἀποδείξεις ὅτι κατεῖχε τοσοῦτον ἀρτίως τήν молδαβικήν, ὥστε νά γράψῃ πρωτοτύπως εἰς αὐτήν τό παρόν ἔργον. Πάντα τά ἀνωτέρω παρατήρησε πρώτη λίαν κριτικῶς ἡ ρουμανίς ἐπιστήμων Adriana Cam. Ciogan εἰς τήν σελίδα 430 τοῦ περισπουδάστου ἔργου της: *Les academies princieres de Bucarest et de Jassy et leurs professeurs*. Θεσσαλονίκη 1974, pp. 730 + LXXIII, ἀποδώσασα τελικῶς τήν πατρότητα τοῦ ἔργου εἰς τόν ρουμᾶνον μοναχόν Νεόφυτον. Ἐάν εἰς τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις τῆς Ciogan προστεθῇ α') ὅτι ὁ ἡμέτερος Νεόφυτος σπουδάσας τῇ προστασίᾳ τοῦ ἐν Βλαχία ἱεράρχου θείου τοῦ ἦτο ἀδύνατον νά τυγχάνῃ ἐβραϊόπουλο καί σπουδαστής συγχρόνως εἰς ὀρθοδόξους ἐκκλησιαστικάς κυρίως σχολάς, ὡς ἦτο ἡ Πατριαρχική Ἀκαδημία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Σχολή τῆς Πάτμου καί τελικῶς ἡ τῶν Ἰωαννίνων ὑπό τόν πολύν Εὐγένιον Βούλγαριν, καί β') ὅτι εἰς μίαν πρότασιν τοῦ κατ' ἐβραίων ἔργου του (κφ. δ') ἀποδύρεται διὰ τὰς κολασμένας ψυχάς, ὡς γράφει, τῶν γονέων καί συγγενῶν του, μεθ' ὧν συναριθμεῖ καί τούς υἱούς του, πρᾶγμα ὅλως ξένον διὰ τόν ἀγιορεί-

5. Βλέπε σχετικῶς τό Προοίμιον τοῦ ἀνά χεῖρας ἔργου.

την ιεροδιάκονον, πολύ ὁμως φυσικόν δι' ἓνα ραββῖνον⁽⁶⁾, τότε ἀσφαλῶς δικαιούται πλήρως ἡ εὐστοχωτάτη παρατήρησις τῆς ἐκλεκτῆς ἐπιστήμονος.

Οὕτω διά τῆς παρούσης ἐκδόσεως ὁ μὲν ἡμέτερος Νεόφυτος ἀπαλλάσσεται τοῦ μώμου τῆς ραββινικῆς ιδιότητος, ὁ δὲ ἄγνωστος ἀλλαχόθεν ρουμᾶνος μοναχός Νεόφυτος, ὁ προσενηγκών διά τῆς ἐπιστροφῆς του εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν καί τῆς συγγραφῆς ἐν συνεχείᾳ τοῦ κατ' Ἑβραίων ἔργου «τὴν μᾶλλον ἐξέχουσαν ὑπηρεσίαν τῇ ἀνθρωπότητι»⁽⁷⁾, ἀποκαθίσταται εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν ἱστορικῶν καί τῶν ὀρθοδόξων γενικώτερον εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ θέσιν.

Σημειωτέον ὅτι ἡ ἱερά μονή τοῦ Νεάμτσου (Neamtuluc), ὅπου ἐκοιμήθη ὁ ἀοιδίμος συγγραφεὺς τοῦ παρόντος ἔργου μοναχός Νεόφυτος, διεδραμάτισε σπουδαιότατον ρόλον διά τὴν ἀναγέννησιν τῆς πατερικῆς καί εἰδικώτερον τῆς μυστικῆς θεολογίας ἐν Ρουμανίᾳ καί Ρωσίᾳ, ἔνεκα τῆς δράσεως ἐν αὐτῇ τῆς ἀδελφότητος τοῦ μεγάλου μολδαβοῦ ἡσυχαστοῦ ἱερομονάχου Παΐσιου Βελιτσκόφσκι.

Τέλος ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐκδότου τῆς παρούσης ἐκδόσεως χαίρομεν καί ἡμεῖς διά τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν πατρότητα τοῦ περιωνύμου ἔργου, διότι πλὴν τῶν ἄλλων μᾶς ἐδόθη καί ἡ εὐκαιρία νά διορθώσωμεν τὰ ἄλλως γραφέντα εἰς ἑτέρας δημοσιεύσεις μας⁽⁹⁾ περί τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου καί πρώτου θεωρητικοῦ ἀρχηγοῦ τῶν περιωνύμων Κολλυβάδων Νεοφύτου τοῦ Καυσοκαλυβίτου⁽¹⁰⁾.

6. Will Durant, Παγκόσμιος Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ, τόμ. Δ' σ. 157

7. Βλέπε σχετικῶς σημ. 11 τῶν Προλεγόμενων.

8. Διά τῆς μεταφράσεως ἐκ τῆς ἐλληνικῆς εἰς τὴν σλαβονικὴν τῆς Φιλοκαλίας, τῶν Ἀσκητικῶν Ἰσαάκ τοῦ Σύρου, τῆς Βίβλου τοῦ Βαρασανουφίου καί ἑτέρων παρομοίων ἔργων ὁ ἐπί εἰκοσαετίαν σχεδόν ἀσκηθεὶς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει μοναχός Παΐσιος ἐγένετο ὁ κυρίως διδάσκαλος τῶν Σλαυῶν εἰς τὴν μυστικὴν Θεολογίαν τῶν ἐλλήνων πατέρων. Βλέπε σχετ. Α. Ταχιάου, Ὁ Παΐσιος Βελιτσκόφσκι (1722 - 1794) καί ἡ ἀσκητικοφιλογικὴ σχολή του, Θεσσ. 1964, σελ. 72 - 119. Πρβλ. ἐπίσης τὸ προσφάτως ἐκδοθέν ἔργον: Blessed Paisius Velichkovsky by schemamonk Metrophanes, Platina, Calif. 1976, Vol I, pp. 25 - 171.

9. Ὁ νομοκάνων Νεοφύτου τοῦ Καυσοκαλυβίτου, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, 1975/3, σ. 197 καί τὰ Προλεγόμενα τοῦ ἔργου: Νεοφύτου Ἱεροδιακόνου Καυσοκαλυβίτου, Περὶ τῆς συνεχοῦς Θείας Μεταλήψεως, σ. 16.

10. Περὶ τῆς εὐεργετικῆς δράσεως αὐτῶν ἐν Ἁγίῳ Ὁρει καί ἀλλαχοῦ βλέπε σχετικῶς τὸ μικρὸν ἀλλὰ περιεκτικὸν ἔργον: Κ. Παπουλίδη, Τὸ κίνημα τῶν Κολλυβάδων, Ἀθήναι 1971.

Ἡ Ἀνατροπή τῆς θρησκείας τῶν Ἑβραίων ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς μίαν ἀπό τὰς πλέον ἰσχυράς πηγὰς τῆς ἀντιϊουδαϊκῆς φιλολογίας⁽¹¹⁾. Ὅχι μόνον διότι συνεγράφη ἀπό πρῶην ραββῖνον, μέ πλήρη γνῶσιν τῆς Ἰουδαϊκῆς καί Χριστιανικῆς Γραμματείας⁽¹²⁾, ἀλλά πρό πάντων διότι συνετάχθη μέ πολύ πάθος καί ἀγάπη πρὸς τοὺς Ἑβραίους, διὰ τοὺς ὁποίους, ὡς ὁ μέγας Παῦλος, πολύ ἠγωνία ἢ εὐαίσθητος καρδία τοῦ Νεοφύτου, καθὼς πολύ χαρακτηριστικά τό ὁμολογεῖ καί ὁ ἴδιος: «Μάρτυς μου εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Ὁποίου ἀπεξενώθην ἀπ' αὐτοὺς αὐτοπροαιρέτως, ὅτι δέν τά γράφω αὐτά κινούμενος ἀπό κανένα φθόνον κατ' αὐτῶν, ἀλλά μάλιστα βοῶ δι' αὐτοὺς μετά τοῦ προφήτου Ἰερεμίου καί λέγω: «Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ καί τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρῶν, καί κλαύσομαι τόν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καί νυκτός»;

Καί ἀλλαχοῦ, σέ πλέον ἐξομολογητικὴν ἔκφρασιν, προσθέτει τά ἀκόλουθα: «Νά μέ πιστεύσητε, ἠγαπημένοι Ὁρθόδοξοι, ὅτι περισσότερα δάκρυα ἔχυσα, παρά ὅσον μελάνι ἐχύθη διὰ τό σύγγραμμα τοῦτο! Διότι ἐνθυμούμενος τὴν γενεάν μου, τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς μου, τοὺς προπάτοράς μου, τοὺς ἀδελφούς καί τοὺς υἱούς μου, ὅτι εἶναι καταβεβυθισμένοι εἰς τόν Ἄδην, φρίττω καί τρέμω καθ' ὅλας τὰς αἰσθήσεις μου. Καί μάλιστα ἐνθυμούμενος ὅτι ἄχρι ἡλικίας τριάκοντα ὀκτώ χρόνων ἤμην εἰς αὐτὴν τὴν μεμιασμένην πλάνην, καί ὅτι ἡ καρδία μου ἐστάθη κεκαλυμμένη μέ τό κάλυμμα τοῦ Μωϋσέως⁽¹³⁾, καί ὅτι ἐδίδαξα αὐτοὺς ἐναντίον τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ἀκόμη

11. «Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Νεοφύτου τούτου (ἦτοι τοῦ παρόντος ἔργου, σ. ἡμ.) εἰς 6 προσφεύγουσιν οἱ πλείστοι καί οἱ αὐθεντικώτεροι τῶν Εὐρωπαϊῶν θεολόγων, ὅταν πρόκηται νά διασαφήσωσι τὰ σκοτεινά, ἢ νά ἐξιχνιάσωσι τὰ ἐν λευκῷ χωρία τοῦ Ταλμούδ... τοῦ ἀνδρός τοῦ παρέξαντος τῇ ἀνθρωπότητι τὴν μᾶλλον ἐξέχουσαν ὑπηρεσίαν... (Π. Κασσιμάτη, Αἷμα, Ἑβραῖοι, Ταλμούδ, σ. 58) Καί περαιτέρω: «Τό παρά τῶν μεγαλονόων ἡμῶν λογίων περιφρονηθέν σύγγραμμα τοῦ Νεοφύτου μετεφράσθη τῇ ἐγκρίσει τοῦ πάπα εἰς τὴν Ἰταλικήν, πρὸς δέ, καί εἰς ἀπάσας προσφάτως τὰς Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, καί ἀποτελεῖ τό σπουδαιότερον οὕτως εἰπεῖν ἐφόδιον, τῶν λόγῳ καί ἔργῳ διαπρεπόντων θεολόγων, τῶν καταγινομένων εἰς τό ἀπαίσιον πρόβλημα τῆς θρησκείας τῶν νῦν Ἑβραίων». (σελ. 59. σημ. 1)
12. Τοῦτο ἐμφαίνεται σαφέστατα εἰς πλείστα μέρη τῆς παρούσης συγγραφῆς.
13. «Ἄλλ' ἐπιρώθη τά νοήματα αὐτῶν ἄχρι γάρ τῆς σήμερον τό αὐτό κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται. Ἄλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγιγνώσκεται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κείται ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τό κάλυμμα». (Β' Κορ. γ, 14-16)

περισσότερον τρέμω. Διά τό όποϊον άρα είμαι άξιός τώρα νά όνομασθῶ καί Χριστιανός;»

‘Ο έκδότης τῆς πρώτης έκδόσεως τοῦ έργου εἰς τήν έλληνικήν άποκαλεῖ τόν Νεοφύτου έπιτυχῶς «μάρτυρα τῆ προθέσει» γιά τό θάρρος του νά άποκαλύψη τά άπόρρητα τῶν όμογενῶν του, διότι ἦτο τοῖς πᾶσι γνωστόν τό θανάσιμο μῖσος τῶν ‘Εβραίων έναντίον εκείνων πού άπεκάλυπτον τά μυστικά καί τάς πλάνας των. ‘Ο θάνατος τόν άνέμενεν ανά πᾶσαν στιγμήν⁽¹⁴⁾. Ψυχή όμως πού έγνώρισε τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου καί έδιδάχθη δι’ αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νά άγαπᾶ τόν πλησίον ὡς έαυτήν, μή προτιμῶσα τό συμφέρον της, αλλά τό τοῦ έτέρου, εἶναι άδύνατον νά μή κηρύξη τά θαυμάσια τῆς ‘Ορθοδόξου πίστεως, ἔστω καί άν τήν άπειλῆ αὐτός ὁ θάνατος. ‘Ας άφίσωμεν όμως τόν ἴδιον νά μᾶς όμιλήση γιά τούς λόγους πού τόν ὠδήγησαν εἰς τήν συγγραφήν τοῦ παρόντος έργου καί τούς κινδύνους πού έσήμαινε μιά τέτοια πράξις.

« ‘Ακούσας λοιπόν έγώ ὁ άνάξιός, ὅτι τόσον πολύ καταδικάζουσιν οἱ άγιοι προφήται τούς ‘Εβραίους καί τούς αίρετικούς, εὐσπλαγχνίσθη δι’ αὐτούς καί κατέβαλον κόπους γράψας εἰς τοῦτο τό βιβλίον πολλήν άπόδειξιν καί μαρτυρίαν διά τήν άγίαν ὀρθόδοξον πίστιν, ὅπου ἤθελε πληρωθῆ καί εἰς έμένα τόν άθλιον ὁ λόγος τοῦ λέγοντος ψαλμοῦ «διδάξω άνόμους τάς ὁδούς σου καί άσεβεῖς επί σέ έπιστρέψουσι»⁽¹⁵⁾. «Λοιπόν διά δύο αίτια έσύνησα τοῦτο τό βιβλίον· ἕνα μέν, ὅτι ἴσως άκούοντες μερικοί άπό τούς ‘Εβραίους, τούς Χριστιανούς πού

14. Καί τοῦτο διότι ἡ έπίσημος διδασκαλία τοῦ Ταλμούδ, βάσει τοῦ ὁποῖου πορεύεται ὁ ‘Εβραϊσμός, ἔχει αὐστηροτάτας κυρώσεις διά τούς άρνητάς τοῦ ‘Ιουδαϊσμοῦ. «Οἱ βαπτισθέντες ‘Εβραῖοι δέον νά θανατώνωνται» (Hilkoth Akum X,²), «Φονεύσατε τούς άρνησιθρήσκους, τούς στραφέντας πρὸς τόν χριστιανικόν δόγμα» (Iore Dea 158,2)

« ‘Εκεῖνοι οἱ ὁποῖοι δέν πιστεύουν εἰς τό Τοράχ, δέον νά φονευθοῦν». (Choschen Ham, 425,5). Καί εἰς τά γνωστά Πρωτόκολλα: «‘Ο θάνατος εἶναι τι τό αναπόφευκτον δι’ ἕαστον άνθρωπον. Καλλίτερον λοιπόν εἶναι νά έπισπεύδωμεν τό τέλος εκείνων, οἵτινες έμποδίζουν ἢ προσπαθοῦν νά έμποδίσουν τό έργον μας. Οὕτω ἡμεῖς θανατώνωμεν άδελφούς μασσώνους, χωρίς οὐδεῖς νά υποπτεύεται τίποτε έκτός τῶν άλλων άδελφῶν. ‘Ολοι αὐτοί άποθνήσκουν όταν παραστῆ άνάγκη, ὡς άπό φυσικήν άσθένειαν... ‘Ενῶ κηρύσσομεν εἰς τούς γκόιμ τάς φιλελευθέρους άρχάς, ἡμεῖς κρατοῦμεν τόν ‘Εβραϊκόν λαόν μας καί τούς πράκτοράς μας εἰς αὐστηροτάτην ὑπακοήν».

15. «‘Οτι πρότερον έδίδαξα τούς ‘Εβραίους κατά τῆς άγίας καί πεφωτισμένης πίστεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ‘Ιησοῦ Χριστοῦ· τώρα δέ, μέ τό μέγα αὐτοῦ έλεος, οὐκ ὀλίγους εἴλευσα πρὸς τήν άληθινήν ἡμῶν ὀρθόδοξον πίστιν. Καί διά παντός έπιμελοῦμαι, καί θέλω έπιμεληθῆ ἄχρι τελευταίας μου αναπνοῆς, νά έπιστρέψω τούς ‘Εβραίους πρὸς τόν Χριστόν, ὄχι δυναστικῶς, ὅτι δέν ἔχω καμμίαν δύναμιν, οὔτε δι’ άλλης τινός τέχνης, αλλά μόνον διά βοηθείας τοῦ Σωτῆρος μου ‘Ιησοῦ Χριστοῦ καί δι’ ὀλίγης μαθήσεως ὅπου μοί έχάρισεν ὁ Θεός...»

θά τό διαβάζουν, νά ἔλθωσιν εἰς τόν ἑαυτόν τους οἱ ἄθλιοι νά γνωρίσωσι τήν ἀλήθειαν. Καί κατ' ἄλλο, ὅπου ἰδών ὁ Χριστιανός εἰς ποίαν πλάνην καί ὀργήν θεϊκὴν καί αἰωνίαν καί ἀτελεύτητον εὐρίσκεται ἡ συναγωγὴ τῶν Ἑβραίων, νά εὐχαριστήσῃ τῷ Θεῷ εἰς κάθε ὥραν, ὅτι δέν ἐγεννήθη εἰς τήν μεμιασμένην πλάνην τῶν Ἑβραίων».

Καί ἀλλαχοῦ, ἀφοῦ περιέγραψε τίς ἀπειλές τοῦ πατρός του, πρὸς αὐτόν, ἐάν ἐτολμοῦσε καί ἀπεκάλυπτε ποτε τό **μυστικὸ τοῦ αἵματος**, καταλήγει: «Ἄλλ' ἐγὼ εἰς καιρὸν ὅπου ἔδεξάμην πατέρα τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καί μητέρα τήν ἁγίαν Ἐκκλησίαν, θέλω κηρύξει τήν ἀλήθειαν ἐν παντί τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ, καθὼς λέγει ὁ σοφὸς Σειράχ: «Ἔως τοῦ θανάτου ἀγώνισαι περὶ τῆς ἀληθείας». Καί κατ' ἀλήθειαν εἰς μέγαν κίνδυνον ἤμην καί ἀκόμη εὐρίσκομαι εἰς **κίνδυνον θανάτου** διὰ τήν ἀποκάλυψιν τούτου τοῦ μυστηρίου».

Μέ τάς λέξεις: «τούτου τοῦ μυστηρίου» ἐννοεῖ τάς ἀποκαλύψεις του περὶ τοῦ τί κάνουν οἱ Ἑβραῖοι τό αἷμα τοῦ χριστιανοῦ, συνηθέστατα παιδίου, τό ὁποῖον φονεύουν ὀλίγον πρό τοῦ Πάσχα των. Τήν φοβερὰν αὐτὴν πράξιν οἱ ἴδιοι βεβαίως τήν ἀρνοῦνται⁽¹⁶⁾, ἐνῶ οἱ φίλοι των προσπαθοῦν νά τήν παραστήσουν ὡς μῦθον⁽¹⁷⁾, ὅσοι ὁμως ἐπίσημοι ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο χριστιανοί, ὁμιλοῦν σαφῶς καί μετ' ἀποτροπιασμοῦ διὰ τήν ἀνωτέρω μιὰν ἀνθρωποκτονίαν. Διό καί σημειῶνει ὁ Νεόφυτος: «Διὰ τήν τοιαύτην αἱματοχυσίαν ἀπό πολλοὺς τόπους εἶναι ἐξωρισμένοι, ἀπό τήν Ἰσπανίαν ἐξωρίσθησαν, καί ἀπό ἄλλους τόπους⁽¹⁸⁾, καθάπερ λέγει ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ «...εἰ μὴν, εἰς αἷμα ἡμαρτες, καί αἷμα διώξεταιί σε». Εἰς τό πολύτιμον καί μοναδικόν εἰς τό εἶδος του ἔργον τοῦ Πέτρου Κασσιμάτη, «Αἷμα, Ἑβραῖοι, Ταλμούδ», Ἀθῆναι, 1891, δύναται τις ν' ἀναγνώσῃ δεκάδας παραδειγμάτων ἀνθρωποθυσιῶν, διαπραχθεισῶν παρά τῶν Ἑβραίων ἀπό τοῦ 5 μ.Χ. αἰῶνος μέχρι τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος, συμφώνως πρὸς τήν σχετικὴν ὑποχρεωτικὴν διδασκαλίαν τοῦ **Ταλμούδ** καί τῶν

16. Π. Κασσιμάτη, Αἷμα, Ἑβραῖοι, Ταλμούδ, σ. 84-86, Ἀθῆναι 1891.

17. Will Durant. Παγκόσμιος Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ, τόμ. ΣΤ' σελ. 843.

18. W. Durant. μν. ἔργ. σ. 836-855, καί Ἀρχιμ. Χριστ. Καλύβα, Ἑβραϊσμός καί Τεκτονισμός, Ἀθῆναι 1955², σ. 32-41.

Ραββίνων. Μέ τό σύνθημα: «ἅγιος ὁ χριστιανόν σφαγιάζων» τό εἰδεχθές Ταλμούδ διδάσκει ἀνά τούς αἰῶνας τούς ὀπαδούς του τάς ἀνωτέρω ἀνθρωποθυσίας τῶν χριστιανῶν, αἰτιολογῶν ὡς ἀκολούθως αὐτάς: «Ὁ εὐσεβής ἑβραῖος γινωσκέτω, ὅτι τό αἷμα τῶν Χριστιανῶν **θυσία** ἐστί τά μάλα εὐπρόσδεκτος τῷ οὐρανῷ, ὥστε τό χέειν αἷμα χριστιανοῦ, εἶναι θυσία τόσῳ ἱερά, ὅσον ἢ τῶν μᾶλλον πολυτίμων ἀρωμάτων καί μύρων, μέσον **ἐξιλεώσεως** τῶν ἀμαρτανόντων Ἑβραίων, θυσία πρό παντός συναποφέρουσα τήν εὐλογίαν τοῦ Ἵψίστου ἐπί τῶν ἐκτελούντων καί μεταλαμβάνόντων αὐτῆς!»

Ταλμούδ, Γγεμάρα, κεφ. Σχελέκ καί Ἄβοδά,
Εἰσήγησις Σαράχ. Σχόλ. Περέκ 1.

Κατωτέρω παραθέτομεν ἐνδεικτικῶς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἔργου τοῦ Κασσιμάτη ἐλάχιστα δείγματα τοιούτων ἀνθρωποθυσιῶν, ἵνα συλλάβῃ ὁ ἀναγνώστης, ἔστω καί ἀμυδρῶς, τό μέγεθος τοῦ τολμωμένου ἀνοσιουργήματος.

Α'. »Τῷ 1144 ἡ Ἀγγλία ἐξανίσταται ἐκ φρίκης, πρό τῆς πρώτης ἀποκαλυφθείσης ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἀνθρωποθυσίας. Ὁ δωδεκαετής Γουλιέλμος, τέκνον εὐπόρων καί εὐσεβῶν χωρικῶν τῶν πέριξ τῆς Νορβίχης (Norwich), στέλλεται παρ' αὐτῶν ἐν τινι βυρσοδεψείῳ τῆς ἀνωτέρω πόλεως πρός ἐκμάθησιν τῆς τέχνης. Τάς παραμονάς τοῦ Πάσχα τοῦ ἔτους 1144 οἱ Ἑβραῖοι διά τεχνάσματος προσελκύουσι τόν παῖδα ἐν τῇ συνοικίᾳ των, καί ἀποκρύπτουσιν αὐτόν. «Εἶτα δεσμεύουσιν αὐτοῦ χεῖρας, πόδας καί κεφαλὴν, ὥστε νά μή δύναται ποιῆσαι οὐδέ τό ἐλάχιστον κίνημα, μήδε τήν παραμικρὴν φωνήν, κατόπιν ξυρίζουσι τήν κεφαλὴν του καί πληγώνουσιν αὐτόν δι' ἀκανθῶν ἐν τέλει δέ, ἀφοῦ μυριοτρόπως ἐβασάνισαν τόν μάρτυρα, θέτουσιν ἐπί ἰκριώματος καί διαπερῶσι τήν ἀριστεράν πλευράν καί τήν καρδίαν του διά μακροῦ αἰχμηροῦ σιδήρου, καί ὅπως παρατείνωσι τήν ἀγωνίαν τοῦ θύματος, ἢ δι' ἄλλον τινα λόγον, ἔλουον συνεχῶς τήν κεφαλὴν του διά θερμοῦ ὕδατος». Ὅποτε τέλος, ὁ μάρτυς παῖς, μετά μακράν ἀγωνίαν ἐξέπεμψεν τήν τελευταίαν πνοήν, αἱ αἰμοδιψεῖς τίγρεις ἐμπλησθεῖσαι αἵματος, θέτουσι τό πτώμα ἐντός σάκκου καί φέρουσι αὐτό εἰς πλησιόχωρον δάσος, ὅπως ἐγκρύψωσιν. Ἄλλ' ἐκεῖ, θεία βουλήσει, συναντῶνται μετά τοῦ Ἐἰλουέρδου, κατοίκου ἐκ τῶν σημαινόν-

των τῆς πόλεως, ὅστις κατιδῶν τὰ γενόμενα, σπεύδει πρὸς καταμήνυσιν τῶν ἐνόχων. Οὗτοι φοβηθέντες τὰς συνεπειὰς τῆς μηνύσεως ταύτης, προσφεύγουσι εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Νορβίχης καὶ ἐξαγοράζοντες αὐτόν δι' ἀφθόνου χρυσίου, λαμβάνουσι τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ματαιώσῃ οὗτος τὴν καταγγελίαν τοῦ Ἑϊλλουέρδου. Ἄλλ' αἱ πρὸς τοῦτο προσπάθειαι τοῦ Διοικητοῦ δέν ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας, διότι ἐπὶ τέλους ἀποδειχθείσης τῆς πράξεως οἱ δρᾶσαι κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον, ὁ δὲ μάρτυς κατετάχθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν χορείαν τῶν ἁγίων, καὶ τό λείψανον αὐτοῦ ἐνεταφιάσθη μετὰ μεγίστης πομπῆς καὶ ἐπισημότητος, ὑποληπτόμενον ἔκτοτε ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Νορβίχης». (σ. 105-6)

Β'. »Προσήλυτος ἑβραῖος Ἐμμανουήλ τό ὄνομα, κατήγγειλεν πρό καί μετὰ τὴν εἰς τὸν χριστιανισμόν προσέλευσίν του, φρικώδη ἀνθρωποθυσίαν, διαπραχθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐν Σαβώννη Ἑβραίων, ἧστινος ὑπῆρξεν αὐτόπτης μάρτυς, γευθεὶς μάλιστα ὁ ἴδιος ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ κατ' αὐτὴν σφαγιασθέντος βρέφους. Ἰδού πῶς ἐκθέτει τὰ κατ' αὐτὴν ὁ ἱστορικός Ἀλφόνσος Σπίνας: «Ὁ νεόφυτος Ἐμμανουήλ μοί διεκοίνωσε, γράφει ὁ ἀνωτέρω ἱστορικός, ὅτι ἡμέραν τινὰ τοῦ ἔτους 1452 ὁ πατήρ του τὸν ὠδήγησεν εἰς ὑπόγειόν τι οἰκίας ἑβραίου τινός ἐν Σαββώννη, ἐνθα εὔρον συνηθροισμένους ἑπτὰ ἑτέρους ὁμοθρήσκους των· πάντες οὗτοι ὑπεσχέθησαν ἀλλήλοις δι' ὄρκου, νά μὴ ἀποκαλύψωσι ποτε εἰς οὐδένα ὅ,τι ἔμελλε νά πράξωσι κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, νά κρατήσωσιν δέ τό ἀπόκρυφον μέχρι θανάτου. Κατόπιν τοῦ ὄρκου τούτου εἰς ἕξ αὐτῶν ἔφερον ἕκ τινος παρακειμένου διαχωρίσματος, διετές χριστιανόν βρέφος, ὅπερ ἀφοῦ ἐγύμνωσαν, ἔθεντο ἐπὶ τινος δοχείου, χρησιμεύοντος συνήθως ὅπως δέχεται τό αἷμα τῶν περιτεμνομένων τέκνων των. Εἶτα τέσσαρες τῶν παρεστώτων, ἤρξαντο πρῶτοι τοῦ ἀπαισίου ἔργου τῆς ἀνθρωποθυσίας. Ὁ εἷς ἐκράτει τεταμένον τὸν δεξιόν βραχίονα τοῦ ἀθώου πλάσματος, ἕτερος τὸν ἀριστερόν, τρίτος ἐκράτει ὑψωμένην τὴν κεφαλὴν τοῦ βρέφους ὥστε νά σχηματίζεται οὕτω σταυρός, ὁ δὲ τέταρτος εἰσῆγε στυπία ἐν τῷ στόματι τοῦ δυστήνου πλάσματος, ὅπως ἐμποδίζῃ τὰς κραυγὰς του. Κατόπιν λαβόντες πάντες ἐπιμήκη καὶ αἰχμηρὰ σιδηρᾶ ὄργανα, ἤρξαντο διαπερῶντες τὸ ἀσπαῖρον σῶμα, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, ἰδίως πρὸς τὴν καρδιακὴν χώραν, ὥστε τό αἷμα πανταχόθεν ἐξερχόμενον διέρρεε καὶ κατέπιπτεν ἐντός τοῦ

ὑπό τούς πόδας τοῦ βρέφους σκεύους. Τό φρικτῶδες τοῦτο θέαμα, τοιαύτην μοί παρήγαγεν ἐντύπωσιν, προσέθεσεν ὁ Ἐμμανουήλ, ὥστε ἡσθάνθην ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις μου καί μόλις ἠδυνήθην ν' ἀποσυρθῶ καί πέσω, εἰς τό σκοτεινότερον μέρος τοῦ ὑπογείου, καλύψας τούς ὀφθαλμούς, ὅπως μή βλέπω. Ἄλλ' ἐντός ὀλίγου προσελθὼν ὁ πατήρ μου μ' ἀνήγειρε καί μοί ἠνάγκασε νά ὀρκισθῶ ἐκ νέου, ὅτι εἰς οὐδένα θά ἀπεκάλυπτον τά ὅσα εἶδον· εἶτα, ἀφοῦ ἀρκούντως μ' ἐκολάκευσε καί μέ ἐθώπευσε, μέ ἔφερε πλησίον τῶν ἄλλων, ἐνθα δέν εἶδον πλέον, εἰμή τό πτώμα τοῦ βρέφους διαμελισμένον, τά δέ τεμάχια ταῦτα, μετ' ὀλίγον ἐρρίφθησαν ἐν τῷ ἀποπάτῳ τῆς οἰκίας.

Κατόπιν τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ πτώματος, καθάρισαντες καί κόψαντες εἰς μικρά τεμάχια διαφόρους ὀπώρας, ὡς μῆλα κάρυα, ἀμύγδαλα, σῦκα, κτλ., ἐβύθισαν ταῦτα πάντα ἐν τῷ σκεύει τῷ περιέχοντι τό αἷμα. Ἐκ τοῦ βδελυροῦ καί φρικώδους τούτου γεύματος πάντες ἐγεύθημεν ἄνευ ἐξαιρέσεως, ἀλλά τοιαύτην ἡσθάνθην ναυτίασιν, ὥστε ἐπί δύο ἡμέρας εἶχον ἐμέτους, ἐπί πολύν δέ χρόνον ἀπεστρεφόμενην πᾶσαν ζωικήν τροφήν». (σ. 125-6)

Γ'. »Τῷ 1485 ἐν Βικεντία (Vicence) σφαγιάζεται ὑπό τῆς αἰμοπότιδος φυλῆς, ἐν τῷ μέσῳ τρομερῶν βασάνων, ὁ χριστιανόπαις **Λαυρέντιος**, ὄντινα ἡ Δυτική Ἐκκλησία κατέταξεν ἐν τοῖς ἀγίοις. Ἡ ἀνθρωποθυσία αὕτη ὑπῆρξεν ἀφορμή, τῆς ὑπό τοῦ πάπα Βενεδίκτου 14ου (Benoit XIV) ἐκδοθείσης Βούλλας, τῆς γνωστῆς ὑπό τόν τίτλον (Beatus Andreas), δι' ἧς ἀναγνωρίζεται ἐπισήμως ὑπό τῶν ἀρχηγῶν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ὡς ὑπᾶρξαν καί ὑπᾶρχον πάντοτε τό ἐναγές τῶν ἀνθρωποθυσιῶν παρ' Ἑβραίοις ἔθιμον». (σ. 131-2)

Δ'. »Τῷ 1784 ἀπωλέσθη ἐν Ζακύνθῳ δωδεκαετῆς παῖς, ὀνόματι **Ἰωάννης Ζερβός**. Ἄνευρέθη δέ ὑπό τῶν συγγενῶν αὐτοῦ τό πτώμα ἐντός σάκκου, μετά ὀκτώ ἡμέρας ἀπό τῆς ἐξαφανίσεώς του, φέρον ἐπ' αὐτοῦ τύπους ἤλων καί ἐντομῶν ἐπί τῶν χειρῶν καί τῶν ποδῶν, λόγχης δέ ἐπί τῆς πλευρᾶς. Ἐκ τῶν τοιούτων σημείων ὁ λαός πεισθεῖς, ὅτι τό ἔγκλημα διεπράχθη ὑπό τῶν Ἑβραίων, ἐξηγέρθη κατ' αὐτῶν, ἐπλήγωσε μερικούς καί ἐπροξένησεν αὐτοῖς ζημίας τινάς. Ὁ παῖς ἐτάφη ἐντός τῆς Μητροπόλεως καί κατόπιν, μετά δώδεκα ἔτη, κατόπιν ὄραματος, ἀνευρέθη σῶος. Πληροφορηθεῖς τό γεγονός ὁ δυτικός ἐπίσκοπος τῆς νήσου, ἤρπασε τό σῶμα καί ἔπεμψεν

αυτό εις Ἑνετίαν, ὅπου σώζεται ἐκεῖ, ὑπό τό ὄνομα «ἅγιος Ἰωάννης τοῦ σταυροῦ». Ἐν Ζακύνθῳ δέ περισώζεται μόνον ὁ εἷς τῶν ποδῶν αὐτοῦ, φέρων τόν τύπον ἡλου καί φυλάσσεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἑσταυρωμένου». (σ. 149)⁽¹⁹⁾

* * *

Βεβαίως εἰς τήν παροῦσαν εἰσαγωγήν δέν προτιθέμεθα νά καταπονήσωμεν τόν ἀγαπητόν ἀναγνώστην ἀναλύοντες καί ὑπομνηματίζοντες ὅλας τάς ἀποκαλύψεις τοῦ ὁμολογητοῦ μοναχοῦ Νεοφύτου. Δέν ἐπιτρέπεται ὅμως νά ἀφίσωμεν ἀπαρατήρητον τό εἰσέτι ἐνυπάρχον καί διδασκόμενον διά τοῦ **Ταλμούδ** μῖσος τῶν Ἑβραίων κατά παντός μή Ἰουδαίου, πρᾶγμα πού εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τήν δημιουργίαν τῆς Μασονίας τοῦ Κομμουνισμοῦ, Χιλιασμοῦ καί ὅλης τῆς συγχρόνου συγχύσεως τῶν Ἐθνῶν.^(19α)

Ὁ πρῶτος ὅστις ἀπεκάλυψε εἰς τήν ἀνθρωπότητα τό περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας τοῦ **Ταλμούδ** (τῶν 63 ἱερῶν βιβλίων τῶν ραββίνων), ἡ ὁποία δύναται νά συνοψισθῇ ὡς **διδασκαλία διαφθορᾶς, ἀνηθικότητος καί μίσους κατά παντός μή Ἑβραίου**, τυγχάνει ὁ σοφός ἱερεὺς I.B. Προναίτης (ῥῶσος ἐλληνικῆς καταγωγῆς), Καθηγητῆς τῆς ἀρχαίας Ἑβραϊκῆς γλώσσης εἰς τήν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Πετροπόλεως. Ἀφιερῶσας ὅλην σχεδόν τήν ζωὴν του εἰς τήν μελέτην τοῦ Ταλμούδ, ἐξέδωκε τό 1893 εἰς τήν λατινικὴν τό ἔργον: «Τό Ταλμούδ χωρίς μάσκα - Αἱ μυστικαὶ διδασκαλαὶ τῶν Ραββίνων περὶ τῶν Χριστιανῶν», διά τοῦ ὁποίου ἀπεκαλύπτετο εἰς ὅλον τόν χριστιανισμόν κόσμον τό μέγα συνωμοτικόν ἔργον τῶν ἀντιχριστῶν Ἑβραίων καθ' ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Δυστυχῶς λίγο διάστημα μετὰ τήν κυκλοφορίαν του δέν εὐρίσκετο εἰς οὐδεμίαν δημοσίαν βιβλιοθήκην τοῦ κόσμου! Ἴδού ὅμως ὅτι τό 1954, ἤτοι 60 ἔτη μετὰ τάς ἀποκαλύψεις τοῦ αἰδεσιμωτάτου π. Προναίτου, ὁ ἐν Ἀμερικῇ ραββῖνος Βενιαμίν Freedman ἠσπά-

19. Πρβλ. Σχετικῶς ἐφημερίδας «Βῆμα» τοῦ Πύργου καί «Καιρούς» Ἀθηνῶν κατά Μάϊον τοῦ 1980, ὡς καί «Ἀκρόπολις» κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1891. Ἐπίσης «Ἀμαλθεία» Σμύρνης τῆς 10 Ἀπριλίου 1859.

19α: Πρβλ. σχετικῶς τά Πρωτόκολλα τῶν σοφῶν τῆς Σιών καί εἰδικῶς διά τήν ἐλληνικὴν πραγματικότητα: Γ. Π. Φουράκη, Σιωνιστικὲς συνωμοσίαι, Ἀθήνα 1977, σσ. 427.

σθη τόν Χριστιανισμό, καί ὡς ὁ ἡμέτερος Νεόφυτος, ἤρχισε σφοδρόν καί ἄφοβον πόλεμον κατά τοῦ παγκοσμίου Σιωνισμοῦ. Τά κατωτέρω δημοσιευόμενα ἀποσπάσματα, ἀποτελοῦν περικοπάς ἐκ τῶν 63 βιβλίων τοῦ Ταλμούδ, τάς ὁποίας ἐδημοσίευσεν ὁ Freedman εἰς ἀνοικτήν ἐπιστολήν του πρὸς τόν ἀρχιεραββῖνον τῆς Βοστώνης Dr. Δαυίδ Coldstein ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Ὀκτ. 1954, καί ἦτις ἐπιστολή ἀπετέλεσεν ἓν ἐκ τῶν πλέον ἰσχυρῶν κτυπημάτων πού ἐδέχθη ὁ ὄντως σατανικός Σιωνισμός τοῦ 20οῦ αἰῶνος.

«Οἱ χριστιανοί εἶναι ἓνας λαός γαιδάρων. Ἐθῶς δολοφονίας, ἐφ' ὅσον ὁ σκοπός εἶναι ἡ δολοφονία χριστιανοῦ. Οἱ χριστιανοί ἐπλάσθησαν διὰ νά ὑπηρετοῦν τοὺς Ἑβραίους πάντοτε. Αἱ γεννήσεις τῶν χριστιανῶν πρέπει νά ἐλαττωθοῦν ἀριθμητικῶς. Ἐπιτρέπεται νά ἐξαπατᾶ τις τοὺς χριστιανούς. Οἱ καλλίτεροι τῶν γχοῖμ (ἄλλοθρήσκων, σκυλανθρώπων) πρέπει νά φονεύωνται. Μή κάμνεις συμφωνίας καί μή ἐπιδεικνύεις κανένα οἶκτον πρὸς τοὺς χριστιανούς. Οἱ χριστιανοί πρέπει νά καταστραφοῦν, ὡς εἰδωλόατραι». (Διὰ τὴν ἀκριβῆν παραπομπὴν καί λεπτομερείας - ὄρα: Χ. Βασιλοπούλου, Ἡ Ἑβραϊομασωνία ξεσπεπάζεται, σελ. 84-96, Ἀθῆναι 1975.

«Ὅλα τὰ ὑπάρχοντα τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἀνήκουν εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἐπομένως δικαιούται νά τὰ ἀρπάξῃ, ἄνευ οἰωνδῆποτε δισταγμῶν. Οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἀνθρώπινα ὄντα, ἀλλὰ τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου δέν εἶναι ἀνθρώπινα ὄντα, ἀλλὰ κτήνη. Ὅταν θά ἔλθῃ ὁ Μεσσίας ὁ κάθε Ἑβραῖος θά ἔχῃ 288 σκλάβους». (Dr. D.C. Yermak, Σιωνισμός, Θανάσιμος ἀπειλή κατά τῆς ἀνθρωπότητος, σ. 50-53).

Διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀποκαλύψεων ἐν συνδυασμῶ μέ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰ περίφημα «Πρωτόκολλα τῶν σοφῶν τῆς Σιών», βλέπομεν νά ἀληθεύῃ μέχρι κεραίας ὁ λόγος τοῦ θείου Παύλου, τόν ὁποῖον ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς, προκειμένου νά παρηγορήσῃ αὐτούς ἐκ τῶν δεινῶν πού τοὺς προεξένησαν οἱ Ἑβραῖοι, «τῶν καί τόν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καί τοὺς ἰδίους προφήτας, καί ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καί Θεῶ μή ἀρεσκόντων, καί πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων⁽²⁰⁾».

20. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς καί ὁ πολὺς Γκαῖτε ἔγραφε: «Πῶς ἡμεῖς δυνάμεθα νά ἐπιτρέψωμεν συμμετοχὴν τῶν Ἑβραίων εἰς τόν πολιτισμόν μας, τοῦ ὁποίου τὴν πηγὴν καί τὴν προέλευσιν ἀρνοῦνται;». Καί ὁ γνωστός Βολταῖρος, καίτοι τοσοῦτον φιλελεύθερος καί ἄθεος ὢν: «Δέν θά εὔρετε εἰς τοὺς Ἑβραίους παρά ἓνα λαόν ἀμαθῆ καί βάρβαρον, ὅστις συνενώνει ἀπό πολλοῦ

Κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τό ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε· ἔφθασε δέ ἐπ' αὐτούς ἡ ὀργή εἰς τέλος» (Α' Θεσσ. β' 15-6).

Κατά τήν διαπραγματεύεισιν τοῦ θέματός του ὁ Νεόφυτος ἀποδεικνύεται ἰκανός ἐρευνητής, μέ πλουσίαν γνῶσιν τῆς Γραφῆς καί ηὔξημένην κριτικήν ἰκανότητα, τῆς ὁποίας ὁμως ἡ ἀπόδοσις μειοῦται πως ἔνεκα τῆς πληθωρικῆς χρήσεως τοῦ ἀλληγορισμοῦ κατά τήν ἐρμηνείαν ἐνίων ἀγιογραφικῶν ρητῶν, προφανῶς ἐξ ὑπερμέτρου ζήλου καί ἀποστροφῆς τῆς ἀντιχρίστου Συναγωγῆς.

Πάντως εἶναι ἄξιον θαυμασμοῦ, πῶς ἕνας πρῶην ραββῖνος ἠδυνήθη νά ἀλλοιωθῆ τοσοῦτον, ὥστε εὐθύς μετά τήν βάπτισίν του, ὡς τό σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος, νά ἀναδειχθῆ εἰς διδάσκαλον καί ἀπολογητήν τῆς Ὁρθοδοξίας, δεινόν δέ στηλιτευτήν τῆς τῶν Ἰουδαίων πλάνης!

Τό ἀνά χεῖρας ἔργον τοῦ πρῶην ραββίνου Νεοφύτου ἐκυκλοφορήθη τό πρῶτον πρωτοτύπως ρουμανιστί τό 1803, εἰς δέ τήν ἑλληνικήν του μετάφρασιν τό 1818, ἀμφότερα ἐν Ἰασίῳ τῆς Ρουμανίας⁽²¹⁾. Ἡ β' ἔκδοσις του ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει τό 1834, ἡ γ' ἐν Ναυπλίῳ ἐπίσης τό 1834, ἡ δέ δ' τό 1861 ἐν Ζακύνθῳ.

Ἡ παροῦσα πέμπτη ἔκδοσις ἀποτελεῖ πιστήν ἀντιγραφὴν τῆς α' ἐν Ἰασίῳ ἐκδόσεως, ἀπαλλαγεῖσα μόνον, κατά τό δυνατόν ἡμῖν, τῶν πολλῶν ὀρθογραφικῶν λαθῶν τῆς, καί ἰδίως τῶν ἐσφαλμένων ἀγιογραφικῶν παραπομπῶν· ἐδιωρθώσαμεν περὶ τὰς διακοσίας!

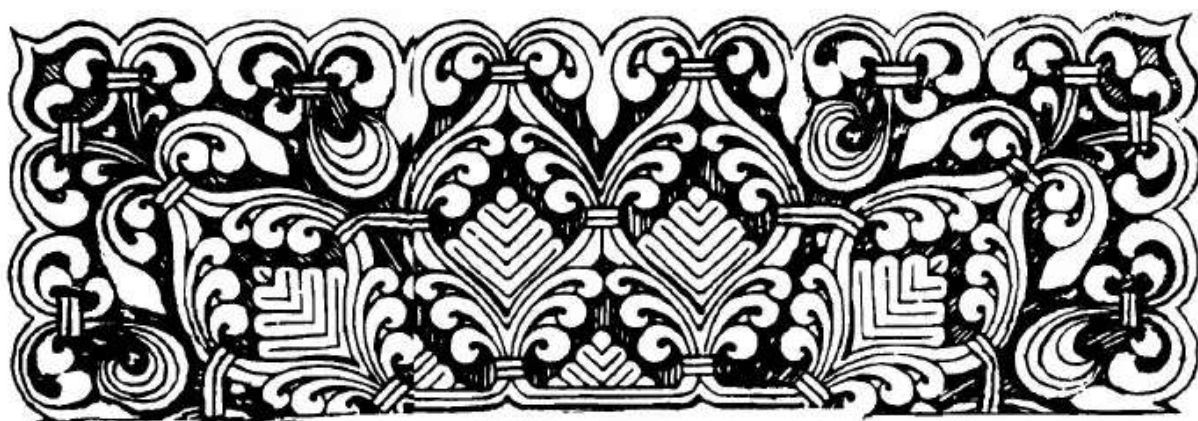
τὴν πλέον αἰσχρὰν φιλαργυρίαν, τὴν ἀπεχθῆ δεισιδαιμονίαν μέ τό ἀκατανίκητον μῖσος δι' ὅλους τοὺς λαούς, οἵτινες τὸν ἀνέχονται καί τὸν πλουτίζουν». Δρ. Ἀριστ. Ι. Ἀνδρονίκου, Ὁ Ἰούδας διὰ μέσου τῶν αἰώνων, σελ. 12, Ἀθῆναι 1975². Πρόκειται περὶ ἐνός ἐκ τῶν πλέον ὠραίων ἔργων κατὰ τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων· τό συνιστῶμεν θερμῶς, ὁμοῦ μετά τοῦ ἐτέρου ἔργου τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως: Κίνδυνος ἐν ὄψει, Ἀθῆναι 1976², σσ. 161.

21. Δυστυχῶς ἡ μετάφρασις αὕτη, ὡς καί πᾶσα ἄλλως τε μετάφρασις, πόρρω ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νά ἀποδίδῃ τό γλαφυρόν καί ρητορικόν ὕφος τοῦ Ἀγιορείτου διδασκάλου, ὡς καλῶς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν σημειώσεων 4,7 καί 8 τῶν Προλεγομένων, ἐνθα παρατίθενται δείγματα τῆς ρητορικῆς του γραφίδος.

Τέλος φρονοῦμεν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ μεγάλου Νικηφόρου Θεοτόκη ὅτι δέν πρέπει ἡ κυκλοφορία παρομοίων ἔργων νά διακοπῆ⁽²²⁾, διότι ἄχρι τέλους τῆς ἱστορίας πολλοί καλόπιστοι Ἑβραῖοι θά ἐπιστρέψουν εἰς τόν Χριστιανισμόν, συμφώνως πρός τήν διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς καί τῶν ἁγίων Πατέρων⁽²³⁾, ἀρκεῖ οἱ ὀρθόδοξοι ποιμένες νά δεικνύουν εἰς αὐτούς ἀπλανῶς τήν ὁδόν τῆς μετανοίας καί ἐπιστροφῆς⁽²⁴⁾.

Θ.Μ.

-
22. Ὅρα τά προλεγόμενα αὐτοῦ εἰς τό ἔργον: «Πόνημα χρυσοῦν Σαμουήλ Ραββί τοῦ Ἰουδαίου ἐξελέγχον τήν τῶν Ἰουδαίων πλάνην», Λευψία 1769, ὅπου μετὰ περισσῆς χάριτος ἰσχυρίζεται, ὅτι παρά τήν ἀπιστίαν καί σκληροκαρδίαν πού ἔδειξαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τήν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου καί τοὺς διδασκάλους αὐτοῦ, ἐν τούτοις ὁ ἀγών ὑπέρ τῆς σωτηρίας τῶν καλοπροαιρέτων δέν θά πρέπη νά διακοπῆ. « Ἀλλά τί διά τοῦτο;» γράφει, «πρέπει ἄρα νά κλείσωμεν τό στόμα; Νά κρύψωμεν τόν κάλαμον; Νά μή ἔχωμεν πλέον καμμίαν ἐλπίδα ὑπέρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας; Ὁχι!, «οὐαί δέ μοί ἐστιν ἐάν μή εὐαγγελίζωμαι». (Α' Κορ. θ'). Ἀληθές μὲν εἶναι, ὅτι ὅλον τό Ἰουδαίων τό γένος δέν ἐφωτίσθη, ἀλλ' ὁμως ἀπό τόν καιρόν τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας ἕως τῆς σήμερον ἀναρίθμητον εἶναι σχεδόν τό ἔξ αὐτῶν πιστεῦσαν πλῆθος. Ἐπειδή δέν ἔπαυσαν ἀπό καιρόν εἰς καιρόν νά ἔλκωνται ὑπό τῆς χάριτος, ὅσοι ἦσαν δοχεῖα καθαρά καί ἀξια νά ὑποδεχθῶσι τόν φωτισμόν τῆς πίστεως».
23. Πρβλ. τό ὠραιότατον ἀντιϊουδαϊκόν ἔργον: «Διάλογος τοῦ ἁγίου πατρός ἡμῶν Γρηγορίου, ἀρχ/που Αἰθιοπίας μετὰ τοῦ Ἑβραίου Νομοδιδασκάλου Ἐρβάν περί τῆς ἀληθοῦς πίστεως τοῦ Χριστοῦ», Θεσσαλονίκη, Ἐκδ. Β. Ρηγοπούλου, σσ. 236. Ἐπίσης τό λίαν διδακτικόν πόνημα: Ὁ ραββῖνος Ἰσαάκ Μ. Πιστεύσας εἰς τόν Χριστόν καί χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας... Ὑπό Ν. Χ. Ἀμβραζῆ, Ἀθήναι 1901², σσ. 174.
24. Δηλώσεις ὁμως ὡς ἡ κατωτέρω, τοῦ δῆθεν ὀρθοδόξου ἀρχ/που Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, δημοσιευθεῖσαι μάλιστα προλογικῶς εἰς τόν τόμον τόν περιέχοντα τά Πρακτικά τοῦ διαλόγου μετὰ τῶν ὀρθοδόξων καί Ἰουδαίων ἐν Ν. Ὑόρκη κατά τό 1972, οὐ μόνον δέν πείθουν τήν Ἰουδαϊκὴν Συναγωγὴν περί τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπωλείας, ἣν ἀκολουθεῖ, ἀλλ' ἀποτελοῦν καί τήν πλέον βλάσφημον «προβολήν» τῆς ὀρθοδοξίας ἐνώπιον τῶν ἀείποτε ἐχθρῶν τῆς. Παραθέτομεν κατωτέρω ἐν μεταφράσει χαρακτηριστικόν τμήμα τοῦ ἀνωτέρου προλόγου. «Προσέτι, ἕκαστος ἐξ ἡμῶν (ἦτοι τῶν Χριστιανῶν ὀρθοδόξων καί τῶν Ἑβραίων, σ. ἡμ.) ἐχόμεν ἐπ' αἰῶνας συνηθίσει ἡ τοῦ νά μονοπωλῶμεν Θεόν καί ἀλήθειαν ὡς ἰδιοκτησίαν μας καί μοναδικήν κατοχήν ἢ νά βλέπωμεν ὁ εἰς τόν ἄλλον, ἀκόμη καί εἰς τὰς κοινὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις μας, μέ καχυποψίαν καί κατά καιρούς μέ μάτι ἐχθρικόν... Μόλις κατά τὰ τέλη τοῦ περὶ τὸν αἰῶνα, καί εἰδικῶς μετὰ τὰς μαζικὰς θηριώδεις σφαγὰς τῶν Γερμανοεβραίων ὑπὸ τοῦ Χιτλερικοῦ καθεστῶτος, ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τῆς Δύσεως ἀντελήφθημεν, ὅτι εἰμεθα ἐπιβεβαρωμένοι μέ μίαν ἀντίστοιχον εὐθύνην, διότι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπεδίδομεν τήν σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς Ἑβραίους»!!!
- JOURNAL OF ECUMENICAL STUDIES, Orthodox Christian - Jewish dialogue, 1976, No 4, σ. 2 καί ἐν: The Greek Orth. Theol. Review, Vol XXII, (1977), No 1, σ. 2. ΧΡΟΝΙΚΑ, Ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Κεντρικοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑλλάδος, Ὀκτ. 1979, σ. 3.

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

Από ὅσα βιβλία ἔχομεν διαλαμβάνοντα περί τῆς θρησκείας καί τῶν δεισιδαιμονιῶν τῶν Ἑβραίων κανέν δέν ἀνακαλύπτει τόσον φανερά τά ἀπορρητότερα τῆς πλάνης καί τās κακουργίας των, ὡς τό παρόν σύγγραμμα τοῦ μακαρίτου Νεοφύτου μοναχοῦ τοῦ ἐξ Ἰουδαίων, ὅστις ραββῖνος χρηματίσας καί μεμνημένος πάντα τά παρ' αὐτοῖς ἀπόρρητα, δέν ὤκνησεν ἅμα λαβών τό θεῖον χρίσμα τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, νά κοινολογήσῃ εἰς Μολδαβικήν διάλεκτον, τά ὁποῖα καί διά τῶν τύπων ἐξεδόθησαν τῷ 1803.

Ὁ σκοπός τοῦ συγγραφέως δέν ἦτον μόνον διά νά μάθωσιν αὐτάς τās πλάνας καί κακουργίας τῶν Ἑβραίων οἱ Χριστιανοί, ἀλλά πολλῶ μᾶλλον διά τῶν Χριστιανῶν νά φωτισθῶσιν οἱ ὑπό τῶν ραββίνων πλανώμενοι Ἑβραῖοι, οἵτινες ἀγνοοῦσι καί τās ἀρχάς καί τόν σκοπόν τῶν γινομένων, καί φωτισθέντες νά καταπτύσωσι τήν δολεράν πλάνην καί ἐπιστρέψωσιν εἰς τό φῶς τῆς ἀληθείας.

Ὁ ζῆλος αὐτοῦ ὑπέρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ὁμογενῶν του ἦτον τόσον πολύς, ὥστε κατεφρόνησε καί αὐτήν τήν ζωήν του, γινώσκων πολλά καλά τās προκειμένας ἀμοιβάς διά τούς φονεύοντας τόν ἀνακαλύπτοντα τά ἀπόρρητά των. Διά τοῦτο ἠμποροῦμεν νά τόν ὀνομάσωμεν μάρτυρα τῆ προθέσει. Δέν ἔπαυσε δέ ὅσον ἔζησε μετά τό ἅγιον βάπτισμα ἀπό τοῦ νά καθοδηγῆ καί νά διδάσκῃ τούς Ἑβραίους τήν ἀλήθειαν, καί νά ἀποδεικνύῃ διά τῶν Γραφῶν τήν ἀθλιότητα καί τήν πλάνην εἰς τήν ὁποίαν εὐρίσκονται, ἀποστερηθέντες, κατά τās προφητείας, καί βασιλείας, καί ἱερωσύνης, καί ναοῦ, καί πάντων τῶν νομικῶν τελετῶν, καί διασκεδασθέντες εἰς ὅλα τά μέρη τοῦ κόσμου.

Ἡ πεῖρα του ὅμως καί ἡ τριβή εἰς τήν θεῖαν Γραφήν εἶναι πολλά μεγαλυτέρα, παρ' ὅσῃν ἠμπορεῖ τις νά ἐλπίσῃ ἀπό ἓνα ραββῖνον μή πεπαιδευμένον εἰς συστηματικήν ἀκαδημίαν, ἀλλά

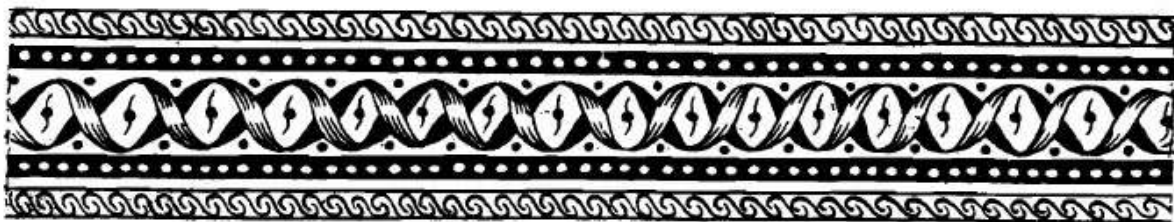
τάς μέν ἀρχάς ἔχοντα ἀπό τούς κοινούς παρά τοῖς Ἑβραίοις διδασκάλους, διά δέ τῆς συνεχοῦς καί ἐπιμόνου μελέτης ἐνισχυθέντα ἱκανῶς εἰς τήν κατάληψιν τῶν τῆς θείας Γραφῆς ῥήσεων.

Ἐγώ ἰδών τό βιβλίον αὐτό καί ἐπιθυμῶν νά τό διαδώσω εἰς τούς ὁμογενεῖς μου, διά νά μάθωσι τά παρά τῶν Ἑβραίων τελούμενα καί μᾶλλον στηριχθῶσιν εἰς τήν εὐσέβειαν, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ, ἐπεμελήθην διά δαπάνης μου καί νά τό μεταφράσω, καί νά τό ἐκδώσω εἰς φῶς διά τῶν τύπων πρός κοινήν ὠφέλειαν.

Ἀποδέξασθε λοιπόν ἀσμένως φιλευσεβεῖς ἀδελφοί τήν προθυμίαν μου, καί ἀναγιγνώσκοντες τό βιβλίον, τόν μέν συγγραφέα μακαρίσατε διά τούς θεαρέστους πόνους του, τούς δέ Ἑβραίους συλλυπούμενοι, διδάσκετε οἱ δυνάμενοι ἐν πνεύματι πραότητος, ἀποδεικνύοντες διά τῶν ἁγίων Γραφῶν τήν τε κατάργησιν τῆς νομικῆς λατρείας, καί τήν ἐναντίαν τῆς θείας Γραφῆς καί δολεράν διδασκαλίαν τῶν ῥαββίνων. Καί ἐάν μέν ἡ προθυμία σας καρποφορήσῃ καί ἐπιστρέψῃ τίνα ἀπό τῆς πλάνης, μακάριοί ἐστε, ὅτι » Ἐάν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπό ἀναξίου ὡς τό στόμα μου ἔση,» λέγει Κύριος διά τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου⁽¹⁾. Εἰ δέ καί μέθλας τάς ἀποδείξεις μένωσιν εἰς τήν τυφλότητα καί συνήθη αὐτῶν σκληροκαρδίαν, ἔξετε καί οὕτως τόν μισθόν παρά Θεοῦ, ὡς πολυπλασιάσαντες τῇ προθέσει τό τάλαντον. Ἐρρωσθε.

Ὁ Ἐκδότης Γεώργιος Γάτζος.

(1) Κεφ. 15. στίχ. 19.

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν.

Εὐλογημένος ὁ Πατήρ, ὁ Υἱός, καί τό ἅγιον Πνεῦμα, ὁ ὀμόνος ἀληθινός θεός ἡμῶν, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν.

Καί καθῶς πρό τῆς κτίσεως τοῦ κόσμου, ὅταν πᾶσα ἡ γῆ ἦτον ἀόρατος, καί κεκαλυμμένη μέ τό σκότος⁽¹⁾, καί ἐνετείλατο ὁ Θεός νά γένη φῶς⁽²⁾ καί ἔπειτα ἐπρόσταξε τόν ἥλιον νά ἀνατείλῃ εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ἐγώ ὁ ἀνάξιος, ἄχρι ἡλικίας τριάκοντα καί ὀκτώ χρόνων, κεκαλυμμένος ὦν μέ τό σκότος τῆς ἀγνωσίας, καί συνεχόμενος ἀπό τήν ἀσθένειαν τῆς ψυχῆς, εὐρισκόμην εἰς τήν πλάνην τῶν Ἑβραίων, καί μή ἔχων ὀδηγόν εἰς τήν κολυμβήθραν τῶν προβάτων, δηλαδή εἰς τό ἅγιον βάπτισμα, ἐκέκραξα μετά τοῦ προφητάνακτος Δαβίδ, λέγων· «Κύριε ὁ Θεός μου φωτιεῖς τό σκότος μου»⁽³⁾. Καί πάλιν· «Ἀποκάλυψον τούς ὀφθαλμούς μου, καί κατανοήσω τά θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου»⁽⁴⁾. Καί ὁ Κύριος εἰσήκουσέ μου «καί ἐπί ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με»⁽⁵⁾, δηλαδή εἰς τό ὕδωρ τοῦ βαπτισματος. Καί «Κύριε ἀνήγαγες ἐξ ἄδου τήν ψυχὴν μου»⁽⁶⁾, καί «Εἰ μή ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, παρά βραχὺ παρώκησε τῷ ἄδῃ ἡ ψυχὴ μου»⁽⁷⁾.

Ἀφ' οὗ μέ ἐφώτισεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός μέ τό φῶς τῆς γνώσεως τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἐπρόσταξε καί τόν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης νά μοί ἀνατείλῃ πρός ἐξουσίαν τῆς σωτηριώδους ἡμέρας. Δηλαδή, ἀφ' οὗ ἐκατάλαβα τήν εἰς Χριστόν πίστιν μέ ἐφύλαξεν ὁ Χριστός, καί δέν ἐδέχθην ἄλλην ἑτερόδοξον θρησκείαν, ἀμή τήν ἐν Χριστῷ ὀρθόδοξον πίστιν, ἡ ὀποία ὀνομάζεται Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, καθάπερ λαλεῖ τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ προφήτου Ἡσαΐου λέγον· «Καί ἔσται τό φῶς τῆς σελήνης ὡς τό φῶς τοῦ ἡλίου, καί τό φῶς τοῦ ἡλίου ἔσται ἑπταπλάσιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ἰάσῃται Κύριος τό σύντριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ»⁽⁸⁾.

Σ.Ε. Οἱ ὑποσημειώσεις τοῦ συγγράμματος ἐτοποθετήθησαν εἰς τό τέλος.

Τουτέστιν ἡ παλαιά Διαθήκη ὠνομάσθη τό φῶς τῆς σελήνης, ὅτι σκιά Νόμου ἦτον (ὅλα τά Πασχάλια αὐτῶν τῶν κατά τήν γέννησιν τῆς σελήνης ἀπαριθμοῦνται), ἡ δέ νέα Διαθήκη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καλεῖται τό φῶς τοῦ ἡλίου, καθάπερ λέγει ὁ προφήτης Μαλαχίας. «Καί ἀνατέλει ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τό ὄνομά μου, ἥλιος δικαιοσύνης»⁽⁹⁾. Λοιπόν τοῦτο τό μυστήριον προεῖδεν ὁ πολὺς τῷ πνεύματι προφήτης Ἡσαΐας λέγων, ὅταν ἐλεύσεται ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἵνα ἰάσῃται τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπό τό σύντριμμα τοῦ ἄδου, τότε μεταβληθήσεται τό φῶς τῆς σελήνης εἰς τό φῶς τοῦ ἡλίου, καθῶς καί ἐγένεν, ὅτι εἰς τήν πρώτην παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε ἐλήλυθε διά τήν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ἴασιν τῶν ψυχῶν αὐτῶν ἀπό τό σύντριμμα τοῦ ἄδου, τότε μετεβλήθη ἡ παλαιά Διαθήκη ἡ ὀνομαζομένη τό φῶς τοῦ ἡλίου. Καί τοῦτο τό φῶς τοῦ ἡλίου, δηλαδή ἡ ὀρθόδοξος πίστις, φωτίζει ἐπταπλασίως περισσότερον ἀπό τήν θρησκείαν τῶν ἑτεροδόξων, διότι δι' ἐπικυρώσεως τῶν ἐπτά συνόδων ἑστερεώθη, καθῶς καί ὁ προφητάναξ Δαβίδ διά τὰς ἐπτά συνόδους εἶρηκε· «Τά λόγια Κυρίου, λόγια ἀγνά, ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῆ γῆ, κεκαθαρισμένον ἐπταπλασίως»⁽¹⁰⁾.

Ἡ καθῶς λέγει ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος. «Ἄλλη δόξα ἡλίου, καί ἄλλη σελήνης, καί ἄλλη ἀστέρων»⁽¹¹⁾ ὅπερ ὁ ἅγιος Πατριάρχης Ταράσιος ἐρμηνεύων λέγει, ὅσοι ζῶσι μέ παρθενίαν εἶναι ὅμοιοι μέ τήν δόξαν τοῦ ἡλίου, ὅσοι δέ ζῶσι μέ καθαρότητα εἶναι ὅμοιοι μέ τήν δόξαν τῆς σελήνης· ἐκεῖνοι δέ ὁποῦ εἶναι ὑπανδρευμένοι καί φυλάττουσι τήν κοίτην ἀμίαντον ὀμοιάζουσι μέ τήν δόξαν τῶν ἀστέρων.

Καί προστίθησιν ἀκόμη ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγων. «Ἀστήρ ἀστέρος διαφέρει ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ»⁽¹²⁾. Δηλαδή διάφοροι εἶναι αἱ χάριτες ἀναμεταξύ εἰς τοὺς ὀρθοδόξους· ἡγουν, ἄλλοι ἔχουσι τήν χάριν τῆς ἐλεημοσύνης, ἄλλοι τῆς φιλοξενίας, ἄλλοι τῆς προσευχῆς, ἄλλοι τῆς ταπεινότητος, ἄλλοι τῆς κατανύξεως, ἄλλοι τῆς ἡμερότητος, ἄλλοι δέ τήν χάριν τῆς νηστείας, καί ἄλλοι ἄλλας.

Εἰς τοῦτον λοιπόν τόν ἥλιον ἐπρόσταξεν ὁ Χριστός διά νά μοί ἀνατείλῃ δῖς πρὸς ἐξουσίαν τῆς σωτηριώδους ἡμέρας.

Πρῶτον, διότι ἐδέχθην τήν ὀρθόδοξον πίστιν, ὁποῦ ὀνομάζεται Ἡλιος δικαιοσύνης καί ὄχι ἄλλην τινά ἑτερόδοξον τῶν

αίρετικῶν, καί δεύτερον, ὅτι ἐδέχθην καί τό Ἄγγελικόν σχῆμα τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς.

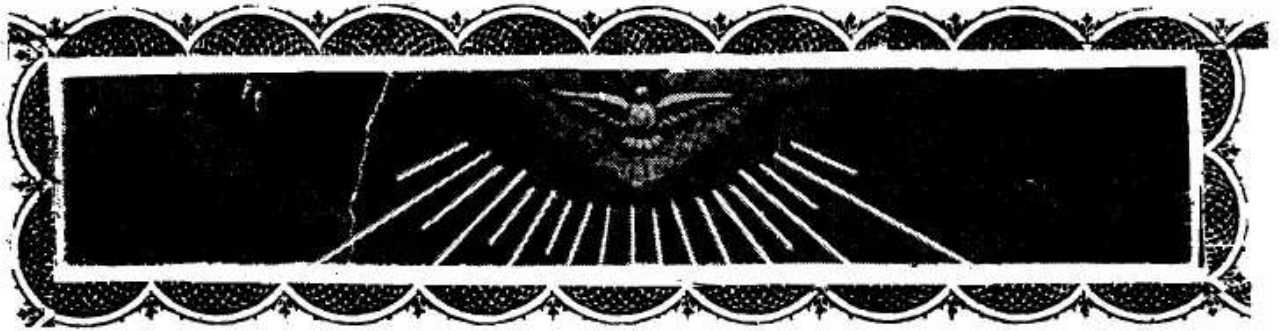
Διά δέ τούς Ἑβραίους ἄκουσον τί λέγει ὁ Σολομών εἰς τήν σοφίαν του. «Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπό ὁδοῦ ἀληθείας, καί τό τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ ἔλαμψεν ἡμῖν, καί ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν»⁽¹³⁾.

Ἐπειδή λοιπόν μέ ἠλέησεν ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καί ἐνικήθη εἰς ἐμένα τόν ἀνάξιον ἢ τάξις τῆς φύσεως, καί μέ ἔβγαλεν ἀπό τό σκότος εἰς τό φῶς τοῦ ἡλίου, ἵνα προσφέρω τῷ σωτήρι μου εὐχαρίστησιν, ἐσύνθεσα τοῦτο τό βιβλιάριον, μικρόν μέν εἰς τό μέγεθος, ὠφέλιμον δέ στοχάζομαι νά εἶναι εἰς τούς ὀρθοδόξους φιλομαθεῖς καί ζηλωτάς τῆς χριστιανικῆς πίστεως χριστιανούς, καθ' ὅτι εὐρίσκονται ἐν αὐτῷ μερικά μυστήρια τῶν Ἑβραίων μεγάλα, πρὸς καταφρόνησιν καί ἀτιμίαν αὐτῶν, τά ὁποῖα ἀπό τόν καιρόν τῆς σταυρώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί ἄχρι τοῦδε, παρ' οὐδενός ἐντελῶς δέν ἦσαν ἀποκεκαλυμμένα. Καί διήρσα αὐτό εἰς τέσσαρα κεφάλαια, κατὰ τούς τέσσαρας Εὐαγγελιστάς, Ματθαῖον, Μάρκον, Λουκᾶν καί Ἰωάννην, τούς ὁποίους προεῖδεν ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ εἰς ὁμοίωμα ἀνθρώπου, λέοντος, μόσχου καί ἀετοῦ. Ἐγώ, ὅστις πρότερον μέν ἤμην διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων, νῦν δέ δι' ἐλέους τοῦ Θεοῦ μου Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐρίσκομαι ὀρθόδοξος Χριστιανός.

Ὁ ἐλάχιστος ἐν μοναχοῖς.

Νεόφυτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΚΕΚΡΥΜΜΕΝΟΝ

Νῦν δέ ἀποκεκαλυμμένον.

Περὶ τῶν Ἑβραίων, περὶ τοῦ αἵματος ὁποῦ λαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦς Χριστιανούς, καὶ περὶ τῆς μεταχειρίσεως αὐτοῦ, μετ' ἀποδείξεων ἐκ τῆς ἱερᾶς Γραφῆς.

Πολλοὶ πολλὰ συγγράμματα κατὰ τῶν Ἑβραίων συνέγραψαν μέ πολλὰς καὶ ἀξιοπίστους μαρτυρίας ἐκ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας Γραφῆς, τόσον διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ἐπήγγελμένου ἡμῖν ἀληθινοῦ Μεσσίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ τῆς παναμόμου παρθένου Μαρίας, ὅσον καὶ διὰ μερικὰς αἰρέσεις τῶν Ἑβραίων, τὰς ὁποίας συνέγραψαν τόσον οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὅσον καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἑβραίων, ὅσοι ἐδέξαντο τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὅμως ἓνα μυστήριον ὁποῦ ἔχουσιν ἀναμεταξύ των οἱ μισάνθρωποι καὶ μισόχριστοι Ἑβραῖοι, τοῦτο ἐγὼ οὐχ εὔρον εἰς κανένα σύγγραμμα γεγραμμένον· καὶ ἀνίσως καὶ προέγραψε τινὰς, πλὴν μέ συντομίαν καὶ ἀμυδρότητα, δηλαδή τὸ νά φονεύωσι τοῦς Χριστιανούς καὶ νά λαμβάνωσι τὸ αἷμα, τοῦτο πολλοὶ τὸ ἐφάνέρωσαν· ὅμως διατί, καὶ τί κάμνουσιν αὐτοὶ μέ τὸ αἷμα τοῦτο, δέν μοί ἔτυχε νά ἰδῶ ἐγγράφως εἰς κανένα βιβλίον· ἴσως διότι περιέμενόν ποτε τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν, καὶ διὰ νά μὴ βδελύττωνται αὐτούς οἱ Χριστιανοί, καὶ δέν ἤθελον τοῦς δεχθῶσιν εἰς τὴν πίστιν, διὰ τοῦτο τὰ περὶ τούτου ἐγγράφως δέν παρέδωκαν.

Ὅμως ἐγὼ, ἐπειδὴ διὰ θείας χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐδέχθην τὸ ἅγιον βάπτισμα καὶ τὸ ἀγγελικόν σχῆμα τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς, πρὸς καταφρόνησιν τῶν ὑπερηφάνων καὶ ἀκαθάρτων Ἑβραίων, καὶ πρὸς

ὄφελος τῶν χριστιανῶν, ὡς εἰς ὁποῦ ἐχρημάτισα ῥαββῖνος (διδάσκαλος) αὐτῶν, τότε μὲν ἦσαν εἰς ἐμένα ὅλα τὰ μυστήρια αὐτῶν ἀποκεκαλυμμένα καὶ πεφυλαγμένα, ἄχρι τῆς ὑποδοχῆς τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· ἀλλὰ τώρα μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὰ καταφρονῶ καὶ τὰ πτύω, καὶ μερικά μέ καλὰς ἀποδείξεις καὶ μαρτυρίας γράφω σαφέστατα ἐνταῦθα.

Ὡς τόσον κατ' ἀρχὰς πρέπον εἶναι νὰ φανερωθῆ, ὅτι τοῦτο τὸ μυστήριον δέν εἶναι γνωστόν εἰς ὅλους τοὺς Ἑβραίους, ἀλλὰ μόνον εἰς τοὺς ῥαββίνους, χαχάμιδες αὐτῶν, καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους αὐτῶν, καλουμένους ὑπ' αὐτῶν Χασεήδεμ, τὸ ὁποῖον μυστήριον φυλάττουσι μετὰ πολλῆς ἀκριβείας. Ὁ δέ σκοπὸς αὐτῶν, διὰ τὸν ὁποῖον αὐτοὶ κάμνουσι τὸν φόνον, εἶναι διὰ τρία αἷτια.

Πρῶτον διὰ τὸ ὑπερβολικὸν μῖσος ὅπερ ἔχουσιν εἰς τοὺς Χριστιανούς, ὑπολαμβάνοντες, ὅτι κάμνοντες τοῦτον τὸν φόνον, προσφέρουσι θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, καθάπερ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ. «Ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ»⁽¹⁾.

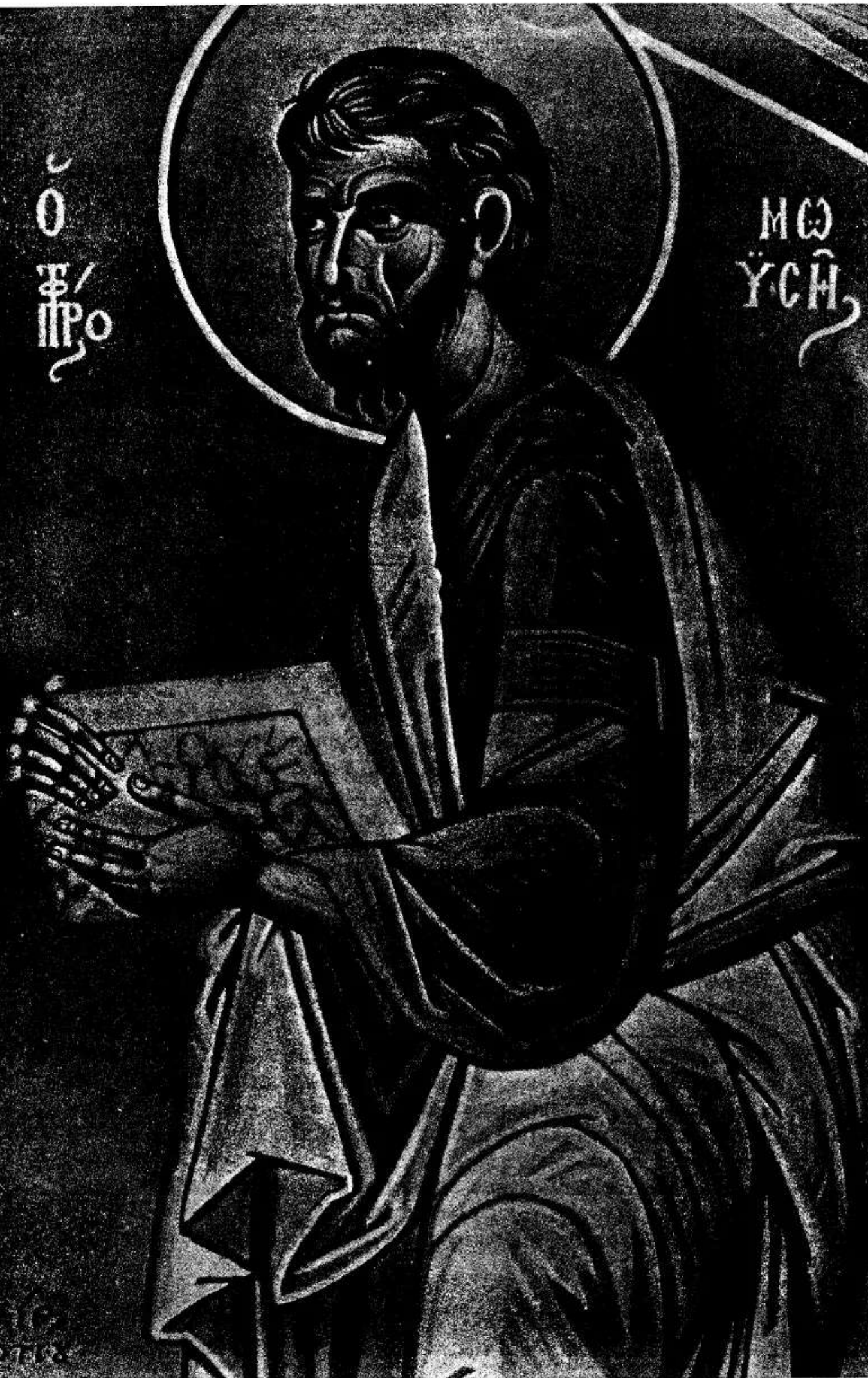
Δεύτερον διὰ πολλὰς δεισιδαιμονίας, δηλαδὴ διὰ μαγείας ὁποῦ κάμνουσιν οἱ Ἑβραῖοι μέ αὐτὸ τὸ αἷμα.

Τρίτον δέ, ἐπειδὴ ἀμφιβάλλουσιν οἱ ῥαββῖνοι, ὅτι ἴσως νὰ ἦτον ὁ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, καὶ ὅτι ραντιζόμενοι αὐτοὶ μέ τὸ ρηθὲν αἷμα σωθήσονται.

Καὶ ὅσον μὲν διὰ τὴν πρώτην αἰτίαν εἶναι γεγραμμένον εἰς ἕν βιβλίον αὐτῶν καλούμενον Χήμηχπ, δηλαδὴ πεντάβιβλος τοῦ Μωϋσέως, ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ὀνομαζομένῳ Ἔξοδος, ὅπου λέγει, ὅτι συνήθροισεν ὁ Φαραὼ ἐξακόσια ἄρματα ἐκλεκτά, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων⁽²⁾, διὰ νὰ διώξῃ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων. Εἰς τὸ ὁποῖον ἐρωτᾷ ὁ ῥαββὶ Σολομών (ὁ μέγας σατανᾶς, ὃς τις ὀδηγεῖ ὅλους τοὺς Ἑβραίους εἰς τὸν ἐξώτερον τάρταρον) λέγων, πόθεν εἶχον οἱ Αἰγύπτιοι ἄλογα διὰ νὰ διώξωσι τοὺς Ἑβραίους, διότι ἡ χάλαζα ἐφόνευσεν ὅλα τὰ ζῶα αὐτῶν;⁽³⁾ Πρὸς τοῦτο ἀποκρίνεται ὁ ἴδιος, ὅτι εἶναι προγεγραμμένον καὶ τοῦτο, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους ἐπίστευσαν ὅτι ἦτον νὰ πέσῃ ἡ χάλαζα⁽⁴⁾, καὶ ἐκεῖνοι συνήθροισαν ὅλα τὰ ζῶα εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, καὶ μέ ἐκεῖνα τὰ ζῶα κατεδίωξαν κατόπιν τοὺς Ἑβραίους. Καὶ λέγει ἐκεῖ ὁ εἰρημένος Σολομών (μαναάν ὦμρι τόφι, καὶ μπανουχοσχῆμ ρετζότζι ἐσμοηχοντόφ, καμπαγοήμ ἄροκ.), οἱ ὁποῖοι λόγοι ἐξηγοῦνται· «Ἐκ τούτου ἡμεῖς διδασκόμεθα, ὅτι ἀπὸ τὸν ἡμερώτερον ὄφιν ἐκβαλε ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸν μυελόν του, καὶ τὸν πλεόν καλλίτερον Χριστιανόν φόνευσέ τον». Δηλαδὴ, ὑπόχρεως εἶναι ὁ καθ' εἰς Ἑβραῖος νὰ φονεύσῃ ἕνα χριστιανόν, πιστεύων, ὅτι μέ τὴν

Ὁ
ΠΡΟ

ΜΩ
ΥΣΗ

20718

τοιαύτην πράξιν σωθήσεται· μ' ὄλον ὁποῦ ἀπό τούς Χριστιανούς ἀπολαμβάνουσιν εὐεργεσίας καθ' ἑκάστην ἡμέραν, πλὴν βδελύττονται κατά πολλά τὴν ὀρθόδοξον ἡμῶν πίστιν· διὰ τοῦτο, καί καθ' ὅτι ἀντίστροφοι ὑπάρχουσι, καί τὴν ἱεράν Γραφήν ἐρμηνεύουσι κατά πολλά ἀντιστρόφως, καί παντάπασιν ἀσυμφώνως. Καθὼς τὴν γεγραμμένην ὑπὸ Μωϋσέως ἐντολήν εἰς τὸ βιβλίον ὀνομαζόμενον Ἔξοδος. «Καί κρέας θηριάλωτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀπορρίψατε αὐτό»⁽⁵⁾ ὅπερ ἐρμηνεύει ἐκεῖ πάλιν ὁ ἀκάθαρτος ραββὶ Σολομών λέγων, ὅτι ὄχι μόνον εἰς τὰ σκυλιά ἐπρόσταξεν ὁ Μωϋσῆς νά τὸ ἀπορρίψητε, ἀμὴ καί εἰς τούς χριστιανούς ἠμπορεῖτε νά τὸ πωλῆτε. Ἄλλὰ διατί ὁ Μωϋσῆς εἰς τὰ σκυλιά καί ὄχι εἰς τόν Χριστιανόν λέγει νά ἀπορριφθῆ; διὰ νά διδαχθῆς, ὅτι τὰ σκυλιά εἶναι προτιμώτερα ἀπὸ τούς Χριστιανούς, διότι οἱ κύνες οὐκ ἔγρυξαν τῇ γλώσση αὐτῶν ὅτε ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καθὼς γράφει εἰς τὴν Ἔξοδον⁽⁶⁾.

Ἦ δυστυχεῖς Ἑβραῖοι!, καλῶς εἶπεν ὁ Μωϋσῆς διὰ ἐσᾶς λέγων· «Καί οὐκ ἔδωκε Κύριος ὁ Θεός ὑμῖν καρδίαν εἰδέναί, καί ὀφθαλμούς βλέπειν, καί ὠτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης»⁽⁷⁾. Καί πάλιν· «Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; οὗτος λαός μωρός, καί οὐχὶ σοφός;»⁽⁸⁾. Παρομοίως λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καί διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου λέγον· «Ἴδού ἐγὼ προσθήσω του μεταθεῖναι τόν λαόν τοῦτον, καί μεταθήσω αὐτούς καί ἀπολώ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν καί τὴ σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω»⁽⁹⁾. Καί ἐν ἀληθείᾳ ταῦτα ἐπληρώθησαν εἰς αὐτούς, εἰς καιρόν ὁποῦ δέν ἔχουσιν οὐδεμίαν σύνεσιν ψυχικὴν. Καθὼς καί ἀλλαχοῦ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας προεῖπε· «Ψηλαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον, καί ὡς οὐχ ὑπαρχόν» των ὀφθαλμῶν ψηλαφήσουσι· καί πεσοῦντες ἐν μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυκτίῳ, ὡς ἀποθνήσκοντες στενάξουσιν»⁽¹⁰⁾. Καί πάλιν· Καταλείψετε γάρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δέ ἀνελεῖ Κύριος, τὰς δέ δουλεύουσίν μοι κληθήσεται ὄνομα καινόν»⁽¹¹⁾.

Ὅθεν παρρησίᾳ βλέπομεν ὅτι δέν ἔχουσιν καμμίαν σύνεσιν πνευματικὴν, ἀλλὰ μόνον σωματικὴν, καθάπερ ὁ χοῖρος ὁ ἀποβλέπων πάντοτε εἰς τὴν γῆν, τοιοῦτοτρόπως καί αὐτοὶ μόνον τὰ γῆϊνα στοχάζονται· καθὼς καί ὁ Προφήτης Δαβὶδ τὸ Ἑβραϊκόν γένος χοίρους ὀνομάζει λέγων. «Ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετῆρας», καί «μονιὸς ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν». Ἡ ἐξ Αἰγύπτου ἄμπελος ἐννοεῖται, ὅτι καθὼς ἡ Αἴγυπτος ἦτον γεμάτη μέ αὐτάρκειαν ἀπὸ ὄλους τούς καλοὺς καρπούς, ἀπὸ ἄρτον, καί ἀπὸ ἄλλα διάφορα κρέατα, ὅπου εἰς διάστημα τετρακοσίων χρόνων, εἰς δουλείαν ὄντες, ἦτον συνειθισμένοι μέ ἐκείνους. Ὅμως μετὰ τὴν Ἔξοδον αὐτῶν ἀπ' Αἰγύπτου, καί μετὰ παρέλευσιν τεσσαράκοντα χρόνων,

καθ' ὃν καιρόν διέτριψαν εἰς τήν ἔρημον ἔνθα ἔφαγον ἄρτον Ἀγγελικόν οὐράνιον, ὄχι διότι ἐπείνασαν τρώγοντες ἐκεῖνον, ἀμή ἀφ' οὗ εἶδον ὅτι εἰσῆλθον εἰς τήν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὅπου ἔρρει γάλα καί μέλι, ἡ ὁποία ἐννοεῖται νά ἦτον ὡς μία ἄμπελος καρποφόρος μέ αὐτάρκειαν πλουσιοπάροχον, καί ἀκόμη περισσότερον καρποφόρος ἀπό τήν Αἴγυπτον, τότε (λέγω) οἱ Ἑβραῖοι ἔξερχόμενοι ἀπό τούς ἔρημους τόπους, ὡς κάποιοι ἀγριόχοιροι ἰδόντες τόν ἑαυτόν τους εἰς τόσην ἀφθονίαν ἀγαθῶν, ὄχι μόνον ἐδόθησαν εἰς κάθε ἀκρασίαν βοσκήσαντες αὐτήν, ἀλλά ἀλησμόνησαν καί τόν Θεόν, φροντίζοντες μόνον διά τά σωματικά, οὐχί δέ καί διά τά πνευματικά. Καθώς καί ὁ Ἰησοῦς Χριστός τούς Ἑβραίους χοίρους ὀνομάζει λέγων· «Μή βάλετε τούς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων». Λέγει ἀκόμη καί τοῦτο· «Μή δότε τά ἅγια τοῖς κυσί». Δηλαδή, νά μή φανερώσωμεν τούς θείους λόγους εἰς τούς Ἑβραίους, διά τούς ὁποίους λέγει ὁ Δαυῖδ ὡς ἀπό προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί»⁽¹²⁾. Καί πάλιν· «Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν καί λιμώξουσιν ὡς κύων καί κυκλώσουσι πόλιν»⁽¹³⁾. Τό ὁποῖον ἀληθεύει, ἐπειδή εἰς τήν ἡμέραν τῆς σταυρώσεως, ὄλην τήν ἡμέραν δέν ἔφαγον οἱ μισόθεοι Ἑβραῖοι.

Ὅμοίως καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὀνομάζει τό γένος τῶν Ἑβραίων κύνας, λέγων· «Καί οἱ κύνες ἀναιδεῖς τῇ ψυχῇ, οὐκ εἰδότες πλησμονήν»⁽¹⁴⁾. Δηλαδή, οἱ Ἑβραῖοι δέν ἐχόρτασαν ἀπό τόσον πολύ αἷμα τῶν Προφητῶν ὅπου ἔχυσαν, ἀμή καί τό αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Μεσσίου τό ἔχυσαν. Καί οὔτε μέ τόσον αἷμα εὐχαριστήθησαν, ἀμή καί ἔως σήμερον πασχίζουσι νά χύσωσιν αἷμα χριστιανικόν.

Ἰδοῦ λοιπόν ὅπου ἐφανέρωσα ὅτι, οἱ Ἑβραῖοι ἀπό τήν ἱεράν Γραφήν ὀνομάζονται κύνες καί χοῖροι, διότι δέν ἔχουσι καμμίαν γνῶσιν πνευματικήν, καθώς καί ἐδῶ ἔνθα ἀνέφερα περαιτέρω διά τόν Μωϋσῆν λέγοντα, ὅτι οὐκ ἔγρυξαν (ύλάκτησαν) οἱ κύνες, ὅτε ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι νύκτωρ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐννοοῦσιν αὐτοί σωματικῶς, δηλαδή αὐτούς τούς ἰδίους κύνας, πλήν ἐάν καί ύλακτοῦσαν κύνες πολλοί, δέν ἦτον δυνατόν νά τούς ἐμποδίσωσι, καθ' ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ Αἰγύπτιοι ἐδίωξαν αὐτούς, καθώς ἡ ἴδια γραφή λέγει· «Καί κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τόν λαόν σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτούς ἐκ τῆς γῆς»⁽¹⁵⁾. Καθώς καί ὁ Προφητάναξ Δαβίδ λέγει· «Εὐφράνθη Αἴγυπτος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν»⁽¹⁶⁾. Ὅτι ὁ Μωϋσῆς πνευματικῶς ὀμιλεῖ, καθώς λέγει καί ὁ Δαβίδ· «Ἄπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός· δύο ταῦτα ἤκουσα»⁽¹⁷⁾. Τουτέστιν ἡ ἱερά Γραφή φυσικῶς ἐγράφη, ὅμως πνευματικῶς ἐννοεῖται. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ἐδῶ ὅπου λέγει ὁ Μωϋσῆς· Κύνες οὐχ ύλάκτησαν, δηλαδή ὁ Σατανᾶς, διότι οἱ διάβολοι δέν ἠμπόρεσαν νά ἀντισταθῶσι. Καθώς

καί τήν παραβολήν ὅπου ἀναφέρει ὁ Χριστός ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ διά τόν πτωχόν Λάζαρον, ὅστις ἔκειτο πρό τοῦ πυλῶνος τοῦ πλουσίου ἠλκωμένος, καί οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τά ἔλκη αὐτοῦ, ἐρμηνεύει ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος λέγων· Αἱ πληγαί εἶναι αἱ ἁμαρτίαι, καί οἱ κύνες οἱ διάβολοι, οἱ ὅποιοι περιλείχουσι τάς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. Καθώς ὁ Δαβίδ δεόμενος λέγει· «Ρῦσαι ἐκ χειρός κυνός τήν μονογενῆ μου⁽¹⁸⁾. Δηλαδή, παρακαλεῖ ὁ Δαβίδ τόν θεόν νά ρυσθῇ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκ χειρός τοῦ Σατανᾶ.

Λοιπόν αὕτη εἶναι ἡ σημασία τοῦ προειρημένου ῥητοῦ, δηλαδή τοῦ, οὐχ ὑλάκτησαν οἱ κύνες ὅταν ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι ἀπό τήν Αἴγυπτον, καθώς λέγει ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Κύνες ἐνεοί οὐ δυνήσονται ὑλακτεῖν»⁽¹⁹⁾. Διότι Φαραώ ἐννοεῖται ὁ Σατανᾶς, κύνες δέ οἱ διάβολοι αὐτοῦ, ἡ δέ Αἴγυπτος ἐννοεῖται ὁ ἄδης, ὁ δέ Μωϋσῆς ἐννοεῖται ὁ Χριστός, καθώς ὁ ἴδιος λέγει· «Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ὡς ἐμέ ἀναστήσει σοι Κύριος ὁ Θεός σου, αὐτοῦ ἀκούσεσθε»⁽²⁰⁾. Δηλαδή τόν Χριστόν. Διότι καθώς ὁ Μωϋσῆς ἐξήγαγε τούς Ἑβραίους ἀπό τήν δουλείαν τῆς Αἰγύπτου, ἡ ὁποία ἦτον σωματική, τοιουτοτρόπως καί ὁ Χριστός ἐξήγαγε τάς ψυχάς τῶν ἀνθρώπων ἀπό τήν δουλείαν τοῦ ἄδου, ἡ ὁποία ἦτο δουλεία ψυχική. Καθώς ὁ Μωϋσῆς ἐξήγαγεν ἐν μεσονυκτίῳ τούς Ἑβραίους, καί ἐσημείωσε τά κατώφλια αὐτῶν μέ αἷμα προβάτου⁽²¹⁾ κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ὁ Χριστός ἐν τῷ μεσονυκτίῳ ἐξήγαγε τάς ψυχάς ἀπό τόν σκοτεινόν ἄδην διά τοῦ τιμίου αὐτοῦ αἵματος, ὅπου ἔχυσεν ἐπί τοῦ σταυροῦ ὁ ἀληθινός ἀμνός τοῦ Θεοῦ, τόν ὅποιον προεικόνισε διά θυσίας ὁ δίκαιος Ἀβραάμ, διά τόν ὅποιον λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας· «Καί σύ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέστειλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ»⁽²²⁾. Τό ὅποιον ἐξηγεῖται, ὅτι ὁ σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, διά τοῦ τιμίου αἵματος αὐτοῦ, τό ὅποιον ἔχυσεν ἐπί τοῦ σταυροῦ, ἐξαπέστειλε τούς Προπάτορας καί τούς Προφήτας ὅπου ἦσαν δεδεμένοι εἰς τόν λάκκον τοῦ ἄδου οὐκ ἔχοντα τό ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος.

Καί καθώς ὅταν ἐξήγαγεν ὁ Μωϋσῆς τούς Ἑβραίους ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δέν ὑλάκτησαν οἱ κύνες, τοιουτοτρόπως καί ὅταν ὁ Χριστός ἐξήγαγεν ἐξ ἄδου τάς ψυχάς, δέν ἠμπόρεσαν οἱ διάβολοι, οἱ ὀνομαζόμενοι κύνες, νά ὑλακτῆσωσι, δηλαδή νά ἐναντιωθῶσιν.

Ἄλλ' ἐπειδή ἐφανέρωσα, ὅτι ὁ Μωϋσῆς εἰκόνισε τόν Χριστόν, διά νά μή πλανηθῇ τις στοχαζόμενος ὅτι καί τήν σήμερον εἴμεθα ὑπόχρεοι νά εὐχαριστήσωμεν τῷ Θεῷ διά τήν ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδον θέλω φέρει εἰς τό μέσον τόν Προφήτην Ἱερεμίαν, διά τοῦ ὁποίου λαλεῖ τό ἅγιον Πνεῦμα λέγον· «Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καί οὐκ ἐροῦσιν ἔτι· ζῆ Κύριος ὁ ἀναγαγών τούς υἱούς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἀλλά, ζῆ Κύριος, ὃς ἀνήγαγε τόν οἶκον

ΗΣΑΙΔΕ

ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΑ
ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ
ΕΝ ΤΗ ΟΡΑΤΗ
ΕΝ ΤΗ ΟΡΑΤΗ

Ἰσραήλ ἀπό γῆς βορρᾶ»⁽²³⁾.

Ἐντεῦθεν δῆλον εἶναι, ὅτι μετά τήν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ δέν ἀναφέρεται ἡ παλαιά Διαθήκη, καθὼς λέγει καί ὁ Σολομών· «Ἔως οὐ διαπνεύσῃ ἡμέρα, καί κινήθωσιν αἱ σκιαί»⁽²⁴⁾· δηλαδή μετά τήν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, ὀνομαζομένου ἡλίου δικαιοσύνης, τότε ἐκινήθησαν αἱ σκιαί, ἡ παλαιά Διαθήκη.

Καθὼς καί ὁ Μωϋσῆς λέγει· Καί τόν παλαιόν ἄρτον ἀποβαλεῖται ἀπ' ἐμπροσθεν τοῦ νέου⁽²⁵⁾. Δηλαδή, ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως, ὁποῦ ἐφέρετο ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ ἔλειψε τώρα, μετά τήν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, μέ τό νά προσφέρωμεν τόν νέον καθαρὸν ἄρτον, τό σῶμα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καθὼς καί ὁ προφήτης Μαλαχίας λέγει. «Οὐκ ἔστι μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καί θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. Διότι ἀπό ἀνατολῶν ἡλίου καί ἕως δυσμῶν τό ὄνομά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καί ἐν παντί τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνοματί μου, καί θυσία καθαρὰ»⁽²⁶⁾. Δηλαδή ἄρτος καί οἶνος, ἀλλ' ὄχι κρέατα τράγων, καί αἵματα ταύρων, ὁποῦ ἐθυσιάζοντο ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ. Καθάπερ καί ὁ Προφήτης Δαβίδ λέγει. «Ἀπό ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, αἰνετόν τό ὄνομα Κυρίου»⁽²⁷⁾. Ὅμοίως καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· «Τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ἡμῶν; λέγει Κύριος· πλήρης εἰμί ὀλοκαυτωμάτων κριῶν, καί στέαρ ἀρνῶν καί αἷμα ταύρων καί τράγων οὐ βούλομαι»⁽²⁸⁾. Καί πάλιν· «Τά ἀπ' ἀρχῆς ἰδοῦ ἤκασι, καί καινά ἃ ἐγὼ ἀναγγέλλω, καί πρό τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν»⁽²⁹⁾.

Πάλιν τοῦτο φανερόνει καθὼς προεῖπον, ὅτι τά ἀρχαῖα εἰκόνισαν τά νέα· καί ἀφ' οὐ ἦλθον τά νέα, ἔλειψαν τά ἀρχαῖα· καθὼς ὁ προφήτης Ἡσαΐας λέγει· «Μή μνημονεύετε τά πρῶτα καί τά ἀρχαῖα μή συλλογίζεσθε. Ἴδού ἐγὼ ποιῶ καινά, ἃ νῦν ἀνατελεῖ...»⁽³⁰⁾.

Φανερόν ἐποίησα μέ πολλές ἀποδείξεις, ὅτι ὁ Θεός ἀπέρριψε τάς θυσίας τῶν Ἑβραίων, καθὼς λέγει καί ὁ Σολομών· «Θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίῳ»⁽³¹⁾. Καί ὁ Προφήτης Δαβίδ ἀκούσας ἀπό τόσους Προφήτας, ὅτι ὁ Θεός μετέβαλε τήν παχυλήν παλαιάν θυσίαν εἰς τήν νέαν τήν λεπτήν καί πνευματικήν, θαυμάζων λέγει· «Αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου»⁽³²⁾.

Ἄχρι τοῦδε ἐφανέρωσα τήν πρώτην αἰτίαν, διά τό μῖσος ὁποῦ ἔχουσιν οἱ Ἑβραῖοι κατά τῶν Χριστιανῶν, καί διά τόν φόνον ὁποῦ κάμνουσιν εἰς τούς Χριστιανούς· ἐκεῖνος δέ ὁποῦ θέλει νά μάθῃ περισσότερα, ἄς διαβάσῃ εἰς τό βιβλίον τοῦ Παύλου Μεδίκων, εἰς τό 33 Κεφάλαιον, καί θέλει εὔρη ὄλον τό μῖσος ὁποῦ ἔχουσιν οἱ Ἑβραῖοι κατά τῶν Χριστιανῶν, καί μάλιστα διά τόν φόνον τῶν Χριστιανῶν νηπίων.

Διά δέ τήν δευτέραν αἰτίαν, διά τήν ὁποίαν προανέφερα περαιτέρω, διά τās δεισιδαιμονίας, δηλαδή διά τās μαγείας ὁποῦ κάμνουσιν οἱ Ἑβραῖοι μέ τοῦτο τό αἷμα, πρῶτον νά ἤξεύρη ὁ καθ' εἷς, ὅτι ὅλον τό γένος τῶν Ἑβραίων εἶναι ὑποκείμενον εἰς κατάραν ἀπό τόν Θεόν πρός τιμωρίαν, διότι δέν ἐδέχθησαν τόν σωτήρα Ἰησοῦν Χριστόν, ἡ ὁποία κατάρα ἐδόθη εἰς αὐτούς διά τοῦ Προφήτου Μωϋσέως λέγοντος. «Πατάξαι σε Κύριος ἔλκει Αἴγυπτιῶ εἰς τήν ἔδραν καί ψώρα ἀγρία καί κνήφη, ὥστε μή δύνασθαί σε ἰαθῆναι»⁽³³⁾. Καί πάλιν. «Πατάξαι σε Κύριος παραπληξία καί ἀορασία καί ἐκστάσει διανοίας»⁽³⁴⁾. Καί πάλιν. «Πατάξαι σε Κύριος ἐν ἔλκει πονηρῶ ἐπί τά γόνατα καί ἐπί τās κνήμας, ὥστε μή δύνασθαί ἰαθῆναί σε»⁽³⁵⁾. Ὅθεν φανερά βλέπομεν, ὅτι ὅλη αὐτή ἡ κατάρα ἐπληρώθη εἰς τό Ἑβραϊκόν γένος· ἐπειδή οἱ ἀπό τήν Εὐρώπην ὅλοι ἔχουσι ψώραν εἰς τήν ἔδραν, οἱ ἀπό τήν Ἀσίαν ἔχουσιν ὅλοι κασίδαν εἰς τήν κεφαλήν, οἱ δέ ἀπό τήν Ἀφρικὴν, ὅλοι ἔχουσιν ἔλκη εἰς τά ποδάρια, οἱ δέ ἀπό τήν Ἀμερικὴν, ἔχουσιν ἀδυναμίαν εἰς τά ὀμμάτια, δηλαδή τρέχουσι τά ὀμμάτια τους, καί εἶναι κατά πολλά ἄσχημοι καί μωροί. Οἱ δέ παμπόνηροι ραββῖνοι εὗρον ἰατρικόν, ὅτι ἀλειφόμενοι μέ αἷμα χριστιανικόν θέλουσιν ἰατρευθῆ. Καί πάλιν ἀκόμη ἔχουσιν οἱ Ἑβραῖοι μίαν κατάραν ἀπό τόν Θεόν, διότι εἶπον αὐτοί πρός τόν Πιλάτον· «τό αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καί ἐπί τά τέκνα ἡμῶν»⁽³⁶⁾.

Διά τοῦτο εἰς τούς τέσσαρας καιρούς τοῦ χρόνου, δηλαδή τό ἔαρ, τό θέρος, τό φθινόπωρον, καί τόν χειμῶνα, τό ὁποῖον ἀπό τόν ἕνα καιρόν ἕως τόν ἄλλον εἶναι ἐνενήκοντα μία ἡμέραι καί ὧραι ἕξ, καί ἐκεῖνοι οἱ καιροί εἰς τήν ἀρχήν των, δηλαδή εἰς τήν στιγμὴν ἐκείνην ὅτε τελειώνει τό φθινόπωρον καί ἐμβαίνει ὁ χειμῶν· καί ὅτε τελειώνει ὁ χειμῶν καί ἀρχίζει τό ἔαρ· καί ὅτε τελειώνει τό ἔαρ καί ἀρχίζει τό θέρος· καί ὅτε τελειώνει τό θέρος καί ἀρχίζει τό φθινόπωρον· εἰς τούτους τούς τέσσαρας καιρούς, εὐρίσκεται ἐπάνω εἰς τά φαγητά αὐτῶν (ὅμως φαγητά ὁποῦ δέν εἶναι διά πυρός καμωμένα, τουτέστι γάλα, βούτυρον, χορταρικά, λάχανον, ἀγγούρια, ἄβραστα, καί ἄλλα) κάποιον αἷμα ἀπό τόν ἀέρα, τό ὁποῖον αἷμα ἀπό αὐτούς ὀνομάζεται (τεκήφα) Καί ἀνίσως φάγη κανεῖς Ἑβραῖος ἀπό τά φαγητά ἐκεῖνα, παρευθύς ἀποθνήσκει· ὅταν ὅμως δίδουσιν εἰς τούς Χριστιανούς νά φάγωσιν ἀπό τά φαγητά ἐκεῖνα δέν ἀποθνήσκει ὁ Χριστιανός.

Ὡ Κύριε, πόσον μεγάλα εἶναι τά θαυμάσιά σου! πάντα προεφανέρωσας διά τῶν Προφητῶν σου· ἢ δέν προεῖπας διά τοῦ Προφήτου σου Ἰεζεκιήλ λέγοντος· «Καί θύσω σε ἐν αἵματι θυμοῦ καί ζήλου»⁽³⁷⁾. Ὅμοίως καί ὁ προφητάναξ Δαβὶδ προῖδων διά τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ὅτι οἱ παμπόνηροι καί ἀκάθαροι Ἑβραῖοι

θέλει σταυρώσουσι τόν ἀληθινόν Μεσσίαν Χριστόν, δέεται, λέγων· «Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα καί εἰς ἀνταπόδοσιν, καί εἰς σκάνδαλον»⁽³⁸⁾. Δηλαδή, εἰς παγίδα, διότι αὐτοί ἀποθνήσκουσιν ὅταν τρώωσιν ἀπό τήν τράπεζαν ἐκείνην· «Καί εἰς ἀνταπόδοσιν», διότι ἐζήτησαν αὐτοί ἀπό τόν Πιλάτον τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ· «καί εἰς σκάνδαλον», διότι ἐφεύρηκαν οἱ παμπόνηροι ραββῖνοι ἕνα μέσον, ἀλείφοντες ἕνα πηρούριον σιδηρένιον μέ αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος, καί βάλλοντές το ἐπάνω εἰς τά φαγητά δέν πίπτει ἐκεῖνο τό εἰρημένον αἷμα ἀπό τόν ἀέρα· διότι εἰς τό Καλενδάριον αὐτῶν γράφει· καί τήν στιγμήν εἰς τήν ὁποίαν πίπτει ἐκεῖνο τό αἷμα, πηγαίνει ὁ Χαχάμος μίαν ὥραν, ἢ δύο προτήτερον ἀπό ὀσπήτιον εἰς ὀσπήτιον, καί εἰδοποιεῖ.

Ὅμοίως καί ὅτε στεφανώνονται οἱ Ἑβραῖοι συνηθίζουσιν, ὅπου οἱ νέοι νά νηστεύωσιν ὅλην τήν ἡμέραν μή τρώγοντες, οὔτε πίνοντες τίποτε· καί πρός τήν ἐσπέραν, ἀφ' οὗ στεφανωθῶσιν, ἔρχεται ὁ ραββῖνος (Διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων), καί δίδει εἰς τούς δύο, δηλαδή εἰς τόν νυμφίον καί εἰς τήν νύμφην, ἕνα αὐγόν ψημένον καί ἀντί ἄλατος βάλλουσιν εἰς αὐτό στάκτην, ἀπό πανί καμένον εἰς τήν φωτίαν. Δηλαδή μουσκεύουσι πανί εἰς αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος καί καίοντες τό πανί λαμβάνουσιν ἐκείνην τήν στάκτην καί τήν βάλλουσιν εἰς ἕνα αὐγό ψημένον· καί τρώγοντές το οἱ νέοι, ὁ ραββῖνος λέγει κάποιας ἐπιδάς· ὅπου οὔτοι οἱ νέοι νά δυνηθῶσι νά ἀπατήσωσι τούς Χριστιανούς, καί νά τούς γνωρίσωσι χάριν οἱ Χριστιανοί, διά νά ἡμπορέσωσι νά τρώωσιν ἀπό τόν ἰδρῶτα τῶν Χριστιανῶν, καθ' ὅτι δέν ἡμποροῦν πάντοτε νά φονεύωσι Χριστιανούς· καί μάλιστα τώρα εἰς τάς ἡμέρας μας, μέ τό νά ἔγινε γνωστόν τοῦτο ἀναμεταξύ εἰς τούς Χριστιανούς, διά τοῦτο ἐπιμελοῦνται νά ἀπατήσωσι τούς Χριστιανούς τρώγοντες ἀπό τόν ἰδρῶτα τοῦ Χριστιανοῦ, ὡσάν νά ἔφαγον τό αἷμα αὐτοῦ.

Ἐπιμελοῦνται ἀκόμη καί διά ἄλλην αἰτίαν νά ἀπατήσωσι τούς Χριστιανούς, διότι τό ἅγιον Πνεῦμα λαλεῖ διά τοῦ Προφήτου Μωϋσέως λέγοντος· «Σπέρμα πολύ ἐξοίσεις εἰς τό πεδῖον καί ὀλίγα εἰσοίσεις»⁽³⁹⁾. Καί διά τοῦ Προφήτου Μιχαίου λέγει πρός αὐτούς· «Σύ σπερεῖς καί οὐ μή ἀμήσης»⁽⁴⁰⁾. Λέγει καί διά τοῦ Προφήτου Ἁγγαίου· «Ἐσπεύρατε πολλά καί εἰσηνέγκατε ὀλίγα»⁽⁴¹⁾. Λέγει καί ὁ Ἱερεμίας· «Σπεύρατε πυρούς καί ἀκάνθας θερίζετε»⁽⁴²⁾. Καί ἐν ἀληθείᾳ ὅλα ἐπληρώθησαν, Μέ τά ὀμμάτιά μου εἶδον, ὅτι ἕνας Ἑβραῖος πλούσιος ὁ ὁποῖος εἶχε δύο ἀλέτρια ἐδικάτου, καί τέσσαρας δούλους Χριστιανούς, καί τήν ἀνοιξιν εἰς τήν πρώτην ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου μηνός, ὁ ὁποῖος μήνας ἀπό αὐτούς ὀνομάζεται Ἡσηρ, εἰς τόν ὁποῖον πανηγυρίζουσιν οἱ Ἑβραῖοι, διότι ὁ Μωϋσῆς λέγει· «Καί ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ

Κυρίω»⁽⁴³⁾· μέ ὄλον ὁποῦ προτοῦ νά σταυρώσωσιν αὐτοί τόν Ἰησοῦν Χριστόν λέγει ὁ Κύριος διά τοῦ Προφήτου Ἰησαίου. «Καί τās νουμηνίας ὑμῶν καί τās ἐορτάς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχὴ μου»⁽⁴⁴⁾, ὅμως αὐτοί ὄλο πανηγυρίζουσιν, ὄχι μέ θυσίαν, διότι ἀπό τόν καιρόν ὁποῦ ἤλθεν ὁ ἀληθινός Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστός ἔλειψεν ἀπό τό γένος τῶν Ἑβραίων ἡ βασιλεία, καί ἡ ἱερωσύνη, ὡς προεῖπεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ. «Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰουδα (δηλαδή ἡ βασιλεία) καί ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ (δηλαδή ἡ ἱερωσύνη) ἕως ἄν ἔλθῃ τά ἀποκείμενα αὐτῷ, καί αὐτός προσδοκία ἐθνῶν» (=Μεσσίας)⁽⁴⁵⁾. Ὅθεν παρρησίᾳ βλέπομεν ὅτι ἤλθεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἰς τήν γῆν, καθῶς προεῖπεν ὁ Προφήτης Μιχαίας· «Ἰδοὺ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καί καταβήσεται καί ἐπιβήσεται ἐπὶ τά ὕψη τῆς γῆς»⁽⁴⁶⁾, ἀπό τότε ἔλειψεν ἀπό τούς Ἑβραίους ἡ ἱερωσύνη, καί ἡ βασιλεία. Ὅμως αὐτοί ἀκόμη πανηγυρίζουσι τās νεομηνίας, μέ πολυφαγίαν, μέθην καί μέ συνουσιασμούς.

Ἀληθινά ὁ Μωϋσῆς προστάζει τούς Ἑβραίους διά νά εὐφραίνωνται εἰς τās ἐορτάς αὐτῶν⁽⁴⁷⁾. Ὅμως τρεῖς ῥαββῖνοι ὀνομαζόμενοι ῥαββί Ἰουδά, ῥαββί Ζαηρά, καί ῥαββί Ἀσά ἐρμηνεύουσι ταύτην τήν προσταγήν τοῦ Μωϋσέως εἰς τό βιβλίον Ταλμούδ (Χαρήγα) τοιουτοτρόπως· Δηλαδή ὁ ῥαββί Ἰουδά λέγει (ἄην σημχα ἔηλου μπεαῖην), δέν εἶναι ἄλλη μεγαλητέρα εὐφροσύνη ἀπό τό κρασί, καί ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐκεῖ ὁποῦ λέγει· Καί εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἐορτῇ σου, δηλοῖ νά πίνῃ κρασί, ὄχι ὅμως ἕως νά μεθύσῃ. Ὅμως οἱ Ἑβραῖοι στοχάζονται, ὅτι διά τοῦτο εἶναι ὑπόχρεως κάθε Ἑβραῖος νά πῖνῃ, ἕως νά μεθύσῃ εἰς τās ἐορτάς αὐτῶν. -

Ὁ δέ ῥαββί Ζαηρά λέγει: (ἄην σημχα ἔηλου μπεμπουσόρ), ἤτοι δέν εἶναι μεγαλυτέρα εὐφροσύνη παρά ἀπό τό παχύ κρέας· καί διά τοῦτο ὑπόχρεως εἶναι κάθε Ἑβραῖος νά χορτάσῃ ἀπό παχύ κρέας εἰς τās ἐορτάς αὐτῶν.

Ὁ δέ ῥαββί Ἀσά λέγει (ἄην σημχα ἔηλε μπεήσα), δέν εἶναι μεγαλητέρα εὐφροσύνη ἀπό τήν συνουσίαν μέ τās γυναῖκας.

Ἐκ τούτων τῶν εἰρημένων, καθῶς φαίνεται, ὁ καθ' εἰς ῥαββῖνος κατά τό πάθος του διδάσκει τούς Ἑβραίους· οἱ δέ τωρινοὶ Ἑβραῖοι μὴν ἠξεύροντες ποῖος ῥαββῖνος ἀπό αὐτούς τούς τρεῖς ἀληθέστερον ὠμίλησεν, ἢ ἐκεῖνος μέ τό πάθος τῆς μέθης, ἢ ἐκεῖνος μέ τό πάθος τῆς γαστριμαργίας, ἢ ἐκεῖνος μέ τό πάθος τῆς πορνείας, καί διά νά μὴν ἔχωσι καμμίαν ἀμφιβολίαν, κάμνουσιν ὄλα αὐτά τά τρία, ὅταν ἔρχεται ἡ ἐορτή αὐτῶν.

Διό δύο μῆνας προτῆτερον ἀρχίζουσι νά παχύνωσι πουλιά καί ζῶα, καί φροντίζουν νά ἔχωσι καί συνουσίαν σαρκικῆν.

ἜΩ δυστυχῆς συναγωγή εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν ἔφθασες!

ὅτι ὁ Μωϋσῆς πνευματικῶς ὁμιλεῖ· «Εὐφρανθήση», καί ὄχι σωματικῶς, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Εὐφραίνεσθε οὐρανοί», καί τ.λ.⁽⁴⁸⁾.

Ἄς ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τό προκείμενόν μας, περί τοῦ Ἑβραίου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶχε τά ἀλέτριά του, καί δούλους Χριστιανούς. Καί ἔτυχεν εἰς τήν πρώτην ἡμέραν, ὅταν οἱ δούλοι τοῦ Ἑβραίου ἔσπερναν ἔξω εἰς τόν κάμπον σιτάρι ἀνοιξέως, καί ἀφ' οὗ οἱ Ἑβραῖοι ἔφαγον, ὠμίλησεν ὁ Ἑβραῖος πρὸς με, καθὼς προεῖρηκα (ὅτι δηλαδή αὐτοὶ πανηγυρίζουσι τήν πρώτην ἡμέραν μέ πολυφαγίας καί μέθας), καί μοι εἶπεν, ἔλα ῥαββί εἰς τόν κάμπον νά ἰδῶμεν πῶς σπεύρουσιν οἱ δούλοι, καί ἐπήγαμεν οἱ δύο, καί ἔλαβεν καί αὐτός ὡς μίαν μέδιμνον ἀπό σιτάρι καί ἔσπειρε, κατέσημείωσα ἐγὼ τόν τόπον ὅπου ἔσπειρεν ὁ Ἑβραῖος, καί τόν εἶπα τρόπον τινά εἰρωνευόμενος νά ἰδῶμεν, θέλει πληρωθῆ ὁ λόγος τοῦ Μωϋσέως ὅπου λέγει εἰς τό Δευτερονόμιον. «Πολύ σπερεῖς, καί ὀλίγον θερίσεις;» Καί ἐν ἀληθείᾳ λέγω μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν, ἐπήγα πάλιν μαζύ μέ τόν Ἑβραῖον εἰς τόν τόπον ἐκείνον, καί ὅπου ἔσπειραν οἱ Χριστιανοί, ἤυρον ὅτι ἐκαρποφόρησεν ὡραίως· ὅμως ἐκεῖ ὅπου ἔσπειρεν ὁ Ἑβραῖος, ἐν ἀληθείᾳ λέγω, κἀνένας κόκκος σιταρίου δέν ἐβλάστησε. Καί τότε ἄρχισα νά γνωρίζω πόση πολλή διαφορά εἶναι ἀναμεταξύ τοῦ φωτός καί τοῦ σκότους. Καί πάντοτε ὅταν σπεύρῃ ὁ Ἑβραῖος δέν γίνεται τίποτες, μετὰ τήν μεμολυσμένην καί γεμάτην ἀπό αἵμα χριστιανικόν χεῖρα του καθ' ὃν τρόπον λέγει ὁ προφήτης Ἑσαΐας. «Αἱ γάρ χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις»⁽⁴⁹⁾.

Καί διά τοῦτο ὅτε στεφανώνονται αὐτοί, δίδει ὁ ῥαββῖνος εἰς τούς νέους στάκτην ἀπό πανί καμένον, καί μουσκευμένον εἰς αἷμα χριστιανικόν, εἰς ἓνα αὐγὸ ψημένον, καθὼς εἶπον παραπάνω, καί λέγει ὁ ῥαββῖνος σιωπηλῶς κἀποιας ἐπωδᾶς διά νά εὐρωσι χάριν ἀπό τούς Χριστιανούς, διά νά δυνηθῶσι νά ἀπατῶσι τούς Χριστιανούς, καί ἄλλας.

Τό πολύ αὐτῶν μῖσος, ὅπου ἔχουσι κατά τῶν Χριστιανῶν, ἂν θελήσῃ ἄνθρωπος νά τό ἱστορήσῃ ὅλον, χρειάζεται καιρόν διεξοδικόν. Μέ ὅλον τοῦτο δέν μέ ἀφίνει ἡ καρδία νά σιωπήσω διόλου, καί νά μή φανερώσω εἰς τούς Χριστιανούς κἀν ὀλίγα ἀπό τό μῖσος τῶν Ἑβραίων ὅπου ἔχουσι κατά τῶν Χριστιανῶν.

Ἐν πρώτοις, αὐτοὶ τήν Ἐκκλησίαν ἡμῶν τήν ὀνομάζουσι (τεύμα), ἡ ὁποία λέξις δηλοῖ μεμολυσμένη. Οἱ δέ χαχάμιδες τήν ὀνομάζουσι (μοηχάκ), ἡ ὁποία λέξις θά εἰπῆ χρεία. Τόν Χριστιανόν τόν ὀνομάζουσι (γόη) δηλαδή ἀσεβῆ, ἡ ἔθνικόν. Τό χριστιανικόν παιδίον τό ὀνομάζουσι (σχέηγητζ), τό ὁποῖον δηλοῖ σκώληξ ἐρπόμενος. Τό κορίτζιον ὀνομάζουσι (σήσκελα), πάλιν σκώληξ

ἐρπόμενος γένους θηλυκοῦ. Τό ἐκκλησιαστικόν τάγμα δηλαδή Ἱερέα, ἢ Καλόγηρον, ἢ καί ἄλλον ἀπό τό ἐκκλησιαστικόν τάγμα, τοὺς ὀνομάζουσιν οἱ Ἑβραῖοι (γάλεχ), τό ὁποῖον θά εἶπῃ θυσιαστάς τῶν εἰδώλων.

Ὅταν ἑορτάζωμεν ἡμεῖς τήν γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τά ἅγια Θεοφάνεια, εἰς ἐκείνας τὰς δύο νύκτας, δέν βάλλουσιν αὐτοί τὰς χεῖρας τῶν ἐπάνω εἰς τά βιβλία αὐτῶν, ἀλλά σκεπάζοντες αὐτά, παίζουσιν εἰς χαρτία ὅλην τήν νύκτα, καί βλαστημοῦσι τόν Χριστόν, καί τήν μητέρα τοῦ Κυρίου καί πάντας τοὺς ἁγίους, καλοῦντες τὰς νύκτας ἐκείνας, Νύκτα τυφλήν.

Βέβαια τυφλή νύκτα εἶναι δι' ἐκείνους, καθ' ὅτι οἱ ταλαίπωροι δέν βλέπουσι τήν ἀλήθειαν. Ὅμως τό αἴτιον, διά τό ὁποῖον σκεπάζουσι τά βιβλία αὐτῶν εἰς ταύτας τὰς νύκτας, καί ποίας βλασφημίας φλυαροῦσι, δέν ἤμπορῶ νά τὰς γράψω· διότι τρέμω καί νά τὰς νοήσω εἰς τόν νοῦν μου. Μοί φαίνεται ὅτι θέλει μολυνθῆ καί ὁ ἀέρας ἀνίσως εἶπῃ τινάς ἐκ στόματος τήν βλασφημίαν ὁποῦ φλυαροῦσιν αὐτοί τότε, ὅτε σκεπάζουσι τά βιβλία αὐτῶν.

Τά παιδιά τῶν, προτοῦ νά ἀρχίσωσι νά μανθάνωσιν ἀπό τόν διδάσκαλον αὐτῶν τό ἀλφάβητον, ἐπιμελοῦνται προτύτερον νά τά μανθάνωσι τήν κατά τῶν Χριστιανῶν βλασφημίαν, διά νά ἡξεύρωσιν, ὅταν θέλῃ ἀπεράσωσιν ἀπό κοντά ἀπό κἀμμίαν Ἐκκλησίαν χριστιανικήν νά λέγωσι (σάκετζ τεσατζηνε βισάεφ τεσαβηνίκη χεηρίμ ἦην) τά ὁποῖα λόγια ἐξηγοῦνται κατ' αὐτόν τόν τρόπον· ἢ μεμολυσμένη τῶν μεμολυσμένων, καί ἡ ἀκαθάρτος τῶν ἀκαθάρτων, ἀφωρισμένη εἶναι.

Προσέτι εἰς τό Ταλμούδ γράφει: ἀνίσως ἀπέρασε κἀνένας Ἑβραῖος ἀπό κοντά ἀπό τήν Χριστιανικήν ἐκκλησίαν, καί ἀλησμόνησε νά βλασφημίση, ἕως εἰς δέκα βήματα ἄν ἐνθυμήθηκεν ὅτι δέν ἐβλασφήμησεν, ὑπόχρεως εἶναι νά ἐπιστρέψῃ εἰς τά ὀπίσω, καί νά εἶπῃ τήν εἰρημένην βλασφημίαν· ἄν ὅμως ἀπέρασε περισσότερον ἀπό δέκα βήματα, δέν εἶναι ὑπόχρεως νά ἐπιστρέψῃ, ἀλλά ἐκεῖ ὅπου ἐνεθυμήθη πρέπει νά βλασφημήσῃ.

Παρομοίως ὅταν βλέπωσιν αὐτοί κἀνένα νεκρόν Χριστιανόν ὁποῦ φέρεται εἰς τόν τάφον νά ἐνταφιασθῆ ὑπόχρεως εἶναι κάθε Ἑβραῖος νά λέγῃ (σάΐουμ χὰδ λεμούχορ τρίη) ὁ ὁποῖος λόγος δηλοῖ, σήμερον εἶδον ἕνα ἀσεβῆ νεκρόν, αὔριον νά ἰδῶ δύω· τὰς ὁποίας αὐτάς βλασφημίας καί τό μικρό παιδί πρέπει νά τὰς ἡξεύρῃ. Ἐν συντόμῳ τόσῃν πολλήν ἐχθραν καί μῖσος ἔχουσι κατά τῶν Χριστιανῶν, ὥστε γράφει εἰς τό Ταλμούδ, ὅτι δέν εἶναι πρέπον νά ὀνομάσωσιν τινά μέ τό ὄνομα ἄνθρωπος, ἀλλά μόνον οἱ Ἑβραῖοι εἶναι πρέπον νά ὀνομασθῶσιν οὕτω.

Ἀκόμη γράφει εἰς τό Ταλμούδ εἰς τό μέρος (πεσούχεμ) λέγον·

λόη βιδή πιήσαχ τό όποϊον δηλοϊ ότι τό Πάσχα αὐτῶν δέν πρέπει νά ἄρχεται, οὔτε τήν Δευτέραν, οὔτε τήν Τετάρτην, οὔτε τήν Παρασκευήν, ότι οἱ Χριστιανοί νηστεύουσιν εἰς ταύτας τάς ἡμέρας. Ἔχουσιν ἀκόμη οἱ Ἑβραῖοι καί ἄλλας ἔχθρας κατά τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Τά ἄλλα ἔθνη ὀνομάζουσι Νέαν Διαθήκην, ἡμᾶς ὁμως τούς ὀρθοδόξους ὀνομάζουσι Ἰεβουνήμ, δηλαδή εἰδωλολάτρας.

Μάρτυς μου εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, διά τήν ἀγάπην τοῦ ὀποίου ἀπεξενώθην ἀπ' αὐτούς αὐτοπροαιρέτως, ότι δέν τά γράφω αὐτά κινούμενος ἀπό κανένα φθόνον κατ' αὐτῶν, ἀλλά μάλιστα βοῶ δι' αὐτούς μετά τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου καί λέγω. «Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ καί τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγῆν δακρῦων, καί κλαύσομαι τόν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καί νυκτός...»⁽⁵⁰⁾. Ἐνα λαόν ὀποῦ ἦτον ἐκλεκτός εἰς τόν Θεόν, πλήρης χαρίτων, καί ἱερωσύνην ἔχοντα καί βασιλείαν. Τώρα ὁμως εὐρισκόμενοι ἐξωρισμένοι εἰς ὄλην τήν οἰκουμένην, διεσπαρμένοι εἰς τά τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου, καθώς προεἶπεν ὁ Χριστός διά τοῦ Προφήτου αὐτοῦ Ἰερεμίου. «Καί διέσπειρα αὐτούς ὡς φρύγανα φερόμενα ὑπό ἀνέμου εἰς ἔρημον»⁽⁵¹⁾. Μεμισημένοι ὑπό τοῦ Θεοῦ, καί ὑπό τῶν ἀνθρώπων· μiasμένοι, βεβηλωμένοι, διότι λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας πρὸς αὐτούς. «Καί ἐάν εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου· διατί ἀπήντησέ μοι ταῦτα;»⁽⁵²⁾ ἀποκρίνεται ὁ Προφήτης παρακάτω λέγων· «Διά τό πλήθος τῆς ἀδικίας σου»⁽⁵³⁾. Καί εἰς ἄλλον τόπον πάλιν λέγει ὁ Θεός πρὸς τόν Ἰερεμίαν· «Καί ἔσται ὅταν εἶπητε· τίνος ἔνεκεν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν ἡμῖν πάντα ταῦτα; Καί ἔρεῖς αὐτοῖς, ἀνθ' ὧν ἐδουλεύσατε θεοῖς ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῆ ὑμῶν»⁽⁵⁴⁾. Καί πάλιν «Αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καί αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν ἀπέστησαν τά ἀγαθά ἀφ' ὑμῶν»⁽⁵⁵⁾. Καί πάλιν. «Παιδεύσει ἡ ἀποστασία σου, καί ἡ κακία σου ἐλέγξει· καί γνῶθι καί ἰδέ, ότι πικρόν σοι τό καταλιπεῖν σε ἐμέ, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου· καί οὐκ εὐδόκησα ἐπί σοί, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου»⁽⁵⁶⁾.

Καί βεβαίως κατά πολλά δόλιον καί πανοῦργον εἶναι τό γένος τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ὅτε ἐμβαίνει ὁ Χριστιανός εἰς τό ὀσπήτιον τοῦ Ἑβραίου, κατά πολλά φιλικῶς τόν δέχεται, καί τόν τιμᾷ. Ὅταν ὁμως ἐξέρχεται ἀπό τό ὀσπήτιόν του, πρέπει ὁ Ἑβραῖος νά λέγη τούτους τούς λόγους. Κάθε ἄρρωστία, καί κάθε θλίψις, καί οἱ κακοί ὄνειροι ὀποῦ ἐνυπνιάσθην ἐγώ, ἤ τινάς ἀπό τό ὀσπήτιόν μου, νά ἦναι ἐπί τήν κεφαλῆν τούτου τοῦ Χριστιανοῦ, ὀποῦ ἐξῆλθε τώρα ἀπό τό ὀσπήτιόν μου.

Καλῶς εἶπεν ὁ προφήτης Δαβίδ διά αὐτούς· «Ἡπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτῶν ὑπέρ ἔλαιον, καί αὐτοί εἰσί βολίδες»⁽⁵⁷⁾. Ὅμως καί ὁ Θεός διά τάς πονηρίας αὐτῶν, ἀντάξια ἀνταπέδωκεν αὐτοῖς, ότι

ὄφθαλμοφανῶς βλέπομεν, ὄλην τὴν κατάραν, πεπληρωμένην εἰς αὐτούς. «Καὶ ἔση ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι, καὶ ἐν παραβολῇ καὶ ἐν διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν»⁽⁵⁸⁾. Ὁμοίως διὰ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου, λέγει ὁ Κύριος πρὸς αὐτούς: «Καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς ὄνειδισμὸν αἰώνιον καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἥτις οὐκ ἐπιλησθήσεται»⁽⁵⁹⁾: μέ τὰ ὄμματα ἡμῶν βλέπομεν ὅτι ἐπληρώθησαν εἰς αὐτούς πάντα τὰ ῥητά.

Λοιπὸν διὰ δύο αἰτία ἐσύνθεσα τοῦτο τὸ βιβλίον: ἓνα μὲν, ὅτι ἴσως ἀκούοντες μερικοὶ ἀπὸ τούτων Ἑβραίους τοὺς Χριστιανούς πού θά τὸ διαβάζουν νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸν ἑαυτὸν τους οἱ ἄθλιοι, νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν. Καὶ κατ' ἄλλο, ὅπου ἰδὼν ὁ Χριστιανὸς εἰς ποίαν πλάνην καὶ ὀργὴν θεϊκὴν καὶ αἰώνιον καὶ ἀτελεύτητον εὐρίσκεται ἡ συναγωγὴ τῶν Ἑβραίων, νὰ εὐχαριστήσῃ τῷ Θεῷ εἰς κάθε ὥραν, ὅτι δὲν ἐγεννήθη εἰς τὴν μεμιασμένην πλάνην τῶν Ἑβραίων.

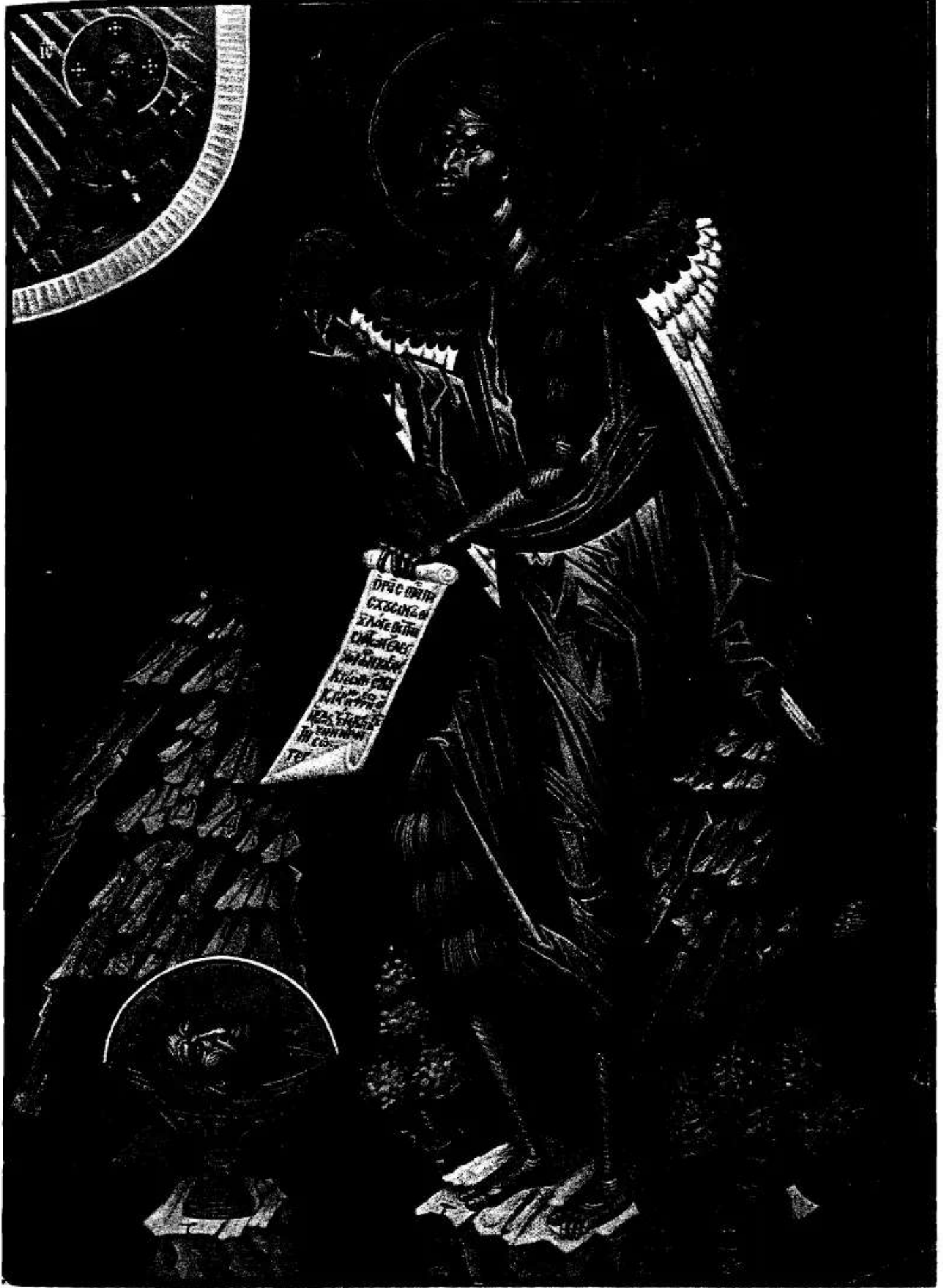
Ἄχρι τοῦδε ἐφανέρωσα τὴν δευτέραν αἰτίαν, διατί κάμνουσιν οἱ Ἑβραῖοι τοῦτον τὸν φόνον. Ἀπὸ τώρα ὁμως καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν θέλω δεῖξῃ καὶ τὴν τρίτην αἰτίαν.

Ἡ δὲ τρίτη αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἀνέφερον περαιτέρω εἶναι: ὅτι οἱ ῥαββῖνοι εὐρίσκονται εἰς ἀμφιβολίαν διὰ τὸν Μεσσίαν. Διότι βλέπομεν τὸν προφήτην Ἰερεμίαν λέγοντα δι' ἀγίου πνεύματος: «Ἐξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ καὶ ἔφριξεν ἐπὶ πλεῖον σφόδρα: ὅτι δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν ὁ λαὸς μου: ἐμέ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καὶ ὄρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους συντετριμμένους, οἳ οὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν»⁽⁶⁰⁾, οἳ ὅποιοι λόγοι ἐννοοῦνται τοιουτοτρόπως: δηλαδή τὸν Χριστὸν ἐγκατέλιπον, τὸν ὄντα πηγὴν ὕδατος τοῦ βαπτίσματος, δι' οὗ ἀπολαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ζωὴν αἰώνιον, καθὼς καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ λέγει. «Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με, τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψε»⁽⁶¹⁾. Καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν οἱ Ἑβραῖοι καὶ ὄρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους, οἳ οὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν: Τὸν Ἰωσήφ ἔρριψαν εἰς λάκκον ὕδωρ οὐκ ἔχοντα⁽⁶²⁾. Ὁμοίως καὶ τὸν προφήτην Ἰερεμίαν ἔρριψαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς λάκκον τινὰ οὐκ ἔχοντα ὕδωρ. Μετὰ τοῦτο ἀκούοντες ἀκόμη αὐτοί, πῶς βοᾷ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τοῦ Προφήτου Ἰεζεκιήλ, λέγοντος: «Καὶ διήλθον ἐπὶ σέ καὶ εἶδον σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵματί σου: καὶ εἶπά σοι: ἐκ τοῦ αἵματός σου ἡ ζωὴ σου: καὶ εἶπά σοι: ἐκ τοῦ αἵματος σου ἡ ζωὴ σου»⁽⁶³⁾. Δύο φοραῖς λέγει ὁ προφήτης ἐν τῇ ἑβραϊκῇ γραφῇ ἑβραϊκῶς οὕτω: Βουὸη μαρλόχ βεδέμαιχ χαηή, Βουὸη μαρλόχ βεδούμαιχ χαηή: ἡ ὁποία προφητεία τοιουτοτρόπως ἐννοεῖται, δηλαδή ὁ Πατὴρ λέγει πρὸς τὸν Χριστὸν: «Καὶ ἐγὼ διήλθον ἐπὶ σέ, δηλαδή ἡ θεότης διήλθε διὰ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἶδεν ὁ Πατὴρ τὸν

Υιόν πεφυρμένον ἐν τῷ αἵματι τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, διότι ἡ θεότης δέν ἔπαθε, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀνθρωπότης. Καί εἶπεν ὁ Θεός ὁ Πατήρ πρὸς τόν Υἱόν· «Καί εἶπά σοι ἐκ τοῦ αἱματός σου ἡ ζωὴ σου, δηλαδή ἐν αἰωνία ζωῇ. Καθάπερ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός λέγει· Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον»⁽⁶⁴⁾. Ὁμοίως ἀκούοντες, ὅτι τὸ ἅγιον Πνεῦμα κράζει διὰ τοῦ Προφήτου Ζαχαρίου λέγοντος· «Καί σύ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέστειλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ»⁽⁶⁵⁾· ὁ ὁποῖος λόγος ἐξηγεῖται, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, διὰ τοῦ τιμίου αἱματος αὐτοῦ, ὅπου ἔχυσε ἐπὶ τοῦ σταυροῦ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ἠλευθέρωσε τοὺς προπάτορας ἡμῶν, καὶ τοὺς Προφῆτας ὅπου ἦσαν δεδεμένοι εἰς τὸν λάκκον τοῦ ἄδου οὐκ ἔχοντα τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος. Καὶ αὐτὰς τὰς Προφητείας κατὰ πολλὰ καλῶς γνωρίζοντες οἱ ῥαββῖνοι, καθὼς ἐγνώρισεν ὁ Ἄννας καὶ ὁ Καϊάφας, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, καὶ διὰ τὸν φθόνον τὸν ἐσταύρωσαν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ οἱ τὴν σήμερον παμπόνηροι ῥαββῖνοι κατὰ πολλὰ καλῶς γνωρίζοντες, μόνον διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ γαστριμαργίαν ὅπου βασιλεύουσιν εἰς αὐτούς, δέν θέλουσι νά δεχθῶσι τὴν ἐν Χριστῷ πίστιν, ἀλλ' εὗρον ἄλλο μέσον.

Πρῶτον ὅτε περιτέμνουσι τὸ βρέφος ὀκταήμερον, λαμβάνουσιν οἱ χαχάμιδες ἓνα ποτήριον μέ κρασί, καὶ μίαν σταλαγματιάν ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ περιτμηθέντος βρέφους, καὶ μίαν σταλαγματιάν ἀπὸ αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος, καὶ ἀφ' οὗ ἀνακατώσουσι καλῶς, ἐμβάλλει ὁ χαχάμος τὸν μικρὸν τοῦ δάκτυλον εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔπειτα εἰς τὸ στόμα τοῦ βρέφους δύο φοραῖς, καὶ λέγει· «Καί εἶπά σοι ἐκ τοῦ αἱματός σου ἡ ζωὴ»· Διότι ἀμφιβάλλουσι διὰ τί ὁ Προφήτης λέγει δύο φοραῖς τὸ, «Καί εἶπά σοι ἐκ τοῦ αἱματός σου ἡ ζωὴ», καὶ διὰ τοῦτο βάλλουσι καὶ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴν τῆς περιτμηθείσης σαρκός καὶ αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος. Δηλαδή ἂν εἶπεν ὁ Προφήτης ταῦτα τὰ λόγια διὰ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὡς ὁ Χριστός ἔβγαλε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν λάκκον τοῦ ἄδου, ὅπου δέν ἦτον βαπτισμένοι μέ ὕδωρ, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ τὸ βρέφος τοῦτο, ἀβάπτιστον ὄν μέ ὕδωρ, νά σωθῇ μέ τὸ τοῦ Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος αἷμα, ὅπου εἶναι βαπτισμένον μέ ὕδωρ, καὶ ὅπου ἐχύθη τὸ αἷμα του διὰ βασάνων, ὡς καὶ τοῦ Χριστοῦ. Ἄνω ὅμως λέγη διὰ τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς ὁ Προφήτης, νά σωθῇ τὸ βρέφος μέ τοῦτο τὸ ἐδικόν του αἷμα ὅπου ἔχυσε τώρα.

Δεύτερον, εἰς τὰς ἐννέα τοῦ Ἰουλίου μηνός, κάμνοντες τὸν θρῆνον τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ καθήμενοι κάτω ἐπὶ τὴν γῆν, ἀλείφονται εἰς τὸ μέτωπον μέ τὴν προειρημένην στάκτην, καὶ τρώγουσιν ἓνα αὐγὸν ψημένον μαζὺ μέ ἐκείνην τὴν στάκτην, τὸ

Ὁ μείζων τῶν Προφητῶν λίαν προσφυῶς ἐχαρακτήρισε τοὺς Ἑβραίους ὡς «ἄφεις» καὶ «γεννήματα ἐχιδνῶν», ὄνειδίζων διὰ τῶν λόγων τούτων τὴν προσεχῆ Θεοκτονίαν καὶ τὴν μέλλουσαν ἀντίχριστον διακονίαν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ.

όποιον φαγητόν καλεῖται ἀπό αὐτούς, σσηδα ἀμαφσηκες.

Τρίτον, εἰς τό Πάσχα αὐτῶν ἐτοιμάζοντες ἄζυμα, μέ τόσας καί τόσας πολλάς αἱρέσεις διαβολικάς, καί μέ πολύ μῖσος κατά τῶν Χριστιανῶν, κάμνουσι καί ξεχωριστά ἕνα ἄζυμον ψωμί, ἐν ᾧ βάλλουσι ὀλίγην στάκτην μέ αἷμα μαρτυρήσαντος Χριστιανοῦ. Καί εἰς ἐκείνην τήν ἐσπέραν ὅταν ἀρχίζει τό Πάσχα αὐτῶν, ἀφ' οὗ χορτασθῶσιν ἀπό πολλάς βλασφημίας καί μέθας, ὑπόχρεως εἶναι κάθε Ἑβραῖος, ὅσον καί ὁ μικρότερος, νά τρώγῃ ἀπό ἕνα κομμάτι ἀπ' ἐκεῖνο τό ἄζυμον ψωμί, ὅπου ἔχει μέσα αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος· καί τό κομμάτι ἐκεῖνο πρέπει νά ἦναι μέγανον ὡς μία ἐλαία. Τοῦτο τό ἄζυμον ψωμί ἀπό αὐτούς ὀνομάζεται, ἐφηκῆμον.

Τέταρτον, ὅταν ἀποθάνῃ τινάς ἀπό αὐτούς, λαμβάνει ὁ Χαχάμος ἕνα ἀσπράδι αὐγοῦ, καί ὀλίγον αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος, τό ὅποιον ἀνακατώνοντας ραντίζει ἐπί τήν καρδίαν τοῦ νεκροῦ, λέγων ὁ Χαχάμος τόν στίχον ἀπό τήν προφητείαν τοῦ Ἰεζεκιήλ: «Καί ρανῶ ἐφ' ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ, καί καθαρισθήσεσθε ἀπό πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν»⁽⁶⁶⁾.

Πρός τούτοις εἰς τήν ἑορτήν ὅπου πανηγυρίζουσιν αὐτοί εἰς τάς δεκατέσσαρας τοῦ μηνός Ἄδαρ (Φεβρουαρίου, πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ Μαρδοχαίου καί Ἑσθήρ, ὅπου ἠλευθέρωσαν αὐτούς ἐκ χειρὸς τοῦ Ἀμάν), εἰς ταύτην (λέγω) τήν ἑορτήν ὀνομαζομένην ὑπ' αὐτῶν Πουρίμ, κάμνουσι πολλοὺς φόνους· διότι συνηθίζουν ἐν πρώτοις, ὅλοι ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τήν συναγωγὴν, νά φονεύσουν ἕνα Χριστιανόν ἀντί τοῦ Ἀμάν· καί βλασφημοῦσι καί εἰς αὐτήν τήν ἡμέραν τόν Χριστόν. Καί ἀφ' οὗ φονεύσουσιν αὐτοί κανένα Χριστιανόν ἀντί τοῦ Ἀμάν, κάμνει ὁ ραββῖνος κάποια μελόψωμα τρίκωγα (μέ τρεῖς ἄκρας), καί βάλλει καί ὀλίγον αἷμα Χριστιανοῦ ὅπου ἐφόνευσαν εἰς αὐτά· ἔπειτα τά στέλνει εἰς ὄλους τοὺς Ἑβραίους, καί ὁ ἕνας εἰς τόν ἄλλον, καί εἰς τοὺς φίλους των· καί ὅσοι ἔχουσι φίλους Χριστιανούς καί εἰς Χριστιανούς τά στέλνουσι. Τοῦτο δέ τό στάλισμον, ἀπό αὐτούς καλεῖται μεσλοϊάχ μούνες. Καί διά τοῦτο τό αἷμα ὅπου χύνουσιν αὐτοί προεφήτευσεν ὁ προφήτης Ἰερεμίας λέγων· Καί ἐν ταῖς χερσί σου εὐρέθησαν αἵματα ψυχῶν ἀθώων»⁽⁶⁷⁾. Ὁμοίως καί ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ σαφέστερον λέγει· Οὕτως εἶπεν Ἄδωναῖ Κύριος· ἐπὶ τῷ αἵματι φάγεσθε ... καί αἷμα ἐκχεῖτε»⁽⁶⁸⁾.

Κατ' ἀλήθειαν ὅλα ἐπληρώθησαν εἰς τό ἑβραϊκόν γένος. Εἰς τήν ἐσπέραν ἐκείνην τήν ὀνομαζομένην ὑπ' αὐτῶν Πουρίμ δέν εὐρίσκεται κανένας Ἑβραῖος εἰς ὄλον τόν κόσμον νά εἶναι μέ τά σωστά του, ἀλλά ὅλοι εἶναι ἔξω φρενῶν· τότε πληροῦται κατ' αὐτῶν ἡ κατάρα τοῦ Μωυσέως ἢ λέγουσα· «Πατάξαι σε Κύριος

παραπληξία καὶ ἀορασία, καὶ ἐκστάσει διανοίας»⁽⁶⁹⁾. Καὶ τότε κλέπτοντες πολλά παιδιά χριστιανικά, τὰ κρατοῦσι σφαιλισμένα ἕως εἰς τὸ Πάσχα αὐτῶν (διότι μετὰ τὴν Πουρίμ ἑορτὴν αὐτῶν δὲν ἀργεῖ τὸ Πάσχα), διὰ νὰ ἔχωσιν αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος εἰς τὰ ἄζυμα· εἰς δὲ τὴν Πουρίμ, δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν αἷμα Χριστιανοῦ μαρτυρήσαντος, μόνον ἀντὶ τοῦ Ἄμάν πασχίζουσι νὰ φονεύσωσιν ἓνα Χριστιανόν. Ὅμως εἰς τὸ Πάσχα αὐτῶν, ἀντὶ τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ βασανίσωσι Χριστιανόν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐβασανίσθη· ὅθεν πιάνουσι μικρὰ παιδιά, ἓνα μὲν διὰ νὰ ἡμπορέσωσι νὰ τὰ βασανίσωσι, καὶ κατ' ἄλλο, διότι ὁ Χριστὸς ἐφύλαξε παρθενίαν. Καὶ διὰ ταύτην τὴν πρᾶξιν αὐτῶν προεῖρηκε τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου, λέγον· «Ὅτι εὐρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου ἀσεβεῖς καὶ παγίδας ἔστησαν τοῦ διαφθεῖραι ἄνδρας καὶ συνελαμβάνουσαν»⁽⁷⁰⁾.

Διὰ τὴν τοιαύτην αἰματοχυσίαν ἀπὸ πολλοὺς τόπους εἶναι ἐξωρισμένοι· ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν ἐξωρίσθησαν, καὶ ἀπὸ ἄλλους τόπους· καθάπερ λέγει ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ «... εἰ μὴν, εἰς αἷμα ἡμαρτες, καὶ αἷμα διώξεται σε»⁽⁷¹⁾.

Τὸ δὲ αἷτιον διὰ τὸ ὅποιον κάμνουσιν αὐτοὶ εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτῶν Πουρίμ τὰ τρίκωγχα μελόψωμα, διὰ τὰ ὅποια προεφανέρωσα, καὶ τοῦτο τὸ μυστήριον αὐτῶν θέλω φανερώσει εἰς τοὺς Χριστιανούς καθὼς λέγει ὁ σοφὸς Σολομών εἰς τὴν σοφίαν του· «Οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια ἀλλὰ θήσω εἰς τὸ ἐμφανές ⁽⁷²⁾. Ἐκεῖνα τὰ τρίκωγχα μελόψωμα μεμιγμένα μὲ αἷμα χριστιανικόν, τὰ κάμνουσιν οἱ Ἑβραῖοι πρὸς περίγελον τῶν Χριστιανῶν, ὅπου πιστεύουσι τὴν ἁγίαν Τριάδα· καὶ διὰ νὰ ταπεινώσῃ ὁ Θεὸς τοὺς Χριστιανούς ὅπου ὁμολογοῦσι τὴν ἁγίαν Τριάδα!

Διὰ τούτους τοὺς συλλογισμοὺς αὐτῶν ἐπληρώθησαν εἰς αὐτὸ τὸ κατηραμένον γένος τῶν Ἑβραίων τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ τὰ λέγοντα διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου· «Πορεύθητι καὶ εἰπὸν τῷ λαῷ τούτῳ, ἀκοῆ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέπετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσιν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάμυσαν», καὶ τ.λ. ⁽⁷³⁾.

Βέβαια ἐπαχύνθησαν αἱ καρδίαι αὐτῶν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμυσαν· διότι πῶς δὲν βλέπουσιν αὐτοὶ ὅτι ὅλοι οἱ Προφῆται ἐκήρυξαν τὴν ἁγίαν Τριάδα; Ἐν πρώτοις ὁ Ἀβραάμ ὑπεδέχθη τρεῖς ἄνδρας εἰς ὁμοίωμα ἄνθρώπου, οἱ τινες ἐστάθησαν ἐπάνω αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ· «Κύριε, εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου...»⁽⁷⁴⁾· καὶ δὲν εἶπεν ὁ Ἀβραάμ, κύριοί μου, εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, ὡς εἰς τρεῖς. Ἄλλ' εἶπε· «Κυριέ μου, ὡς πρὸς ἓνα μ' ὅλον ὅπου ἦτο τρία πρόσωπα, διὰ νὰ δείξῃ ἓνα Θεόν

Η ΕΡΙΑ

ΤΡΙΑΣ

Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΗΣ ΑΒΡΑΑΜ

Αντ' αφορμής τῆς ἑορτῆς
τῆς Πενήτε Βασιλείας

τρισυπόστατον καὶ ἀχώριστον. Ὅμοίως καὶ ὁ ἴδιος Θεὸς λέγει πρὸς τὸν Μωϋσῆν· «Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἰακώβ»⁽⁷⁵⁾. Βλέπομεν ὅτι εἰς κάθε ὄνομα ἀναφέρει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δυνάμενος νὰ εἶπῃ τοιουτοτρόπως. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων σου, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ· διὰ τὸ ὁποῖον εἶναι φανερόν, ὅτι μόνον ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ ἀποκαλύψῃ τῷ Μωϋσῆ ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον· διότι λέγων· «Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ Πατρός σου, φανερόναι ἓνα Θεόν· «Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, τὸν Πατέρα· «Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, τὸν Υἱόν· «Θεὸς τοῦ Ἰακώβ, τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Μετὰ ταῦτα ἀφ' οὗ ἐφανέρωσεν ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῆ τὴν ἁγίαν Τριάδα, φανερόναι καὶ ὁ Μωϋσῆς τοῖς Ἑβραίοις, διὰ νὰ ὁμολογῶσι τὸν θεὸν τρισυπόστατον, λέγων· «Ἄκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἰς ἔστι»⁽⁷⁶⁾.

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι τρεῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν ψάλλουσι τοῦτον τὸν στίχον ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ὅτι τὸ σύμβολον τῆς πίστεως εἶναι εἰς τοὺς Ἑβραίους οὗτος ὁ στίχος, ὅτι ἀναφέρει, «εἰς ἔστι», θέλοντες νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἁγίαν Τριάδα· ὅμως δὲν καταλαμβάνουσιν αὐτοί, ὅτι ἂν ἦτον ὁ σκοπὸς τοῦ Μωϋσέως νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτοὺς ἓνα Θεόν καὶ ὄχι τρισυπόστατον, ἤθελεν εἶπῃ ἐν συντόμῳ. «Ἄκουε Ἰσραὴλ ἓνα Θεόν», καὶ ἀρκετὸν ἠμπορεῖ νὰ ἦτον. Ὅμως αὐτὸς λέγει τοιουτοτρόπως. «Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἰς ἔστι». Διότι λέγων, Κύριος, φανερόναι τὸν Πατέρα (ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς, Ἅγιος ὁ Θεὸς ψάλλεται). Καὶ ὅπου λέγει ἀκόμη· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν», φανερόναι, τὸν Υἱόν (ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἡμᾶς ψάλλεται, Ἅγιος Ἰσχυρός). καὶ ὅπου προστίθῃσι λέγων, «Κύριος», φανερόναι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα (τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἡμᾶς ψάλλεται, Ἅγιος Ἀθάνατος). Καὶ διὰ νὰ μὴ στοχάζεσαι ὅτι εἶναι τρία πρόσωπα διηρημένα, προστίθῃσιν ὁ Μωϋσῆς λέγων, «εἰς ἔστι». Καθὼς καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν, «ἐλέησον ἡμᾶς», καὶ δὲν ψάλλομεν, ἐλέησατε ἡμᾶς, ἀλλά, ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς πρὸς ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον.

Ὅμοίως δικαιολογούμενοι οἱ υἱοὶ Ῥεβὴν, ἐπειδὴ εἶχον οἰκοδομήσῃ βωμόν πλησίον τοῦ Ἰορδάνου, καθὼς γράφει εἰς τὴν βίβλον τοῦ Ἰησοῦ Ναυῆ, ἀπεκρίθησαν λέγοντες τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ· «ὁ Θεὸς Θεὸς Κύριος εἰς ἔστι, καὶ ὁ Θεὸς Θεός, Κύριος, αὐτὸς οἶδε»⁽⁷⁷⁾. Σαφῶς ἐφανέρωσαν τὴν ἁγίαν Τριάδα δύο φοραῖς, καὶ ὕστερον λέγοντες, «αὐτὸς οἶδε», φανερόναι ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον. Ὅμοίως καὶ ἡ Προφήτις Ἄννα, ἡ μήτηρ τοῦ Προφήτου Σαμουὴλ, εἰς τὰς προσευχὰς αὐτῆς φανερόναι τὴν ἁγίαν Τριάδα, λέγουσα· «οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Κύριος (ὁ Πατήρ), καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν (ὁ Υἱός) οὐκ ἔστιν ἅγιος πλὴν σου»⁽⁷⁸⁾. Δηλαδή ἡ ἁγία Τριάς ὁμοούσιος καὶ ἀχώριστος. Παρομοίως καὶ ὁ Προφήτης

Δαβίδ εἰς πολλά μέρη ἀναφέρει τὴν ἁγίαν Τριάδα λέγων· «Τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν»⁽⁷⁹⁾. Ἴδοῦ ἡ ἁγία τριάς ἀποκεκαλυμμένη εἶναι, καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λόγος τοῦ Πατρὸς. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας λέγει· «Ἴδού τό ρῆμα Κυρίου ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὄνειδισμόν, οὐ μὴ βουληθῶσιν αὐτὸ ἀκοῦσαι»⁽⁸⁰⁾. Βλέπε οὖν ἀναγνώστα, πῶς δι' ἁγίου Πνεύματος προείδεν ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ πονηροὶ Ἑβραῖοι, δέν θέλει δεχθῶσι τὸν Χριστόν, ὅπου εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Καὶ πάλιν· «Ἴδού αὐτοὶ λέγουσι «πρὸς με· ποῦ ἐστὶν ὁ λόγος Κυρίου; ἐλθέτω»⁽⁸¹⁾. Δηλαδή χλευάζουσιν οἱ πονηροὶ Ἑβραῖοι. Διότι ὁ Ἱερεμίας πάντοτε ἔλεγε καὶ λέγει αὐτοῖς. «Ὁ λόγος Κυρίου πρὸς με»· ὅθεν χλευάζοντες τὸν Προφήτην λέγουσι· «ποῦ εἶναι λοιπὸν ὁ Χριστὸς, τὸν ὁποῖον ἐσύ λόγον τοῦ Πατρὸς ὀνομάζεις; ἐλθέτω». Καὶ πάλιν· ἄκουε γῆ· Ἴδού ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαόν τοῦτον κακά, τὸν καρπὸν ἀποστροφῆς αὐτῶν, ὅτι τῷ λόγῳ μου οὐ προσέσχον, καὶ τὸν νόμον μου ἀπόσαντο»⁽⁸²⁾. Ὁμοίως καὶ ὁ Μωϋσῆς προεφήτευσεν τοῖς Ἑβραίοις, ὅτι δέν θέλει δεχθῶσι τὸν Χριστόν λέγων· «Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν»⁽⁸³⁾. Καθὼς καὶ εἰς ἄλλο μέρος φανερώνει, ὅτι δέν θέλει πιστεύσουσιν εἰς τὸν Χριστόν, λέγων· «Καὶ ἔσται ἡ ζωὴ σου κρεμασμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ οὐ πιστεύσει τῇ ζωῇ σου»⁽⁸⁴⁾. Δηλαδή οἱ Ἑβραῖοι εἶδον τὸν Χριστόν, ὅς τις εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, καθὼς καὶ ὀλίγον κατωτέρω λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς· «Ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ζωὴ ὑμῶν...»⁽⁸⁵⁾. Καθὼς ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς λέγει· «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ζωὴ». Ταύτην λοιπὸν τὸν ζωὴν ἰδόντες οἱ Ἑβραῖοι κρεμασμένην ἐν τῷ σταυρῷ, φόβῳ, καὶ τρόμῳ συνέχονται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ τὴν σήμερον.

Πρὸς τούτοις λέγει πάλιν ὁ προφήτης Ἱερεμίας· «Λέγουσι τοῖς ἀπωθουμένοις τὸν λόγον Κυρίου»⁽⁸⁶⁾. Λέγει καὶ ὁ Ἀββακούμ· «Πρὸ πρῶτου αὐτοῦ πορεύεται λόγος»⁽⁸⁷⁾. Λέγει καὶ ὁ Σολομών· «Ὑδὼρ βαθύ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός..., καὶ πηγὴ ζωῆς»⁽⁸⁸⁾, δηλαδή ὁ Χριστὸς ὅπου εἶναι ὁ λόγος τοῦ Πατρὸς, ἀνίσως εἰσέλθη εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἔσεται αὐτῷ πηγὴ τῆς αἰωνίου ζωῆς· καθὼς λέγει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πρὸς τὴν Σαμαρείτιδα· «Ὅς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος...»⁽⁸⁹⁾. Δηλαδή τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος· καθὼς βοᾷ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας κρᾶζων τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ λέγων· «Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ ...»⁽⁹⁰⁾, δηλαδή εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος. Παρομοίως δύο προφητῶν συμφώνως δι' ἑνὸς λόγου

φωνάζουσι λέγοντες· «Καί πορεύσονται ἔθνη πολλά καὶ ἐροῦσι· δεῦτε καὶ ἀναβῶμεν εἰς τό ὄρος Κυρίου καὶ εἰς τόν οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγέλει ἡμῖν τήν ὁδόν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ· ἐκ γάρ Σιών ἐξελεύσεται νόμος καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ»⁽⁹¹⁾. Δηλαδή ὁ Νόμος ἐκ Σιών, ὁ δέ Χριστός ἐξ Ἱερουσαλήμ ἐξῆλθε· καθὼς λέγει καὶ ὁ προφήτης Δαβίδ· «Εὐλογητός Κύριος ἐκ Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ»⁽⁹²⁾.

Δῆλον ἐποίησα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ λόγος τοῦ Πατρός. Καί κατὰ τό ῥητόν τοῦ Δαβίδ· «Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, δηλαδή μέ τόν Χριστόν, ὅπου εἶναι ὁ λόγος τοῦ Πατρός· καθὼς λέγει καὶ ὁ υἱός αὐτοῦ Σολομών· «Ἦνίκα ἠτοίμαζε τόν οὐρανόν συμπάρημην αὐτῷ»⁽⁹³⁾. ἄρα ἦτον ὁ Σολομών παρών, ὅταν ἠτοίμαζεν ὁ Θεός τόν οὐρανόν; διὰ τοῦτο φανερόν εἶναι, ὅτι ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ ὁμιλεῖ ὁ Σολομών, ὅτι Σολομών ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσση ἐννοεῖται ἡ εἰρήνη, ὁ δέ Χριστός εἶναι Κύριος τῆς εἰρήνης· καθὼς καὶ εἰς ἄλλο μέρος, ὅπου προφητεύει διὰ τόν τάφον τοῦ Χριστοῦ λέγων· «Ἰδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σολομών, ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλῳ αὐτῆς ἀπό δυνατῶν Ἰσραήλ»⁽⁹⁴⁾. δηλαδή ὁ τάφος τοῦ Χριστοῦ ὅπου ὀνομάζεται Σολομών, ἐπειδὴ ἡ λέξις αὐτῆ ἐννοεῖται Κύριος τῆς εἰρήνης, ἦτον περιτριγυρισμένος μέ τήν κουστωδίαν τοῦ Ἰσραήλ· διότι ὁ Πιλάτος δέν ἠθέλησε νά δώσῃ τοῖς Ἑβραίοις στρατιώτας, λέγων· «Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθαι ὡς οἶδατε»⁽⁹⁵⁾. Καί προστίθησιν ὁ Προφήτης Σολομών λέγων· «Πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν, δεδιδαγμένοι πόλεμον ἀνήρ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρῶν αὐτοῦ ἀπό θάμβους ἐν νυξί»⁽⁹⁶⁾. Δηλαδή διὰ τόν φόβον τῆς νυκτός, διότι εἶπον αὐτοὶ πρὸς τόν Πιλάτον· φοβούμεθα μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτός κλέψωσιν αὐτόν⁽⁹⁷⁾. Ὁμοίως καὶ ὁ Δαβίδ διὰ τοῦτον τόν φόβον αὐτῶν λέγει· «Ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβον, οὐ οὐκ ἦν φόβος»⁽⁹⁸⁾. Καί βέβαια κανένας φόβος δέν ἦτον. Διότι ποῖος εἶδε νά κλέψῃ τινάς νεκρόν; Παρομοίως καὶ ἐκεῖ ὅπου προφητεύει ὁ Σολομών διὰ τόν ἀκάνθινον στέφανον ὅπου ἔβαλαν οἱ μιανοὶ Ἑβραῖοι ἐπὶ τήν κεφαλὴν τοῦ Χριστοῦ λέγει· «Θυγατέρες Σιών, ἐξέλθετε καὶ ἴδετε ἐν τῷ βασιλεῖ Σολομών, ἐν τῷ στεφάνῳ, ὃ ἐστεφάνωσεν αὐτόν ἢ μήτηρ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ»⁽⁹⁹⁾. Δηλαδή, ἐξέλθετε μυροφόροι γυναῖκες, καὶ ἴδετε τόν Χριστόν, τόν βασιλέα τῆς εἰρήνης, πῶς οἱ Ἑβραῖοι ἐστεφάνωσαν αὐτόν μέ στέφανον ἀκάνθινον· Διότι τόν Σολομώντα, υἱόν τοῦ Δαβίδ, δέν ἐστεφάνωσεν αὐτόν ἢ μήτηρ του, ἀλλά ὁ πατήρ του Δαβίδ. Καί ὁ Προφήτης Ζαχαρίας σαφέστερον λέγει· «Καὶ λήψῃ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ποιήσεις στεφάνους καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τήν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου»⁽¹⁰⁰⁾. Ἰωσεδέκ ἐν τῇ

Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, λέγεται δίκαιος. Δηλαδή ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ δικαίου.

Ἐκ τούτων τῶν εἰρημένων φανερόν εἶναι, ὅτι ὁποῦ λέγει ὁ Σολομών· «Ἦνίκα ἠτοίμαζε τὸν οὐρανὸν συμπαρήμην αὐτῷ»⁽¹⁰¹⁾· λέγει διὰ τὸν Χριστόν. Καί ὅτι ὅπου λέγει καὶ ὁ Δαβίδ· «Τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν»⁽¹⁰²⁾, διὰ τὸν Χριστόν Προφητεύει, φανερόνων τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν, καὶ πάλιν λέγων. «Καὶ τῷ Πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν»⁽¹⁰³⁾, φανερόνει καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Ἰδέ ὁποῦ ἀποδεδειγμένη ἔγινεν ἡ ἅγια Τριάς, ὁμοούσιος καὶ ἀχώριστος.

Ἐάν ὅμως τινὰς ἀκόμη εὐρίσκηται εἰς ἀμφιβολίαν καὶ δὲν ἐμπιστεύηται εἰς τόσας ἀποδείξεις διὰ τὴν ἅγιαν Τριάδα, ὁ τοιοῦτος ἐλθέτω, καὶ ἀκουσάτω καὶ ἄλλην ἀπόδειξιν ὅπου λέγει ὁ Δαβίδ· «Ζῆ Κύριος, καὶ εὐλογητός ὁ Θεός μου» φανερόνων τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. «Καὶ ὑψωθήτω ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου»⁽¹⁰⁴⁾. Τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Καὶ διὰ νὰ μὴ πλανηθῆς στοχαζόμενος, ὅτι τρεῖς εἶναι, προστίθησιν ἀκόμη ὁ προφήτης λέγων· «Ὁ Θεός, ὁ διδούς ἐκδικήσεις ἐμοί»⁽¹⁰⁵⁾... ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον, καὶ ἀχώριστον. Καὶ πάλιν. «Ἐξεγέρθητι Κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου, ὁ Θεός μου, καὶ ὁ Κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου»⁽¹⁰⁶⁾ δηλαδή λέγων· «Ἐξεγέρθητι Κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου» φανερόνει τὸν Πατέρα· «Ὁ Θεός μου τὸν Υἱόν· «καὶ ὁ Κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου», τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Καὶ πάλιν λέγων ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Θεός Θεῶν Κύριος»⁽¹⁰⁷⁾. Φανερόνει τὸν Πατέρα, τὸν Υἱόν, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· Καὶ διὰ νὰ μὴ στοχάζησαι ὅτι εἶναι τρεῖς, προστίθησι λέγων ἐνικῶς. «Ἐλάλησε καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν»⁽¹⁰⁸⁾... ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον. Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας φανερόνει τὴν ἅγιαν Τριάδα ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι, λέγων· «κριτῆς ἡμῶν Κύριος, ἄρχων ἡμῶν Κύριος, βασιλεύς ἡμῶν Κύριος»⁽¹⁰⁹⁾. Καὶ διὰ νὰ μὴ στοχασθῆς, ὅτι εἶναι ξεχωρισμένα τὰ τρία πρόσωπα, προστίθησιν ἀκόμη λέγων· «οὗτος ἡμᾶς σώσει»⁽¹¹⁰⁾, ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον, καὶ ἀχώριστον. Καὶ πάλιν λέγων. «Καὶ νῦν Κύριος ἀπέστειλέ με καὶ τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ»⁽¹¹¹⁾, φανερόν ἐνταῦθα σαφέστερον καὶ συντομώτερον ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον καὶ ἀχώριστον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· Δηλαδή μέ τό, «Κύριος, Κύριος ἀπέσταλκέ με, τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν· καὶ ἵνα μὴ στοχασθῆς ὅτι εἶναι χωρισμένοι, ὁ Πατήρ, καὶ ὁ Υἱός, διὰ τοῦτο προστίθησι λέγων· «Καὶ τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον, ὁμοούσιον, καὶ ἀχώριστον.

Διὰ τῆς εἰρημένης ταύτης προφητείας ἅς ἐμφραχθῶσι τὰ στόματα τῶν Αἰρετικῶν, τὰ φλυαροῦντα, ὅτι ἀπὸ τὸν Χριστόν κατ'

ιδίαν εκπορεύεται τό ἅγιον Πνεῦμα. Ἐκπορεύεται μετὰ προσοχῆς τόν Προφήτην Ἡσαΐαν, ὅτι ἀφ' οὗ φανερόναι τόν Πατέρα καί τό Υἱόν, ἔπειτα λέγει· «Καί τό Πνεῦμα αὐτοῦ»· καί δέν λέγει καί τά πνεύματα αὐτῶν. Διά νά φανερώσῃ, ἓνα ἅγιον Πνεῦμα, ὅπου ἀπό τόν Πατέρα εκπορεύεται, καί εἰς τόν Υἱόν ἀναπαύεται.

Ἐκπορεύεται καί ἄλλαι πολλαί ἀποδείξεις εἰς τούς Προφήτας καί διά τό ἅγιον Πνεῦμα, καί διά τήν ἁγίαν Τριάδα· ἀλλά διά εὐκολίαν τοῦ ἀναγνώστου καί βραχυλογίαν, παύομαι.

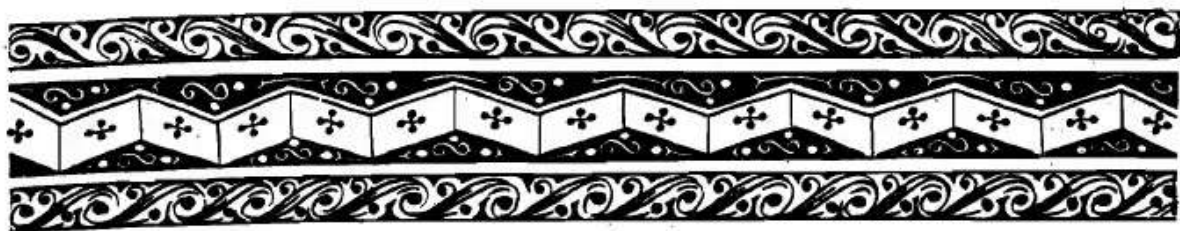
Ἰδοῦ ὅπου διά βοθησίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπέδειξα διά πολλῶν ἀποδείξεων τήν πλάνην τῶν Ἑβραίων, καί ἀπεκάλυψα τό μυστήριον αὐτῶν, τό μή γεγραμμένον· καθάπερ εἶπεν ὁ Προφήτης Μωϋσῆς μετὰ τόσας καί τόσας ἀράς τάς γεγραμμένας ἐν τῷ Δευτερονομίῳ, λέγων· «Καί πᾶσαν μαλακίαν, καί πᾶσαν πληγὴν τήν μή γεγραμμένην, καί πᾶσαν τήν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου ἐπάξει Κύριος ἐπί σέ ...»⁽¹¹²⁾. Δηλαδή ἡ κατάρα αὐτή ὅπου ἔχουσι νά φονεύωσι Χριστιανούς καί νά λαμβάνωσι τό αἷμα αὐτῶν, δέν εἶναι γεγραμμένη εἰς κανένα βιβλίον· ἀλλά μόνον οἱ Πατέρες καί οἱ ῥαββῖνοι ἀφίνουσιν ἐν λόγῳ εἰς τά παιδιά αὐτῶν, ἐπαπειλοῦντες αὐτά μέ μεγάλας κατάρας, ὅπου ὑπανδρευόμενα νά μήν ἀποκαλύψωσιν εἰς τά ἀπλᾶ αὐτῶν παιδιά, εἴτε εἰς τούς Χριστιανούς, καί ἂν τύχη νά πέσωσιν εἰς μυρίους κινδύνους καί παιδείας πολλάς. Καθώς καί ἐμένα, ἐν φόβῳ τοῦ Θεοῦ φανερώνω, ὅταν ἤμην εἰς ἡλικίαν δεκατριῶν χρόνον (διότι τότε ἀρχίζουσιν αὐτά νά βάλλωσι τό κέρατον ἐπί τήν κεφαλὴν, καί τότε καί ἐμένα, ὁ πατήρ μου μοῦ εἶχε βάλλει τό κέρατον ἐπί τήν κεφαλὴν, ὀνομαζόμενον ὑπ' αὐτῶν τεφιλής), τότε λέγω μοί ἀπεκάλυψε φανερώωντάς μοι ὁ πατήρ μου τό μυστήριον τοῦ αἵματος, καί μέ κατηρᾶτο ἐπί ὄλων τῶν στοιχείων τοῦ οὐρανοῦ καί τῆ γῆς νά μή φανερώσω τό μυστήριον τοῦτο, οὔτε εἰς τούς ἀδελφούς μου. Καί ὅταν ὑπανδρευόμενος θέλω ἔχη ἕως δέκα υἱούς, νά μή φανερώσω αὐτό εἰς ὄλους, εἰμή μόνον εἰς ἓνα, ὅς τις θέλει εἶναι σοφώτερος καί προκομενέστερος καί σταθερός, καί ἀσάλευτος εἰς τήν πίστιν· εἰς δέ τό θηλυκόν γένος καθόλου νά μή τό φανερώσω. Ἡ γῆ (εἶπε) νά μή σέ δεχθῆ ἀνίσως ἤθελες ἀποκαλύψῃς τοῦτο τό μυστήριον, καί ἂν τύχη νά γένῃς καί Χριστιανός, νά μήν ἀποκαλύψῃς αὐτό, τέκνον, μοί λέγει ὁ πατήρ μου. Ἄλλ' ἐγώ εἰς καιρόν ὅπου ἐδεξάμην πατέρα τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καί μητέρα τήν ἁγίαν Ἐκκλησίαν θέλω κηρύξει τήν ἀλήθειαν ἐν παντί τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ, καθὼς λέγει ὁ σοφός Σειράχ· «Ἐως τοῦ θανάτου ἀγώνισαι περὶ τῆς ἀληθείας»⁽¹¹³⁾.

Καί κατ' ἀλήθειαν εἰς μέγαν κίνδυνον ἤμην καί ἀκόμη εὐρίσκομαι εἰς κίνδυνον θανάτου διά τήν ἀποκάλυψιν τοῦτο τοῦ

μυστηρίου. Ἄλλ' ὅμως ἐγὼ βοῶ μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου λέγων· «Τίς χωρίσει με ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμός, ἢ λιμός, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα»⁽¹¹⁴⁾, ἢ τὰ διάφορα κολαστήρια; οὐδεμία περίστασις, ὅτι ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, καταφυγή μου ὁ Υἱός, σκέπη μου, τό ἅγιον Πνεῦμα, Τριάς ἁγία δόξα σοι».

Ἡ θεία λειτουργία τῶν Ἀγγέλων. (Τοιχογραφία Περιβλέπτου Μυστηῶ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περί τῆς τύχης τῶν 12 φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ.

Επειδή ἀνέφερα μαρτυρίαν εἰς τό πρῶτον Κεφάλαιον καί τόν Προφήτην Ἰεζεκιήλ, δι' οὗ λαλεῖ τό ἅγιον Πνεῦμα, λέγον· «Καί ἐγώ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλά καί δικαιώματα, ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς· καί μιν αὐτούς ἐν τοῖς δόμασιν αὐτῶν...»⁽¹⁾, καί μέ τό νά εἶναι πολλά ἄξιον θαυμασμοῦ διά αὐτήν τήν Προφητείαν, ὅπου ἕνας Θεός τόσον ἅγιος καί ἐλεήμων, ὁ θέλων καί κράζων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν, λέγων· «Δεῦτε πρός μέ πάντες οἱ κοπιῶντες καί πεφορτισμένοι, κἀγώ ἀναπαύσω ὑμᾶς»⁽²⁾· καί μάλιστα, ὅτι πάλιν διά τοῦ ἰδίου Προφήτου λέγει· «Οὐ βούλομαι τόν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ ὡς τό ἀποστρέψαι τόν ἀσεβῆ ἀπό τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καί ζῆν αὐτόν»⁽³⁾· καί ὅτι καί ὁ σοφός Σολομών λέγει εἰς τήν Σοφίαν του· «Ὅτι ὁ Θεός θάνατον οὐκ ἐποίησεν, οὐδέ τέρπεται ἐπ' ἀπωλεία ζώντων»⁽⁴⁾, καί ὅτι ἐκ τούτων τῶν εἰρημένων διδασκόμεθα, ὅτι ἀνάρμοστον εἶναι νά λέγῃ ὁ Θεός· «Καί ἐγώ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλά, κ.τ.λ., εἶμαι λοιπόν βιασμένος νά ἀποκαλύψω ἀκόμη ἕνα μυστήριον, τό ὅποιον εἰς ὀλίγους εἶναι γνωστόν, διά νά μή σκανδαλισθῆ τις. Διότι ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός λέγει· «Οὐαί τῷ κόσμῳ ἀπό τῶν σκανδάλων πλήν οὐαί τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ τό σκάνδαλον ἔρχεται»⁽⁵⁾· «Ἄδύλωσ τε ἔμαθον ἀφθόνως τε μεταδίδωμι, τόν πλοῦτον αὐτῆς οὐκ ἀποκρύπτομαι»⁽⁶⁾. «Ἴδού τά χεῖλη μου οὐ μή κωλύσω εὐαγγελίσασθαι τήν δικαιοσύνην (τοῦ Χριστοῦ) ἀπό συναγωγῆς πολλῆς»⁽⁷⁾.

Ἄκουσον λοιπόν μέ τά δύο σου ὦτα, ὦ ἀναγνώστα.

Ἐν πρώτοις ἄς ἀκούσωμεν τί λαλεῖ τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου λέγον· «Ἐξέστη ὁ οὐρανός ἐπί τούτῳ καί ἔφριξεν ἐπί πλείον σφόδρα... ὅτι δύο καί πονηρά ἐποίησεν ὁ λαός μου· ἐμέ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καί ὠρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους, συντετριμμένους οἱ οὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν»⁽⁸⁾.

Δηλαδή τόν Χριστόν πηγὴν ὕδατος ζῶντος ἐγκατέλιπον καί τόν Ἰωσήφ ἀδελφόν αὐτῶν ἔρριψαν εἰς λάκκον ὕδωρ οὐκ ἔχοντα⁽⁹⁾. Ὁμοίως καί τόν Προφήτην Ἰερεμίαν ἔρριψαν εἰς ἓνα λάκκον οὐκ ἔχοντα ὕδωρ⁽¹⁰⁾. Παρομοίως ἅς ἴδωμεν τόν Προφήτην Ἀμώς τί λέγει. «Τά δε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ καί ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἄνθ' ὧν ἀπέδοντο ἀργυρίου δίκαιον καί πένητα ἕνεκεν ὑποδημάτων»⁽¹¹⁾. Δηλαδή τόν Χριστόν τόν δίκαιον ἐπώλησεν ὁ Ἰούδας μέ τριάκοντα ἀργύρια, καί τόν Ἰωσήφ τόν πένητα ἀπέδοντο αὐτόν οἱ ἀδελφοί του, διὰ ὑποδήματα· διότι μέ εἴκοσι ἀργύρια, ὅπου ἔλαβον αὐτοὶ τιμὴν διὰ τόν Ἰωσήφ, ἠγόρασαν ὑποδήματα, καθὼς γράφει εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γραφήν.

Ἐντεῦθεν φανερόν εἶναι ὅτι τῶν ἀδελφῶν ἐκείνων ὅπου ἦσαν μέτοχοι τῆς πωλήσεως τοῦ Ἰωσήφ δέν ἠξιώθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἰς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας νά δεχθῶσι τόν Χριστόν, μείναντες εἰς τὴν πλάνην τῶν Ἑβραίων ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. Τώρα ἅς παρατηρήσωμεν, πόσοι ἀδελφοί, καί ποῖοι ἦσαν εἰς τὴν πώλησιν τοῦ Ἰωσήφ· ἐμένα μοί φαίνεται, ὅτι λέγει ἡ Γραφή, πῶς ἦσαν, ὁ Ῥουβὴν, Συμεών, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσσάχαρ, Ζαβουλών, Δάν, Νεφθαλείμ, Γάδ, καί Ἀσήρ, καί ὅτι οὗτοι οἱ δέκα ἐπώλησαν τόν Ἰωσήφ· ὁ δέ ἀδελφός αὐτῶν Βενιαμὶν ὁ νεώτερος ἦτον εἰς τό ὀσπῆτιον τοῦ πατρός του Ἰακώβ· ὁ δέ Ἐφραὶμ καί Μανασσῆς, δέν εἶχον γεννητῆ ἀκόμη. Καί αὗται αἱ τρεῖς φυλαί, δηλαδή ὁ Βενιαμὶν Ἐφραὶμ καί Μανασσῆς ἐδέχθησαν τόν Χριστόν εἰς διάστημα τεσσαράκοντα χρόνων ἀπὸ τὴν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ, ἕως ἐπὶ καιρῷ τοῦ Τίτου Βασιλέως, διὰ τούς ὁποίους χρόνους προεῖπεν ὁ Θεός τῷ Προφήτῃ Ἰεζεκιήλ, λέγων· «...Καί κοιμηθήσῃ ἐπὶ τό πλευρόν σου τό δεξιόν καί λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰούδα τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν εἰς ἑνιαυτόν τέθεικά σοι»⁽¹²⁾. Διὰ αὐτάς τὰς τρεῖς φυλάς προέικέτευσε τόν Θεόν ὁ Προφήτης Δαβίδ λέγων· «Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ ἐμφάνηθι, ἐναντίον Ἐφραὶμ καί Βενιαμὶν, καί Μανασσῆ»⁽¹³⁾. Καί μή θαυμάζῃς ὅτι ὁ Δαβίδ ἀναφέρει προτῆτερον ἀπὸ τόν Μανασσῆ τόν Ἐφραὶμ, μέ ὄλον ὅπου ὁ Μανασσῆς ἦτον πρωτότοκος⁽¹⁴⁾, καί ὅτι τοῦτο εἶναι ἕν μυστήριον τοῦ ἀγίου Πνεύματος ὅπου ἀπεκάλυψε τῷ Δαβίδ, πῶς ὄλη ἡ φυλὴ τοῦ Ἐφραὶμ ἐδέχθη τόν Χριστόν, τοῦ δέ Μανασσῆ μόνον τό ἥμισυ τῆς φυλῆς αὐτοῦ ἐδέχθη τόν Χριστόν⁽¹⁵⁾· τό δέ ἕτερον ἥμισυ τῆς φυλῆς αὐτοῦ ὅπου ἀπεκατέστησεν ὁ Μωϋσῆς μαζύ μέ τὴν φυλὴν τοῦ Ῥουβὴν καί Γάδ πέραν τοῦ Ἰορδάνου⁽¹⁶⁾, ἔμεινεν εἰς τὴν πλάνην· διὰ τοῦτο λοιπόν ἀναφέρει ὁ Δαβίδ προτῆτερον τόν Ἐφραὶμ· καθὼς καί εἰς τὰ τάγματα τῶν Ἑβραίων ἔβαλεν ὁ Μωϋσῆς τὴν φυλὴν τοῦ Ἐφραὶμ προτῆτερον ἀπὸ τὴν

φυλήν τοῦ Μανασσή⁽¹⁷⁾ ὁμοίως καί εἰς τόν ἐγκαινιασμόν τοῦ θυσιαστηρίου⁽¹⁸⁾.

Παρομοίως καί ὅταν ἔφερον ὁ Ἰωσήφ τόν Μανασσή καί τόν Ἐφραΐμ εἰς τόν Ἰακώβ πατέρα του, διά νά τούς εὐλογήσῃ προτοῦ νά ἀποθάνῃ, ἔβαλε τόν Μανασσή ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰσραήλ⁽¹⁹⁾, τόν δέ Ἐφραΐμ ἐξ ἀριστερῶν. Ὁ δέ Ἰσραήλ ἐκτείνας τάς χεῖρας του σταυροειδῶς, διά νά ἔλθῃ ἡ δεξιὰ ἐπί τήν κεφαλὴν τοῦ Ἐφραΐμ⁽²⁰⁾, καί ἡ ἀριστερά ἐπί τήν κεφαλὴν τοῦ Μανασσή· καί ἐπειδὴ εἶπεν ὁ Ἰωσήφ τῷ πατρί αὐτοῦ, ὅχι κατ' αὐτόν τόν τρόπον πάτερ, ὅτι ὁ Μανασσή εἶναι ὁ πρωτότοκος· ἀποκρίνεται ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγων· «Οἶδα τέκνον, οἶδα. Καί οὗτος ἔσται εἰς λαόν, καί οὗτος ὑψωθήσεται· ἀλλ' ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ὁ νεώτερος μείζων αὐτοῦ ἔσται, καί τό σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν»⁽²¹⁾. Δηλαδή ὁ Μανασσή εἶναι μὲν πρωτότοκος σωματικῶς, ὅμως πνευματικῶς μείζων αὐτοῦ ἔσται οἱ Ἐφραΐμ· διότι προεῖδεν ὁ γέρων τῷ πνεύματι, ὅτι τοῦ Ἐφραΐμ ὅλη ἡ φυλὴ θέλει δεχθῆ τόν Χριστόν, τοῦ δέ Μανασσή μόνον τό ἥμισυ. Καί διά τοῦτο ἐπέθηκεν ὁ Ἰακώβ τάς χεῖρας του σταυροειδῶς, ὅτι ἀπό τότε εἰκόνισε τόν σταυρόν τοῦ Χριστοῦ· Καθὼς λέγει ἡ Γραφή· «Καί ἔθηκε τόν Ἐφραΐμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσή»⁽²²⁾. Δηλαδή εἰς τάς παρεμβολάς καί εἰς τόν ἐγκαινισμόν τοῦ θυσιαστηρίου. Ὁμοίως καί ὁ Μωϋσῆς εἰς τό Δευτερονόμιον εὐλογῶν τάς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ πρό τοῦ νά ἀποθάνῃ λέγει· «Αὗται μυριάδες Ἐφραΐμ καί αὗται, χιλιάδες Μανασσή»⁽²³⁾. Ἐντεῦθεν βλέπομεν πόσον φανερά εἶδεν ὁ Μωϋσῆς καί Ἰακώβ, ὅτι ἡ φυλὴ τοῦ Ἐφραΐμ θέλει δεχθῆ τόν Χριστόν καί τοῦ Μανασσή μόνον τό ἥμισυ· Ὁμοίως καί ὁ πολὺς τῷ πνεύματι Προφήτης Ἡσαΐας σαφέστερον λέγει· «...Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, Υἱός (δηλαδή ὁ Χριστός), καί ἐδόθη ἡμῖν, οὐ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ (δηλαδή ὁ τίμιος σταυρός ὁποῦ δεσπόζει κατὰ τῶν ὀρατῶν τε καί ἀοράτων ἐχθρῶν, τόν ὁποῖον ἐσήκωσεν ὁ Χριστός ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ, ἕως εἰς τόν Γολγοθᾶ φέρων αὐτόν). «Καί καλεῖται τό ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς Ἄγγελός, θαυμαστός, σύμβουλος, ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης... καί γνώσονται πᾶς ὁ λαός τοῦ Ἐφραΐμ· ...»⁽²⁴⁾. Ἰδοὺ ὁποῦ καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας κατὰ πολλὰ σαφῶς ἐφάνέρωσεν ὅτι ὅλη ἡ φυλὴ τοῦ Ἐφραΐμ ἐδέχθη τόν Χριστόν.

Ἄκουσον ἀκόμη τί λαλεῖ τό ἅγιον Πνεῦμα καί διά τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου διά τόν Ἐφραΐμ· ...Ἔστιν ἡμέρα κλήσεως ἀπολογουμένων ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ⁽²⁵⁾. Δηλαδή ἡ κλήσις πρὸς τόν Χριστόν, καθὼς λέγει ὁ Χριστός· «Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐάν μὴ ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν⁽²⁶⁾. Καί ἡ κλήσις αὕτη ὁποῦ λέγει ὁ Προφήτης, ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ, δηλοῖ ὅτι ὁ Πατήρ

κράζει διά τοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ ὄλην τήν φυλήν Ἐφραΐμ. Καί διά τοῦτο ἀκόμη προστίθησιν ὁ Προφήτης λέγων· « Ἄναστητε, καί ἀνάβητε εἰς Σιών πρός Κύριον τόν Θεόν ἡμῶν⁽²⁷⁾. Ὅμοίως καί ὀλίγον ἀνωτέρω λέγει· « Ἐρωτήσατε, καί ἴδετε, εἰ ἔτεκεν ἄρσεν⁽²⁸⁾; ἔμένα μοί φαίνεται ὅταν ἔφυγεν ὁ Χριστός ἐξ Ἱερουσαλήμ ἀπό τοὺς Ἐβραίους, καί ἐπῆγεν εἰς ἓν ὄρος πλησίον τινός ἄστεως καλούμενον Ἐφραΐμ, ἴσως ὄλον ἐκεῖνο τό ὄρος νά ἦτον, διά τό ὁποῖον ἀναφέρει καί ὁ Ἱερεμίας ἐδῶ, λέγων· « Ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ» Καί ἰδοῦ τί λέγει ἀκόμη τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου· « Ὅτι ἐγενόμην τῷ Ἰσραήλ εἰς Πατέρα καί Ἐφραΐμ πρωτότοκός μου ἐστί⁽²⁹⁾. Καί πάλιν «Υἱός ἀγαπητός Ἐφραΐμ, ἐμοί παιδίον ἐντροφῶν· ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μνεῖα μνησθήσομαι αὐτοῦ, διά τοῦτο ἔσπευσα ἐπ' αὐτῷ, ἐλεῶν ἐλεήσω αὐτόν, φησί Κύριος⁽³⁰⁾. Λέγει καί ὁ Προφήτης Ὡσηέ· « Ἐπιστραφήσεται Ἐφραΐμ, καί μεθυσθήσεται σίτω· καί ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος τό μνημόσυνον αὐτοῦ, ὡς οἶνος Λιβάνου⁽³¹⁾. Μέ ταῦτα τά λόγια εἰκονίζει ὁ Προφήτης, ὅτι ὁ Ἐφραΐμ θέλει ἐπιστρέψη ἀπό τās ἀμαρτίας του πρός τόν Χριστόν, καί ὅτι θέλει χορτασθῆ ἀπό τό σῶμα καί αἷμα τοῦ Χριστοῦ· ὅτι ὁ σῖτος καί ὁ οἶνος φανερόνουσι τά μυστήρια τοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο δέ ὁποῦ λέγει ὁ προφήτης· «Καί ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος ὁ Ἐφραΐμ, δηλοῖ ὅτι θέλει καρποφορήσῃ ἀρετάς· ὅτι Ἐφραΐμ ἐν τῇ Ἐβραϊκῇ γλώσσῃ, ἐννοεῖται καρποφόρος. Μανασσῆς δέ ἀλησμόνησις, ὅτι μόνον τό ἡμισυ τῆς φυλῆς τοῦ Μανασσῆ ἐδέχθη τόν Χριστόν, καθῶς προεφανέρωσα.

Δι' αὐτό δέ ὁποῦ προεῖπον, ὅτι ὁ Ἐφραΐμ θέλει ἐπιστρέψη ἀπό τās ἀμαρτίας αὐτοῦ· ἤξευρε ὅτι πρό τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἡ φυλή τοῦ Ἐφραΐμ ἐπροσκύνησε τά εἰδῶλα· δέν τό λέγω ἐγώ, ἀλλ' ὁ Προφήτης εἶναι παρών, δηλαδή ὁ Ὡσηέ, ὅς τις λέγει· «... Ἐπλήθυνεν Ἐφραΐμ θυσιαστήρια, εἰς ἀμαρτίαν ἐγένετο αὐτῷ θυσιαστήρια ἠγαπημένα⁽³²⁾· καί πάλιν. «Κατώκησεν Ἐφραΐμ Αἴγυπτον, καί ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται⁽³³⁾, δηλαδή θυσίαν εἰδωλικήν. Μέ ὄλον τοῦτο, μετά τήν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐπέστρεψεν ἀπό τά εἰδῶλα, καί ἐδέχθη τόν Χριστόν, καί ἐπλήσθη τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ. Ὅμοίως καί διά τήν φυλήν τοῦ Βενιαμίν λέγει ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· « Ἐνισχύσατε υἱοί Βενιαμίν ἐκ μέσου τῆς Ἱερουσαλήμ ... ὅτι κακά ἐκκέκυφεν ἀπό βόρρα καί συντριβή μεγάλη γίνεται⁽³⁴⁾. Διότι ὁ Ἱερεμίας προῖδῶν τῷ πνεύματι, ὅτι ὁ Σατανᾶς ἐλεύσεται ἐκ τῷ σκοτεινοῦ ἄδου ὁποῦ ὀνομάζεται βορράς, καί ὅτι εἰσελεύσεται εἰς τόν Ἰσκαριώτην Ἰούδαν καί εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν Ἐβραίων, καί εἰς ὄλην τήν συναγωγὴν αὐτῶν διά νά σταυρώσωσι τόν Χριστόν, κράζει διά ἁγίου Πνεύματος, ὁποῦ ἡ φυλή τοῦ Βενιαμίν νά ἐνδυναμωθῆ ἐν Ἱερουσαλήμ, διά νά μήν

είναι μέτοχος τοῦ συμβουλίου αὐτῶν, καθώς μήτε εἰς τήν πώλησιν τοῦ Ἰωσήφ, μήτε ἔπειτα εἰς τό συμβούλιον τῆς συναγωγῆς τῶν Ἑβραίων ἐστάθη μέτοχος. Διότι λέγει ὁ Χριστός· «Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν»⁽³⁵⁾, εἴτε διά καλόν εἴτε διά κακόν.

Ἰδοῦ ὅπου διά βοηθείας τῆς ἁγίας Τριάδος ἐφανέρωσα διά πολλῶν καί λαμπρῶν ἀποδείξεων, ὅτι τῶν δέκα ἀδελφῶν ὅπου ἦσαν εἰς τήν πώλησιν τοῦ Ἰωσήφ δέν ἠξιώθησαν αἱ φυλαί αὐτῶν νά δεχθῶσι τόν Χριστόν, καί ὅτι ἔμειναν εἰς τήν πλάνην ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Ὅμως ὁ Ἰούδας ὁ τέταρτος υἱός τοῦ Ἰακώβ καθ' ὅτι αὐτός ἠλευθέρωσε τόν Ἰωσήφ ἀπό τόν θάνατον, εἰς καιρόν ὅπου οἱ ἄλλοι ἠθελον νά τόν φονεύσωσι, λέγων πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· «Τί χρήσιμον, ἐάν ἀποκτείνωμεν τόν ἀδελφόν ἡμῶν καί κρύψωμεν τό αἷμα αὐτοῦ»⁽³⁶⁾; διά τοῦτο ἠξιώθη, ὅπου ὄχι μόνον καί ἡ φυλή του ἐδέχθη τόν Χριστόν, ἀλλά καί ὁ ἴδιος Χριστός ἐσαρκώθη ἀπό τήν φυλήν αὐτοῦ, καθώς λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ Προφήτου Δαβίδ· «Ἐμός ἐστι Γαλαάδ, καί ἐμός ἐστι Μανασσῆ, καί Ἐφραὶμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου· Ἰούδας βασιλεύς μου»⁽³⁷⁾. Δηλαδή ὁ βασιλεύς τῶν βασιλευόντων Χριστός, ἐγεννήθη ἐκ φυλῆς Ἰούδα. Ἄκουσον καί τί λέγει ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ ὁ πατήρ του πρὸς αὐτόν, ὅτε ἦτον νά ἀποθάνῃ· «Ἰούδα, σέ αἰνέσαισιν οἱ ἀδελφοί σου· αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου»⁽³⁸⁾. Δηλαδή θέλει γεννηθῆ ὁ Χριστός ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ὁ ὁποῖος θέλει βάλλει τὰς χεῖρας του κατά τῆς δυνάμεως τοῦ σκότους, ὅταν θέλει εὐγάλη τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ ἄδου. Προστίθῃσιν ἀκόμη ὁ Ἰακώβ πρὸς τόν Ἰούδα. «Προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοί τοῦ πατρός σου»⁽³⁹⁾, δηλαδή θέλουσι προσκυνήσει τόν Χριστόν, ὅς τις ἐξελεύσεται ἐκ φυλῆς Ἰούδα. Βλέπε τόν φωτισμόν τοῦ ἁγίου Πνεύματος· δέν λέγει ὁ Πατριάρχης, «προσκυνήσουσί σοι οἱ ἀδελφοί σου», ἀλλά, οἱ υἱοί τοῦ πατρός σου, διότι προεῖδεν ὁ γέρον δι' ἁγίου Πνεύματος, ὅτι οἱ ἄλλοι ἀδελφοί τοῦ Ἰούδα δέν θέλουσι δεχθῶσι τόν Χριστόν, ἀλλά μόνον ἡ φυλή τοῦ Ἐφραὶμ, τοῦ Βενιαμίν, καί τό ἥμισυ τοῦ Μανασσῆ· οἱ δέ ἐπίλοιποι οὐκ ἐδέχθησαν τόν Χριστόν. Ὅχι μόνον ἐκεῖνοι ὅπου ἐγεννήθησαν ἀπό τά παιδίσκας, ἀπό τήν Βαλλάν, καί Ζελφάν⁽⁴⁰⁾, δηλαδή ὁ Δάν, Νεφθαλεὶμ, Γάδ, καί Ἀσῆρ δέν ἐδέχθησαν τόν Χριστόν, ἀλλά καί ἐκεῖνοι ὅπου ἐγεννήθησαν μέ τόν Ἰούδαν⁽⁴¹⁾ ἐκ μιᾶς καί τῆς αὐτῆς μητρός τῆς Λείας, δηλαδή ὁ Ρουβίν, ὁ Συμεών, ὁ Λευὶ, ὁμοίως δέν ἐδέχθησαν τόν Χριστόν. Καί διά τοῦτο εἶπεν ὁ Πατριάρχης, «Προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοί τοῦ πατρός σου, καί ὄχι οἱ ἀδελφοί σου. Ἄκουσον τί προστίθῃσιν ἀκόμη ὁ Ἰακώβ λέγων· Σκύμνος λέοντος Ἰούδα· ἐκ βλαστοῦ, υἱέ μου, ἀνέβης· (δηλαδή δέν ἄφησε νά φονεύσωσιν οἱ ἀδελφοί του τόν Ἰωσήφ)· ἀναπεσῶν ἐκοιμήθη

ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν⁽⁴²⁾; Ἐδῶ προεφήτευσεν ὁ Ἰακώβ διὰ τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ, διότι λέγων, Ἄναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, φανερόναι ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ θέλει ἀναπαυθῆ εἰς τὸν τάφον; καὶ αὐτὸ ὅπου λέγει· καὶ ὡς σκύμνος τίς ἐγερεῖ αὐτόν; φανερόναι ὅτι ὁ Χριστός θέλει σηκωθῆ ἐκ τοῦ ὕπνου μετὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὡς σκύμνος λέοντος ὀγλίγωρα, καὶ δὲν θέλει ἔχη χρεῖαν ὅπου ἄλλος τις νά τὸν ἐγείρη, ἀλλὰ ὅτι μόνος θέλει σηκωθῆ ὁ Θεός, καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει· «Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου⁽⁴³⁾· ἢ ὅποια προφητεία κατ' αὐτόν τὸν τρόπον ἐννοεῖται. Ὅταν λέγει· Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ὁ πατήρ λέγει πρὸς τὸν Χριστόν, Ὅτι ἡ δόξα τοῦ πατρός εἶναι ὁ υἱός· ἀφ' οὗ ὁμιλεῖ ὁ πατήρ, λαλεῖ καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα πρὸς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα. Δηλαδή διὰ νά ἠχολογῶσι διὰ σοῦ λόγοι ἡδεῖς καὶ πνευματικοί· καὶ ἀποκρίνεται ὁ Χριστός λέγων, ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου· καὶ κατ' ἀλήθειαν ἀνέστη ὁ Χριστός πρῶι· καθὼς λέγει πάλιν ὁ Δαβὶδ εἰς ἄλλο μέρος ὡς ἀπὸ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Τὸ πρῶι εἰσακούση τῆς φωνῆς μου, τὸ πρῶι παραστήσομαί σοι...»⁽⁴⁴⁾· καὶ πάλιν. Ἐξηγέρθη, ὡς ὁ ὕπνων Κύριος, ὡς δυνατός κεκραipaληκῶς ἐξ οἴνου⁽⁴⁵⁾. Λέγει καὶ ὁ Σολομών· «Ἐγὼ καθεύδω καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ»⁽⁴⁶⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «... ἐξηγέρθη, καὶ εἶδον, καὶ ὁ ὕπνος μου ἠδύς μοι ἐγεννήθη»⁽⁴⁷⁾.

Τώρα ἄς ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ λόγου μας ὅπου εὐλογεῖ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ τὸν υἱόν αὐτοῦ Ἰούδα λέγων· «Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτός προσδοκία ἐθνῶν, καὶ ὄχι τῶν Ἑβραίων· καθὼς φανερῶς βλέπομεν, ὅτι ἀμέσως ὅπου ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εὐθύς ἔλειπεν ἀπὸ αὐτοῦ ἡ βασιλεία καὶ ἡ ἱερωσύνη.

ὦ Πατριάρχα!, ὦ γέρων Ἰακώβ!, ἄρα δὲν ἤξευρες ἐσύ, ὅτι τὸ γένος τῶν Ἑβραίων εἶναι σκληροτράχηλον, ἀπ' ἀρχῆς ἄπιστον;! καθὼς εἶπε καὶ ὁ Μωϋσῆς πρὸς αὐτό· «Ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν Κύριον, ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ἐγνώσθη ὑμῖν»⁽⁴⁹⁾. Οὐ θέλουσι πιστεῦσαί σοι μόνον ἐν ἐνὶ σημείῳ. Διὰ δύο ἢ τριῶν μαρτυριῶν δός ἔτι αὐτοῖς καὶ ἕτερον σημεῖον, ἵνα γνῶσι τίς ἐστὶν ὁ προσδοκώμενος ὑπὸ τῶν ἐθνῶν. Λέγει ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ· «Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ καὶ τῆ ἔλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ»⁽⁵⁰⁾. Ἡ δὲν εὐρον οἱ Μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ μίαν ὄνον, μέ πῶλον αὐτῆς δεδεμένην πρὸς ἄμπελον⁽⁵¹⁾;

Καὶ προστίθησιν ἀκόμη ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ καὶ ἄλλο σημεῖον λέγων· «Πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴ στολήν αὐτοῦ καὶ ἐν αἵματι

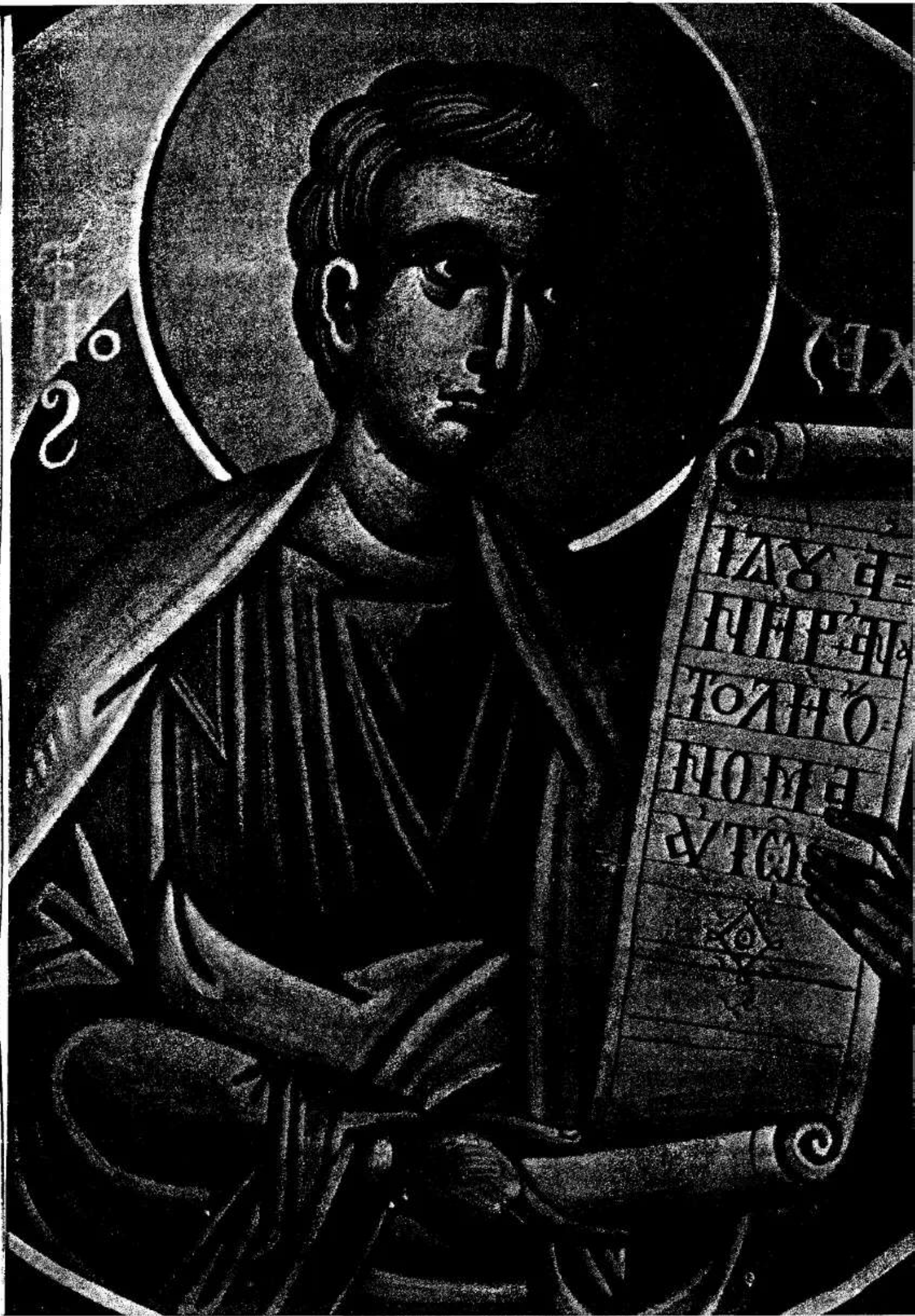
σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ»⁽⁵²⁾. «περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην»⁽⁵³⁾. Καί μέ αὐτόν τόν λόγον, ὅτι θέλει πλύνῃ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ, ἀπό τότε εἰκόνισεν ὁ Πατριάρχης, ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου ὁποῦ θυσιάζεται εἰς τό ἅγιον θυσιαστήριον μεταβάλλεται εἰς τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Ὅμοίως καί ὁ Μωϋσῆς πρό τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὅπου εὐλογεῖ τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ λέγων διά τόν Ἰούδα· «Εἰσάκουσον Κύριε, φωνῆς Ἰούδα, καί εἰς τόν λαόν αὐτοῦ εἰσέλθοισαν»⁽⁵⁴⁾. παρακαλεῖ τόν Χριστόν νά ἐνσαρκωθῇ ἀπό τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα· διότι δέν ἄφησεν ὁ Ἰούδας τούς ἄλλους ἀδελφούς αὐτοῦ νά φονεύσωσι τόν Ἰωσήφ· μέ ὅλον ὁποῦ καί ὁ Ῥουβὶν ὁ πρωτότοκος εἶπεν· «Οὐ πατάξομεν αὐτόν εἰς ψυχὴν»⁽⁵⁵⁾. Ὅμως ἐπειδὴ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλᾶς τῆς παλλακῆς τοῦ πατρός αὐτοῦ Ἰακώβ⁽⁵⁶⁾, δέν ἤξιώθη νά γεννηθῇ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χριστός· διότι ἄκουσον τί λέγει ὁ Ἰακώβ πρὸς αὐτόν· «Ῥουβὶν, πρωτότοκός μου, σύ ἰσχύς μου, καί ἀρχὴ τέκνων μου· σκληρός φέρεσθαι καί σκληρός ἀθάδης. ... ἀνέβης γάρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρός σου· τότε ἐμίανας τὴν στρωμνὴν, οὐ ἀνέβης»⁽⁵⁷⁾. Καί μέ ὅλον ὁποῦ καί ὁ Ἰούδας ἡμάρτηκε μέ τὴν νύμφην τοῦ Θάμαρ⁽⁵⁸⁾, ὅμως ἐπειτα ἐπειδὴ ἐξωμολόγησε τὴν ἁμαρτίαν του, καί εἶπε· «Δεδικαίωται Θάμαρ ἢ ἐγώ»⁽⁵⁹⁾, ἐσυγχωρήθη, ὅτι μεγάλη εἶναι φίλοι μου ἢ ἐξομολόγησις· ὅτι ἡ λέξις Ἰούδα ἐξηγεῖται ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλῶσση, ἐξομολόγησις. Ὅμοίως καί ὁ Ἰούδας ὁ προδότης ἐξωμολόγησε τὴν ἁμαρτίαν του πρὸς τούς Ἀρχιερεῖς λέγων· «Ἡμαρτον παραδούς αἷμα ἁθῶν»⁽⁶⁰⁾· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκρεμάσθη, κατεδικάσθη. Ἀλλ' ἀνίσως ἤθελεν εἰπῆ, Κύριε συγχώρησόν με, βέβαια ἤθελε συγχωρηθῇ ἀπό τόν Θεόν, καθὼς καί ὁ Πέτρος τρεῖς φοραῖς ἀρνήθηκε τόν Χριστόν· ὅμως ἀφ' οὐ μετενόησε καί ἔκλαυσε πικρῶς⁽⁶¹⁾ ὁ Θεός τόν ἐσυγχώρησε.

Πρὸς τούτοις ἄκουσον τί λέγει ὁ Θεός πρὸς τόν Προφήτην Ἰεζεκιήλ· «Υἱέ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ράβδον καί γράψον ἐπ' αὐτὴν τόν Ἰούδαν, καί τούς υἱούς Ἰσραὴλ τούς προσκειμένους πρὸς αὐτόν· καί ράβδον δευτέραν λήψη σεαυτῷ καί γράψεις αὐτὴν τῷ Ἰωσήφ, ράβδον Ἐφραὶμ καί πάντας τούς υἱούς Ἰσραὴλ τούς προσκειμένους πρὸς αὐτόν»⁽⁶²⁾. Ὅμοίως λέγει ὁ Θεός διά τοῦ Προφήτου Ὡσηέ· «Τί σοι ποιήσω Ἐφραὶμ; τί σοι ποιήσω Ἰούδα; τό δέ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωϊνὴ καί ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη»⁽⁶³⁾. Φανερόν εἶναι, ὅτι ἐκεῖναι αἱ δύο φυλαὶ δηλαδὴ τοῦ Ἰούδα καί τοῦ Ἐφραὶμ θέλουσι σωθῆ περισσότερον ἀπό τὰς ἄλλας. Ὅμως νά μή σοι φανῇ θαυμαστόν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας εἶπε πρὸς τούς ἀδελφούς αὐτοῦ· «Δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτόν»⁽⁶⁴⁾· ὁ δέ Ἐφραὶμ δέν ἦτον γεγεννημένος τότε, διατί ἐσαρκώθη ὁ Χριστός ἐκ

φυλῆς Ἰούδα, καί ὄχι ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. Ἐκουσον τί λέγει ὁ Προφήτης Ὠσηέ· «Μέτοχος εἰδώλων Ἐφραΐμ ἔθηκεν ἑαυτῷ σκάνδαλα»⁽⁶⁵⁾. Ἀποδεικνύεται ἐκ τούτου ὅτι ἡ φυλή τοῦ Ἐφραΐμ πρό τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἐπροσκύνησε τά εἰδῶλα, καί διὰ τοῦτο δέν ἠξιώθη νά ἐνσαρκωθῆ ὁ Χριστός ἐκ τῆς φυλῆς του. Ἡ δέ φυλή τοῦ Ἰούδα δέν ἐκλινε νά προσκυνήσῃ τά εἰδῶλα, καί διὰ τοῦτο ἠξιώθη νά γεννηθῆ ὁ Χριστός ἐκ τῆς φυλῆς του, καθώς γράφει εἰς τό πρῶτον βιβλίον τῶν Παραλειπομένων· «Καί υἱοί Ῥουβὶν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, καί ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ... οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτόκια. Ὅτι Ἰούδας δυνατός ἰσχυῖ, καί ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καί εἰς ἠγούμενον ἐξ αὐτοῦ»⁽⁶⁶⁾. Καθὼς εὐρίσκουμεν καί εἰς τὰς παρεμβολὰς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι τό τάγμα τοῦ Ἰούδα⁽⁶⁷⁾ ἐπροπορεύετο πρῶτον ἔμπροσθεν τοῦ τάγματος τοῦ Ῥουβὶν, μέ ὄλον ὁποῦ αὐτός παρεκίνησε τοὺς ἀδελφούς του νά πωλήσωσι τόν Ἰωσήφ· διότι ἡ πώλησις τοῦ Ἰωσήφ μέ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, διὰ νά μὴν ἀποθάνῃ ἔπειτα ὁ Ἰακώβ μέ ὄλους τοὺς υἱούς του ἀπὸ τὴν πείναν, καθώς λέγει καί ὁ Δαβίδ· «Ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον, εἰς δοῦλον ἐπράθη Ἰωσήφ»⁽⁶⁸⁾. Καθὼς καί ὁ ἴδιος Ἰωσήφ ὕστερον λέγει πρὸς τοὺς ἀδελφούς του· «Νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μηδέ σκληρόν ὑμῖν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ᾧδε· εἰς γάρ ζωὴν ἀπέστειλέ με ὁ Θεός ἔμπροσθεν ὑμῶν»⁽⁶⁹⁾.

Ἐκουσον εἰσέτι πόσον φανερά προεῖδεν ὁ Προφήτης Δαβίδ, ὅτι ὁ Χριστός θέλει γεννηθῆ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καί ὄχι ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ, λέγων· «Καί ἀπόσπαστο τό σκῆνωμα Ἰωσήφ καί τὴν φυλὴν Ἐφραΐμ οὐκ ἐξελέξατο. Καί ἐξελέξατο τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα...»⁽⁷⁰⁾. Δηλαδή δέν ἐσαρκώθη ὁ Χριστός ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἐφραΐμ ὁποῦ σκῆνωμα Ἰωσήφ καλεῖται, ἀλλὰ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα. Βλέπε πῶς καί ὁ Προφήτης Ζαχαρίας σαφεστάτως ἀποκαλύπτει λέγων· «Καί κατισχύσω τόν οἶκον Ἰούδα καί τόν οἶκον Ἰωσήφ σώσω»⁽⁷¹⁾. ... δηλαδή θέλω ἐνδυναμώσω τόν οἶκον τοῦ Ἰούδα. Καί βέβαια ἐνεδυναμώθη· ὅτι ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἐγεννήθη ὁ Χριστός, ἡ ἰσχυρὴ καί ἐκλεκτὴ πέτρα, διὰ τὴν ὁποῖαν λέγει ὁ Θεός καί διὰ τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου· «Ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελεῖ ἐκλεκτόν ἀκρογωνιαῖον, ἔντιμον. ...»⁽⁷²⁾. Καί τόν οἶκον Ἰωσήφ (λέγει) σώσω· διότι ὁ Ἐφραΐμ, καί τό ἡμισυ τῆς φυλῆς τοῦ Μανασσή ἐδέχθησαν τόν Χριστόν, καθώς προεφανέρωσα. Καί βλέπε τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ πῶς ἀκόμη ἐξ ἀρχῆς ἐφύλαξεν ὁ Θεός αὐτὰς τὰς δύο φυλάς τοῦ Ἰούδα καί Ἐφραΐμ· ὅτι ἐκ τῶν ἑξακοσίων χιλιάδων ἀπὸ τόν ἰσραηλιτικόν λαόν⁽⁷³⁾, ὁποῦ ἐξῆλθον ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτου, μόνον ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καί ὁ Χάλεβ ἠξιώθησαν νά εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν τῆς

ἐπαγγελίας⁽⁷⁴⁾· διότι ὁ Ναυῆ ἦτον ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ⁽⁷⁵⁾, καί ὁ Χάλεβ ἐκ φυλῆς Ἰούδα⁽⁷⁶⁾. Καί ἀκόμη ἐξ ἀρχῆς ἐφάνη σημεῖον εἰς ἀγαθόν εἰς αὐτάς τὰς φυλάς, ὅτι ἀπό δώδεκα κατασκόπους ὅπου ἔστειλεν ὁ Μωϋσῆς νά κατασκοπεύσωσι τήν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, μόνον ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καί ὁ Χάλεβ ἐμπόδιζαν τοὺς ἰσραηλίτας ἀπό τήν ἁμαρτίαν⁽⁷⁷⁾, παύσαντες τήν ἐπανάστασιν τῆς κακίας αὐτῶν.

Ἰδοὺ ὅπου διά πολλῶν ἀποδείξεων ἐφάνερωσα ὅτι αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰούδα, καί τοῦ Ἐφραΐμ, καί τοῦ Βενιαμίν καί τό ἡμισυ τοῦ Μανασσῆ ἐδέχθησαν τόν Χριστόν εἰς διάστημα τεσσαράκοντα χρόνων, ὅπου ὑπέμειναν αὐτάς ὁ Θεός, ἀπό τόν καιρόν τῆς σταυρώσεως, ἕως ἐρημώσεως τῆς Ἱερουσαλήμ· καί ὅτι αἱ ἄλλαι φυλαὶ ἔμειναν εἰς τήν πλάνην ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

«Ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δέ λόγοι μου οὐ μή παρέλθωσι»⁽⁷⁸⁾. Καί ὡς ἀλλαχοῦ λέγει. «Καί ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνα με δεῖ ἀγαγεῖν· καί τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι· καί γενήσεται μία ποιμνῆ, εἰς ποιμήν⁽⁷⁹⁾. Ὅμοίως λέγει καί ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· «Τάδε λέγει Κύριος Κύριος. Τό ἀπολωλός ζητήσω, καί τό πεπλανημένον ἐπιστρέψω, καί τό συντετριμμένον καταδήσω, καί τό ἐκλείπον ἐνισχύσω καί τό Ἰσχυρόν φυλάξω καί βοσκήσω αὐτά μετά κρίματος»⁽⁸⁰⁾. Αὕτη ἡ Προφητεία κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἐννοεῖται, ὅτι τέσσαρες θρησκεῖαι εἶναι εἰς τήν γῆν, δηλαδή, οἱ Χριστιανοί, οἱ Ἀγαρηνοί, οἱ Ἑβραῖοι, καί οἱ εἰδωλολάτραι, καί αὐταὶ αἱ τέσσαρες διαιροῦνται εἰς διαφόρους πίστεις.

Οἱ Χριστιανοί διαιροῦνται εἰς πολλάς πίστεις. Δηλαδή εἰς Παπιστάς, Λουθηρανούς, Καλβίνους, Λιποβάνους, καί εἰς ἄλλας· ἡ δέ ἀληθινή πίστις εἶναι ἡ ὀρθόδοξος.

Ὅμοίως καί οἱ Ἀγαρηνοί εἶναι διηρημένοι εἰς τέσσαρας πίστεις, εἰς Ἰσμαηλίτας, Ἀλίτας, Μωαβίτας, καί Ἰμπριλιάνους.

Οἱ εἰδωλολάτραι εἶναι ἑπτὰ εἰδῶν, καθὼς καί εἰς τόν παλαιόν καιρόν ἦσαν, Χαναναῖοι, Χετταῖοι, Ἰεβουσαῖοι, Γεργεσαῖοι, Εὐαῖοι, Φερεζαῖοι καί Ἀμορραῖοι⁽⁸¹⁾. Καί αὐτά τὰ ἑπτὰ εἶδη τῶν εἰδωλολατρῶν εὐρίσκονται καί τώρα εἰς ἓνα μέρος τόπου, ὅπου δέν ἔφθασε τό σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, δηλαδή εἰς τήν Ἰνδιάν· ἐκεῖ δέ ὅπου ἔφθασε τό σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, δέν εὐρίσκονται εἰδῶλα. Διότι προτῆτερον προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ὅτι ὁ Χριστός θέλει ἐξολοθρεύσει ὅλα τὰ εἰδῶλα⁽⁸²⁾.

Ὅμοίως καί οἱ Ἑβραῖοι εἶναι διηρημένοι εἰς δύο εἶδη πίστεως.

Θρησκεῖαι ὅμως εἶναι τέσσαρες καθὼς εἶπον ἀνωτέρω.

Ταῦτα δέ τὰ ὑπό Προφήτου λεγόμενα· «Τό ἀπολωλός⁽⁸³⁾. δηλαδή οἱ Ἑβραῖοι εἶναι πρόβατα ἀπολωλότα, καθὼς λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου· «Πρόβατα ἐγεννήθη ὁ

λαός μου». Καθώς και ὁ Χριστός λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ· «Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ⁽⁸⁴⁾. Καί λέγει ὁ Προφήτης· «Τάδε λέγει Κύριος· Τὸ ἀπολωλὸς ἐκζητήσω, ἤγεν εὐρήσω εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν, ὅτι γενήσεται μία ποιμνὴ, εἰς ποιμὴν· τότε θέλουν ἔλθει καὶ οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν πίστιν διὰ ἁγίου Πνεύματος, καθὼς καὶ βλέπομεν ὅτι ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται εἰς κάθε ἡμέραν.

Τὸ δὲ «πεπλανημένον ἐπιστρέψω»⁽⁸⁵⁾· ἐκεῖνοι εἶναι οἱ Ἀγαρηνοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλουν ἔλθῃ εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν.

Καί «τό συντετριμμένον καταδήσω»⁽⁸⁶⁾· Οὗτοι εἶναι οἱ εἰδωλόλατραι, οἱ ὁποῖοι παντελῶς εἶναι συντετριμμένοι τῷ πνεύματι. Εἰς δὲ τὸν μετέπειτα καιρὸν, θέλουν ἔλθει καὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ δι' ἁγίου Βαπτίσματος.

Καί «τό ἐκλείπον ἐνισχύσω»⁽⁸⁷⁾ εἶναι διὰ τοὺς αἰρετικούς, ὅτι μέ ὄλον ὁποῦ πιστεύουσιν αὐτοὶ τὸν Χριστόν, ὅμως μέ καρδίαν ἔλλιπῆ, καὶ ὄχι καθὼς πρέπει· καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου διὰ τοὺς αἰρετικούς· «Καί εἶπε Κύριος· ἐγγίξει μοι ὁ λαός οὗτος ἐν στόματι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν τιμῶσι με, ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονται με διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίας».⁸⁸ Δηλαδή τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τοῦ Πάπα. Εἰς δὲ τὸν μετέπειτα καιρὸν θέλει ἐδυναμώσει ὁ Χριστός καὶ αὐτούς, ὅσοι θέλουσιν ἔλθει εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἀληθινὴν πίστιν, ἢ ὁποία εἶναι πεποτισμένη ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ ἀπὸ τὰς ἑπτὰ ἁγίας συνόδους ἀπεφασίσθη καὶ ἐπεκυρώθη· καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ τὰς ἑπτὰ ἁγίας συνόδους λέγει.

Διὰ τὴν πρώτην σύνοδον· «Ὁ νόμος τοῦ Κυρίου ἄμωμος ἐπιστρέφων ψυχάς»⁽⁸⁹⁾.

Διὰ τὴν δευτέραν· «Ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστὴ, σοφίζουσα νῆπια»⁽⁹⁰⁾.

Διὰ τὴν τρίτην· «Τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθέα, εὐφραίνοντα καρδίαν»⁽⁹¹⁾.

Διὰ τὴν τετάρτην· «Ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγής, φωτίζουσα ὀφθαλμούς»⁽⁹²⁾.

Διὰ τὴν πέμπτην· «Ὁ φόβος Κυρίου ἄγνός, διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος»⁽⁹³⁾.

Διὰ τὴν ἕκτην· «Τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινά, δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό»⁽⁹⁴⁾. Καί

Διὰ τὴν ἑβδόμην σύνοδον προστίθησι λέγων· «Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον, καὶ λίθον τίμιον πολὺν, καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον»⁽⁹⁵⁾. Τοῦτο δὲ διὰ τὴν ἑβδόμην σύνοδον λέγει· διότι ἡ

ὀρθόδοξος ἡμῶν πίστις ἐπεκυρώθη, καθὼς ἀπεφάσισεν ἡ ἑβδόμη σύνοδος.

Πρὸς τούτοις προστίθησιν ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων· «Ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή»⁽⁹⁶⁾· δηλαδή ἐάν φυλάξῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ προστεταγμένα ὑπὸ τῶν ἑπτὰ συνόδων, θέλει λάβει πολλήν πληρωμὴν ἀπὸ τὸν Θεόν.

«Τὸ δὲ ἰσχυρόν φυλάξει Κύριος», λέγει ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ⁽⁹⁷⁾, τὸ ὁποῖον ἐννοεῖται, ὅτι τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς θέλει φυλάξει ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν πλάνην τοῦ Ἀντιχρίστου, καθὼς προεῖδεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, ὅτι ὅταν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει ἔλθει ὁ Ἀντίχριστος, τότε θέλει πλανήσῃ ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη· μόνον ἐκείνους ὅπου θέλει ἔχουσι τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, δηλαδή τοὺς ὀρθοδόξους ὅπου δὲν ἐμίαναν τὸ ἅγιον Βάπτισμα, καὶ τὸ ἅγιον μύρον μέ τὰ ἔργα τοῦ Ἀντιχρίστου, εἰς ἐκείνους δὲν θέλει δυνηθῆ νά ἐγγίση. Καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ διὰ τὴν ἐρήμωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ· «Πρεσβύτερον, καὶ νεανίσκον, καὶ παρθένον, καὶ νήπια, καὶ γυναῖκας ἀποκτείνετε εἰς ἐξάλειψιν, ἐπὶ δὲ πάντας, ἐφ' οὓς ἐστὶ τὸ σημεῖον μὴ ἐγγίσητε»⁽⁹⁸⁾. Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἀγγαῖος φανερόναι, ὅτι εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει γίνεαι ἓν ποιμνιον, καὶ εἰς ποιμὴν, λέγων· «Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ· ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν· καὶ συσσεισω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἤξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ πληρώσω τὸν οἶκον τοῦτον δόξης, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ»⁽⁹⁹⁾.

Φανερόναι εἶναι ὅτι εἰς τὸν ὑστερινὸν καιρὸν θέλουσι δεχθεῖ καὶ οἱ ἄλλοι Ἑβραῖοι τὸ ἅγιον Βάπτισμα· ὅμως μία φυλὴ ἀπὸ τὰς δώδεκα φυλάς τῶν Ἑβραίων πρέπει νά μένη εἰς τὴν πλάνην ἕως εἰς τὴν συντέλειαν τοῦ κόσμου, διὰ τὴν ὁποίαν φυλὴν λέγει ὁ Χριστὸς· «Οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται»⁽¹⁰⁰⁾. Δηλαδή ἡ φυλὴ αὕτη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατάγεται ὁ προδότης Ἰούδας. Ὡσαύτως καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ ταύτην τὴν φυλὴν λέγει· «Ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ»⁽¹⁰¹⁾. Δηλαδή τὸ ὄνομα τοῦ Ἰούδα μέ ὅλην τὴν φυλὴν του νά ἐξαλειφθῆ, καθὼς καὶ παρακάτω λέγει· «Ὅτι οὐκ ἀφήσει Κύριος τὴν ράβδον τῶν ἀμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κληρὸν τῶν δικαίων, ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις χειρας αὐτῶν»⁽¹⁰²⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· «Διὰ τοῦτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου, ὅτι δεδικαίωται» αἱ φυλαί⁽¹⁰³⁾· δηλαδή ὅτι ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Καὶ πάλιν· «Καὶ τί εἰ καὶ φυλὴ ἀπόσθη; οὐκ ἔσται λέγει Κύριος, Κύριος»⁽¹⁰⁴⁾. Τοιοῦτοτρόπως καὶ διὰ τὴν φυλὴν ταύτην τοῦ προδότου Ἰούδα καὶ πάλιν λέγει ὁ Θεὸς διὰ τοῦ προφήτου Ἱερεμίου· «Διὰ τοῦτο ἔτι κριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς λέγει

Κύριος, καί πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν ὑμῶν κριθήσομαι»⁽¹⁰⁵⁾. Καί πάλιν· «Ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν ζυγὸν σου καὶ εἶπας οὐ δουλεύσω σοι»⁽¹⁰⁶⁾. Καί πάλιν· «Ἐάν ἀποπλύνῃ ἐν νίτρῳ· ... κεκηλίδωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου, λέγει Κύριος»⁽¹⁰⁷⁾. Καί πάλιν· «Τῷ δέ λαῷ τούτῳ ἐγενήθη καρδία ἀνήκοος καὶ ἀπειθής, καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἀπήλθοσαν»⁽¹⁰⁸⁾. Καί πάλιν· «Ἀργύριον ἀποδοκιμασμένον καλέσατε αὐτούς, ὅτι ἀπεδοκίμασεν αὐτοὺς ὁ Κύριος»⁽¹⁰⁹⁾. Καί πάλιν· «Ἀμαρτία Ἰούδα ἐγγέγραπται ἐν γραφῇ, ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ ἐγκεκολαμμένη ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς καρδίας αὐτῶν»⁽¹¹⁰⁾.

Αὗται αἱ κατάραι ἐλέχθησαν διὰ τὴν φυλὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη ὁ προδότης Ἰούδας. Καθὼς καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος λέγει διὰ ταύτην τὴν φυλὴν· «Καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ»⁽¹¹¹⁾. Καὶ βεβαίως αὕτη εἶναι ἡ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ, ὅτι καθὼς ἀπὸ τὰ δέκα τάγματα τῶν ἀγγέλων, ἐν τάγμα ἕξινας διάβολοι, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τὰς δέκα φυλάς, τῶν ὁποίων οἱ πατέρες αὐτῶν ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ, ἡ μία θέλει μένει μετὰ τοῦ Σατανᾶ εἰς ἀτελεύτητον αἰῶνα.

Τώρα ἄς ἰδῶμεν, ὁποία φυλὴ ἀπὸ τὰς δέκα δὲν ἔχει καμμίαν ἐλπίδα σωτηρίας. Ἐμένα μοι φαίνεται, ὅτι ἡ φυλὴ τοῦ Συμεῶν εἶναι ἡ ἀποβεβλημένη φυλὴ. Δὲν λέγω ἐγὼ ἐκ τῆς ιδέας μου, διότι δὲν ἔχω καμμίαν ιδέαν, εἰς καιρὸν ὅπου εἶμαι κατὰ τὸ ῥητὸν τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ, «γῆ καὶ σποδός»⁽¹¹²⁾. Καὶ κατὰ τὸν προφητάννακτα Δαβίδ· «Ἐγὼ δὲ εἰμὶ σκώληξ, καὶ οὐκ ἄνθρωπος»⁽¹¹³⁾· καὶ κατὰ τὸν σοφὸν Σολομῶντα· «Ἀφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων, καὶ φρόνησις ἀνθρώπου ἐκ ἔστιν ἐν ἐμοί»⁽¹¹⁴⁾. Λοιπὸν ἐγὼ ὁ ἄθλιος ποῖον ἔπαινον νά εἶπω διὰ ἑμένα, ὅτι μήτε κἂν ὡσάν τὸν σκώληκα δὲν εἶμαι· διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νά εἶπω, ὅτι τούτους τοὺς λόγους ἐκ τῆς σοφίας μου, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας Γραφῆς γράφω αὐτούς. Διότι ἀκούωντας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν λέγοντα· Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, καὶ εὑρητε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ⁽¹¹⁵⁾, δηλαδὴ τὸν Χριστὸν θέλομεν εὑρεῖ τὸν λέγοντα· «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωὴ»⁽¹¹⁶⁾. Ὁμοίως καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει· Οὐκ ἔστι «κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται»⁽¹¹⁷⁾.

Ὅθεν ἐδοκίμασα καὶ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, καὶ εὔρον εἰς τὴν ἁγίαν γραφήν, ὅτι ἡ φυλὴ τοῦ Συμεῶν ἐξ ἀρχῆς ἐστάθη παρήκοος. Ἐν πρώτοις εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἰωσήφ, ὁ Συμεὼν εἶπε, «Δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν»· καὶ μέ ἀπόδειξιν θέλω φανερώσει, ὅτι ὁ Συμεὼν καὶ ὁ Λευὶ παρεστάθησαν νά τὸν φονεύσωσι. Δέκα ἀδελφοὶ ἦσαν αὐτοί, Ρουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδα, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν. Οὗτοι οἱ ἕξι ἀδελφοὶ ἦσαν ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς ἐκ τῆς

Λείας⁽¹¹⁸⁾, οί δέ επίλοιποι τέσσαρες αδελφοί ἦσαν γεγεννημένοι ἐκ παιδισκῶν. Δηλαδή ὁ Δάν, καί ὁ Νεφθαλεὶμ ἀπὸ τὴν Βαλλάν⁽¹¹⁹⁾. Καί ὁ Γάδ καί Ἄσῆρ ἀπὸ τὴν Ζελφάν⁽¹²⁰⁾· καὶ καθὼς φαίνεται ἦσαν δύο ἀδελφοί ὁποῦ ἠθέλησαν νά φονεύσωσι τὸν Ἰωσήφ, ὅτι ἡ γραφή λέγει. «εἶπον πρὸς ἀλλήλους».

Τώρα ἄς προσέχωμεν· Ὁ Ἰσάχαρ μέ τὸν Ζαβουλὼν δέν ἠμπόρεσαν νά ὁμιλήσωσι ἔμπροσθεν τῶν μεγαλητέρων αὐτῶν ἀδελφῶν. Ὁμοίως ὁ Δάν, Νεφθαλεὶμ, Γάδ καί Ἄσῆρ περισσότερον δέν ἠμπόρεσαν νά ὁμιλήσωσι κατὰ τοῦ Ἰωσήφ, ὅτι οὗτοι ἦσαν ἐκ παιδισκῶν, δηλαδή νόθοι. Οὔτε ὁ Ῥουβὴν μέ τὸν Ἰούδαν, ἐπειδὴ οὗτοι οἱ δύο εἶπον· «Μὴ ἐκχέωμεν αἷμα τοῦ ἀδέφοῦ ἡμῶν». Λοιπὸν μόνον ὁ Συμεὼν μέ τὸν Λευὶ ἦσαν οἱ θέλοντες νά τὸν φονεύσωσιν, ἐπειδὴ καί εἰς Συχέμ ὄλον ὁ Συμεὼν καί Λευὶ ἔκαμαν τόσον καὶ τόσον φόνον⁽¹²¹⁾. Καί εἰς τὴν πώλησιν τοῦ Ἰωσήφ, καθὼς φαίνεται, ὁ Συμεὼν ἐστάθη περισσότερον ὑπεύθυνος ἀπὸ τὸν Λευὶ. Διότι ὅτε ἦλθον οἱ ἀδελφοί αὐτοῦ τοῦ Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον νά ἀγοράσωσιν ἀπὸ αὐτόν σῖτον, ὁ Ἰωσήφ γνωρίσας αὐτούς, τοὺς μὲν ἄλλους ἐξαπέστειλε, τὸν δέ Συμεὼν κρατήσας ἔδησεν⁽¹²²⁾. Ὁμοίως καὶ διὰ τὸν φόνον ὁποῦ ἔκαμαν αὐτοὶ εἰς Συχέμ, ὁ Συμεὼν ἔμεινε εἰς ἀμαρτίαν, ὁ δέ Λευὶ μετενόησε τὴν ἀμαρτίαν του, ὑπακούσας, τῷ Μωϋσῆ καὶ φονεύσας τρισχιλίους ἄνδρας⁽¹²³⁾, διὰ τὸν χωνευτὸν Μόσχον, ὃν ἐποίησαν· καθὼς λέγει ὁ Μωϋσῆς· «Ὁ λέγων τῷ πατρί καὶ τῇ μητρί, οὐχ ἐώρακάσε, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνω»⁽¹²⁴⁾, δηλαδή ζηλῶν τὴν τιμὴν τοῦ Θεοῦ ἐφόνευσε καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο ὕστερον ἠξιώθη ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ νά δουλεύσῃ ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ Θεοῦ, καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ Προφήτου Μαλαχίου· «Καὶ καθαρῖσει τοὺς υἱούς Λευὶ καὶ χεεὶ αὐτούς ὥσπερ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον· Καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ»⁽¹²⁵⁾. Ὁμοίως καὶ ὁ Μωϋσῆς εὐλογῶν τὸν Λευὶ, λέγει· «Εὐλόγησον Κύριε τὴν ἰσχύν αὐτοῦ καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι»⁽¹²⁶⁾. Ἐμεινε λοιπὸν ἡ φυλὴ τοῦ Συμεὼν ἐγκαταλελειμμένη, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Προφήτης Ἰερεμίας θρηνῶν λέγει· «Ὅτι Θεὸς ἀπέρριψεν ἡμᾶς, καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς, ὕδωρ χολῆς»⁽¹²⁷⁾. Καθὼς εἰσαύθις καὶ ὁ ἴδιος Θεὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ Προφήτου λέγει· «Ἰδού ἐγὼ ψωμιῶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀνάγκας καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ χολῆς»⁽¹²⁸⁾. Ὁμοίως εὐρίσκομεν καὶ τὸν μεγιστάνον Ζαμβρί, ὁποῦ ἐπόρνευσε μετὰ τῆς Χασβί Μαδιανίτιδος⁽¹²⁹⁾, οὗς ἐφόνευσεν ὁ Φινεές⁽¹³⁰⁾ ὅτι κατήγοντο ἐκ φυλῆς τοῦ Συμεὼν, διὰ τὸν ὁποῖον λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· «Καὶ σύ βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγέμενε τοῦ Ἰσραὴλ, οὐ ἦκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας»⁽¹³¹⁾. Καὶ διὰ ταύτην τὴν φυλὴν τοῦ Συμεὼν λέγει ὁ

Ἱερεμίας· «Ὅτι ἐκ κακῶν εἰς κακά ἐξήλθοσαν καὶ ἐμέ ἐγνώσαν, φησὶ Κύριος»⁽¹³²⁾. Καὶ πάλιν· «Υἱοὶ ἄφρονες εἰσὶ καὶ οὐ συνετοὶ σοφοὶ εἰσὶ τοῦ κακοποιῆσαι, τό δέ καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἐπέγνωσαν»⁽¹³³⁾. Καὶ πάλιν· «Εἰ ἀλλάζεται Αἰθίοψ τό δέρμα αὐτοῦ, καὶ πάρδαλις τά ποικίλματα αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς δυνήσεσθε εὐποιῆσαι μεμαθηκότες τά κακά»⁽¹³⁴⁾. Λέγει καὶ ὁ Ἡσαΐας διὰ τήν φυλήν τοῦ Συμεῶν· «Οὔτε ἐγnows, οὔτε ἠπίστω, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἠνοιξά σου τά ὦτα· ἐγνων γάρ ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις καὶ ἄνομος ἔτι ἐκ κοιλίας κληθήσῃ»⁽¹³⁵⁾. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἀπηλλοτριώθησαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπό μήτρας»⁽¹³⁶⁾. Καὶ βεβαίως ὅλη αὐτή ἡ κατάρα ἐπληρώθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἀναπληρῶνουν τὰς κακίας τῶν πατέρων αὐτῶν, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Ἐκ γάρ σπέρματος ὄφews ἐξελεύσεται ἔκγονα ἀσπίδων, καὶ τά ἔκγονα αὐτῶν ἐξελεύσονται ὄφεις πετώμενοι»⁽¹³⁷⁾. Καὶ πάλιν· «Διὰ τοῦτο φυτεύσεις φύτευμα ἄπιστον καὶ σπέρμα ἄπιστον». Καὶ πάλιν· «Ὅτι κύουσι πόνον, καὶ τίκτεσιν ἀνομίαν»⁽¹³⁸⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν»⁽¹³⁹⁾.

Ἄκουσον ἀκόμη πῶς ὁ Δαβίδ καταρᾶται τήν φυλήν ταύτην ἀπό τήν ὁποίαν κατήγετο ὁ προδότης Ἰούδας λέγων. «Πρόσθετε ἀνομίαν ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ αὐτῶν, καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου· ἐξελειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν»⁽¹⁴¹⁾. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας λέγει· «Πάντες οἱ καταλιπόντες σε καταισχυνθήτωσαν, ἀφεστηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς, τὸν Κύριον»⁽¹⁴²⁾. Ὁμοίως λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τοῦ Προφήτου Μωϋσέως διὰ αὐτὴν τήν φυλήν· «Ἰδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοὶ καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου»⁽¹⁴³⁾. Δηλαδή αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐσφραγίσθησαν ἄχρι τῆς φοβερᾶς κρίσεως. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας σαφέστερον λέγει· «Οἱ λέγοντες τοῖς προφήταις... ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τήν τρίβον τοῦτον (δηλαδή τήν στενὴν τρίβον τήν φέρουσαν, εἰς τήν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν)· καὶ ἀφέλετε ἀφ' ὑμῶν τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ»⁽¹⁴⁴⁾, δηλαδή τὸν Χριστὸν δὲν ἠθέλησαν καθόλου νὰ δεχθῶσιν, ὅπου ἐδίδασκεν αὐτοὺς νὰ πορεύωνται διὰ τῆς στενῆς ὁδοῦ τῆς φερούσης εἰς τήν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅθεν προστίθησιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων· «Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ... ἔσται ὑμῖν ἡ ἁμαρτία αὕτη ὡς τεῖχος πίπτον παραχρῆμα... καὶ τό πτῶμα αὐτῆς ὡς σύντριμμα ἀγγείου ὄστρακίνου, ἐκ κεραμίου λεπτά ὥστε μὴ εὐρεῖν ἐν αὐτοῖς ὄστρακον, ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς... καὶ ὕδωρ μικρόν»⁽¹⁴⁵⁾. Λέγει καὶ ὁ Ἱερεμίας· «Καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διασκορπισμὸν εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ ἔσονται εἰς ὄνειδισμὸν, καὶ εἰς

παραβολήν καί εἰς μῖσος, καί εἰς κατάραν ἐν παντί τόπῳ...»⁽¹⁴⁶⁾ τά ὅποια ὅλα αὐτά τά εἰρημένα ἐπληρώθησαν εἰς αὐτούς!

Καί ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, ὅτε εὐλόγησεν ὄλους τοὺς δώδεκα υἱοὺς αὐτοῦ, λέγει πρὸς τὸν Συμεών καί Λευῖ· «Συμεών» καί Λευῖ ἀδελφοί συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξ αἰρέσεως αὐτῶν⁽¹⁴⁷⁾, δηλαδή τὸν φόνον ὁποῦ ἔκαμαν εἰς πόλιν Συχέμ· Εἰς βουλήν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου...»⁽¹⁴⁸⁾, δηλαδή εἰς τὸ συμβούλιον ἐκεῖνο, ὅτε θέλουσι συμβουλευθῆ οἱ Ἀρχιερεῖς καί οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ⁽¹⁴⁹⁾ νά ἀποκτείνωσι τὸν Χριστόν. Καθὼς καί ὁ Προφήτης Ἰερεμίας προφήτευσεν διὰ τὸ συμβούλιον ἐκεῖνο λέγων ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Καί σύ Κύριε, ἔγνωσ ἅπασαν τὴν βουλήν αὐτῶν ἣν ἐβουλεύσαντο ἐπ' ἐμέ εἰς θάνατον»⁽¹⁵⁰⁾. Εἰς ἐκεῖνο τὸ συμβούλιον παρακαλεῖ ὁ γέρον Ἰακώβ νά μὴ ἔλθῃ ἡ ψυχὴ του, οὔτε εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, ὅταν θέλει συναχθῶσιν οἱ Γραμματεῖς καί οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὸν Καϊάφαν⁽¹⁵¹⁾ κατὰ τοῦ Χριστοῦ, λέγων εἰσέτι· «Καί ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρείσαι τὰ ἥπατά μου»⁽¹⁵²⁾· δηλαδή νά μὴ εἶναι τὸ μνημόσυνόν μου ἐκεῖ, λέγει ὁ Ἰακώβ. Ταῦτα εἰς τὸν Συμεών καί Λευῖ λέγει ὁ Ἰακώβ καθ' ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς κατήγοντο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευῖ· οἱ δὲ πρεσβύτεροι καί Γραμματεῖς, καί ὁ προδότης Ἰούδας, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Συμεών κατήγοντο. Ὅμως ὁ Λευῖ μετενόησε διὰ τὰς ἁμαρτίας του καθὼς προεῖπον.

Καί πάλιν προστίθησαν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγων διὰ τὴν φυλὴν τοῦ Συμεών· «Ἐπικατάρατος ὁ θυμός αὐτῶν, ὅτι αὐθάδης, καί ἡ μῆνις αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη»⁽¹⁵³⁾ καθὼς λέγει καί ὁ θεόπτης Μωϋσῆς εἰς τὸ Δευτερονόμιον· Ὁ θυμός αὐτῶν δρακόντων», καί ἀσπίδων ἀνίατος⁽¹⁵⁹⁾. καί «διαμεριῶ αὐτούς ἐν Ἰακώβ καί διασκορπιῶ αὐτούς ἐν Ἰσραήλ»⁽¹⁵⁴⁾ διότι οἱ αἰρετικοὶ ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα Ἰακώβ, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραήλ.

Μέ τὴν βοήθειαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θέλω δείξει εἰς τὸ τρίτον Κεφάλαιον διὰ πολλῶν καί σαφειστῶν ἀποδείξεων, ὅτι οἱ αἰρετικοὶ ὀνομάζονται Ἰακώβ, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι Ἰσραήλ. Λοιπὸν καί ἐδῶ ὅπου λέγει ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ· «Καί διαμεριῶ αὐτούς ἐν Ἰακώβ, καί διασκορπιῶ αὐτούς ἐν Ἰσραήλ, δηλοῖ ὅτι διαμεριεῖ τὴν φυλὴν τοῦ Συμεών ἐν ταῖς βασιλείαις τῶν αἰρετικῶν, καί ἐν ταῖς βασιλείαις τῶν ὀρθοδόξων, δηλαδή εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην. Καθὼς καί ὁ προφήτης Μωϋσῆς λέγει· «Καί διασπερεῖσε σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς»⁽¹⁵⁶⁾.

Καί βεβαίως εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην ἡ φυλὴ τοῦ Συμεών εἶναι διεσπαρμένη. Καί ἰδοὺ τὴν πρόγνωσιν τοῦ ἀγίου Πνεύματος, δι' οὗ ὁ Μωϋσῆς προεῖδεν, ὅτι ἡ φυλὴ τοῦ Συμεών θέλει διασπαρθῆ εἰς

ὄλας τὰς βασιλείας. Διὰ τοῦτο εἰς τό Δευτερονόμιον, ὅπου εὐλογεῖ τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ, λέγει. «Ζήτω Ῥουβήν, καί μὴ ἀποθανέτω. καί ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ»⁽¹⁵⁷⁾. Καί τῷ Ἰούδα λέγει... «Εἰς τόν λαόν αὐτοῦ εἰσέλθουσιν»⁽¹⁵⁸⁾. δηλαδή δέεται νά εἰσέλθῃ ὁ Χριστός εἰς τήν φυλήν Ἰούδα, καθώς καί ἐγεννήθη. Τῷ δέ Ῥουβήν λέγει, Ζήτω (σωματικῶς) καί μὴ ἀποθανέτω, μήτε ἐν τῇ αἰωνία ζωῇ· διά δέ τόν Συμεών λέγει ὁ Μωϋσῆς, ἅς εἶναι πολὺς εἰς τόν ἀριθμόν, διά νά ἤμπορῇ νά χωρέσῃ εἰς ὄλας τὰς βασιλείας.

Ἰδοῦ ὅπου διὰ βοηθείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφανέρωσα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ φυλή τοῦ Συμεών ἔμεινεν εἰς θεϊκὴν ὄργην, καί ὅτι δι' αὐτήν εἶπεν ὁ Θεός διὰ τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ· «Καί ἐγὼ ἔδωκα αὐτοὺς προστάγματα οὐ καλὰ καί δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς· Καί μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν»⁽¹⁵⁹⁾. Διὰ τοῦτο νά μὴ σκανδαλισθῇ, τινάς, καί ὅτι οἱ τωρινοὶ Ἑβραῖοι ὅπου εἶναι εἰς ὄλην τὴν Εὐρώπην κατάγονται ἀπὸ τὴν φυλήν τοῦ Συμεών, ἀφ' ἧς κατήγετο καί ὁ προδότης Ἰούδας, ἡ ὁποία φυλή εἶναι κατά πολλά κατηραμένη ἀπὸ τόν Θεόν καί ἀπὸ ὄλους τους προφήτας, καί καθόλου δέν γίνεται νά ἔλθῃ εἰς τὴν θεϊαν ἐπίγνωσιν.

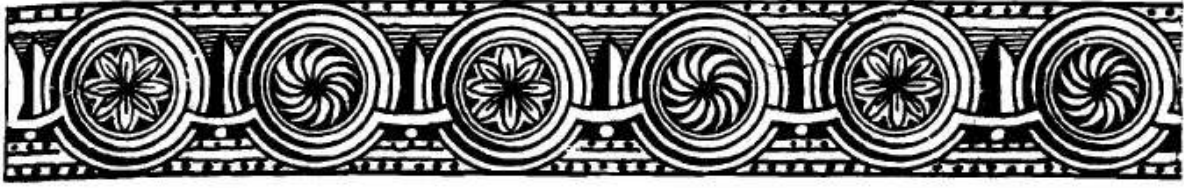
Μέ ὄλον ὅπου βλέπομεν τώρα εἰς τὰς ἡμέρας μας ὅτι ἔρχονται πολλοὶ Ἑβραῖοι πρὸς τό ἅγιον βάπτισμα, ὅμως οὗτοι κατάγονται ἀκόμη ἀπὸ τὰς ἄλλας φυλάς, καθώς λέγει ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «Καί ἐάν γένηται ὁ λαός Ἰσραήλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τό κατάλειμμα σωθήσεται»⁽¹⁶⁰⁾. Δηλαδή ἐκεῖνοι ὅπου κατάγονται ἀπὸ τὰς ἄλλας καλὰς φυλάς, καί ἔμειναν διὰ συνεργείας τοῦ διαβόλου εἰς τὴν πλάνην; οὗτοι τώρα διὰ προνοίας τοῦ Θεοῦ ἔρχονται πρὸς τό ἅγιον Βάπτισμα· καί διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ἡσαΐας, ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης ἐάν γένηται ὁ λαός Ἰσραήλ, καί δέν λέγει ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ· διότι ἡ θάλασσα δέν βαστᾷ ἐν ἑαυτῇ πράγματα καταποντισμένα, ἀλλὰ τὰ ἀποβάλλει· καί εἶναι ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι σκαλίζουσιν εἰς τό παραθαλάσσιον εἰς τὴν ἄμμον, καί εὐρίσκουσι μερικοὶ ἀπὸ ἐν φλωρίον, ἢ ἀπὸ κανένα μαργαρίτην· Κατ' αὐτόν τόν τρόπον εἶναι καί αὐτοὶ ὅπου ἔρχονται τώρα πρὸς τόν Χριστόν ἀπὸ Ἑβραϊκόν γένος, οἱ ὁποῖοι ἔμειναν ἀπὸ τὰς καλὰς φυλάς καθώς προεῖπον. (Βλέπε εἰς τό τέταρτον κεφάλαιον εἰς μίαν ἀπόκρισιν, εἰς τὴν τρίτην ἐρώτησιν, καί θέλεις πληροφορηθῆ καλλίτερον). Καθὼς καί εἰς τό ἱερόν Εὐαγγέλιον γράφει, ὅταν ἦλθεν ὁ Χριστός εἰς τό ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καί ἐπέινασεν καί εἶδεν εἰς μίαν συκῆν⁽¹⁶¹⁾ διὰ νά εὖρη καρπόν, καί δέν ἦρε, καί τ.λ. Ὅλα ἅς μὴ τὰ γράψωμεν ἐδῶ, ὅτι οὔτε τόπος εἶναι, οὔτε καιρός. Εἰς τό τέταρτον ὅμως Κεφάλαιον, διὰ βοηθείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θέλω γράψαι διὰ τὴν συκῆν ἐκείνην σαφεστέρως· ὅμως ἐδῶ ἐπειδὴ

άνεφερα καί τήν προφητειαν τοῦ Ἑσαΐου, ἡ ὁποία λέγει, ὅτι τό κατάλειμμα σωθήσεται, άνέφερα καί διά τήν συκῆν πῶς ὁ Χριστός τήν καταράσατο, ὅτι δέν ἠῦρε καρπόν ἐν αὐτῇ. Ἐρμηνεύει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἐκείνη ἡ συκῆ ὁποῦ δέν κάμνει καλοῦς καρπούς, δηλαδή ἀρετάς, διά τό ὁποῖον ὁ Χριστός τήν κατηράσατο νά μήν κάμνη καρπόν.

Ἐνας ὅμως διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων μέ ἠρώτησεν, ἐπί τίνι λόγῳ λέγεις ὅτι τό Ἑβραϊκόν γένος δέν κάμνει καρπόν, ὅτι βλέπομεν, λέγει, τοὺς Ἑβραίους εἰς κάθε ἡμέραν, ὅτι ἔρχονται εἰς τήν χριστιανικήν πίστιν· ἐγώ ὅμως τοῦ ἀπεκρίθην κατά τόν προφήτην Ἑσαΐαν καθῶς προάνεφερα, καί ἐσιώπησεν ὁ Διδάσκαλος· Καί τότε ἐπληρώθη ὁ λόγος τοῦ λέγοντος ψαλμοῦ· «Ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα»⁽¹⁶²⁾, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή, καί προσκύνησις, νῦν καί ἀεὶ, καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

54. Ὁ προφήτης Ἑσαΐας μεταξύ Νυκτός καί Ὁρθροῦ.
(Μικρογραφία τοῦ Ψαλτηρίου τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων. 10ος αἰὼν)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Πῶς ὀνομάζει ἡ Ἀγία Γραφή τούς αἰρετικούς καί πῶς τούς ὀρθοδόξους.

Υποσχόμενος εἰς τό ἀνωτέρω Κεφάλαιον νά φανερώσω μέ ἀποδείξεις, ὅτι οἱ αἰρετικοί ὀνομάζονται μέ τό ὄνομα Ἰακώβ, οἱ δέ ὀρθόδοξοι μέ τό ὄνομα Ἰσραήλ - καί μάλιστα ὅτι δέν πρέπει νά κρύψω τό τάλαντον - διά τοῦτο ἐπιμελήθη, καί κατέβαλον κόπους νά γράψω ἐδῶ μέ καλᾶς μαρτυρίας, ὅτι κατ' αὐτόν τό τρόπον εἶναι. Δηλαδή οἱ αἰρετικοί ὀνομάζονται Ἰακώβ, οἱ δέ ὀρθόδοξοι ὀνομάζονται, ὁ εὐλογημένος Ἰσραήλ. Πλήν σέ παρακαλῶ, ὦ ἀναγνῶστα, νά μή δυσκολευθῆς διά τήν ἔκτασιν τοῦ λόγου, ὅτι ὁ λόγος οὗτος δέν θέλει σοί εἶναι εἰς μάτην· «Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος», ἀλλά καί ἐπί παντί ῥήματι ἐκπορευομένῳ παρά τοῦ Θεοῦ.

Ἄς ἴδωμεν εἰς τό πρῶτον βιβλίον τοῦ Μωϋσέως ὀνομαζόμενον Γένεσις, ὅπου λέγει· «Καί ἐπάλαισεν ἄνθρωπός τις μετά τοῦ Ἰακώβ ἕως πρῶτῃ»⁽¹⁾. Καί ἠρώτησεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τόν Ἰακώβ, πῶς ὀνομάζεσαι; καί ἀποκριθείς ὁ Ἰακώβ εἰς ἐκεῖνον εἶπε, τό ὄνομά μου εἶναι Ἰακώβ. Ὁ δέ ἄνθρωπος εἶπε πρὸς τόν Ἰακώβ· «Οὐ κληθήσεται ἔτι τό ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραήλ ἔσται τό ὄνομά σου, ὅτι ἐνίσχυσας μετά Θεοῦ, καί μετά ἀνθρώπων δυνατός ἔση»⁽²⁾. Καί ὁ Ἰακώβ ἠρώτησε τόν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, πῶς εἶναι τό ὄνομά του· Ὁ δέ ἄνθρωπος ἀπεκρίθη, καί εἶπεν αὐτῷ· «Ἴνα τί τοῦτο σύ ἐρωτᾷς τό ὄνομά μου ὃ ἔστι θαυμαστόν;». Καί ὠνόμασεν ὁ Ἰακώβ τό ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, «εἶδος Θεοῦ», ὅτι εἶδον, λέγει, Θεόν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καί ἐσώθη ἡ ψυχὴ μου⁽³⁾.

Ἄχρι τοῦδε εἶναι οἱ λόγοι τῆς ἱερᾶς Γραφῆς, καί οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι πολλά ἄξιοι θαυμασμοῦ· Ἐνα μὲν, ὅτι ἐν πρῶτοις λέγει, καί ἐπάλαισεν ἄνθρωπός τις μέ τόν Ἰακώβ· καί ὅτι ἔπειτα λέγει· καί ὠνόμασεν ὁ Ἰακώβ τό ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, εἶδος Θεοῦ· καί ἀκόμη καί ἄλλος θαυμασμός εἶναι, ὅτι λέγει· «εἶδον Θεόν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καί ἐσώθη ἡ ψυχὴ μου». Πῶς γίνεται ὁ

ἄνθρωπος ἀφ' οὗ ἰδεῖ τόν Θεόν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον νά ζήση; καί μάλιστα εἰς καιρόν ὅπου ὁ ἴδιος Θεός λέγει πρὸς τόν Μωυσῆν· «Οὐ μή ἴδη ἄνθρωπος τό πρόσωπόν μου καί ζήσεται»⁽⁴⁾. Ὅμοίως καί ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός λέγει· Θεόν οὐδεὶς πώποτε ἑώρακεν, εἰ μή ὁ Υἱός· Διὰ τοῦτο πρέπει νά ἐννοήσωμεν, ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος προεῖδε τήν ἐνσάρκωσιν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτον ἄνθρωπος τέλειος καί Θεός τέλειος, καθὼς ὁ ἴδιος ἀποκρίνεται πρὸς τόν Ἰακώβ λέγων· «Ἴνα τί σύ ἐρωτᾷς τό ὄνομά μου, ὃ ἐστι θαυμαστόν; Φανερόν εἶναι ὅτι ὁ παλαίσις μέ τόν Ἰακώβ ἦτον ὁ Χριστός, ὁ καλούμενος μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος, θαυμαστός σύμβουλος»⁽⁵⁾. Καί διὰ τοῦτο λέγει ἐν πρώτοις ὅτι μέ ἄνθρωπον ἐπάλαισε καί ἔπειτα, «εἶδον Θεόν».

Τώρα ἄς παρατηρήσωμεν ὀλίγον κατωτέρω εἰς τήν Γένεσιν ὅπου λέγει ἡ Γραφή· «Ἐφθῆ δέ ὁ Θεός Ἰακώβ ἐτι ἐν Λουζᾷ, ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, καί εὐλόγησεν αὐτόν ὁ Θεός· καί εἶπεν αὐτῷ· τό ὄνομά σου οὐ κληθήσεται ἐτι Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραήλ ἔσται τό ὄνομά σου»⁽⁶⁾. Τοῦτο πάλιν κατά πολλά ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι, εἰς καιρόν ὅπου ὁ Θεός μόνον ἄπαξ μέ τόν λόγον εἶπε, καί ἐγένετο ὄλος ὁ Κόσμος καί τό πλήρωμα αὐτοῦ; Ἐδῶ ὅμως δύο φοραῖς ἔκαμε χρεῖα νά εὐλογῆσῃ ὁ Θεός τόν Πατριάρχην Ἰακώβ, μέ τό εὐλογημένον ὄνομα Ἰσραήλ. Ἄρα δέν ἐβεβαιώθη ὁ Ἰακώβ κατ' ἀρχάς ὅτε ἐπάλαισεν ὁ Χριστός μετ' αὐτοῦ, καί τόν εὐλόγησε λέγων, οὐ κληθήσεται ἐτι τό ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραήλ ἔσται τό ὄνομά σου; Διατί; καί κατά τί τόν εὐλόγησεν ὁ Θεός δύο φοραῖς; Ἐπειδή ἓνα μέγαλον μυστήριον ἀπεκάλυψεν ὁ Θεός τῷ Πατριάρχῃ Ἰακώβ μέ αὐτάς τās δισσάς εὐλογίας.

Λοιπόν ἐν πρώτοις ἔχομεν χρεῖαν νά ἠξεύρωμεν ὅτι τό ὄνομα Ἰσραήλ σημαίνει ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, θεόπτῃς· καί ὅτι τό ὄνομα Ἰακώβ ἔχει δύο σημασίας μίαν σημαίνουσαν, πτέρναν· καί ἄλλην ἀπατεῶνα. Καί ὅσον διὰ τήν πρώτην σημασίαν πτέρναν, εὐρίσκομεν ὅτι εἰς καιρόν ὅπου ἐγεννήθη ὁ Ἰακώβ, ἐκράτει μέ τό χέρι του τόν ἀδελφόν του Ἡσαῦ ἀπό τῆ πτέρναν⁽⁷⁾, διὰ τοῦτο καί ὠνόμασαν αὐτόν Ἰακώβ· ὁμοίως ὅταν ἔλαβεν ὁ Ἰακώβ τήν εὐλογίαν παρά τοῦ πατρός αὐτοῦ Ἰσαάκ, τήν ὁποίαν εὐλογίαν ἦτο νά τήν λάβῃ ὁ Ἡσαῦ ὡς πρωτότοκος, τότε ἐκλαυσεν ὁ Ἡσαῦ λέγων· «Δικαίως ἐκλήθη τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ· ἐπτέρνικε γάρ με ἤδη δεύτερον τοῦτο»⁽⁸⁾. Φανερόν εἶναι ὅτι τό ὄνομα Ἰακώβ ἔχει δύο σημασίας, ἢ πτέρναν ἢ ἀπατεῶνα· καί ὅτι τό ὄνομα Ἰσραήλ θέλει εἰπεῖ, Θεόπτῃς· Λοιπόν τώρα ἔχε εἰς τόν νοῦν σου ταύτας τās δύο σημασίας, καί θέλεις καταλάβει τήν Ἱεράν Γραφήν.

Ἡ παλαιά Διαθήκη ὠνομάσθη μέ τό ὄνομα Ἰακώβ ὅπου πτέρνα

έννοεΐται, ότι σωματική ήτον, ή δέ νέα Διαθήκη καλεΐται 'Ισραήλ, όπερ σημαΐνει Θεόπτης· καθώς εύρίσκομεν όταν έσυμφώνησεν ό Βαλάκ τόν Βαλαάμ διά νά καταρασθῆ τό 'Εβραϊκόν γένος, ότι λέγει ό Βαλαάμ· «'Ανατελεΐ άστρον έξ 'Ιακώβ, και άναστήσεται άνθρωπος έξ 'Ισραήλ και θραύσει τούς άρχηγούς Μωάβ»⁽⁹⁾. Βλέπε πόσον φανερά λέγει και ό Βαλαάμ διά τόν άστέρα, δι' ού ώδηγήθησαν οί Μάγοι λέγων, "Αστρον έξ 'Ιακώβ, ότι τότε επικρατούσεν άκόμη ή παλαιά Διαθήκη όπου 'Ιακώβ ώνομάσθη· πλήν άφ' ού έβαπτίσθη ό Χριστός, και έθραυσε τούς άρχηγούς Μωάβ, δηλαδή έθραυσε τάς δυνάμεις του σκότους, καθώς λέγει και ό προφήτης Δαβίδ· «Σύ συνέτριψας τάς κεφαλάς τών δρακόντων έπί του ύδατος»⁽¹⁰⁾, δηλαδή διά δυνάμεως του βαπτίσματος του Κυρίου ήμών 'Ιησοϋ Χριστου έν 'Ιορδάνη, ήδυνάτησεν ό Δράκων ό έχων έπτά κέρατα, διά τόν όποϊον φανερώνει ό άγιος 'Ιωάννης ό θεολόγος εις τήν 'Αποκάλυψιν.

'Ομοίως και αυτό όπου λέγει ό Βαλαάμ· «'Αναστήσεται άνθρωπος έξ 'Ισραήλ, και θραύσει τούς 'Αρχηγούς Μωάβ, πνευματικώς έννοεΐται· Δηλαδή ό Χριστός θέλει θραύσει διά του βαπτίσματος τήν δύναμιν του Διαβόλου· διότι Αϊγυπτος, Μωάβ, Βαβυλών, και άλλαι όνομασίαι όπου φανερώνονται υπό του προφήτου 'Ησαΐα, εΐναι τάγματα του Διαβόλου και του σκότους.

Και λέγει ό Βαλαάμ· «'Ανθρωποι έξ 'Ισραήλ», όμως διά τόν 'Αστέρα λέγει· «'Εξ 'Ιακώβ»· έκ του όποϊου δηλοϋται, ότι ή παλαιά Διαθήκη ώνομάσθη 'Ιακώβ· άφ' ού όμως έβαπτίσθη ό Χριστός εκινήθησαν αί σκιαί, και διέπνευσεν ή ήμέρα⁽¹¹⁾, ή Διαθήκη τής χάριτος καλουμένου 'Ισραήλ.

"Ακουσον άκόμη τί λέγει τό άγιον Πνεϋμα διά του προφήτου 'Ησαΐα· «'Ιδοϋ οί δουλεύοντές μοι άγαλλιάσονται έν εύφροσϋνη, ύμεις δέ (=οί 'Εβραΐοι) συντριβήσεσθε⁽¹²⁾ άπό συντριβής πνεύματος ύμών· Καταλείπεται γάρ τό όνομα ύμών εις πλησμονήν τοΐς εκλεκτοΐς μου, ύμās δέ άνελεΐ Κύριος»⁽¹³⁾. **Φανερόν εΐναι ότι οί 'Εβραΐοι, καθ' ότι έσταύρωσαν τόν Χριστόν, έγκατέλιπον τό εύλογημένον όνομα 'Ισραήλ, όνομαζόμενοι τώρα συναγωγή του Σατανά· και εΐναι νεκροί κατά τήν ψυχήν, μέ τό νά μήν έχωσι καμμίαν φροντίδα ψυχικήν, καθώς πολλάκις έφανέρωσα άνωτέρω. Καθώς και ό προφήτης 'Ησαΐας εΐσαϋθις λέγει· «Ψηλαφίσουσιν ως τυφλοί τοΐχον και ως οϋχ ύπαρχόντων όφθαλμών ψηλαφίσουσι· και πεσοϋνται έν μεσημβρία ως έν μεσονυκτίω, ως άποθνήσκοντες στενάξουσιν»⁽¹⁴⁾. 'Ημεις όμως έπειδή έδέχθημεν τόν Χριστόν, και εΐμεθα οί εκλεκτοί τῷ Θεῷ, ήξιώθημεν νά όνομασθῶμεν μέ τό όνομα 'Ισραήλ τό εύλογημένον, και πνευματικόν, και καινόν· Και ιδοϋ πῶς προστίθησιν άκόμη ό προφήτης δίδων ήμΐν**

καί ἄλλο σημεῖον, καί λέγων διά ἡμᾶς· «Τοῖς δέ δουλεύουσί μοι κληθήσεται ὄνομα καινόν, ὃ εὐλογηθήσεται ἐπί τῆς γῆς· εὐλογήσουσι γάρ τόν Θεόν τόν ἀληθινόν»⁽¹⁵⁾. Δηλαδή τόν Χριστόν ὅπου εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός· καί μέ τό νά τόν ἐδέχθημεν, ἠξιώθημεν πρός τό ὄνομα Ἰσραήλ ὅπου ἔχομεν, ἀκόμη καί ἀπό ἄλλο ὄνομα, δηλαδή χριστιανικόν· τό ὁποῖον εἶναι εὐλογημένον εἰς πᾶσαν τήν γῆν. Οἱ δέ αἰρετικοί μέ τό νά εἶναι πεπλανημένοι ἀπό τόν Ἄρειον, καί ἀπό τόν Ὠριγένην, καί ἀπό τόν Νεστόριον, καί ἀπό ἄλλους πολλούς αἰρετικούς, ὀνομάζονται Ἰακώβ, ὅς τις ἐννοεῖται Ἀπατεών. Καθώς καί ὁ Δαβίδ λέγει ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ διά τούς αἰρετικούς· «Ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην ταῖς ἀδελφοῖς μου, καί ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρός μου»⁽¹⁶⁾. Δηλαδή οἱ Ἑβραῖοι ὅπου ἦσαν ἀδελφοί τοῦ Χριστοῦ, τόν ἔκαμαν ἀπηλλοτριωμένον ἀπό τόν ἑαυτόν τους, μή θέλοντες νά τόν δεχθῶσι· Καθώς λέγει καί ὁ προφήτης Ἰερεμίας· «Ὅτι καί οἱ ἀδελφοί σου ἠθέτησαν σε»⁽¹⁷⁾. Ὡσαύτως καί ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης λέγει· «Εἰς τά ἴδια ἦλθε, καί οἱ ἴδιοι αὐτόν οὐ παρέλαβον»⁽¹⁸⁾. Διά τοῦτο καί ὁ προφήτης Δαβίδ λέγει «Ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου». Ξένος ὅμως ὁ Χριστός εἶναι εἰς τούς αἰρετικούς, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται μέν υἱοί τῆς Μητρός ἡμῶν Ἐκκλησίας καί ὁμολογοῦσι τόν Χριστόν, ὄχι ὅμως κατά τό πρέπον, καί πολύ τόν σταυρώνουσι, καί ὡς ξένον τόν τιμῶσι· Καθώς λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος· «Μή βλέψητέ με ὅτι εἰμι μεμελανωμένη, υἱοί Μητρός μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί»⁽¹⁹⁾. Δηλαδή οἱ αἰρετικοί ἐχθρευθέντες διά τόν Χριστόν, ἐσχίσθησαν ἀπό τήν Ἐκκλησίαν μας.

Τώρα ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς τόν λόγον μας ὅπου ἦτο ἡ ἐρώτησις, διατί ἦτο χρεῖα νά εὐλογῆσῃ ὁ Θεός δύο φοραῖς τόν Πατριάρχην Ἰακώβ· Καί ἄκουσον τώρα καί ἀπόκρισιν· Πρῶτον, ὅτε ἐπάλαισεν ὁ Χριστός μέ τόν Πατριάρχην, λέγει πρός αὐτόν· «οὐ κληθήσεται ἔτι τό ὄνομά σου Ἰακώβ», ὅπερ ἐννοεῖται ἡ Πτέρνα, ἡ παλαιά Διαθήκη ὅπου ἦτο σωματική, «Ἄλλ' Ἰσραήλ ἔσται τό ὄνομά σου», δηλαδή τῷ σπέρματι ὅπου ἔσεται μετ' ἐσέ, καθώς ἐφάνέρωσα ἀνωτέρω· ὁ Ἐφραῖμ, Βενιαμίν, Ἰούδα, καί τό ἥμισυ τοῦ Μανασσῆ νά δεχθῶσι τήν νέαν Διαθήκην, τήν Διαθήκην τοῦ Χριστοῦ, τήν Διαθήκην τῆς χάριτος ὀνομαζομένην Ἰσραήλ.

Δεύτερον, ὅτε ἦλθεν ὁ Πατριάρχης εἰς τήν Λουζάν, πάλιν ἐφανερώθη ὁ Θεός, καί εἶπεν αὐτῷ· «Τό ὄνομά σου Ἰακώβ, οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακώβ, ὅπερ ἐννοεῖται Ἀπατεών. Δηλαδή καί ἂν δεχθῶσιν οἱ υἱοί σου τόν ἀληθινόν Μεσσίαν Ἰησοῦν Χριστόν, νά μή δεχθῶσι τήν πίστιν τῶν αἰρετικῶν ὅπου μέ τό ὄνομα Ἰακώβ ὀνομάζονται ὡς ἀπατηθέντες· «Ἄλλ' Ἰσραήλ ἔσται τό ὄνομά σου.

Δηλαδή τῶν ὀρθοδόξων ὁποῦ βλέπουν τὸν Χριστὸν ἄνευ τινὸς αἰρέσεως.

Ταῦτα τὰ ἐξῆς λόγια ἀκόμη λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ προφήτου Ἑσαΐου· «Ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν δίψει τοῖς πορευομένοις ἐν ἀνύδρῳ, κ. τ. ἐξ. Καὶ ἀνατελοῦσιν ὡς ἀναμέσον ὕδατος, χόρτος καὶ ὡς ἰτέα ἐπὶ παραρρέον ὕδωρ»⁽²⁰⁾, διὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα λέγει ὁ προφήτης. Καὶ προστίθησιν ἀκόμη λέγων· «Οὗτος ἐρεῖ τοῦ Θεοῦ εἰμί, καὶ οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ, καὶ ἕτερος ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ· τοῦ Θεοῦ εἰμί, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται»⁽²¹⁾. Δηλαδή ἀφ' οὗ θέλει δεχθῶσιν οἱ ἄνθρωποι τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἔπειτα τί μέλλει γενέσθαι; Λέγει ὁ προφήτης ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν ὁ αἰρετικὸς θέλει λέγει μόνον μὲ τὸ στόμα του, «Τοῦ Θεοῦ εἰμί, Χριστιανὸς εἶμαι, ὅμως ἔργα χριστιανικά δέν θέλει ἔχει, μήτε τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ δέν θέλει κάμει μὲ τὸ χέρι του· ὁ τοιοῦτος ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ βοήσεται, ὁποῦ ἐννοεῖται Ἐπατεῶν, ὅτι θέλει εἶναι πεπλανημένος ἀπὸ τὸν ἀκάθαρτον Ἄρην. «Ἐτερος δέ, (λέγει ὁ προφήτης) ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ, τοῦ Θεοῦ εἰμί. Δηλαδή θέλει κάμει τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ μὲ τὸ χέρι του, ὄχι ὡς οἱ αἰρετικοὶ μὲ ἓνα δάκτυλον ἢ μὲ τέσσερα, ἀλλὰ μὲ τρία δάκτυλα εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος· ὁ τοιοῦτος» ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται ὡς θεόπτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ἄκουσον ἀκόμη ὀλίγον κατωτέρω, τί λέγει πάλιν ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Ἀκούσατε ταῦτα οἶκος Ἰακώβ, οἱ κεκλημένοι τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ, καὶ οἱ ἐξ ὕδατος Ἰούδα ἐξεληθόντες, οἱ ὀμνύοντες τῷ ὀνόματι Κυρίου καὶ Θεοῦ Ἰσραὴλ οὐ μετ' ἀληθείας»⁽²²⁾. Βλέπε πόσον λαμπρῶς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τοὺς αἰρετικούς, οἱ ὁποῖοι οἶκος Ἰακώβ ὀνομάζονται, ὅτι εἶναι ἀπατεῶνες, καὶ μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ὀνομάζονται, ὅτι λέγουσιν αὐτοὶ ὅτι εἶναι Χριστιανοί, καὶ δέν εἶναι, ἀλλὰ εἶναι αἰρετικοί. Διότι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἐξῆλθομεν ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ βαπτίσματος τοῦ Χριστοῦ, ὁποῦ ἐξῆλθεν ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ ἐφάνερωσεν ἡμῖν τὸ ἅγιον βάπτισμα ἐν Ἰορδάνῃ μὲ τρεῖς φοραῖς βάπτισμα ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος· οἱ δέ αἰρετικοὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ βαπτίσματος, ὁποῦ χύνουσι μόνον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν· καὶ κάμνουσιν ὄρκον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ. Διότι ὁ αἰρετικὸς ὅταν κάμνη ὄρκον λέγει, Μά τὸν Χριστὸν μου καὶ ὄχι ὅτι κατ' ἀλήθειαν εἶναι ὁ Χριστὸς αὐτοῦ, διότι βλασφημεῖ αὐτὸν μὲ τὰς αἰρέσεις των· ἀλλὰ τοῦ Ἰσραὴλ, δηλαδή τῶν ὀρθοδόξων εἶναι ὁ Χριστὸς· Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ προφήτου Ἑσαΐου· «Ἐγὼ εἰμί Κύριος ὁ Θεός σου ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου, Θεός τοῦ Ἰσραὴλ», δηλαδή τῶν ὀρθοδόξων.

Ἦ γαπημένε μου ἀκροατά, φύλαττε αὐτὴν τὴν σημασίαν·

δηλαδή ότι ο αίρετικός ονομάζεται 'Ιακώβ, και ο ὀρθόδοξος 'Ισραήλ· και θέλεις καταλάβει τήν ἁγίαν Γραφήν. Κατ' ἄλλον τρόπον ὅμως δέν θέλεις τήν καταλάβει, και μάλιστα διότι σοί ἐφάνερωσα μέ πολλές ἀποδείξεις. 'Ιδοῦ τί λέγει και ὁ προφήτης Δαβίδ· «Και ἀνέστησε μαρτύριον ἐν 'Ιακώβ και νόμον ἔθετο ἐν 'Ισραήλ»⁽²³⁾. 'Εδῶ δέν ἤμπορεῖς νά εἶπης, ὅτι διά τό 'Εβραϊκόν γένος λέγει ὁ Δαβίδ, ὅτι αὐτό δέν ἔχει Νόμον, μέ τό νά ἦναι ἐν γένος παράνομον· οὔτε τόν Χριστόν ὁμολογεῖ, ἀλλά περισσότερο τόν βλασφημεῖ· ὅθεν φανερόν εἶναι, ὅτι διά τούς αίρετικούς ὁμιλεῖ ὁ Δαβίδ, ὅτι οὔτοι ὁμολογοῦσι τόν Χριστόν· οἱ δέ ὀρθόδοξοι οἱ ὀνομαζόμενοι 'Ισραήλ, ἔχουσι τόν ἀληθινόν Νόμον. Καθώς και ὁ Μωϋσῆς λέγει διά τήν φυλήν τοῦ Λευῖ· «Δηλώσουσι τά δικαιώματά σου τῷ 'Ιακώβ και τόν νόμον σου τῷ 'Ισραήλ»⁽²⁴⁾. Δηλαδή οἱ αίρετικοί ὅσοι ὁμολογοῦσι τόν Χριστόν ἠξιώθησαν νά κάμνωσι δικαιώματα, ὄχι κατά τόν Νόμον ὁποῦ ἀπό τάς ἐπτά συνόδους ἐστερεώθη, ἀλλά κατά φυσικόν τρόπον· καθώς λέγει ὁ 'Απόστολος Παῦλος· «Οἱ μή ἔχοντες νόμον, φύσει ποιοῦσι τά τοῦ νόμου». Λέγει και ὁ προφήτης 'Ησαΐας· «Και εἶπε Κύριος· ἐγγίζει μοι ὁ λαός οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, και ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δέ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δέ σέβονται με, διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων και διδασκαλίας»⁽²⁵⁾. Μέ τούς 'Εβραίους· ὅμως και διά τούς αίρετικούς ἤμποροῦμεν νά τήν ἐρμηνεύσωμεν, ὅτι πολυειδῶς ἐννοεῖται ἡ Γραφή· και μάλιστα, ὅτι ὁ Χριστός δέν εἶναι ἐν τιμῇ παρά τοῖς τωρινοῖς 'Εβραίοις· οὔτε κἀν αὐτοί διά τῶν χειλέων τόν τιμοῦσιν· ἀλλά περισσότερο τόν βλασφημῶσι μέ τά χεῖλη αὐτῶν. Και ἰδοῦ τί λέγει εἰσαῦθις ὁ Δαβίδ· «Κρίσιν και δικαιοσύνην ἐν 'Ιακώβ οὐ ἐποίησας»⁽²⁶⁾. Και πάλιν. «'Ο ἀπαγγέλλων τό λόγιον αὐτοῦ τῷ 'Ιακώβ, δικαιώματα και κρίματα αὐτοῦ τῷ 'Ισραήλ»⁽²⁷⁾.

Φανερόν εἶναι, ὅτι ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι ἠξιώθημεν νά κάμνωμεν τά δικαιώματα και τά κρίματα κατά τόν νόμον τοῦ Χριστοῦ· οἱ δέ αίρετικοί, ἐπειδή ἐφάνερωσεν αὐτοῖς ὁ Πατήρ τόν λόγον αὐτοῦ τόν Χριστόν, και αὐτοί ὁμολογοῦσι τόν Χριστόν, μέ ὅλον ὁποῦ μέ αἰρέσεις ἠξιώθησαν νά κάμνωσι τά δικαιώματα φυσικῶς.

Οἱ δέ 'Εβραῖοι, και ἄλλοι ἀσεβεῖς ὁποῦ δέν ὁμολογοῦσι τόν Χριστόν, καθόλου δέν ἠξιώθησαν νά κάμνωσι δικαιώματα οὔτε φυσικά. Καθώς προστίθησαν ἐδῶ ὁ προφήτης Δαβίδ λέγων· «Οὐκ ἐποίησεν οὕτω παντί ἔθνει, και τά κρίματα αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς»⁽²⁸⁾. Και πάλιν· «Περιεβάλοντο ἀδικίαν και ἀσέβειαν ἐαυτῶν»⁽²⁹⁾. 'Ιδοῦ τί λέγει ἀκόμη ὁ Δαβίδ και φανερόνει ὅποια διαφορά εἶναι ἀναμεταξύ τῶν ὀρθοδόξων και αίρετικῶν· «'Εν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τήν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσε-

ται Ἰακώβ καί εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ»⁽³⁰⁾, ἡ ὁποία προφητεία ἐπληρώθη εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε ἔβγαλε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς δουλείας τοῦ Ἄδου· καί ἀπὸ τότε ἀγαλλονται οἱ αἵρετικοί, οἱ ὀνομαζόμενοι Ἰακώβ. Διότι ἡ ἀγαλλίασις ἐννοεῖται σωματικῶς ἢ δὲ εὐφροσύνη ψυχικῶς· καθὼς λέγει ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «Εὐφραίνεσθε οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ»⁽³¹⁾. Καί οἱ αἵρετικοί ὡς κάποιοι ὁποῦ ὁμολογοῦσι τὸν Χριστὸν ἀγάλλονται σωματικῶς, καθὼς λέγει ὁ σοφὸς Σειράχ εἰς τὴν σοφίαν του· Πάντα τὰ ἔθνη Ἰακώβ συναθροισζόμενα ἀγάλλονται, καὶ ἐπιμελοῦνται τῷ πνεύματι διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν. Λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἀμώς διὰ τοὺς Ἑβραίους καὶ αἵρετικούς· «Καὶ εἶπα Κύριε Κύριε, ἕλεως γενοῦ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστι»⁽³²⁾, δύο φοραῖς λέγει· μίαν φορὰν διὰ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ὁποῦ ὀνομάζεται Ἰακώβ, ἢ πτέρνα· καὶ ἄλλην, διὰ τοὺς αἵρετικούς ὀνομαζομένους Ἰακώβ, ὁ Ἀπατεῶν ὀδυρόμενος διὰ αὐτούς ὁ προφήτης ὅτι εἶνα αὐτοὶ ὀλιγοστοὶ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς λέγει καὶ ὁ προφήτης Δαβίδ· «Ὅτι ὀλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων»⁽³³⁾. «Ὅτι οἱ αἵρετικοὶ ὀνομάζονται οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὀλιγοστεύθησαν ἀπὸ τὸν Χριστὸν τὸν λέγοντα· «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια».

Καὶ ἐὰν θέλης ἀπόδειξιν ὅτι οἱ αἵρετικοὶ ὀνομάζονται οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πρώτοις βλέπε εἰς τὴν Γένεσιν, καὶ θέλεις εὖρη γεγραμμένους τούτους τοὺς λόγους· «Ἰδόντες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαὶ εἰσίν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας»⁽³⁴⁾. Ταῦτα τὰ λόγια κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοοῦνται· ὅτι ὅσοι ἄνθρωποι κατήγοντο ἀπὸ τὸν Σήθ ἦσαν ἐνάρετοι· καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ὀνομάζει ἡ γραφὴ υἱοὺς Θεοῦ· αἱ δὲ θυγατέρες αὐτοῦ κατήγοντο ἀπὸ τὸν Κάϊν ἐξοῦσαν μὲ κακὰ ἔργα, ὅθεν τὰς ὀνόμαζε ἡ Γραφὴ θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων· Καὶ ἕως εἰς ἓνα καιρὸν ἐφυλάχθη τὸ γένος τοῦ Σήθ νὰ μὴ συγγενεῦηται μὲ τὸ γένος τοῦ Κάϊν· ὁμοῦ ἀπὸ ἓνα καιρὸν, ἰδόντες οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ ἐνάρετοι, ὁποῦ κατήγοντο ἀπὸ τὸν Σήθ, τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὁποῦ κατήγοντο ἀπὸ τὸν Κάϊν, ὅτι εἶναι ὠραῖοι, ἄρχισαν νὰ συνουσιάζωνται μὲ αὐτάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐγεννήθησαν εἰς αὐτούς γίγαντες, ἄνθρωποι μεγάλοι, καὶ ἄσχημοι, οἱ ὁποῖοι ἐκτελοῦσαν κακὰ ἔργα, ἕως ὁποῦ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς.

Ἐντεῦθεν φανερόν εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι ὅσοι εἶναι ἐνάρετοι, ὀνομάζονται υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ μὲ κακὰ ἔργα διατρίβοντες, εἶναι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

Τώρα ἡμῖν τοῖς ὀρθοδόξοις, ὅσοι ἐδέχθημεν τὸν Χριστὸν, καὶ πιστεύομεν αὐτὸν χωρὶς καμμίαν αἵρεσιν ἔδωκεν ἡμῖν· ὁ Χριστὸς

ἐξουσίαν· «Τέκνα Θεοῦ γενέσθαι»⁽³⁵⁾.

Ὅμοίως πολλοί εἶναι ἀπό τούς ὀρθοδόξους εἰρηνοποιοί· οἱ τοιοῦτοι «υἱοί Θεοῦ» κληθήσονται⁽³⁶⁾. Οἱ δέ αἰρετικοί ἐξέκλιναν ἀπό τόν Χριστόν, παραδοθέντες εἰς διαστρεβλώματα· Καθώς εἶπεν ὁ προφήτης Μωϋσῆς· «Ἐψώμισεν αὐτούς γεννήματα ἀγρῶν.... Μετά στέατος νεφρῶν πυροῦ, καί αἷμα σταφυλῆς ἔπινον οἶνον· Καί ἔφαγεν Ἰακώβ καί ἐνεπλήσθη, Ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλάτυνθη, καί ἐγκατέλειπε Θεόν τόν ποιήσαντα αὐτόν, καί ἀπέστη ἀπό Θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ»⁽³⁷⁾.

Μέ ὄλον ὅπου ὁ Μωϋσῆς πρὸς τούς Ἑβραίους εἶπε τούτους τούς λόγους, ὅμως μέ τό ἅγιον πνεῦμα προεῖδεν ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλουσιν ἐγκαταλείψει τό ὄνομα Ἰακώβ καί Ἰσραήλ εἰς προσμονήν τοῖς ἐκλεκτοῖς τοῦ Χριστοῦ· καθὼς προανέφερα εἰς τήν προφητείαν τοῦ Ἡσαΐου· ὅτι ὁ Δαβίδ λέγει· «Ἐπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, δύο ταῦτα ἤκουσα»⁽³⁸⁾. Τό ἅγιον Πνεῦμα λαλεῖ διά τοῦ Μωϋσέως πρὸς τούς Ἑβραίους. Ὅμως καθ' αὐτό πρὸς τούς αἰρετικούς ἀποβλέπει, οἱ ὅποιοι ἀκόμη ὀνομάζονται Ἰακώβ, καί διά τοῦτο λέγει ὁ Μωϋσῆς δύο φοραῖς· «Ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη» δηλαδή καί διά τούς Ἑβραίους, καί διά τούς αἰρετικούς.

Πρὸς τούς Ἑβραίους λέγει σωματικῶς ὅτι ἔφαγον στέαρ νεφρῶν πυροῦ, καί ἔπιον οἶνον· πρὸς δέ τούς αἰρετικούς λέγει πνευματικῶς· δηλαδή ἔφαγον τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ καί ἔπιον τό αἷμα αὐτοῦ· Καί διά τοῦτο λέγει· «ἐκ στέατος νεφρῶν πυροῦ» καί δέν λέγει ἐν συντόμῳ· ἐκ τοῦ πυροῦ· διά νά καταλάβωμεν, ὅτι διά τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐννοεῖται· ὁμοίως καί διά τόν οἶνον δέν λέγει οἶνον ἐκ σταφυλῆς ἔπιον, ἀλλά λέγει· «Καί αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον»· ὅτι διά τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐννοεῖται. Δηλαδή οἱ αἰρετικοί προτῆτερον ἦσαν ὀρθόδοξοι, καί ἔφαγον τά μυστήρια τοῦ Χριστοῦ, καί ἀφ' οὗ ἐνεπλήσθησαν ἐγκατέλιπον τόν Χριστόν σωτήρα αὐτῶν διά τῶν αἰρέσεων τοῦ Ἀρείου.

Ὅθεν καί ὁ Χριστός ἐγκατέλειπεν αὐτούς, καθὼς ὁ πολὺς τῷ πνεύματι Ἡσαΐας, ὅπου προεῖδε τά κρυπτά τῶν μελλόντων ἄχρις αἰῶνος, προεῖδε καί διά τούς αἰρετικούς, ὅτι ἐγκαταλείψουσι τόν Χριστόν, καί ὅτι καί ὁ Χριστός ἐγκαταλείψει αὐτούς.

Ὅθεν τούς κράζει πάλιν ὁ Προφήτης πρὸς τόν Χριστόν λέγων· «Καί νῦν, οἶκος τοῦ Ἰακώβ, δεῦτε πορευθῶμεν τῷ φωτί Κυρίου»⁽³⁹⁾. Καί πάλιν· «Καί ἔρει· μενῶ τόν Θεόν τόν ἀποστρέψαντα τό πρόσωπον αὐτοῦ ἀπό τοῦ οἴκου Ἰακώβ»⁽⁴⁰⁾.

Καί διά τοῦτο ὀνομάζονται αὐτοί οἱ υἱοί τῶν ἀνθρώπων καθὼς προανέφερα· καθὼς λέγει καί ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ὅπως ἂν μή λαλήσῃ τό στόμα μου τά ἔργα τῶν ἀνθρώπων»⁽⁴¹⁾. Καί πάλιν· «Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε ... οἱ υἱοί τῶν ἀνθρώπων»⁽⁴²⁾.

Καί πάλιν· «Κατακρύψεις αὐτούς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ προσώπου σου, ἀπό ταραχῆς ἀνθρώπων»⁽⁴³⁾. Δηλαδή ἀπό ταραχῆς τῶν αἰρετικῶν· Καί πάλιν· «Μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων»⁽⁴⁴⁾. Καί πάλιν· «Ἐγὼ δέ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης»⁽⁴⁵⁾.

Ταῦτα πάντα διὰ τούς αἰρετικούς λέγει ὁ Δαβίδ, οἱ ὁποῖοι υἱοὶ ἀνθρώπων ὀνομάζονται· οἱ δέ Ἑβραῖοι ὀνομάζονται ζῶα δέν τό λέγω ἐγώ, ἀλλά ὁ Προφήτης Ἱερεμίας εἶναι παρών, ὅς τις λέγει διὰ αὐτούς· «Ἴπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν»⁽⁴⁶⁾. Καί βλέπε ἀκόμη, ὅτι ζῶα ἀκάθαρτα τούς ὀνομάζει ὁ Προφήτης, δηλαδή ἵππους· Καί ἐν ἀληθεία ζῶα εἶναι τό Ἑβραϊκόν γένος, καθ' ὅτι καί ὁ Χριστός λέγει πρὸς αὐτό· «Γενεά πονηρά καί μοιχαλῖς»⁽⁴⁷⁾. Καί ὁ Δαβίδ, ἐπειδή ἔπεσεν αὐτός εἰς τήν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας, λέγει· «Κτηνώδης ἐγενόμην παρά σοί»⁽⁴⁸⁾. Καί πάλιν ὀλίγον κατωτέρω σαφέστερον λέγει διὰ τήν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας· «Καί ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καί ὠμοιώθη αὐτοῖς»⁽⁴⁹⁾.

Ταῦτα τά λογία εἶναι πολλά θαυμασιώδη· ἓνα μὲν, διατί δύο φοραῖς νά λέγη ὁ Δαβίδ τόν αὐτόν λόγον, ὅτι ἀρκετόν ἦτο ἅπαξ νά εἶπη, χωρίς νά εἶπη δύο φοραῖς εἰς τόν ἴδιον ψαλμόν 48, δηλαδή εἰς τόν 12 στίχον καί εἰς τόν 21 τοῦ προειρημένου ψαλμοῦ 48. Καί δεύτερον, περισσότερο ἀξιον θαυμασμοῦ εἶναι τοῦτο, ὅτι λέγων ὁ μή συνεῖς ἄνθρωπος παρασυνεβλήθη τοῖς ἀνοήτοις, ἵνα τί προστίθησι καί ὠμοιώθη αὐτοῖς; ὁποῖα διαφορά εἶναι μεταξύ τοῦ παρασυνεβλήθη, καί ὠμοιώθη; εἰμή μόνον ὅτι ἐν μέγα μυστήριον ἀπεκάλυψεν ὁ Δαβίδ μέ ταῦτα τά λογία, ὅτι οἱ ἅγιοι Προφῆται οὐδεμίαν λέξιν εἰς μάτην ἐλάλησαν· καί μάλιστα ὅτι τό ἅγιον Πνεῦμα ἐλάλησε διὰ στομάτων αὐτῶν, καί ὁ ἴδιος Χριστός λέγει· «Ἐπιπᾶν ῥῆμα ἀργόν, ὃ ἐάν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως»⁽⁵⁰⁾.

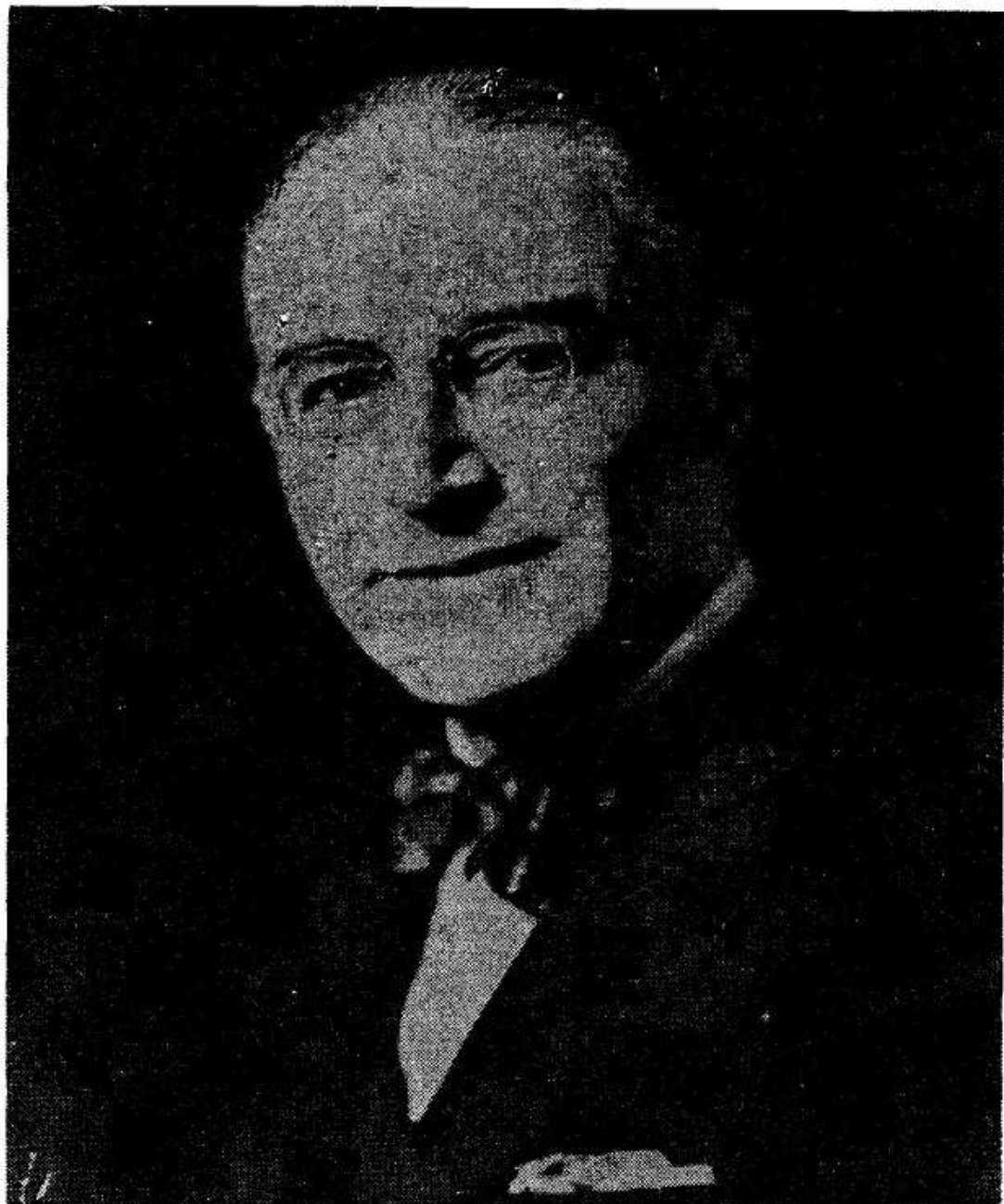
Ἄκουσον ὁποῖον μυστήριον ἀπεκάλυψεν ὁ προφητάναξ Δαβίδ μέ ταῦτα τά λογία· ὅτι ἀξιον θαυμασμοῦ εἶναι εἰς καιρόν ὁποῦ ὁ Θεός εὐλογῶν τόν Ἀδάμ λέγει πρὸς αὐτόν· Κατακυριεύσατε ἀπάσης τῆς κτίσεως, καί ἀπάντων τῶν ἐχόντων πνεῦμα ζωτικόν⁽⁵¹⁾. Ὅμοίως καί πρὸς τόν Νῶε λέγει· «Καί ὁ τρόμος καί ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς»⁽⁵²⁾. Διατί λοιπόν συμβαίνει ὁποῦ πολλάκις οἱ ἄνθρωποι καταξεσχίζονται καί τρώγονται ἀπό τά θηρία, εἰς καιρόν ὁποῦ ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε τήν ἐξουσίαν κατ' αὐτῶν, καί ἐπλάσθη καί κατ' εἰκόνα Θεοῦ;

Καί ὁ Δαβίδ εἰς ὅλην του τήν ζωὴν ἐθαύμασε διὰ τοῦτο· ἀφ' οὐ ὅμως ἔπεσεν ὁ ἴδιος εἰς τήν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας, καί ἠσθάνθη ὅτι τό κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἔλειπεν ἀπό αὐτόν ἔπειτα λέγει· «Καί ὁ

ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν»· δηλαδή εἰς τὴν τιμὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐκ δευτέρου πάλιν λέγει· «Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν (τῶν προφητῶν), οὐ συνῆκε»· Δηλαδή δὲν ἐκατάλαβεν εἰς ποίαν τιμὴν τὸν ὕψωσεν ὁ Θεός· «Καὶ ὡμοιώθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις»· διότι ἐποίησεν ἔργον κτηνώδες, δηλαδή μοιχείαν· «Καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς»· ὅτι ἔλειψεν ἀπὸ αὐτόν τό κατ' εἰκόνα Θεοῦ, καὶ ἔμεινεν ὅμοιος μέ τό ζῶον. Καί τότε ἔχει δύναμιν τό ἄγριον θηρίον νά φθείρη τὸν ἄνθρωπον, ὅτι δὲν γνωρίζει αὐτόν ὡς ἄνθρωπον, διότι δὲν ἔχει κατ' ἐπάνω του τό κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἀμὴ εἰκόνα κτηνώδη. Καὶ διὰ τοῦτο δεόμενος ὁ Δαβίδ λέγει· «Μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογούμενην σοι»⁽⁵³⁾· ἀμυδρῶς λέγει ὁ προφήτης· δηλαδή μὴτε τὴν ψυχὴν νά τὴν ἀφήσῃ ὁ Θεός εἰς τὰς χεῖρας τῶν διαβόλων, θηρίων πονηρῶν οὔτε τό σῶμα νά ἀφήσῃ εἰς τὰ γῆϊνα θηρία. Καὶ βλέπε ὅπου λέγει ἀκόμη ὁ Δαβίδ· «Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ πρόβατα καὶ βόας ἀπάσας τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης»⁽⁵⁴⁾, ὅτι διὰ τὰ θηρία δὲν ἀναφέρει, ἐπειδὴ ἤξευρε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὑπεύθυνον μέ τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας.

Ἴδοῦ ὅπου ἐφανέρωσα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ὀνομάζονται υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ αἰρετικοὶ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων· καὶ ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὀνομάζονται ἵπποι, ζῶα ἀκάθαρτα.

Καὶ διὰ τὴν συντέλειαν τοῦ κόσμου, ὅτε θέλει γένη ἐν ποιμνιον καὶ εἰς ποιμὴν καθὼς προεφανέρωσα, πάλιν θέλω φανερώσει εἰς τό τέταρτον κεφάλαιον μέ τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τό ἔτος, ἐν ᾧ θέλει εἶναι ἡ πλήρωσις τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ, ὅτι ὁ οὐρανός καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι Κυρίου οὐ μὴ παρέλθωσι. Καὶ τότε πρέπει νά ἔλθωσιν ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη οἱ ἐκλεκτοὶ πρὸς τὸν Χριστόν, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκήσονται ἅμα, καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα, ὄφις δὲ γῆν ὡς ἄρτον»⁽⁵⁵⁾. Λύκοι εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, σκυλιά ἄγρια· καὶ ἄρνες εἶναι οἱ ὀρθόδοξοι οἱ ἄμωμοι, βόες εἶναι ὁ ἀπλοῦς λαός ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους· λέοντες δὲ εἶναι οἱ αἰρετικοί, καὶ οἱ ἄλλοι ἀσεβεῖς ὅπου ὠρύνονται κατὰ τῶν ὀρθοδόξων. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ, τοῦ ἀρπάσαι πτωχόν ἐν τῷ ἐλκῦσαι αὐτόν»⁽⁵⁶⁾. Κατ' αὐτόν τὸν τρόπον εἶναι οἱ αἰρετικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀσεβεῖς ὅπου φρονοῦσι πάντοτε νά ἐλκύσωσι τοὺς ὀρθοδόξους εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν· ὁ Θεός ὅμως δὲν ἀφίνει, ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας θέλουσιν ἔλθει καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν Χριστόν. Καθὼς λέγει ἐδῶ ὁ προφήτης· «Λύκοι», δηλαδή οἱ Ἑβραῖοι ὅπου γαυγίζουσι μόνον κατὰ τῶν χριστιανῶν, ὅμως δὲν ἔχουσι δύναμιν νά τοὺς κακοποιήσωσι. Καὶ εἰς τὰς

Ὁ τ. Ἀρχираββίνος **BENJAMIN FREEDMAN**, ὁ ὁποῖος βα-
πτισθεὶς Χριστιανὸς διέσπασε καὶ τὸ τελευταῖο φράγμα τῶν μυστικῶν
τοῦ Ταλμοῦδ καὶ ἀπεκάλυψε ὅπως καὶ ὁ Ρωσοέλληνας αἰδεσιμώτατος
π. Προναΐτης ὁλόκληρον τὴν Ἑωσφορικὴν συνωμοσίαν κατὰ τοῦ Χρι-
στιανισμοῦ!

ἐσχάτας ἡμέρας θέλουν ἔλθει καί ἀπό αὐτοῦς εἰς τήν ὀρθόδοξον πίστιν, καί βοσκηθήσονται ὡς ἄρνες μετά τῶν ὀρθοδόξων. Οἱ δέ αἵρετικοί καί ἄλλοι ἀσεβεῖς ὁποῦ ὠρύονται ὡς λέοντες κατά τῆς ὀρθοδοξίας, εἰς τάς ἐσχάτας ἡμέρας θέλουσι δεχθῆ καί αὐτοί τήν ὀρθόδοξον πίστιν· καί θέλουσι νηστεύσει καί αὐτοί ὡς ὁ ἀπλοῦς λαός τῶν ὀρθοδόξων, ὅτι ὁ ἀπλοῦς λαός πάντοτε καλλίτερον φυλάττει τήν νηστείαν, καί διά τοῦτο λέγει ὁ προφήτης· «Καί λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα».

Τοῦτο δέ τό ὑπό τοῦ προφήτου λεγόμενον· «ἽΟφισ δέ γῆν ὡς ἄρτον». εἶναι διά τήν γενεάν, ἀπό τήν ὁποίαν κατάγεται ὁ προδότης Ἰούδας διά τήν ὁποίαν λέγει ὁ προφήτης Δαβίδ· «Ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαληφθεῖη τό ὄνομα αὐτοῦ»⁽⁵⁷⁾, ἡ ὁποία θέλει μένη εἰς τήν πλάνην καθὼς προεφανέρωσα εἰς τό Δεύτερον Κεφάλαιον. Καθὼς καί ὁ Χριστός λέγει διά αὐτήν· «γεννήματα ἐχιδνῶν»....⁽⁵⁸⁾. Καί λέγει ὁ προφήτης Ἰσαΐας ὅτι οἱ ἀπό τήν εἰρημένην γενεάν καταγόμενοι φάγονται γῆν· καθὼς καί ὁ προφήτης Δαβίδ λέγει· «Οἱ ἐχθροί αὐτοῦ χοῦν λείξουσιν»⁽⁵⁹⁾, δηλαδή θέλει σκάσωσιν ἀπό τήν θλιψίν ὅταν θέλει ἴδωσιν ὅλα τά ἔθνη ἐρχόμενα εἰς τήν ὀρθόδοξον πίστιν, καθὼς ὁ σοφός Σολομών λέγει· «Τότε στήσεται ἐν παρρησίᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος κατά πρόσωπον τῶν θλιψάντων αὐτόν φόβῳ δεινῷ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας, ἐροῦσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες καί διά στενοχωρίαν πνεύματος στενάζονται» καί τά ἐξῆς ⁽⁶⁰⁾.

Καί λέγει πάλιν ὁ προφήτης Δαβίδ· «ἽΑνθρώπους καί κτήνη σώσεις, Κύριε⁽⁶¹⁾. Δηλαδή εἰς τάς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει ἔλθωσιν οἱ αἵρετικοί οἱ ὀνομαζόμενοι ἄνθρωποι, καί οἱ Ἰβραῖοι οἱ ὀνομαζόμενοι ζῶα, καί θέλει δεχθῶσιν τήν ἀγίαν ὀρθόδοξον πίστιν, καί θέλει σωθῶσιν· Ὁ δέ Σολομών ἀκούων τόν πατέρα του Δαβίδ λέγοντα κατά τόν εἰρημένον τρόπον, δέν ὑποφέρει λέγων· «Καί γε αὐτοῖς **συνάντημα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου καί συνάντημα τοῦ κτήνους, συνάντημα ἐν αὐτοῖς**»⁽⁶²⁾. Δηλαδή ἐν καί τό αὐτό συνάντημα εἶναι καί εἰς τόν αἵρετικόν ὁποῦ ὀνομάζεται ἄνθρωπος, καί εἰς τόν Ἰβραῖον ὀλοῦ ὀνομάζεται ζῶον· «Καί τίς οἶδε τό πνεῦμα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου, εἰ ἀναβαίνει αὐτό ἄνω, καί τό πνεῦμα τοῦ κτήνους, εἰ καταβαίνει αὐτό κατω εἰς τήν γῆν»⁽⁶³⁾; Δηλαδή ποῖος ἤξεύρει τό πνεῦμα τοῦ αἵρετικοῦ ὁποῦ ὀνομάζεται ἄνθρωπος, εἰ ἀναβαίνει αὐτό πρὸς τά ἄνω, ἐπειδή πιστεύει τόν Χριστόν, καί τό πνεῦμα τοῦ Ἰβραίου ὁποῦ ὀνομάζεται ζῶον εἰ καταβαίνει κάτω^(63α); Λοιπόν ὅλοι ὅσοι δέν εἶναι ὀρθόδοξοι καταβαίνουν εἰς τόν ἸΑδην ὡς μή ἔχοντες μερίδα ἐν τῷ Χριστῷ, ἐπειδή ἐναντίον αὐτῷ ὑπάρχουσι· Καθὼς λέγει ὁ Χριστός· «ἽΟ μή ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστι»⁽⁶⁴⁾. Καί διά τοῦτο λέγει ὁ Δαβίδ τό ἐξῆς ρητόν· «Τούς δέ ἐκκλίνοντας

εις τας στραγγαλιὰς ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν· εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ»⁽⁶⁵⁾. Δηλαδή τοὺς αἵρετικούς, ὁποῦ ἐξέκλιναν ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν παραδοθέντες εἰς τὰς αἵρέσεις τοῦ Ἀρείου, θέλει φέρει ὁ Κύριος μαζύ μέ τοὺς Ἑβραίους τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν εἰς ἐπάξει εἰρήνην. Λέγει καί ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «Οἱ ἁμαρτωλοὶ συντριβήσονται ἐν μιᾷ ἔφ' ἅπαξ μετὰ ἀνόμων. Δηλαδή οἱ ἁμαρτωλοὶ αἵρετικοὶ μαζύ μέ τοὺς ἀνόμους Ἑβραίους συντριβήσονται ἐφ' ἅπαξ εἰς τό βάθος τοῦ Ἄδου.

Ἀκούσας λοιπόν ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, ὅτι τόσον πολύ καταδικάζουσιν οἱ ἅγιοι προφήται τοὺς Ἑβραίους καί τοὺς αἵρετικούς, εὐσπλαγχνίσθην διά αὐτούς καί κατέβαλον κόπους γράψας εἰς τοῦτο τό βιβλίον πολλήν ἀπόδειξιν καί μαρτυρίαν διά τὴν ἁγίαν ὀρθόδοξον πίστιν, ὁποῦ ἴσως ἤθελε πληρωθῆ καί εἰς ἐμένα τὸν ἄθλιον ὁ λόγος τοῦ λέγοντος ψαλμοῦ· «Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου καί ἀσεβεῖς ἐπὶ σέ ἐπιστρέψουσι»⁽⁶⁶⁾. Δηλαδή τοὺς ἀνόμους Ἑβραίους θέλω διδάξει τὴν ὁδὸν τοῦ Χριστοῦ τὴν φέρουσαν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Οἱ δέ αἵρετικοὶ ἴσως θέλει διαβάσωσι καί αὐτοὶ εἰς τοῦτο τό βιβλίον, καί θέλει γνωρίσωσι τὴν πλάνην αὐτῶν, καί θέλουσιν ἐπιστρέψει πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Οὕτω λέγει Κύριος Κύριος, ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ» (ὁ πατήρ, ὁ υἱός, καί τό ἅγιον Πνεῦμα). Ὅταν ἀποστραφείς στενάξῃς, τότε σωθήσῃ, καί γνώσῃ ποῦ ἦσθα· ὅτε ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις»⁽⁶⁷⁾.

Ὅταν ἤθελεν ἐπιστραφῆ ὁ αἵρετικός ἀπὸ τὰς αἵρέσεις, καί θέλει δεχθῆ πάλιν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, τότε θέλει σωθῆ.

Καθὼς καί εἰς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας· Ὅταν θέλει γένη ἔν ποιμνιον καί εἰς ποιμήν, ὑπόσχεται ὁ Θεός ὅτι θέλει δεχθῆ τοὺς αἵρετικούς πάλιν· καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Καί νῦν οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός ὁ ποιήσας σε Ἰακώβ, (αἵρετικόν), ὁ πλάσας σε Ἰσραὴλ (ὀρθόδοξον)· μή φοβοῦ, ὅτι^(67α) ἔσωσά σε, καί ἐκάλεσά σε ἐπ' ὀνόματί σου»⁽⁶⁸⁾.

Βλέπε πῶς διά τοὺς αἵρετικούς λέγει· «Ὁ ποιήσας σε ὡς καί διά τὰ ζῶα»· διά δέ τοὺς ὀρθοδόξους λέγει· «ὁ πλάσας σε». Καί λέγει καί πρὸς τὸν αἵρετικόν, ὅτι ἔσωσά σε ἐκ τῆς πλάνης τῆς αἵρέσεως· «Καί ἐκάλεσά σε, λέγει, ἐπ' ὀνόματί σου, δηλαδή πάλιν σέ ὠνόμασε Ἰσραὴλ, τό ὁποῖον ὄνομα εἶχες πρότερον, ὅτε ἦσουν ὀρθόδοξος, ἕως ὁποῦ παρεδόθηκες εἰς τὰς διεστραμμένας καί ξένας διδασκαλίας τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης.

Ἀκουσον ἀκόμη τί Προφητεύει ὁ προφήτης Ἀμώς διά τὸν Πάπαν καί διά τὴν πόλιν αὐτοῦ, λέγων· «Ὡμοσε Κύριος καθ' ἑαυτοῦ· διότι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ὑβριν Ἰακώβ (τοῦ

Πάπα ὁποῦ ὀνομάζεται Ἰακώβ ὁ Ἀπατεών) καί τās χώρας αὐτοῦ μεμίσηκα, καί ἐξαρθῶ (λέγει Κύριος) πόλιν σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν»⁽⁶⁹⁾, δηλαδή τήν πόλιν τῆς Ρώμης.

Φανερόν εἶναι ὅτι εἰς τās ἐσχάτας ἡμέρας θέλουσι δεχθῆ οἱ αἵρετικοί τήν ὀρθόδοξον πίστιν.

Καί ἐάν εἶναι τινάς ἀπερίτμητος τήν καρδίαν, καί δέν ἐμπιστεύηται μόνον εἰς τόσας μαρτυρίας ἐπιθυμῶν περισσοτέρας, ὅτι δηλαδή εἰς τās ἐσχάτας ἡμέρας θέλουσι δεχθῆ οἱ αἵρετικοί τήν ὀρθόδοξον πίστιν, ἐλθέτω, καί ἀκουσάτω πολύ περισσοτέρας μαρτυρίας, μόνον ἄς ἔχη εἰς τόν νοῦν του τήν σημασίαν ἐκείνην ὁποῦ προεῖπον, δηλαδή ὅπου φανερόνει ἡ ἱερά γραφή τόν Ἰακώβ, νά ἐννοῆ τόν αἵρετικόν, καί ὅπου φανερόνει τόν Ἰσραήλ νά ἐννοῆ τόν ὀρθόδοξον.

Ὅθεν τῶρα ἄκουσον ἐν πρώτοις τόν Μωϋσῆν λέγοντα: «Καί ἐγενήθη μερίς Κυρίου λαός αὐτοῦ Ἰακώβ, σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ»⁽⁷⁰⁾. Δηλαδή καί οἱ αἵρετικοί ἔγιναν ἡ μερίς τοῦ Κυρίου, ὅτι ἐγκατέλειπον αὐτοί τās αἱρέσεις τοῦ Πάπα, καί μετεβλήθησαν εἰς Ἰσραήλ τόν ὀρθόδοξον, ὁποῦ εἶναι κληρονομία τοῦ Θεοῦ. Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ὅτι τόν Ἰακώβ ἐξελέξαντο ἑαυτῶ ὁ Κύριος, Ἰσραήλ εἰς περιουσιασμόν ἑαυτῶ»⁽⁷¹⁾. Δηλαδή μέ ὄλον ὁποῦ ἐξελέξατο ὁ Χριστός τοὺς αἵρετικούς ὁποῦ θέλουσιν ἐπιστρέψῃ εἰς τήν ὀρθόδοξον πίστιν, καθώς λέγει πάλιν ὁ Δαβίδ ὀλίγον ἄνωτέρω· «Σύ εἶ αὐτός ὁ Βασιλεύς μου, καί ὁ Θεός μου, ὁ ἐντελλόμενος τās σωτηρίας Ἰακώβ»⁽⁷²⁾. Πλήν οἱ ὀρθόδοξοι εἶναι ἡ καθ' αὐτό περιουσία τοῦ Χριστοῦ, καθώς λέγει κατωτέρω ὁ Δαβίδ· «ὕμνος πᾶσι τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λαῶ ἐγγίζοντι αὐτῶ»⁽⁷³⁾. Καί πάλιν· «Γνωστός ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός, ἐν τῶ Ἰσραήλ (τοῖς ὀρθοδόξοις)· μέγα τό ὄνομα αὐτοῦ»⁽⁷⁴⁾. Καί πάλιν· «Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραήλ ἐξ Αἰγύπτου, ἐγεννήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ»⁽⁷⁵⁾. ὅτι ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἐσαρκώθη ὁ σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Λέγει καί ὁ σοφός Σειράχ· «Ἐν Ἰακώβ κατασκήνωσον καί ἐν Ἰσραήλ κατακληρονομήθητι»⁽⁷⁶⁾. Ἐν τοῖς αἵρετικοῖς κατοικεῖ τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἐν δέ τοῖς ὀρθοδόξοις κληρονομήσει αἰωνίως, καθώς λέγει ὁ Δαβίδ· «Ἐμνήσθη λόγου, οὐ ἐνετείλατο» καί τά ἐξ· Καί ἔστησεν αὐτόν τῶ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, καί τῶ Ἰσραήλ εἰς διαθήκην αἰώνιον»⁽⁷⁷⁾. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Πατρός, πρὸς τοὺς αἵρετικούς μόνον εἰς πρόσταγμα, πρὸς δέ τοὺς ὀρθοδόξους εἰς διαθήκην αἰώνιον. Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Ἰσραήλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον»⁽⁷⁸⁾. Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· «Ἅγιος Ἰσραήλ τῶ Κυρίῳ ἀρχὴ γεννημάτων αὐτοῦ»⁽⁷⁹⁾. Δηλαδή ἡ ἀρχὴ τοῦ καρποῦ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, οἱ ὀρθόδοξοι εἶναι. Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας·

«Οὕτως λέγει Κύριος, ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δοῦλον ἑαυτῶ τοῦ συναγαγεῖν τόν Ἰακώβ πρὸς αὐτόν⁽⁸⁰⁾ καὶ Ἰσραήλ».

Ἐδῶ κατὰ πολλά, σαφῶς φανερόναι ὁ προφήτης, ὅτι πρὸς ὀρθοδοξίαν θέλει συνάξῃ ὁ Χριστὸς τοὺς αἰρετικούς, καθὼς καὶ ἀνωτέρω λέγει· «Καὶ ἐν Κυρίῳ τῷ Θεῷ μεγαλυνθήσεται ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραήλ». Λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου· «Καὶ ἀποκαταστήσω τόν Ἰσραήλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, ... καὶ ἐκπλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ⁽⁸¹⁾. Βλέπε τόν φωτισμόν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι λέγει, θέλει ἀποκαταστήσει τοὺς ὀρθοδόξους εἰς τὴν πνευματικὴν νομὴν. Λέγει ἀκόμη καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ· «Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει· εἰς τόπον χλόης ἐκεῖ με κατασκηνώσεν»⁽⁸²⁾. Ἐκ τοῦ ὁποίου δηλοῦται, ὅτι ἡ νομὴ εἶναι πνευματικὴ· ὅτι προστίθουσιν ἀκόμη λέγων· «Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με (εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ Βαπτίσματος)· τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψεν»⁽⁸³⁾. Τὸ ἴδιον αὐτὸ ὁποῦ λέγει ὁ Ἰερεμίας διὰ τὴν πνευματικὴν νομὴν· «Καὶ ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, λέγει ὁ προφήτης· διότι καὶ ὁ Χριστὸς ἐπῆγεν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄρος, ὅταν ἐσήκωσαν οἱ Ἑβραῖοι πέτρας νά τόν λιθοβολήσωσι, καὶ διότι ἡ φυλὴ τοῦ Ἐφραὶμ ἐδέχθη τόν Χριστόν, καθὼς προεφανέρωσα εἰς τὸ Δεύτερον Κεφάλαιον.

Καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας ὁμοίως λέγει· «Ὡς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ»⁽⁸⁴⁾. Λέγει καὶ ὁ Ἰεζεκιήλ· «Ἀναστήσω ἐπ' αὐτοὺς ποιμένα ἕνα, καὶ ποιμανεῖ αὐτούς»⁽⁸⁵⁾. Λέγει καὶ ὁ Μιχαίας· «Συναγόμενος συναχθήσεται Ἰακώβ σὺν πᾶσιν (δηλαδὴ ὅλοι οἱ αἰρετικοὶ θέλουσι συναχθῶσιν εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας)· ἐκδεχόμενος ἐκδέξομαι τοὺς καταλοιπούς τοῦ Ἰσραήλ»⁽⁸⁶⁾. Δηλαδὴ θέλει προσμείνει ὁ Χριστὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὀρθοδόξους· νά μετανοήσωσι καὶ νά δυνηθῶσι νά σωθῶσιν ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι, καθὼς ἐξήγησα εἰς τὸ δεύτερον Κεφάλαιον εἰς τὴν προφητείαν τοῦ Ἰεζεκιήλ λέγοντος· «Τὸ ἰσχυρόν φυλάξω», καὶ τ.λ.

Καὶ διὰ τοῦτο προστίθουσιν ὁ προφήτης Μιχαίας λέγων εἰσαῦθις· «Τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἰακώβ ἀσεβείας αὐτοῦ καὶ τῷ Ἰσραήλ ἁμαρτίας αὐτοῦ»⁽⁸⁷⁾, ἤτοι οἱ αἰρετικοὶ νά μετανοήσωσιν ἀπὸ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας. Λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ οὐκέτι προστεθήσεται τὸ καταλειφθέν Ἰσραήλ, καὶ οἱ σωθέντες τοῦ Ἰακώβ οὐκέτι μὴ πεποιθότες ἐπὶ τὸν Θεόν τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ τῇ ἀληθείᾳ»⁽⁸⁸⁾. Ἐδῶ φανερόναι ὁ Προφήτης, ὅτι εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει μετανοήσουσιν ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι χωρὶς νά μένη κανένας ἀμετανόητος. Καθὼς καὶ ὀλίγον κατωτέρω λέγει· «Ἀκούσατέ με οἶκος τοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραήλ»⁽⁸⁹⁾.

“Ολους ὅσους ἔμειναν ἀπό τούς ὀρθοδόξους ἐν ἀμαρτίαις τούς κράζει πρὸς μετάνοιαν. Διὰ δέ τούς αἰρετικούς λέγει· «Καί οἱ σωθέντες τοῦ Ἰακώβ» οὐχ ἅπαντες, μόνον μερικοί, ὅτι ὁ Ἀντίχριστος θέλει πλανήσῃ ἀπό ὅλα τὰ ἔθνη, μόνον ἀπό τούς ὀρθοδόξους δέν θέλει δυνηθῆ νά πλανήσῃ, καθὼς προεφανέρωσα εἰς τό Δεύτερον Κεφάλαιον. Καί διὰ τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης· «Οἱ σωθέντες τοῦ Ἰακώβ, οὐ μή πεποιθότες ὦσιν ἐπί τούς ἀδικήσαντας αὐτούς. Δηλαδή δέν θέλουσιν ἐλπίσῃ πρὸς τόν Ἄρειον, καί πρὸς τούς σύν αὐτῶ· ἀλλά θέλουσιν ἐλπίσῃ πρὸς τόν Θεόν τόν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ, εἰς πίστιν ὀρθόδοξον ὅπου Ἰσραήλ καλεῖται, καί ὁ Θεός τοῦ Ἰσραήλ λέγεται.

Καί ἰδοῦ πῶς λέγει ἀκόμη ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «ἀφαιρεθήσεται ἡ ἀνομία Ἰακώβ ... Ὅταν θῶσι πάντας τούς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους ὡς κόνιαν λεπτὴν»⁽⁹⁰⁾.

Διὰ δέ τούς ὀρθοδόξους ἄκουσον τί λέγει ὁ προφήτης Ἱερεμίας· «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καί ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, φησὶ Κύριος, ζητήσουσι τὴν ἀδικίαν Ἰσραήλ, καί οὐχ ὑπάρξει, καί τὰς ἀμαρτίας Ἰούδα, καί οὐ μὴ εὐρεθῶσι (δηλαδή τὰς ἀμαρτίας τῆς γενεᾶς τοῦ Ἰούδα, ἐξ ἧς ἐσαρκώθη ὁ Χριστός)· ὅτι ἴλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολελειμμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει Κύριος»⁽⁹¹⁾. Καί πάλιν· «Τὰ δε λέγει Κύριος, καλαμᾶσθε, καλαμᾶσθε ὡς ἄμπελον τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἰσραήλ»⁽⁹²⁾. Καί πάλιν· «Οὕτω λέγει Κύριος τῷ Ἰακώβ (τοῖς αἰρετικοῖς)^(92α)· ἀγαλλιᾶσθε, καί εὐφράνθητε· ἀκουστά ποιήσατε, ...ὡς ἔσωσε Κύριος τόν λαόν αὐτοῦ, τό κατάλοιπον τοῦ Ἰσραήλ»⁽⁹³⁾.

Φανερόν ἐποίησα διὰ πολλῶν μαρτυριῶν καί ἀποδείξεων, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ἕως ἐνός θέλουσι σωθῆ· ἀπό δέ τούς αἰρετικούς μόνον μερικοί καί μερικοί θέλουσι πλανηθῆ ἀπό τόν Ἀντίχριστον. Καί ἀνίσως δέν ἐμπιστεύησαι μήτε εἰς τόσας μαρτυρίας, ὧ ἀναγνώστα, θέλω φέρῃ εἰς τό μέσον καί ἄλλας μαρτυρίας, μόνον καί ἐσύ νά ἔχῃς διὰ παντός πρό ὀφθαλμῶν σου ταύτας τὰς τρεῖς σημασίας.

Τὴν πρώτην ἀπό τόν ψαλμόν τοῦ προφήτου Δαβίδ ὅπου λέγει· «Ἄπαξ ἐλάλησε ὁ Θεός, δύο ταῦτα ἤκουσα»⁽⁹⁴⁾. Δηλαδή φυσικῶς λέγουσιν οἱ Προφῆται, ὅμως πνευματικῶς ἐννοοῦνται.

Τὴν δευτέραν ἀπό τόν Πρόφήτην Ἡσαΐαν ὅπου φανερόνει, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι μετὰ τὴν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ ἐγκατέλιπον τό ὄνομα Ἰσραήλ⁽⁹⁵⁾, καί ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἔχομεν τώρα τό ὄνομα Ἰσραήλ.

Καί τὴν τρίτην, διὰ νά ἠξεύρῃς ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ὀνομάζονται Ἰσραήλ· οἱ δέ αἰρετικοὶ Ἰακώβ. Καί κατ' αὐτόν τόν τρόπον θέλεις καταλάβει τὴν ἱεράν Γραφήν· ἀνίσως ὅμως δέν θέλεις πιστεύσει, δέν θέλεις καταλάβῃ αὐτὴν καθόλου.

Ἄκουσον λοιπόν τί λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς· «Κατασκηνώ-

»σει Ἰσραὴλ πεποιθὼς μόνος ἐπὶ γῆς Ἰακώβ, ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ καὶ
»ὁ οὐρανὸς αὐτῷ συννεφῆς δρόσῳ»⁽⁹⁶⁾. Μὲ ταῦτα τὰ λόγια
φανερώνει, ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, θέλει εἶναι εἰς ποιμὴν, καὶ
ἐν ποιμνίον· μία πίστις, καὶ μία βασιλεία.

Εἰς τὸ τέταρτον Κεφάλαιον μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ θέλω
δείξῃ πλατυτέρας διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, πότε θέλει εἶναι μία
βασιλεία, καὶ μία πίστις ὀρθόδοξος εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.

Καθὼς λέγει ἐδῶ ὁ Μωϋσῆς· «Ὅτι ὁ Ἰσραὴλ, οἱ ὀρθόδοξοι
θέλει κατοικήσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰακώβ, εἰς τὰς πόλεις τῶν
αἰρετικῶν. Καὶ μόνος φανερώνει, ὅτι δὲν θέλει εἶναι ἄλλος Νόμος,
ἢ πίστις ἐπὶ τὴν γῆν, εἰ μὴ μόνον ἡ ὀρθόδοξος πίστις· καὶ χωρὶς
κανένα φόβον· ὅτι δὲ θέλουν εἶναι τότε ἀσεβεῖς, καθὼς τώρα εἶναι,
θέλοντες νὰ καταπίωσι τοὺς ὀρθοδόξους. Μὲ τὸν σίτον ὅμως καὶ
οἶνον φανερώνει ὁ Μωϋσῆς εἰκονίζων τὰ μυστήρια τοῦ Χριστοῦ,
ὅτι θέλει θυσιάζονται αὐτὰ εἰς κάθε ἡμέραν, καὶ εἰς κάθε τόπον, μὲ
τοῦτο δὲ ὅπου προστίθησιν ἀκόμη λέγων· «Καὶ ὁ οὐρανὸς
συννεφῆς αὐτῷ δρόσῳ, εἰκονίζει τὸ ὕδωρ ὅπου χύνομεν εἰς τὰ ἅγια
μυστήρια ἀντὶ τοῦ ὕδατος καὶ αἵματος ὅπου ἔτρεξαν ἐκ τῆς
πλευρᾶς τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἰδοὺ τί προστίθησιν ἀκόμη ὁ Μωϋσῆς
λέγων· «Μακάριος σύ, Ἰσραὴλ· τίς ὅμοιός σοι λαὸς σωζόμενος
ὑπὸ Κυρίου⁽⁹⁷⁾; «Ἐδῶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ εἴπῃς, ὅτι διὰ τοὺς
Ἑβραίους ὁμιλεῖ ὁ Μωϋσῆς· μὲ τὸ νὰ μὴ εἶναι μακάριοι αὐτοί· καὶ
μάλιστα ὅτι εἰς τὸ Δευτερονόμιον τοὺς καταρᾶται.

Φανερόν λοιπὸν ἔγινεν, ὅτι διὰ ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους ὁμιλεῖ ὁ
Μωϋσῆς. Λέγει καὶ ὁ σοφὸς Σειράχ· «Ἐκάστῳ ἔθνει κατέστησεν
ἡγούμενον) καὶ μερὶς Κυρίου Ἰσραὴλ ἐστίν⁽⁹⁸⁾. Λέγει καὶ ὁ Προ-
φήτης Ἡσαΐας· «Τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ ... Οὐ νῦν
αἰσχυνηθήσεται Ἰακώβ, οὐδέ νῦν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μεταβαλεῖ
Ἰσραὴλ»⁽⁹⁹⁾.

Βλέπε πῶς ὅλα κατὰ τάξιν ὠμίλησεν τὸ ἅγιον Πνεῦμα· ὅτι ἐν
πρώτοις λέγει· Ἰακώβ οὐκ αἰσχυνηθήσεται ἐπειδὴ ἕως ὅπου δὲν
θέλουσι δεχθῆ οἱ αἰρετικοὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν εἶναι κατησχυμέ-
νοι αὐτοί· τότε ὅμως ὅτε θέλουν δεχθῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, οὐκ
αἰσχυνηθήσονται πλέον λέγει ὁ προφήτης. Καὶ ἔπειτα· Ἰσραὴλ οὐ
μεταβαλεῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Δηλαδή οἱ ὀρθόδοξοι δὲν θέλουσι
μεταβάλλῃ τὴν πίστιν αὐτῶν· ἀλλὰ καθὼς ἦσαν αὐτοὶ πρότερον
ὀρθόδοξοι, τοιοῦτοτρόπως θέλουν πιστεύσει εἰς τὴν ὀρθόδοξον
πίστιν ἕως εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀτελευτήτως.

Καὶ ἰδοὺ τί προστίθησιν ἀκόμη ὁ προφήτης λέγων· «Καὶ
γνώσκονται οἱ πλανώμενοι σύνεσιν, οἱ δὲ γογγύζοντες μαθήσονται
ὑπακούειν»⁽¹⁰⁰⁾. Δηλαδή πλανῶνται οἱ αἰρετικοὶ μὲ τὸ Πνεῦμα·
διότι λέγουσιν αὐτοί, ὅτι καὶ ἀπὸ τὸν Υἱὸν ἐκπορεύεται τὸ ἅγιον

Πνεῦμα· Ὅμως τότε εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλουν γνωρίσωσιν, ὅτι τό ἅγιον Πνεῦμα ἐκπορεύεται παρά τοῦ Πατρὸς, καί ἐν τῷ Υἱῷ ἀναπαύεται. Οἱ δέ Ἑβραῖοι καθόλου δέν θέλουσι νά ἀκούσωσι τινά ὅπου νά ἀναφέρῃ αὐτοῖς τόν Χριστόν, κλείοντες τά αὐτιά αὐτῶν νά μὴν ἀκούσωσι. Καθὼς λέγει ὁ προφήτης Δαβίδ· «Ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς καὶ βυούσης τά ὦτα αὐτῆς, ἥτις οὐκ εἰσακούσεται»⁽¹⁰¹⁾. Εἰς δέ τὰς ἐσχάτας ἡμέρας μαθήσονται ὑπακούειν.

Ἄκουσον ἀκόμη τί λέγουσιν οἱ προφῆται διὰ τοὺς αἰρετικούς.

Ἐν πρώτοις ὁ Ἡσαΐας λέγει· «Τότε οὐκ ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τόν νόμον τοῦ μή μαθεῖν⁽¹⁰²⁾, ὅτι οἱ αἰρετικοὶ εἰς ὄσους τόπους ἐξουσίασαν, ἐμπόδισαν τοὺς ὀρθοδόξους νά μὴ διαβάσωσι τά παιδιὰ αὐτῶν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, βιάζοντες καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ὀρθοδόξους νά ἐνωθῶσιν εἰς τὴν πίστιν αὐτῶν.

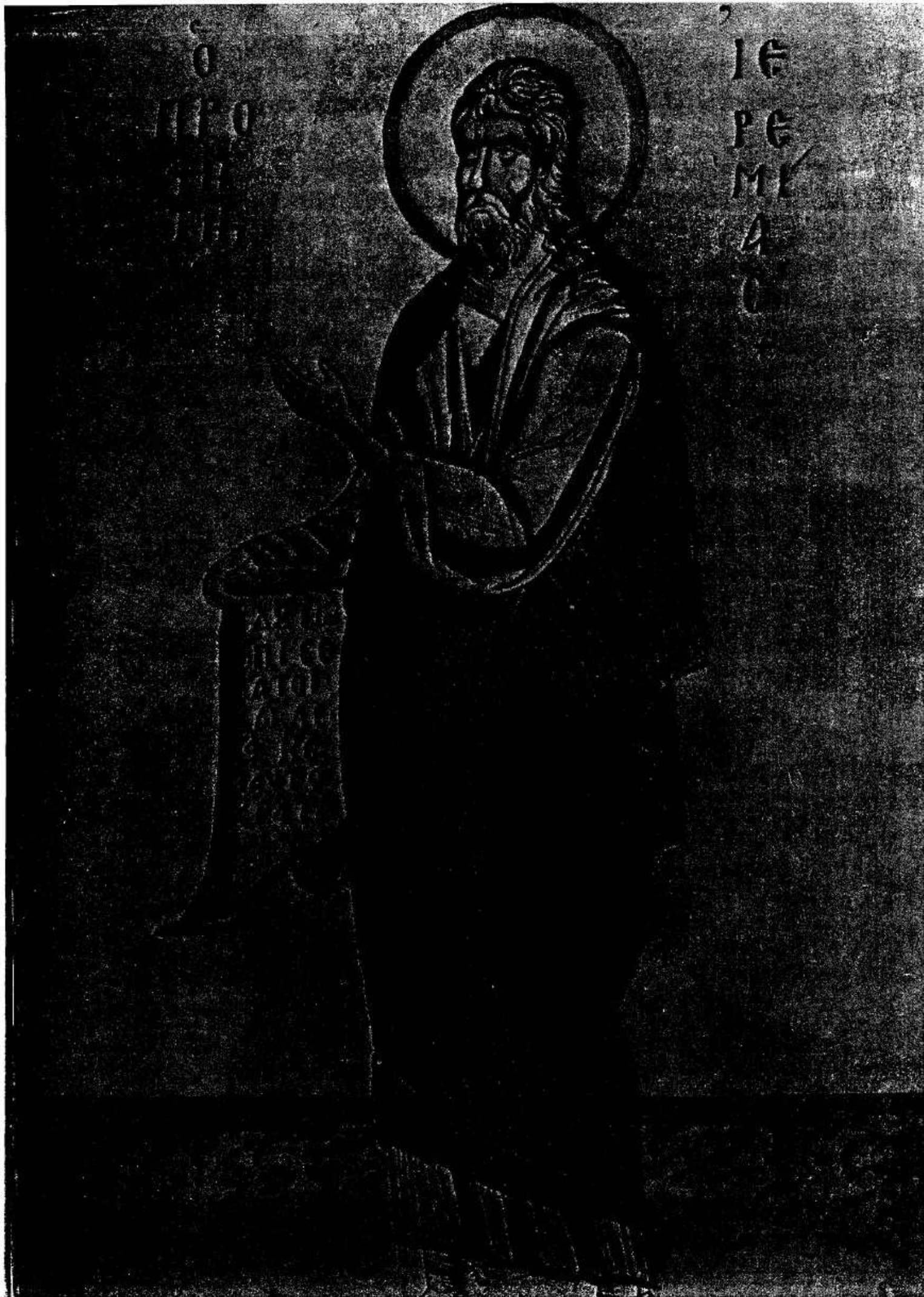
Τότε ὁμως, λέγει ὁ Προφήτης, ὅταν θέλει εἶναι νά γένη ἕν ποιμνιον, δέν θέλουσι δυνηθῆ οἱ αἰρετικοὶ νά κακοποιήσωσι τὴν εὐσέβειαν· Καθὼς φαίνεται καὶ τώρα ὅτι ἠδυνάτησαν οἱ αἰρετικοὶ, ὅτι ἐγγὺς εἶναι ὁ καιρὸς νά γενῆ ἕν ποιμνιον, καθὼς θέλω φανερώσει σαφεστέρως εἰς τό Τέταρτον Κεφάλαιον μέ τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ, πότε θέλει γίνῃ τοῦτο.

Καί πάλιν λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Ἐλεήσει Κύριος τόν Ἰακώβ, καὶ ἐκλέξεται ἔτι τόν Ἰσραήλ»⁽¹⁰³⁾. Καί πάλιν· «Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκλειψις τῆς δόξης Ἰακώβ, καὶ τά πῖονα τῆς δόξης αὐτοῦ σεισθήσεται»⁽¹⁰⁴⁾. Λέγει καὶ ὁ Ἱερεμίας· Ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη καὶ οὐκ ἔστι τοιαύτη, καὶ χρόνος στενός ἐστι τῷ Ἰακώβ, καὶ ἀπό τούτου σωθήσεται»⁽¹⁰⁵⁾.

Ἡ δέν βλέπομεν μέ τά ὄμματα ἡμῶν, ὅτι ἄρχισαν νά πληρωθῶσι τά ρητά τῶν προφητῶν; ἢ δέν ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις τῆς Ῥώμης μαζύ μέ ὄλους τοὺς μεγιστάνες αὐτῆς; ἢ δέν ὀλιγόστευσαν αἱ μεγαλειότητες καὶ αἱ ἐπάρσεις τῶν τῆς Πολωνίας;

Τό δέ. «Ἀπό τούτου σωθήσεται», ὅπου λέγει ὁ Προφήτης, νά μὴ στοχασθῆ τινάς, ὅτι λέγει πῶς θέλουσι σωθῆ σωματικῶς (δηλαδή ἀπό τὰς θλίψεις) οἱ αἰρετικοὶ, καὶ ὅτι θέλουσιν ὑψώση καμμίαν φοράν τὴν κεφαλὴν, μὴ γένοιτο. Ἄλλ' ὅτι θέλουσι σωθῆ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἀπό τὰς πολλὰς θλίψεις, καὶ θέλουσι δεχθῆ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καθὼς παρρησία βλέπομεν καὶ ἀκούομεν ὅτι ἄρχισαν νά ἔρχωνται εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐπὶ μοναρχίας τῶν Ῥώσων, καὶ τὰς ἀγίας ἑορτὰς μαζύ μέ ἡμᾶς πανηγυρίζουσι.

Καί ἰδοὺ τί λέγει ἀκόμη καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Οἱ ἐρχόμενοι, τέκνα Ἰακώβ· βλαστήσει καὶ ἐξανθήσει Ἰσραήλ, καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκουμένη τοῦ καρποῦ αὐτοῦ»⁽¹⁰⁶⁾. Δηλαδή ἀπό τοὺς ὀρθοδόξους θέλει γεμίσει ὄλος ὁ κόσμος, μέ τό νά λέγη ὁ προφήτης διὰ τοὺς αἰρετικούς τό «βλαστήσει» διὰ δέ τοὺς

ὀρθοδόξους τό «ἐξασθενήσει». Καί πάλιν· «Εὐφράνθητε οὐρανοί, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεός τόν Ἰσραήλ ... βοήσατε ὄρη εὐφροσύνην, ... ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ Θεός τόν Ἰακώβ»⁽¹⁰⁷⁾. Διά τούς ὀρθοδόξους λέγει, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεός· διά τούς αἰρετικούς, ὅτι ἐλυτρώσατο. Δηλαδή τούς ὀρθοδόξους θέλει ἐλεήσει εἰς τήν δευτέραν παρουσίαν μέ τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, τούς δέ αἰρετικούς θέλει λυτρώσει ὁ Θεός ἐκ τῆς αἰωνίου κολάσεως, ὅτε θέλει δεχθῶσι τήν ὀρθόδοξον πίστιν, χωρίς νά ἀναφέρῃ ὁ προφήτης διά αὐτούς ὅτι θέλουσι κληρονομήσῃ τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Καί διά τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης· «Εὐφράνθητε οὐρανοί διά ἡμᾶς τούς ὀρθοδόξους· διά δέ τούς αἰρετικούς· «βοήσατε ὄρη, δηλαδή τά γῆϊνα νά ἀγάλλωνται διά αὐτούς. Καί προστίθησιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων διά ἡμᾶς τούς ὀρθοδόξους. «Καί Ἰσραήλ δοξασθήσεται»⁽¹⁰⁸⁾.

Φανερόν εἶναι ὅτι ἡ σωτηρία τῶν αἰρετικῶν, καί μέ ὄλον ὁποῦ θέλουν δεχθῶσιν αὐτοί τήν ὀρθόδοξον πίστιν, δέ θέλει εἶναι ὡς ἡ σωτηρία τῶν ὀρθοδόξων· διότι ὁ Χριστός λέγει· «Πᾶσα ἀμαρτία καί βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· «ὅς ὁδ' ἄν εἶπη κατά τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι»⁽¹⁰⁹⁾. Καί ἰδοῦ ὁποῦ λέγει καί ὁ Προφήτης Μιχαίας· «Οἶκος Ἰακώβ παρώργισε πνεῦμα Κυρίου»⁽¹¹⁰⁾ Καί ἀληθές εἶναι, διά τό ὁποῖον ἄκουσον τί λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας δι' αὐτούς· «Μή φοβοῦ παῖς μου Ἰακώβ, λέγει Κύριος, ... ὅτι ποιήσω συντέλειαν ἐν παντί ἔθνει, σέ δέ οὐ μή ποιήσω ἐκλιπεῖν, καί παιδεύσω σε εἰς κρίμα, καί ἀθῶν οὐκ ἀθώσω σε»⁽¹¹¹⁾. Βλέπε πόσον ἀποκεκαλυμμένως μᾶς φανερόνει ὁ Προφήτης, ὅτι ὁ Θεός δέν θέλει συγχωρήσει τοῖς αἰρετικοῖς τήν βλασφημίαν, ἣν βλασφημοῦσι κατά τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καί ἐάν καί δεχθῶσι τήν ὀρθόδοξον πίστιν.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἀμώς· «Ὁμνύει Κύριος κατά τῆς ὑπερηφανείας Ἰακώβ, εἰ ἐπιλησθήσεται εἰς νίκος πάντα τά ἔργα ὑμῶν»⁽¹¹²⁾. Λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα καί διά τοῦ Προφήτου Ἡσαίου· «Ἐνεκεν τοῦ παιδός μου Ἰακώβ καί Ἰσραήλ τοῦ ἐκλεκτοῦ μου, ἐγώ καλέσω σε τῷ ὀνόματί σου, καί προσδέξομαί σε· σύ δέ οὐκ ἔγνωσ με»⁽¹¹³⁾.

Καί ἐδῶ κατά πολλά σαφῶς φανερόνει ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ αἰρετικοί θέλουν δεχθῶσι τήν ὀρθόδοξον πίστιν, καί ὀνομασθῆσονται πάλιν Ἰσραήλ. Καί πάλιν· «οὐκ ἐν κρυφῇ λελάληκα, οὐδέ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ· οὐκ εἶπα τῷ σπέρματι Ἰακώβ, μάταιον ζητήσατε· ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ λαλῶν δικαιοσύνην καί ἀναγγέλλων ἀλήθειαν»⁽¹¹⁴⁾. Καί πάλιν. «Ἀπαγγείλατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, λέγετε· Ἐρρύσατο Κύριος τόν δοῦλον αὐτοῦ Ἰακώβ»⁽¹¹⁵⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· «οὕτως εἶπε Κύριος· ἰδοῦ ἐγώ

ἀποστρέψω τήν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ, καί τήν ἀποικίαν αὐτοῦ ἐλεήσω»⁽¹¹⁶⁾. Καί πάλιν· «Μή φοβοῦ παῖς μου Ἰακώβ, φησί Κύριος, μηδέ δειλιάσης Ἰσραήλ. ὅτι ἰδοῦ σφῶζω σε μακρόθεν ... καί ἐπιστρέψει Ἰακώβ καί ἡσυχάσει⁽¹¹⁷⁾.

Λέγει καί ὁ Βαρούχ· «Ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδόν ἐπιστήμης, καί ἔδωκεν αὐτήν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ καί Ἰσραήλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ⁽¹¹⁸⁾.

Φανερόν εἶναι δι' ἀναριθμητῶν ἀποδείξεων, ὅτι εἰς τάς ὑστερινάς ἡμέρας, θέλουν ἔλθωσι καί οἱ Αἰρετικοί πρὸς τήν ὀρθόδοξον πίστιν, καί ὅτι ἡ σωτηρία αὐτῶν δέν θέλει εἶναι ὁμοίως ὡς ἡ τῶν ὀρθοδόξων· διότι ὅλοι οἱ Προφῆται ὀνομάζουσιν αὐτούς δούλους· τούς δέ ὀρθοδόξους ὀνομάζουσιν, Ἰσραήλ ἡγαπημένον, ἢ Ἰσραήλ ἐκλεκτόν, ὡς υἱούς τοῦ Θεοῦ, καθὼς λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου· «Μή δούλος ἐστίν Ἰσραήλ⁽¹¹⁹⁾; καί τ.λ.

Ὅθεν φανερόν εἶναι ὅτι ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι εἴμεθα ὡς υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ δέ αἰρετικοί εἶναι ὡς δούλοι τοῦ Χριστοῦ· «Ὁ δέ δούλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τόν αἰῶνα· ὁ υἱός μένει εἰς τόν αἰῶνα»⁽¹²⁰⁾.

Καί ἄκουσον τόν σοφόν Σειράχ, ποίαν διαφοράν κάμνει αὐτός ἀναμεταξύ τῶν ὀρθοδόξων, καί αἰρετικῶν, λέγων·

«Ζωή ἀνδρός ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν, καί αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραήλ ἀναρίθμητοι»⁽¹²¹⁾. Δηλαδή ἡ ζωὴ τοῦ Αἰρετικοῦ (ὅς τις ἄνθρωπος ὀνομάζεται καθὼς προεῖπον) εἰς τόν ἀριθμόν τῶν ἡμερῶν εἶναι, ὅσον ζῆ μόνον εἰς αὐτήν τήν πρόσκαιρον ζωήν, εἰς δέ τήν μέλλουσαν ζωήν δέν ἔχει ἐλπίδα ζωῆς ὁ Αἰρετικός, ἐάν δέν δεχθῆ τήν ὀρθόδοξον πίστιν· «Αἱ δέ ἡμέραι τοῦ Ἰσραήλ ἀναρίθμητοι, δηλαδή αἱ ἡμέραι τῶν ὀρθοδόξων εἶναι ἀναρίθμητοι. Καθὼς λέγει ὁ Χριστός διὰ στόματος τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου. «Ἔσονται αἱ ἡμέραι τοῦ λαοῦ μου, ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς. Δηλαδή αἱ ἡμέραι τῶν ὀρθοδόξων ὅπου εἶναι λαός ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ, θέλουσιν εἶναι ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ τιμίου σταυροῦ ὅπου ξύλον τῆς ζωῆς ὀνομάζεται. Καθὼς ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ δέν ἔχει τέλος, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί οἱ ὀρθόδοξοι θέλουν ζήσωσιν εἰς τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀτελευτήτως καί αἰωνίως.

Καθὼς λέγει ὁ Βαρούχ· «ὦ Ἰσραήλ (δηλαδή, ὦ ὀρθόδοξε), ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ καί ἐπιμήκης ὁ τόπος τῆς κτήσεως αὐτοῦ· Μέγας καί οὐκ ἔχει τελευτήν, ὑψηλός καί ἀμέτρητος»⁽¹²²⁾.

Καθὼς καί ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός λέγει· «Ἐν οἴκῳ τοῦ πατρός μου πολλά σκηνώματά εἰσι.

Πρό δέ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἡ συναγωγή τῶν Ἑβραίων ὀνομάσθη, ὁ ἡγαπημένος οἶκος τοῦ Θεοῦ, καθὼς ψάλλει ὁ

Προφήτης Δαβίδ λέγων· «Οίκος Ἰααρών, ... οἶκος Λευὶ, εὐλογήσατε τὸν Κύριον⁽¹²³⁾.

Ἦσαύτως καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ὅπου προφητεύει διὰ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ λέγει· «Καὶ ἔρω Πρὸς αὐτόν· τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ· (ἀποκρινόμενος ὁ Χριστός πρὸς τὸν Πατέρα αὐτοῦ), «ἅς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου»⁽¹²⁴⁾. Δηλαδή εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰβραίων, ἡ ὁποία ἦτον οἶκος ἀγαπητός τῷ Χριστῷ. Καθὼς λέγει ὁ Χριστός πρὸς τοὺς ἁγίους Ἰποστόλους· «Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ»⁽¹²⁵⁾.

Φανερόν εἶναι, ὅτι οἱ Ἰβραῖοι ἦσαν ὁ ἠγαπημένος οἶκος τοῦ Χριστοῦ· τώρα ὅμως ἀφ' οὗ ἐσταύρωσαν αὐτόν, ἔμειναν οἶκος παραπικραίνων, καθὼς λέγει ὁ Θεός πρὸς τὸν προφήτην Ἰεζεκιήλ· «Ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σύ κατοικεῖς οἱ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς τῷ βλέπειν, καὶ οὐ βλέπουσι, καὶ ὠτα ἔχουσι τοῦ ἀκούειν καὶ οὐκ ἀκούουσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί⁽¹²⁶⁾.

Καὶ διὰ τοῦτο λέγει ὁ Χριστός πρὸς αὐτούς· «Ἰδοὺ ἀφίεται ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος».

Καθὼς καὶ διὰ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου λέγει· «Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μου»⁽¹²⁷⁾ καὶ ἐμείναμεν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, ὁ ἠγαπημένος οἶκος τοῦ Χριστοῦ· καὶ θέλει ἀξιωθῶμεν ἅπαντες νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ σκηνώματα τοῦ οἴκου τοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, εἰς ἀνάπαυσιν αἰώνιον καὶ ἀτελεύτητον. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ τῶν ἑπτὰ ἐρωτήσεων ἃς ἐρωτῶσιν οἱ Ἑβραῖοι τοὺς Χριστιανούς καὶ αἱ εἰς αὐτάς ἀποκρίσεις.

Ακούσας ἐγὼ τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ σοφοῦ Σειράχ κραυγάζον, καὶ λέγον· «Μὴ κωλύσης λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας»⁽¹⁾, καθὼς θέλω φανερώσει ὀλίγον κατωτέρω διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ὅτι ὁ καιρὸς ἐκεῖνος κατὰ πολλὰ ἐγγύς εἶναι.

Καὶ μάλιστα ὅτι ἀνωτέρω εἰς τὸ τρίτον Κεφάλαιον ὑπεσχέθην νὰ δείξω ἐδῶ εἰς τοῦτο τὸ Κεφάλαιον, πότε θέλει εἶναι ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, δηλαδή πότε θέλει γένη ἐν ποιμνιον, καὶ εἰς ποιμὴν· διότι βλέπομεν ὅτι τριακόσια χρόνια παρήλθον καὶ ἐκ τοῦ ὀγδοῦ αἰῶνος· καὶ ὅτι ὁ Μωϋσῆς λέγει· «τά ἐκ πορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ καὶ ποιήσεις»⁽²⁾.

Καὶ ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει· «Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι»⁽³⁾.

Διὰ τοῦτο κατέβαλον καὶ ἐγὼ κόπον, καὶ ἔγραψα ἐνταῦθα μέ καλὰς ἀποδείξεις, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῇ τινὰς στοχαζόμενος ὅτι ὁ ὀγδοὸς αἰὼν εἰσηλθεν, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει νὰ γένη τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Καὶ ὅτι ἡμεῖς ἀκόμη βλέπομεν τὴν γῆν γέμουσαν ἀπὸ διάφορα ἔθνη, καὶ πολλὰς θρησκείας. Πότε λοιπὸν θέλουν πληρωθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγοντος· «Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης· κακεῖνα με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσι, καὶ γενήσεται μία ποιμνὴ, εἰς ποιμὴν»⁽⁴⁾;

Μέ ὄλον ὁποῦ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἁγίους Πατέρας λέγουσιν ὅτι ἐπληρώθησαν τὰ λόγια ταῦτα εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ· ὅμως καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν πάλιν θέλουν πληρωθῶσι· καθὼς θέλω δείξει ὀλίγον κατωτέρω διὰ φωτεινῶν μαρτυριῶν· Πλὴν νὰ μὴ ἀπελπίζησαι διὰ τὰ λεγόμενα, ὧ ἀναγνώστα, ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, τὰ δὲ λόγια Κυρίου οὐ μὴ παρέλθωσι.

0
P
2

ABBA
KUM

КУРБЕ
ЖИКОД
ЖИНСУ
ЕФОВНОН
КАТЕНОН
ТАЕРГА
КЕЗЕТИН

Καθώς λέγει ὁ Προφήτης Ἰσβακούμ διά τήν πρώτην παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· «Ἐπόμεινον αὐτόν, ὅτι ἐρχόμενος ἤξει καί οὐ μή χρονίση»⁽⁵⁾. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον, λέγω σοι, ὦ ἡγαπημένε, ὑπόμεινον ἐλπίζων, ὅτι ἐρχόμενος ἤξει ὁ καιρός ἐκεῖνος. Καί ἄκουσον πότε θέλει ἔλθῃ ἐκεῖνος ὁ καιρός, χωρίς νά εἶπω ἐγώ ἀπό τόν ἑμαυτόν μου· «ἀφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων»⁽⁶⁾, ἀλλά ἀπό τούς Προφήτας καί μάλιστα ἐν πρώτοις ἀπό τοῦτο ὁποῦ λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Καί Κύριος βούλεται καθαρῖσαι αὐτόν ἀπό τῆς πληγῆς· ἐάν δῶτε περί ἁμαρτίας, ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὄψεται σπέρμα μακρόβιον»⁽⁷⁾.

Αὐτήν τήν προφητείαν πολύν καιρόν ἐσυλλογισάμην διά νά καταλάβω ποῖον νά καθάρῖση ὁ Θεός ἀπό τήν πληγὴν, καί ἀπό τί λογιῆς πληγὴν· διότι αἱ πληγαὶ τοῦ Χριστοῦ εἶναι καθαραὶ ἀπό τὰ πάθη, καί δέν ἔχουσι χρείαν νά τὰς καθάρῖση τινάς, καθὼς εἶναι καί τό πανάγιον αὐτοῦ αἷμα. Ὁμοίως ἀνέγνων εἰς τήν προφητείαν τοῦ Δανιήλ, πρὸς τόν ὁποῖον λέγει ὁ Ἄγγελος· «Ἐως ἐσπέρας καί πρωτῆς ἡμέραι δισχίλια καί τριακόσρια, καί καθαρῖσθήσεται τό ἅγιον»⁽⁸⁾. Καί ἐθαύμασα καί διά αὐτήν κατά πολλά, ὅτι ἐάν εἶναι ἅγιόν τι, εἶναι καί καθαρόν, καί δέν πρέπει νά τό καθάρῖση τινάς.

Καί κατ' αὐτόν τόν τρόπον θαυμάζων ἐνεθυμήθην τόν λόγον τοῦ Κυρίου τόν λέγοντα· «Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, καί εὑρήσετε ἐν αὐταῖς ζώην».

Ὅθεν διεπέρασα τήν ἱεράν Γραφήν, καί εὔρον πολλήν παρηγορίαν τῆς ψυχῆς μου λύσιν τῆς ἀμφιβολίας μου καθ' αὐτό εἰς τήν σοφίαν τοῦ Σειράχ τήν λέγουσαν· «Πληγὴ ἀνίατος τῷ Θεῷ αἱ ἁμαρτίαι τῶν ἀνθρώπων». Καί διά αὐτήν τήν πληγὴν λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, ὅτι θέλει καθαρῖσει ὁ Πατήρ τόν Χριστόν, ὅτε θέλει γένη μία πίστις εἰς ὅλον τόν κόσμον, δηλαδή ἡ ὀρθόδοξος πίστις.

Καί διά τοῦτο προστίθησιν ὁ Προφήτης λέγων· «Ὅταν δῶται περί ἁμαρτίας ἡ ψυχὴ ὑμῶν». Δηλαδή ὅταν θέλῃ μετανοήσωσιν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τήν γῆν· τότε θέλει καθαρῖσθῇ ὁ Χριστός ἀπό τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων ὁποῦ εἶναι πληγὴ αὐτοῦ. Καθὼς λέγει ὁ Χριστός· «Ὁ ἀπολέσας τήν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν»⁽⁹⁾.

Καί ἐρχόμενος ὁ Ἄγγελος πρὸς τόν Δανιήλ, ἀποκαλύπτει αὐτῷ πότε θέλει εἶναι νά γένη ἐν ποίμνιον, καί εἰς ποιμήν, καί λέγει· Ἐως ἐσπέρας καί πρωτῆς ἡμέραι δισχίλια καί τριακόσρια, καί τότε θέλει γένη ἐν ποίμνιον καί εἰς ποιμήν, καί τότε θέλει καθαρῖσθῇ τό ἅγιον (ὁ Ἰησοῦς Χριστός) ἀπό τὰς ἀνομίας τῶν ἀνθρώπων.

Ὅτι τῶρα ἕως ὁποῦ εἶναι διάφοραί πίστεις καί θρησκείαι εἰς τήν γῆν, ἐσπέρα καλεῖται. Καθὼς λέγει καί ὁ Προφήτης Δαβίδ·

«οὐκ ἔγνωσαν οὐδέ συνῆκαν, ἐν σκότει διαπορεύονται»⁽¹⁰⁾.

Καί πάλιν· «Μή γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τά θαυμάσιά σου»⁽¹¹⁾;

Ὅταν ὁμως ὅλοι θέλουν δεχθῶσι τήν ἁγίαν ἀληθινήν πίστιν τῶν ὀρθοδόξων, τότε, πρωῖ, θέλει ὀνομασθῆ· καί λέγει ὁ Ἄγγελος πρὸς τόν Προφήτην Δανιήλ· ἕως πρωῖ. Δηλαδή ἕως εἰς τόν καιρόν ὁποῦ θέλει εἶναι μία πίστις εἰς ὄλον τόν κόσμον, ἡμέραι δισχίλια καί τριακόσια.

Τώρα ἔμεινε νά ἡξεύρωμεν, πόσον καιρόν περιέχει, ἢ πόσα χρόνια εἶναι, εἰς αὐτάς τὰς δισχιλίας καί τριακοσίας ἡμέρας.

Ὅθεν ἐν πρώτοις ἔχομεν χρεῖαν νά ἐρμηνεύσωμεν ἄλλην προφητείαν τοῦ Δανιήλ, ὅπου θέλομεν γνωρίσει πόσον καιρόν περιέχουσιν αἱ δισχίλια καί τριακόσια ἡμέραι.

Ἄς βλέπωμεν λοιπόν ὅταν ὠδύρευτο καί ἐθρηνοῦσεν ὁ Προφήτης εἰς τήν Βαβυλῶνα διά τήν σκλαβίαν τοῦ γένους του τί λέγει εἰς τήν προφητείαν του.

Καί ἰδοῦ ἀνὴρ Γαβριήλ, λέγει πρὸς αὐτόν· Δανιήλ, ἐν ἀρχῇ τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθε λόγος, καί ἐγὼ ἦλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι ... Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετημήθησαν ἐπὶ τόν λαόν σου τοῦ σφραγίσαι ἁμαρτίας καί ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας καί τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας καί τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον⁽¹²⁾.

Αὐταί αἱ ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, περιέχουσι τετρακόσια καί ἑννενηντα χρόνια.

Καθὼς καί ὁ Μωϋσῆς λέγει πρὸς τοὺς Ἑβραίους· «Ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις καί ἔσονταί σοι ἡμέραι ἑπτὰ ἑβδομάδες ἐτῶν ἑννέα καί τεσσαρράκοντα ἔτη»⁽¹³⁾.

Φανερόν εἶναι, ὅτι μία ἑβδομάς, ἑπτὰ χρόνια περιέχει· ὁμως ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, μέ ἑπτὰ χρόνια ἢ κάθε μία, γίνονται τετρακόσια ἑννενηντα χρόνια.

Ἄς βλέπωμεν εἰς τὰς δεκαεπτὰ τοῦ Δεκεμβρίου Μηνός, ὅπου εἶναι ἡ μνήμη τοῦ Προφήτου Δανιήλ εἰς τό Συναξάριον, ὅτι δηλοῦται ἐκεῖ, πῶς ἀπό τόν Δανιήλ ἕως εἰς τήν γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρῆλθον τετρακόσια ἑξήκοντα χρόνια· καί ἀπό τήν γέννησιν ἕως εἰς τό βάπτισμα τοῦ Κυρίου παρῆλθον τριάκοντα χρόνια, τὰ ὁποῖα συμποσοῦνται ὅλα τετρακόσια καί ἑννενηντα χρόνια.

Ὅθεν κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἐννοοῦνται οἱ λόγοι τοῦ Γαβριήλ πρὸς τόν Δανιήλ. Ἐσύ Δανιήλ ὠδύρεσαι διά τήν αἰχμαλωσίαν τῆς Βαβυλῶνος, ἢ ὁποῖα σωματική εἶναι· ἐγὼ ὁμως εἶμαι ἀπεσταλμένος νά σοί εἰπῶ μεγαλητέραν σωτηρίαν πνευματικήν, ὅτι ἀφ' οὗ παρέλθωσιν ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, ὁποῦ συμποσοῦνται τετρακόσια καί ἑννενηντα χρόνια, τότε θέλει βαπτισθῆ ὁ Χριστός ἐν

Ἰορδάνη, καί τότε θέλει πληρωθῆ ἡ προφητεία τοῦ Δαβίδ, ὅς τις προεῖπεν ἐκ μέρους τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· Σύ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

Ὅθεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βαπτίσματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἀδυνατήσῃ ἡ δύναμις τοῦ σκότους, καὶ ἀκόμη ἐκάθετο ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν τόπον του, καὶ ἐκρατοῦσε τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν ἐν τῷ ἸΑδῃ.

Διὰ τοῦτο προστίθησιν ὁ ἸΑγγελος Γαβριήλ λέγων καὶ ἄλλην μεγαλητέραν χαρὰν· «Καὶ γνώση καὶ συνήσεις· ἀπὸ ἐξόδου λόγου ... τοῦ οἰκοδομῆσαι Ἰερουσαλήμ ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτὰ, καὶ ἑβδομάδες ἐξήκοντα δύο· καὶ δυναμώσει διαθήκη πολλοῖς, ἑβδομάς μία, καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεται μου θυσία καὶ σπονδή...»⁽¹⁴⁾. Δηλαδή ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, καὶ τό ἡμισυ τῆς ἑβδομάδος, συμποσοῦνται τετρακόσια ἑννεήκοντα τρία ἔτη.

Βλέπε τὸν φωτισμὸν τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ὅτι ἐδῶ μέ τρία χρόνια περισσότερον ἀπὸ τό προειρημένον ῥητὸν λέγει ὁ ἸΑγγελος· διότι εἰς τό προειρημένον ῥητὸν ἀποκαλύπτει μόνον ἕως εἰς τό βάπτισμα τοῦ Κυρίου. Ἐδῶ ὁμως λέγει μέ τρία χρόνια περισσότερον. Δηλαδή τὰ τρία χρόνια ἐκεῖνα ὅπου παρῆλθον ἀπὸ τό βάπτισμα ἕως εἰς τὴν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τότε λέγει ὁ ἸΑγγελος θέλει πληρωθῆ καὶ ἡ προφητεία τοῦ Δαβίδ καὶ Ἰησαίου. Ὅτι συντρίψει (ὁ Χριστός) «θύρας χαλκᾶς (τοῦ ἸΑδου), καὶ μοχλοῦς σιδηροῦς συγκλάσει»⁽¹⁵⁾. Καὶ καθημένους ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου»⁽¹⁶⁾, δηλαδή τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν ὅπου ἦσαν εἰς τὸν ἸΑδην ἀπὸ ἸΑδάμ καὶ μέχρι σταυρώσεως, ἐξήγαγεν αὐτάς ὁ Χριστός ἀπὸ τὸν ἸΑδην. Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Καὶ σύ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέστειλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ»⁽¹⁷⁾. Τό ὅποιον θέλει εἰπῆ, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός διὰ τοῦ πανάγνου αἵματος ὅπου ἔχυσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἠλευθέρωσε τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν, ὅπου ἦσαν δεδεμένοι εἰς τὸν ἸΑδην οὐκ ἔχοντα τό ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος.

Ἄλλά μέ ὄλον ὅπου συνέτριψεν ὁ Χριστός τὰς χαλκᾶς θύρας τοῦ ἸΑδου, καὶ τὰς ψυχὰς ἐξήγαγεν ἐκ τούτου, ὄλον ἔμεινεν ἀκόμη κάποια δύναμις τῷ Σατανᾷ, ὅτι γέμει ἡ γῆ ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν τῶν διαφόρων ἔθνων καὶ πίστεων. Καὶ μάλιστα ἡ συναγωγή τοῦ σατανᾶ, δηλαδή οἱ Ἰβραῖοι εἶναι ἄπειροι, οἱ ὅποιοι εἶναι πληγὴ ἀνίατος εἰς τὸν Χριστόν.

Διὰ τοῦτο πέμπει ὁ Θεός τὸν ἸΑγγελον τρεῖς φοραῖς εἰς τὸν Δανιήλ νὰ τὸν παρηγορήσῃ διὰ αὐτὴν τὴν λύπην λέγων· «Ἐως

ἑσπέρας καί πρωΐ. Διότι ἕως ὅπου εἶναι τόσαι ἀνομίαι εἰς τήν γῆν ἑσπέρα ὀνομάζεται. Καθώς λέγει ὁ Προφήτης Ἑσαΐας διά τούς ἀσεβεῖς· «Ἵπομεινάντων αὐτῶν φῶς ἐγένετο αὐτοῖς σκότος»⁽¹⁸⁾. Ὅταν ὁμως θέλει γένη ἕν ποιμνιον, καί εἰς ποιμήν, καί δέν θέλουσιν εἶναι τόσαι πίστεις ἀσεβῶν εἰς τήν γῆν, ἀλλά μόνον μία πίστις ὀρθόδοξος. Τότε θέλει εἶναι «Πρωΐ, καί καθαρισθήσεται τό ἅγιον (ὁ Χριστός) ἀπό τούς ἀσεβεῖς», οἱ ὅποιοι εἶναι πληγή εἰς αὐτόν· Καί ἐκεῖνο ὅπου λέγει ὁ Ἄγγελος πρὸς τόν Δανιήλ, ὅτι ἕως πρωΐ δισχίλια καί τριακόσια ἡμέραι θέλουν παρέλθωσι, συμποσοῦνται δύο χιλιάδες καί τριακόσια χρόνια, καθὼς ἐφανέρωσα ἀνωτέρω.

Τώρα ἄς ξεπέσωμεν τά τετρακόσια καί ἐξήκοντα χρόνια ὅπου ἐπέρασαν ἀπό τόν καιρόν τοῦ Δανιήλ ἕως εἰς τήν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς γράφει εἰς τό Συναξάριον ὅπου προεφανέρωσα, καί μένουσι χίλια ὀκτακόσια σαράντα χρόνια.

Φανερόν ἐποίησα διά πολλῶν μαρτυριῶν, ὅτι ὅταν θέλει ἀριθμηθῶσιν ἀπό τήν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, χίλια ὀκτακόσια καί τεσσαράκοντα χρόνια, τότε ἀναμφιβόλως πρέπει νά εἶναι μία πίστις εἰς ὅλην τήν γῆν. Δηλαδή ἡ ὀρθόδοξος πίστις^(18α).

Καί τότε ὁ Θεός θέλει πληρώσει τήν δέησιν τοῦ Προφητάνακτος Δαβίδ ὅπου δεόμενος λέγει· «Ἐκλείποιεν ἀμαρτωλοὶ ἀπό τῆς γῆς καί ἄνομοι, ὥστε μή ὑπάρχειν αὐτούς»⁽¹⁹⁾.

Καί πολλά σημεῖα γίνονται καί τήν σήμερον, ὁμως κάνενας δέν τά ψηφίζει.

Ἐν πρώτοις ἄς ἴδωμεν τί λέγει ὁ Χριστός πρὸς τούς μαθητάς αὐτοῦ· «Ἀπό δέ τῆς συκῆς μάθετε τήν παραβολήν ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλός καί τά φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε, ὅτι ἐγγύς τό θέρος»⁽²⁰⁾. Ἐκείνη ἡ συκῆ εἶναι τό γένος τῶν Ἑβραίων. Καθὼς εὐρίσκομεν εἰς τόν Προφήτην Ἱερεμίαν, ὅτι ἔδειξεν αὐτῷ ὁ Θεός δύο καλάθους σύκων· ἀπό τούς ὁποίους ὁ εἰς καλάθος εἶχε σύκα χρηστά σφόδρα, ὁ δέ ἕτερος σύκα πονηρά σφόδρα⁽²¹⁾. Τά χρηστά σύκα εἰκόνισαν τάς γενεάς τῶν Ἑβραίων ἐκείνων ὅπου ἐδέχθησαν τόν Χριστόν εἰς τό διάστημα τῶν τεσσαράκοντα χρόνων ὅπου ἐπέρασαν ἀπό τήν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ ἕως εἰς τόν καιρόν τοῦ Τίτου Βασιλέως, καθὼς προανέφερα· τά δέ πονηρά σύκα εἶναι οἱ Ἑβραῖοι ἐκεῖνοι ὅπου ἔμειναν εἰς τήν πλάνην.

Ὡς εὐρίσκομεν, ὅτι ὅταν ἀνέβη ὁ Χριστός εἰς τό ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, καί ἐζήτησεν εἰς μίαν συκῆν νά εὔρη καρπόν⁽²²⁾. Δηλαδή εἰς τό γένος τῶν Ἑβραίων ἐζήτησε νά εὔρη ἀγαθὰ ἔργα, καί δέν ἤυρε, εἰ μή μόνον φύλλα, ἤγεν μόνον νόμον σωματικόν, ὁμως καρπόν, νόμον πνευματικόν καθόλου δέν ἤυρε. Κατηράσατο αὐτό τό γένος τῶν Ἑβραίων, ἵνα ξηρανθῇ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

Βλέπομεν δηλαδή ὅτι πρό τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅλο εἶχεν ἀκόμη τό γένος τῶν Ἑβραίων φύλλα. Δηλαδή ἐφύλαττε τήν σκιάν τοῦ νόμου· ἀλλ' ἔπειτα δι' ὅλου χωρίς φύλλα. Καθώς ὀδύρεται ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, λέγων· «Ἐξερρήμεν ὡς φύλλα πάντες ἡμεῖς διά τās ἀνομίας ἡμῶν»⁽²³⁾. Τώρα ὁμως πάλιν ἄρχισε τό γένος τῶν Ἑβραίων νά κάμη φύλλα, καί προσέτι καί καρπόν! Διότι βλέπομεν εἰς ὅλας τās ἡμέρας, καί εἰς κάθε τόπον, ὅτι ἔρχονται ἀπό τούς Ἑβραίους εἰς τήν ὀρθόδοξον πίστιν.

Φανερόν εἶναι, ὅτι ἐγγύς εἶναι τό θέρος. Δηλαδή τό πρῶτ ἐκεῖνο ἐν ᾧ καθαρισθήσεται τό ἅγιον, καί εἰς τόν σοφόν ἄνθρωπον ἀρκεῖ.

Ὅμοίως καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· «Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται ἡ ὁδός τῆς Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους καί εἰσελεύσονται Ἀσσύριοι εἰς Αἴγυπτον, καί Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους καί δουλεύσουσιν Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. Καί Ἰσραήλ ἔσται τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις καί ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῆ, ἣν εὐλόγησε Κύριος Σαββαῶθ λέγων· «Εὐλογημένος ὁ λαός μου ὁ ἐν Αἰγύπτῳ καί ὁ ἐν Ἀσσυρίοις καί ἡ κληρονομία μου Ἰσραήλ»⁽²⁴⁾.

Εἰς τόν ἔσχατον καιρόν, λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι ἔσται Ἰσραήλ τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καί ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῆ. Δηλαδή ἡ ὀρθόδοξος πίστις θέλει ἐξουσιάσει εἰς τās ὑστερινάς ἡμέρας ὅλην τήν γῆν. Καί διά τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης· «Καί ἡ κληρονομία μου Ἰσραήλ» (δηλαδή ἡ ὀρθοδοξία). Ὅμως μέ αὐτό ὁποῦ λέγει ὁ Προφήτης· «Εὐλογημένος ὁ λαός μου ἐν Αἰγύπτῳ, καί ὁ ἐν Ἀσσυρίοις», φανερόν, ὅτι εἰς τās ὑστερινάς ἡμέρας, θέλουσι δεχθῆ ἀπό ὅλας τās γλώσσας τήν ὀρθόδοξον πίστιν, καθὼς εἶπον, ὅταν θέλει γένῃ ἐν ποιμνίον, καί εἰς ποιμήν.

Καί δέν εἶναι τοῦτο πρᾶγμα ἄξιον θαυμασμοῦ, ὅτι εἰς τόν Χριστόν ὅλα εἶναι δυνατά, καί μάλιστα ὅτι τίς οἶδε τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. Μέ ὅλον ὁποῦ μερικοί ἀπό τούς ἁγίους Πατέρας λέγουσιν, ὅτι ἐπληρώθη ὁ λόγος ἐκεῖνος, ὃν εἶπεν ὁ Χριστός· «Καί γενήσεται μία ποιμνη, εἰς ποιμήν», εἰς τήν πρώτην παρουσίαν.

Ὡς τόσον ἄκουσον τί λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα, διά στόματος τοῦ Προφήτου Ἀγγαίου· «Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τόν οὐρανόν καί τήν γῆν καί τήν θάλασσαν καί τήν ξηράν· καί συσείσω πάντα τά ἔθνη, καί ἤξει τά ἐκλεκτά πάντων τῶν ἐθνῶν, καί πλήσω τόν οἶκον τοῦτον δόξης, λέγει Κύριος παντοκράτωρ⁽²⁵⁾.

Βλέπε, ὅτι λέγει ὁ Προφήτης· «Ἔτι ἅπαξ». Εἰς τήν πρώτην παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐσεισθῆ ὅλη ἡ γῆ· ὁμοίως θέλει σεισθῆ καί εἰς τήν δευτέραν παρουσίαν. Καθὼς εἰς τήν πρώτην παρουσίαν

ἦλθον ἀπό ἄλλα ἔθνη πρὸς τὸν Χριστόν· (καθ' ὅτι προεῖπεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμέ μὴ ἐπερωτῶσιν, εὐρέθην τοῖς ἐμέ μὴ ζητοῦσιν· εἶπα· ἰδοὺ εἰμι τῷ ἔθνει, οἳ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα»⁽²⁶⁾). Κατ' αὐτόν τὸν τρόπον καὶ πρὸ τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, θέλουν ἔλθωσιν ὅλοι οἱ ἐκλεκτοὶ ἀπὸ ὅλας τὰς γλώσσας εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καθὼς προεφανέρωσα.

Καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ εἰσέτι εἰκονίζει τὰς δύο παρουσίας καθ' ἓνα τρόπον, λέγων· «Τότε ἀγαλλιᾶσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν»⁽²⁷⁾.

Ἄνισως ἔλεγεν ὁ Δαβὶδ μόνον ἅπαξ τὸ, ἔρχεται, ἡμποροῦσα νὰ γνωρίσω, ὅτι ὁμιλεῖ διὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν, ἐπειδὴ λέγει τὸ, «Κρῖναι τὴν γῆν. Ἡ δὲ πρώτη παρουσία διὰ τὴν σωτηρίαν ἦτον. Αὐτὸς ὁμῶς λέγει δύο φοραῖς· «Ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται», διὰ νὰ δείξη τὰ δύο παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, καθ' ἓνα τρόπον. Δηλαδή καθὼς εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν ἦλθασιν πολλοὶ πρὸς τὸν Χριστόν ἀπὸ ὅλας τὰς γλώσσας, κατ' αὐτόν τὸν τρόπον, καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν θέλουν ἔλθωσιν ἀπὸ ὅλας τὰς γλώσσας πρὸς τὸν Χριστόν. Καὶ τὰ ξύλα, λέγει ὁ Προφήτης, ἀγαλλιᾶσονται εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν, καὶ ὄχι ἄλλη ὕλη, χρυσίον, ἢ ἀργύριον, ἢ λίθοι τίμιοι, ἀλλὰ τὰ ξύλα ὅτι διὰ ξύλου ἤμαρτεν ὁ Ἀδάμ⁽²⁸⁾, καὶ διὰ ξύλου ἐνήργησεν ὁ Χριστός τὴν σωτηρίαν.

Διὰ τοῦτο εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἦσαν τὰ ξύλα καὶ πάντα τὰ στοιχεῖα περίλυπα· εἰς δὲ τὴν δευτέραν παρουσίαν ἀγαλλιᾶσονται τὰ ξύλα· «Ὅτι ὄψονται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ ἐρχόμενον, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς»⁽²⁹⁾.

Ἰδοὺ ὁποῦ διὰ βοηθείας τοῦ Χριστοῦ ἐφανέρωσα καὶ διὰ φωτεινῶν ἀποδείξεων, πότε θέλει γίνει μία πίστις εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Καὶ τότε θέλουσι πληρωθῆ τὰ λόγια τοῦ Προφήτου Δανιήλ, τὰ λέγοντα· «Ἐκλεγῶσι καὶ ἐκλευκανθῶσι καὶ πυρωθῶσι, καὶ ἀγιασθῶσι πολλοὶ ... καὶ οὐ συνήσουσι πάντες ἄνομοι, καὶ οἱ νοήμονες συνήσουσι»⁽³⁰⁾. Δηλαδή τὸ γένος, ἐξ οὗ παρῆκται ὁ προδότης Ἰούδας οὐ συνήσει οὐδέ τότε, οἳ δὲ σοφοὶ νοήσουσιν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐνθυμήθην τὰ λόγια τοῦ Κυρίου τὰ λέγοντα· «Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς Προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι»⁽³¹⁾, παρακινουμαι νὰ ἐκτείνω εἰσέτι τὸν λόγον, μὲ ὅλον ὁποῦ ἔπρεπε νὰ μὴ ἐπιφορτωθῆ ὁ ἀναγνώστης. Διότι μεγάλη χρεῖα εἶναι νὰ ἀποκαλύψω ἀκόμη κάτι τί εἰς τοὺς χριστιανούς, ὅτι οἱ κατηραμένοι Ἑβραῖοι, ἐπτά ἐρωτήσεις

κατά πολλά ἀσεβείας ἐρωτῶσιν ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς, ἐναντίως μέ τά λόγια τοῦ Κυρίου τά λέγοντα· «Οὐκ ἤλθον καταλῦσαι τόν νόμον», αἱ ὁποῖαι ἀπαραλλάκτως εἶναι ἐπτά κεφαλαί τοῦ Δράκοντος ὃν ἀναφέρει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος εἰς τήν ἀποκάλυψιν.

Ἄλλ' ἐγὼ μέ τήν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ, καί μέ τήν δύναμιν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος θέλω συντρίψῃ τὰς κεφαλὰς ταύτας. Δηλαδή θέλω δώσει ἀπόκρισιν εἰς κάθε ἐρώτησιν, κατά τό εὐάρμοστον αὐτῆς· «καί ὄψονται εὐθεῖς (οἱ ὀρθόδοξοι) καί εὐφρανθήσονται»⁽³²⁾, καί οἱ ἄνομοι (οἱ Ἑβραῖοι) ἐμφράξουσιν τό στόμα αὐτῶν».

Καί βεβαίως διά πολύ ὄφελος εἶναι νά ἤξεύρῃ κάθε Χριστιανός νά ἀνταποκρίνηται εἰς τοὺς Ἑβραίους. Ὅτι ὅταν εὐρισκόμην εἰς τήν πλάνην τῶν Ἑβραίων, πολλάκις εἶδον τοὺς Ἑβραίους ὅπου ἐρωτοῦσαν μερικούς Χριστιανούς, καί μάλιστα ἐκκλησιαστικούς, καί ἐπειδή δέν ἤξευρεν ὁ Χριστιανός νά ἀποκριθῇ, τότε αὐτοί οἱ ἀσεβεῖς Ἑβραῖοι περιεγελοῦσαν τοὺς Χριστιανούς, καί ἐβλασφημοῦσαν τήν χριστιανικήν πίστιν, καί ἐνεδυναμώνοντο αὐτοί εἰς τήν πλάνην των.

Διά τοῦτο ἄκουσον, ὦ Ἀναγνώστα, μετά προσοχῆς, ὅτι πολύ θέλεις ὠφελῆθῃ.

Ἦ, τίς ἂν δώῃ γραφῆναι τά ρήματά μου, τεθῆναι δέ αὐτά ἐν βιβλίῳ⁽³³⁾, (δηλαδή εἰς τύπον) κατά πολλά ὠφέλιμα ὄντα!

Καί ἄκουσον τὰς ἐρωτήσεις·

· Π ρ ὴ τ η ἐ ρ ὴ τ η σ ι ς

Ο Θεός Πατήρ ὁ ἴδιος λέγει πρὸς τόν Ἀβραάμ· «Καί στήσω τήν διαθήκην μου (τό σημεῖον τῆς περιτομῆς) ἀναμέσον ἐμοῦ καί ἀναμέσον σοῦ, καί ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου μετά σέ, εἰς τὰς γενεάς αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον»⁽³⁴⁾, δηλαδή ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου· Ὁ δέ Χριστός ὑμῶν λέγει, ὅτι οὐκ ἤλθε καταλῦσαι τόν νόμον· διατί λοιπόν ἐσεῖς οἱ χριστιανοί δέν φυλάττετε τήν περιτομήν, καί καταλύετε τόν νόμον τοῦ Μωϋσέως;

Ἄ π ό κ ρ ι σ ι ς

Ἄκουσον, ὦ Ἑβραῖε, καλῶς εἶπεν ὁ Μωϋσῆς διά ἐσᾶς· «Καί οὐκ ἔδωκε Κύριος ὁ Θεός ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καί ὀφθαλμούς βλέπειν, καί ὠτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης»⁽³⁵⁾. Καί βεβαίως μόνον τὰς αἰσθήσεις σωματικές τὰς ἔχετε, κατά τά πνευματικά ὅμως εἰσθε νεκροί, καθὼς λέγει ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «Ἐγὼ δέν ἀνελεῖ Κύριος»⁽³⁶⁾.

Πῶς δέν ἔχεις ἐσύ, ὦ Χαχάμε, καθόλου νοητικόν, ἀφοῦ τό ρητόν τοῦ Θεοῦ «ἕως εἰς τόν αἰῶνα» ἐρμηνεύης, ὅτι δηλοῖ ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου;

Ἐκεῖ δέ ὅπου ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλόγησω σε καὶ αἰνέσω τό ὄνομά σου εἰς τόν αἰῶνα καί εἰς τόν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος»⁽³⁷⁾. Καί πάλιν· «Εὐλογήτω πᾶσα σὰρξ τό ὄνομα τό ἅγιον αὐτοῦ εἰς τόν αἰῶνα καί εἰς τόν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος»⁽³⁸⁾. Ἔως πότε λοιπόν ἐννοοῦνται οὗτοι οἱ τρεῖς αἰῶνες, ἐάν εἰς αἰῶν ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου ἐννοεῖται;

Λοιπόν φανερόν εἶναι ὅτι ὁ λόγος μοναχός· «εἰς τόν αἰῶνα», δέν σημαίνει «ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου», ἀλλά ἕως εἰς ἕνα καιρόν διεξοδικόν. Καί ὁ λόγος· «Εἰς τόν αἰῶνα, καί εἰς τόν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος», ἀκόμη περισσότερο διεξοδικόν καιρόν φανερόνει, ἢ ἴσως καί ἄχρι τέλους τοῦ κόσμου, καθῶς ὀλίγον παρακάτω θέλω φανερώσει σαφεστάτως.

Ἄς ἴδωμεν νῦν εἰς τό δεύτερον βιβλίον τοῦ Μωϋσέως ὀνομαζόμενον Ἐξοδος, ὅπου διδάσκει ὁ Μωϋσῆς τούς Ἑβραίους τά δικαιώματα τοῦ νόμου λέγων· «Ἐάν κτήσῃ παῖδα Ἑβραῖον, ἐξ ἔτη δουλεύσει σοι· τῷ δέ ἐβδόμῳ ἔτει ἀπελεύσεται ἐλεύθερος δωρεάν, ἐάν αὐτός μόνος εἰσέλθῃ, καί μόνος ἐξελεύσεται· ἐάν δέ γυνή συνεισέλθῃ μετ' αὐτοῦ, ἐξελεύσεται καί ἡ γυνή αὐτοῦ. Καί ἐάν δέ ὁ Κύριος δῶ αὐτῷ γυναῖκα, καί τέκνη αὐτῷ υἱοῦς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνή καί τά παιδιά ἔσται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτός δέ μόνος ἐξελεύσεται. Ἐάν δέ ἀποκριθεῖς εἶπῃ ὁ παῖς, ἠγάπησα τόν Κύριόν μου, καί τήν γυναῖκα καί τά παιδιά οὐκ ἀποτρέχω ἐλεύθερος· προσάξει αὐτόν ὁ Κύριος αὐτοῦ πρός τό κριτήριον τοῦ Θεοῦ, καί τότε προσάξει αὐτόν ἐπί τήν θύραν ἐπί τόν σταθμόν, καί τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ τό οὖς τῷ ὀπητίῳ, καί δουλεύσει αὐτῷ εἰς τόν αἰῶνα»⁽³⁹⁾.

Τώρα νά σέ ἐρωτήσω καί ἐγώ, ὦ Χάχαμε, πῶς ἐξηγεῖς ἐσύ τόν λόγον, εἰς τόν αἰῶνα, φανερόνει «ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου»; ἔζησεν ὁ Κύριος ἐκεῖνος, ἢ ὁ σκλάβος ἐκεῖνος ἄχρι τέλους τοῦ κόσμου; οὐδαμῶς! Ὅθεν ὁ λόγος, εἰς τόν αἰῶνα, ἐννοεῖται ἕως εἰς τό πεντηκοστόν ἔτος, καθῶς λέγει ὁ Μωϋσῆς· «Καί ἀγιάσετε τό ἔτος τόν πεντηκοστόν ἐνιαυτόν»⁽⁴⁰⁾. Τά ὅποια χρόνια καλοῦνται ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ Ἰούβιλης. Καί αὐτά τά πενήκοντα χρόνια καλοῦνται εἰς μικρός Αἰών. Πεντήκοντα δέ Ἰούβιλης, δηλαδή πενήκοντα μικροί αἰῶνες, καλοῦνται, μέγας Αἰών.

Διά τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ὁ δέ Θεός Βασιλεύς ἡμῶν πρό αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς»⁽⁴¹⁾, δηλαδή εἰς τόν Γολγοθᾶ. Ὅμοίως καί τά ἀκάθαρτα πνεύματα ἐκέκραξαν πρός τόν Χριστόν λέγοντα· «Τί ἡμῖν καί σοί, Ἰησοῦ Υἱέ τοῦ Θεοῦ; ἤλθες ᾧδε πρό καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς»⁽⁴²⁾;

Φανερόν εἶναι, ὅτι ὁ Χριστός δέν περιέμεινε νά πληρωθῇ ὁ Αἰών ὀλόκληρος, δύο χιλιάδες καί πεντακόσια χρόνια, καί ἦλθε

ἐνενηήντα τέσσαρα χρόνια προτήτερα. Ὅτι ὁ Χριστός εἶναι οἰκτίρμων, καί πολυέλεος, καί μακρόθυμος τοῖς ἁμαρτωλοῖς. Καί δέν ἐξολοθρεύει αὐτούς εὐθέως, ἀλλά προσμένει τήν μετάνοιαν αὐτῶν.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἐλεήμων εἶναι καί διά τούς δικαίους· ὅταν θέλῃ νά τούς παρηγορήσῃ, διά τά ἀγαθά αὐτῶν ἔργα δέν ἀργεῖ, ἀλλά εὐθέως παρέχει τήν χαράν τῷ κόσμῳ. Καθώς εὐρίσκομεν, ὅταν ἠθέλησεν ὁ Θεός νά φέρῃ κατακλυσμόν ἐπί τήν γῆν διά τās ἀνομίας τῶν ἀνθρώπων, ἔδωκεν αὐτοῖς καιρόν μετανοίας ἑκατόν χρόνια διά τοῦ Νῶε⁽⁴³⁾. Διότι ἤμποροῦσεν ὁ Νῶε νά κατασκευάσῃ τήν κιβωτόν εἰς διάστημα πενήκοντα ἢ ἐξήκοντα χρόνων. Αὐτός ὁμως τήν ἔκαμεν εἰς διάστημα ἑκατόν χρόνων. Διότι εἰς αὐτό τό διάστημα περιέμεινεν ὁ Θεός τήν ἐπιστροφήν αὐτῶν.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ἐδῶ ἦλθεν ὁ Χριστός ἐννεήκοντα τέσσαρα χρόνια προτήτερον τοῦ αἰῶνος.

Φανερόν εἶναι ὅτι ὅπου εἶναι εἰς τήν ἱεράν Γραφήν ὁ λόγος· «Εἰς τόν αἰῶνα», σημαίνει δισχίλια καί πεντακόσια χρόνια, ἐκεῖ δέ ὅπου εὐρίσκεται ἐν αὐτῇ· «Εἰς τόν αἰῶνα, καί εἰς τόν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος», περιέχει ἑπτὰ χιλιάδας καί πεντακόσια χρόνια. Καί ἴσως τότε θέλει εἶναι καί τό τέλος τοῦ κόσμου.

Καθώς λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Αὐτός εἶπε καί ἐγεννήθησαν (δηλαδή ὁ κόσμος), αὐτός ἐνετείλατο, καί ἐκτίσθησαν· ἔστησεν αὐτά εἰς τόν αἰῶνα, καί εἰς τόν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· πρόσταγμα ἔθετο, καί οὐ παρελεύσεται»⁽⁴⁴⁾. Δηλαδή οὐ παρελεύσεται ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ.

Ἄρα ὅχι μόνον αὐτοί οἱ τρεῖς αἰῶνες ὅπου εἶπον πῶς πρέπει νά ἐξηγηθῶσιν, ἀλλά καί ἄλλαι μαρτυρίαι ἤμποροῦν νά εὐρεθῶσιν εἰς τήν ἱεράν Γραφήν διά τό τέλος τοῦ αἰῶνος.

Ἄλλ' εἰς καιρόν ὅπου ὁ ἴδιος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός λέγει· «Περί δέ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδέ οἱ Ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ»⁽⁴⁵⁾. Διά τοῦτο δέν πρέπει νά ἐκτεινώμεθα ἡμεῖς περισσότερο ἀπό τήν δύναμιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καί μάλιστα ἐπειδή δέν εἶναι ὁ λόγος μας διά τό τέλος τοῦ κόσμου, ἀλλά διά νά ἠξεύρωμεν πόσον περιέχει εἰς Αἰών, δηλαδή δισχίλια πεντακόσια χρόνια.

Εἰς πολλά μέρη εὐρίσκεται νά λέγῃ ἡ Γραφή ἕνα αἰῶνα, μέ τόν ὅποιον σημειώνει ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου, ὁμως ἐκεῖ εὐρίσκομεν γεγραμμένον ἀκόμη καί κάποιο ἄλλο σημεῖον, καθώς εὐρίσκομεν ὅπου λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «βασιλεύσει Κύριος εἰς τόν αἰῶνα»⁽⁴⁶⁾. Ἄλλά διά νά μή ἐννοήσῃς ὅτι μόνον ἕως εἰς ἕνα αἰῶνα θέλει βασιλεύσει ὁ Κύριος, καί πλέον οὐ, διά τοῦτο προστίθησι λέγων· «ὁ Θεός σου Σιών εἰς γενεάν καί γενεάν». ὅπερ

δηλοῖ, ὅτι χωρὶς τέλος θέλει βασιλεύσει ὁ Κύριος.

Ὅμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἑσαΐας λέγει: «Καὶ ἔσται Κύριος εἰς ὄνομα καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον»⁽⁴⁷⁾, δηλαδή εἰς τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Καὶ διὰ τὴν ἐννοήσῃς, ὅτι μόνον ἕως εἰς ἓνα αἰῶνα θέλει εἶναι ὁ κύριος·εἰς ὄνομα καὶ εἰς σημεῖον, προστίθησιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων: «Οὐκ ἐκλείψει». διότι κἀμμίαν φοράν δέν θέλει λείψῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὔτε τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ.

Ἰδοῦ ὁποῦ φανερόν ἐποίησα διὰ βοήθειας τοῦ γλυκυτάτου Χριστοῦ μου, ὅτι μόνον ἕως εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐφυλάχθη ἢ περιτομή· ἀπὸ δὲ τὸν Χριστόν ἄλλη περιτομή πνευματικὴ φυλάττεται, καθὼς λέγει ὁ Μωϋσῆς: «Καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν»⁽⁴⁸⁾. Καὶ πάλιν: «Περιτεμεῖ Κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου»⁽⁴⁹⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας: «Περιτμήθητε τῷ θυμῷ ὑμῶν, καὶ περιτέμνεσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν»⁽⁵⁰⁾. Καὶ πάλιν: «Πρὸς τίνα λαλήσω καὶ διαμαρτύρωμαι, καὶ εἰσακούσεται; Ἰδοῦ ἀπερίτμητα τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀκούουσιν· Ἰδοῦ τὸ ῥῆμα Κυρίου (δηλαδή τοῦ Χριστοῦ) ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὄνειδισμόν, καὶ οὐκ ἐβουλήθησιν αὐτὸ ἀκούσαι»⁽⁵¹⁾. Καὶ πάλιν: «Πάντα τὰ ἔθνη ἀπερίτμητα σαρκί, καὶ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν»⁽⁵²⁾.

Ἰδοῦ ὁποῦ ἔδωκα ἀποκρίσιν διὰ τὴν πρώτην Ἑρώτησιν. Εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἀκούσητε καὶ τὰς ἐπιλοίπους Ἑρωτήσεις.

Δευτέρα ἐρώτησις

Εἰς πολλὰ μέρη προστάζει ὁ Μωϋσῆς διὰ τὸ Σάββατον, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἑξοδον, ὁποῦ λέγει: «Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ Σάββατα, ἀνάπαυσις ἀγία τῷ Κυρίῳ· πᾶς ὃς ποιήσῃ ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, θανάτῳ θανατωθήσεται. («Διαθήκη αἰώνιος ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, σημεῖον ἐστὶν αἰώνιον». Ἡ ρηθ. τετραγλ. ἐκδ.) «ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ σημεῖον ἐστὶν ἐν ἐμοὶ αἰώνιον»⁽⁵³⁾ Καὶ πάλιν: «Οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων»⁽⁵⁴⁾. Λοιπὸν διατί ἔσεῖς οἱ Χριστιανοὶ δέν φυλάττετε τὸ Σάββατον, ὅτι ὁ ἴδιος Χριστὸς σας λέγει, ὅτι οὐκ ἤλθε καταλῦσαι τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀλλὰ πληρῶσαι.

Ἀπόκρισις

Ἄκουσον, ὦ Χαχάμε, ματαίως ὀνομάζεις Χαχάμης, ἢ ὁποία λέξις κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν σας δηλοῖ σοφός, ἐνῶ ἐσύ εἶσαι δι' ὄλου ἀνόητος, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς διὰ ἐσᾶς τοῦ Ἑβραίου: «Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; οὕτω λαὸς μωρός καὶ οὐχὶ σοφός;»⁽⁵⁴⁾).

Διατί δέν ἀναγινώσκεις εἰς τήν Ἔξοδον, ὁποῦ λέγει· «Ἐν γάρ ἕξ ἡμέρας ἐποίησε Κύριος τόν οὐρανόν καί τήν γῆν, ... καί κατέπαυσεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ Ἑβδόμῃ»⁽⁵⁵⁾.

Ἄρα πρέπει τῷ Θεῷ ὁ λόγος οὗτος, ὅτι κατέπαυσεν; ἄρα κουρασμένος ἦτον ὁ Θεός, ὅταν ἐποίησε τόν κόσμον;

«Ὅτι αὐτός εἶπε καί ἐγεννήθησαν, αὐτός ἐνετείλατο, καί ἐκτίσθησαν»⁽⁵⁶⁾.

Διά τοῦτο ἄκουσον τώρα καί μέ τά πνευματικά σου αὐτία, ὄχι μόνον μέ τά σαρκικά ὡς ζῶον· ὅτι ἡ ἱερά Γραφή μ' ὄλον ὁποῦ φυσικῶς ὁμιλεῖ, ὅμως πνευματικῶς ἐννοεῖται, καθὼς προανέφερα εἰς τόν Προφήτην Δαβίδ τόν λέγοντα· «Ἀπαξ ἐλάλησε ὁ Θεός δύο ταῦτα ἤκουσα»⁽⁵⁷⁾ ὅτι ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ καί ὅλα τά στοιχεῖα διά τόν ἄνθρωπον ἐκτίσθησαν. Ὁ δέ ἄνθρωπος ἐπλάσθη νά φυλάξῃ τήν διαθήκην τοῦ Θεοῦ. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· «Εἰ μή διαθήκην μου ἡμέρας καί νυκτός, ἀκριβάσματα οὐρανοῦ καί γῆς οὐκ ἔταξα»⁽⁵⁸⁾. Ἄφ' οὗ δέ ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος ὑπό Θεοῦ, ἠπατήθη ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀδάμ ὑπό Σατανᾶ. Καί ὅσοι ἐγγενῶντο μετ' αὐτόν, ὅλοι εἰς τόν Ἄδην εἰσέβαινον, καί εἶχεν ἀρχίση ὁ Σατανᾶς τόσον νά ἐξουσιάσῃ τούς ἀνθρώπους, ὥστε κανεῖς δίκαιος δέν εὐρίσκετο. Καθάπερ βοᾷ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός»⁽⁵⁹⁾. Μετά τόν Προφήτην Δαβίδ, ἀρχόμενος ὁ Προφήτης Ἱερεμίας λέγει· «Ὅτι ἀπό μικροῦ αὐτῶν καί ἕως μεγάλου πάντες συνετελέσαντο ὄνομα»⁽⁶⁰⁾. Καί πάλιν· «Κλοπή, καί φόνος, καί πορνεία, ἐπί τῆς γῆς ἐξεχύθησαν»⁽⁶⁰⁾.

Ὅμοίως καί ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ λέγει· «Καί ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενος ὀρθῶς ... καί οὐχ εὔρον»⁽⁶¹⁾.

Μετά τόν Ἰεζεκιήλ, ἀρχόμενος ὁ Προφήτης Μιχαίας λέγει θρηνηῶν· «Οἴμοι, ψυχή, ὅτι ἀπόλωλεν εὐσεβής ἀπό τῆς γῆς, καί »κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει»⁽⁶²⁾.

Ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ ἐξέστησαν. Εἶχε μείνη ἐλπίς σωτηρίας μόνον εἰς τόν ἴδιον Θεόν, διά νά ἔλθῃ ἐπί τήν γῆν, καί νά ἐνωθῇ μέ τούς ἀνθρώπους. Ὅθεν ἐφανέρονεν ὁ Θεός τήν ἔλευσίν του τοῖς ἀνθρώποις. Καθὼς λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ Προφήτου Μιχαίου· «Ἰδού Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καί καταβήσεται καί ἐπιβήσεται ἐπί τά ὕψη τῆς γῆς»⁽⁶³⁾. Λέγει καί ὁ Βαρούχ· «Μετά τοῦτο ἐπί τῆς γῆς ὤφθη (ὁ Θεός) καί ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη»⁽⁶⁴⁾.

Ἦλθεν ὁ Χριστός ἐπί τῆς γῆς, καί εἰς διάστημα ἕξ ἡμερῶν τῶν παθῶν ἀνεκαίνισε τόν οὐρανόν καί τήν γῆν, εἰσερχόμενος ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπιβεβηκῶς ἐπί πόλου.

Καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας· «Χαῖρε σφόδρα,

θύγατερ Σιών· Ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι, δίκαιος καὶ σφῶζων αὐτός, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκῶς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον»⁽⁶⁵⁾. Καθὼς καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγει πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἰούδα, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ ὁποίου ἐνεσαρκώθη ὁ Χριστός· «Καὶ αὐτός προσδοκία ἐθνῶν. Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῆ ἔλικι τὸν πόλον τῆς ὄνου αὐτοῦ»⁽⁶⁶⁾.

Εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἀνέβη ὁ Χριστός εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ ἐποίησε θαῦμα μέ τὴν συκῆν ὅπου ἐξηράνθη, καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων· «Καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν»⁽⁶⁷⁾. Τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν ἐδίδαξε τὸν λαόν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὄλην τὴν ἡμέραν, καὶ μέ τούς Φαρισαίους συνωμίλησεν ἐν παραβολαῖς. Καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἀνοιξῶ ἐν παραβολαῖς τὸ στόμά μου»⁽⁶⁸⁾. Τὴν δὲ τετάρτην ἐπώλησεν αὐτόν ὁ Ἰούδας λαβὼν τριάκοντα ἀργύρια ἀπὸ τούς Ἀρχιερεῖς, καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων· «Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· εἰς καλὸν ἐνώπιον ὑμῶν ἐστί, δότε στήσαντες τὸν μισθόν μου ἢ καὶ ἔστησαν τὸν μισθόν μου τριάκοντα ἀργυροῦς. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με· κάθες αὐτούς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέψαι, εἰ δόκιμόν ἐστιν, ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθη ὑπ' αὐτῶν· καὶ ἔλαβον τούς τριάκοντα ἀργυροῦς καὶ ἐνέβαλον αὐτούς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον»⁽⁶⁹⁾.

Βλέπε πόσον φωτεινῶς προεῖδεν ὁ προφήτης Ζαχαρίας διὰ τὴν πώλησιν τοῦ Χριστοῦ ὅπου ἔγινε μέ τιμὴν τριάκοντα ἀργυρίων, καὶ ὅτι ἔπειτα θέλει ἀπορρίψει ὁ Ἰούδας τὰ ἀργύρια ἐκεῖνα εἰς τὸν ναόν⁽⁷⁰⁾, καὶ ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς θέλουν ἀγοράσωσι μέ ἐκεῖνα τὰ ἀργύρια τὸν ἀγρόν τοῦ κεραμέως, ἐν ᾧ ἦν ὁ πύρινος κάμιнос, καὶ ἐκαίοντο τὰ πύρινα ἀγγεῖα. Καὶ διὰ τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης εἰς τὸ χωνευτήριον, ὅτι καθὼς ἔχουσιν οἱ χρυσοχόοι χωνευτήριον, κατ' αὐτόν τὸν τρόπον καὶ οἱ κεραμεῖς ἔχουσι. Λοιπὸν ὁ Προφήτης ἀμυδρῶς λέγει τὴν προφητείαν του.

Τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν ἔγινεν ὁ Νιπτήρ. Καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. «Λούσασθαι καὶ καθαροὶ γίνεσθε»⁽⁷¹⁾.

Ὅμοίως ἔγινε τὴν πέμπτην καὶ ὁ μυστικός Δεῖπνος, διὰ τὸν ὁποῖον προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Δαβίδ λέγων· «Ἐγείρεσθαι μετὰ τὸ καθῆσθαι, οἱ ἐσθίοντες ἄρτον ὀδύνης»⁽⁷²⁾. Δηλαδή οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, ἀφ' οὗ ἔφαγον ἐκεῖνον τὸν ἄρτον ὅπου ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Χριστός λέγων· «Λάβετε φάγετε, τοῦτο ἐστί τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλῶμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν».

Ἀφ' οὗ ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν μυστικόν Δεῖπνον ὁ Ἰησοῦς σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν κῆπον.⁽⁷³⁾ Καθὼς καὶ ὁ Δαβίδ δίδωσι σημεῖον πότε θέλει εἶναι ὁ μυστικός Δεῖπνος λέγων· «Ὅταν

δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον»⁽⁷⁴⁾. Ὅλο εἰς ἐκείνην τὴν νύκτα, ὅταν εἶπεν ὁ Χριστός τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πρὸς τὸν Πέτρον, καὶ πρὸς τοὺς δύο υἱούς τοῦ Ζεβεδαίου· «Καθεύδετε τό λοιπόν, καί ἀναπαύεσθαι»⁽⁷⁵⁾; καί εὐθέως ἐλήλυθεν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν⁽⁷⁶⁾, μέ στρατεύμα Ἑβραϊκόν, καί ἐκράτησε τὸν Χριστόν. Καθὼς διὰ τοῦτο ὁ Προφήτης Ἱερεμίας, θρηνήσας προεῖπε· «Πνεῦμα προσώπου ἡμῶν Χριστός Κυρίου συνελήφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν, οὐ εἶπαμεν ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσιν»⁽⁷⁷⁾. Ὅχι περισσότερο ἐν Ἰσραήλ, ἀλλὰ ἐν τοῖς ἔθνεσι.

Τὴν νύκτα ἦλθον ὁ Ἰούδας καί οἱ σὺν αὐτῷ μετὰ φανῶν, καί λαμπάδων⁽⁷⁸⁾, νά κρατήσωσι τὸν Χριστόν, καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Σοφονίας· «οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες ὠρυόμενοι· οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς Ἀραβίας, οὐχ ὑπελίποντο εἰς τό πρωῖ»⁽⁷⁹⁾.

Καί μέ ὄλον ὁποῦ ἦλθασι μετὰ φανῶν καί λαμπάδων, καθόλου δέν ἐγνώρισαν αὐτόν. Ὅτι δύο φοραῖς ἠρώτησεν αὐτούς ὁ Ἰησοῦς λέγων· «τινά ζητεῖτε;» «ἐγὼ εἶμι»⁽⁸⁰⁾. Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Σοφονίας διὰ τοῦτο λέγων· «Ὁ δέ Κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς καί οὐ μή ποιήσῃ ἄδικον· πρωῖ πρωῖ δώσει κρίμα αὐτοῦ εἰς φῶς, καί οὐκ ἀπεκρύβῃ»⁽⁸¹⁾.

Τὴν δέ παρασκευὴν τό πρωῖ, συμβούλιον ἐποίησαν οἱ Ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν Πρεσβυτέρων καί Γραμματέων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ⁽⁸²⁾, καθὼς εἶπεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Οὐαί οἱ βαθέως βουλήν ποιοῦντες»⁽⁸³⁾.

Ἀφ' οὗ ἐποίησαν αὐτοὶ συμβούλιον, ἐκδύσαντες αὐτόν περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην⁽⁸⁴⁾, καθὼς προεῖδεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας, καί λέγει· «Καί Ἰησοῦς, ἦν ἐνδεδυμένος ἱμάτια ῥυπαρά»⁽⁸⁵⁾. Καί πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν Κεφαλὴν αὐτοῦ⁽⁸⁶⁾, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἐστράφην εἰς τάλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγῆναι μοι ἄκανθαν»⁽⁸⁷⁾.

Ὡσαύτως προεφήτευσεν καί ὁ Σολομών λέγων· θυγατέρες Σιών Ἐξέλθετε καί ἴδετε (δηλαδὴ μυροφόροι) ἐν τῷ βασιλεῖ Σολομών ἐν τῷ στεφάνῳ, ᾧ ἐστεφάνωσεν αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ καί ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ»⁽⁸⁸⁾.

Ὅτι Σολομών ἐν Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, δηλοῖ, Κύριος εἰρήνης, καί ὁ Χριστός εἶναι Κύριος εἰρήνης. Ὁ δέ Προφήτης ἀλληγορικῶς φανερόνει τὴν προφητείαν του.

Ὁμοίως καί ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγει· «Καί ἐπίθετε κίδαρην καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ»⁽⁸⁹⁾. Καί πάλιν· «Καί λήψη ἀργύριον καί χρυσίον καί ποιήσεις στεφάνους καί ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ (Ἰωσεδέκ δηλοῖ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ δίκαιος) τοῦ Ἱερέως τοῦ Μεγάλου»⁽⁹⁰⁾. Βλέπε πόσον καθα-

ρῶς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τόν ἀκάνθινον στέφανον, ὃν ἔβαλαν οἱ
μιαροὶ Ἑβραῖοι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου
Ἀρχιερέως καὶ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ δικαίου.

Καὶ διὰ τοῦτο προστίθησιν ὁ Προφήτης λέγων· «Καὶ ἐρεῖς
πρὸς αὐτόν. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Ἴδού ἀνὴρ, ἀνατολή
ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἀνατελεῖ, καὶ οἰκοδομήσει
τόν οἶκον Κυρίου»⁽⁹¹⁾.

Καὶ πάλιν κατωτέρω λέγει· «Ὁ δὲ στέφανος ἔσται χρήσιμος
τοῦ ὑπομένουσιν αὐτόν καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτόν»⁽⁹²⁾ δηλαδή εἰς
τούς Χριστιανούς ὅπου ἐγνώρισαν τὸν Χριστόν, ἀλλ' ὄχι εἰς τούς
Ἑβραίους ὅπου τὸν ἐστεφάνωσαν μὲ αὐτόν.

Καθὼς εἶπεν ὁ Προφήτης Ἀγγαῖος· «Κατίσχυε Ἰησοῦ ὁ τοῦ
Ἰωσεδέκ ὁ Ἱερεὺς ὁ Μέγας, καὶ κατισχυέτω πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς,
λέγει Κύριος»⁽⁹³⁾. Δηλαδή ὁ λαὸς ὅπου μαρτυρεῖ τὸν Χριστόν νά
ἐνδυναμωθῆ, ἀλλ' ὄχι οἱ Ἑβραῖοι ὅπου ἐκολάφισαν, καὶ ἐρράπι-
σαν, καὶ ἔπτυσαν τὸν Χριστόν⁽⁹⁴⁾. Καθὼς προεφήτευσεν ὁ
Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· «Τὸν νῶτον μου δέδωκα εἰς μάστιγας,
τάς δὲ σιαγόνας μου εἰς ραπίσματα, τό δὲ πρόσωπόν μου οὐκ
ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων»⁽⁹⁵⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης
Ἱερεμίας· Δώσει τῷ παίοντι αὐτόν σιαγῶνα, χορτασθήσεται
ὄνειδισμῶν⁽⁹⁶⁾. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν
χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ⁽⁹⁷⁾. Καθὼς καὶ διὰ
τοῦτο προεφήτευσεν ὁ προφήτης Ζαχαρίας λέγων· «Καὶ εἶπεν ὁ
ἄγγελος λέγων. Ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρά ἀπ' αὐτοῦ ... καὶ
ἐνδύσατε αὐτόν ποδήρη»⁽⁹⁸⁾.

Καθὼς καὶ ὁ Ἡρώδης ἐνέδυσεν αὐτόν ἐσθῆτα λαμπράν, καὶ
ἔστειλεν αὐτόν εἰς τὸν Πιλάτον⁽⁹⁹⁾. Καὶ διὰ Ἰησοῦ ἐγένοντο φίλοι
ὁ τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης, διότι προτιότερον ἦσαν ἐχθροὶ ἀναμε-
ταξύ των. Καὶ διὰ τοῦτο προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ὡσηέ λέγων·
«Καὶ δῆσαντες αὐτόν εἰς Ἀσσυρίους, ἀπήνεγκαν ξένια τῷ Βασιλεῖ
Ἰαρείμ»⁽¹⁰⁰⁾.

Μετὰ ταῦτα ἔβαλαν τὸν σταυρόν ἐπὶ τοῦ Ἰησοῦ νά τὸν ὑπάγη
εἰς τὸν Γολγοθᾶ⁽¹⁰¹⁾. Ὅτι ὁ Σίμων Κυρηναῖος⁽¹⁰²⁾ μόνον ἐβοήθησε
τόν Χριστόν νά ὑπάγη τὸν σταυρόν· τό δὲ περισσότερο βάρος
ἔβαλαν οἱ Ἑβραῖοι ἐπὶ ὤμου τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νά πληρωθῆ ἡ
προφητεία τοῦ Ἡσαΐου λέγοντος· «Οὐ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ ὤμου
αὐτοῦ»⁽¹⁰³⁾.

Δηλαδή τὸν τίμιον σταυρόν ὅπου ἔχει ἐξουσία κατὰ τῶν
διαβόλων, ἔβαλον ἐπὶ ὤμου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Καθὼς λέγει ὁ
Προφήτης Δαβίδ· «Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σου σημείωσιν τοῦ
φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου»⁽¹⁰⁴⁾.

Ὁ δὲ Πιλάτος λέγει αὐτοῖς· «Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;» οἱ

δέ ἀπεκρίθησαν, «οὐκ ἔχομεν Βασιλέα, εἰμὴ Καίσαρα⁽¹⁰⁵⁾. Καί διὰ τοῦτο προσέτι προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ὡσηέ λέγων· «Διότι νῦν ἔροῦσιν» οὐκ ἔστι Βασιλεύς ἡμῖν»⁽¹⁰⁶⁾.

«Καί ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν»⁽¹⁰⁷⁾.

Καθὼς εἶπεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου ὄλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα»⁽¹⁰⁸⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· «Δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ»⁽¹⁰⁹⁾.

Καὶ δύο ληστές σὺν αὐτῷ ἐσταύρωσαν· ἓνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ⁽¹¹⁰⁾.

Καθάπερ καὶ διὰ τοῦτο προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· «Καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη»⁽¹¹¹⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἀββακούμ· «Ἐν μέσῳ δύο ζῶων γνωσθήσῃ»⁽¹¹²⁾.

Οἱ δὲ μεμιασμένοι Ἑβραῖοι οἱ παραπορευόμενοι ἀπὸ κοντὰ ἀπὸ τὸν σταυρὸν, ἐβλασφήμουν τὸν Χριστόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν⁽¹¹³⁾, καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Εἶδοσάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν»⁽¹¹⁴⁾.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τῷ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ ληστῇ· «Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ»⁽¹¹⁵⁾. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος, τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν καταδικόντων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ»⁽¹¹⁶⁾. Ὅτι ὁ Χριστὸς καλεῖται πένης, καθὼς λέγει ὁ Δαβίδ εἰς ἄλλον τρόπον ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἐγὼ δὲ πτωχὸς εἰμί καὶ πένης», καὶ τ.λ.

Καὶ διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τέσσαρα μέρη. «Ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντός»⁽¹¹⁷⁾, τὸν ὁποῖον δέν ἠθέλησαν νά σχίσωσι, ἀλλὰ ἔβαλαν κλῆρον, διὰ νά πληρωθῇ ἡ ἀγία Γραφή ἢ λέγουσα· «Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον»⁽¹¹⁸⁾.

Ἦκουσας, ὅτι ἐκάρφωσαν τὸν Χριστόν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἦκουσον λοιπὸν τί λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἔωρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας»⁽¹¹⁹⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἔρει ἅς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου»⁽¹²⁰⁾. Δηλαδή εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων.

Ἦκούσας, ὅτι εἰστήκεισαν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν⁽¹²¹⁾. Ἦκουσον καὶ τὸν Δαβίδ λέγοντα· «Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν»⁽¹²²⁾.

Ὁμοίως ἤκουσας, ὅτι παρά τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰστήκεισαν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρός αὐτοῦ, Μαρία ἢ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἢ Μαγδαλινὴ⁽¹²³⁾. Ἦκουσον καὶ τὸν

Προφήτην Ἡσαΐαν λέγοντα· «Γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπό θέας, δεῦτε· Οὐ γάρ λαός ἐστιν ἔχων σύνεσιν»⁽¹²⁴⁾.

Ἦκουσας, ὅτι ὁ Χριστός ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὦν κρεμάμενος εἶπε· «Διψῶ»⁽¹²⁵⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν Θεόν, τὸν ζῶντα»⁽¹²⁶⁾.

Ἦκουσας ὅτι ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον⁽¹²⁷⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμα μου χολήν καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν μου ὄξος»⁽¹²⁸⁾.

Ἦκουσας, ὅτι ἀπὸ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης⁽¹²⁹⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Οἱ γὰρ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ Ὠρίων καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ τὸ φῶς οὐ δώσουσι»⁽¹³⁰⁾. Καὶ πάλιν· «Σκοτισθήσεται ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς, ὅτι βασιλεύσει Κύριος ἐν Σιών, καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ»⁽¹³¹⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· «Καὶ κατακαλύψω τὸν οὐρανὸν συσκοτάσω τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ ἡ σελήνη οὐ μὴ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς, λέγει Κύριος»⁽¹³²⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἀμώς· «Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν Κυρίου Καὶ αὕτη ἐστὶ σκότος, καὶ οὐ φῶς»⁽¹³³⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Σοφονίας· «Ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα ἡμέρα γνόφου καὶ σκότους»⁽¹³⁴⁾, καὶ τ.λ.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰωήλ· «Διότι πάρεστιν ἡμέρα Κυρίου, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὀμίχλης»⁽¹³⁵⁾. Καὶ πάλιν· «Καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ τὰ ἄστρα δύσουσι τὸ φέγγος αὐτῶν»⁽¹³⁶⁾.

Καὶ πάλιν ἄκουσον πόσον φωτεινῶς λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας· «Καὶ ἤξει Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ (δηλαδή οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι)· Καὶ ἔσται ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς καὶ ψῦχος καὶ πάγος ... καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ Κυρίῳ»⁽¹³⁷⁾. Δηλαδή εἰς τὴν ἡμέραν τῆς σταυρώσεως ἦτον ψύχρα, ὅτι ὁ Πέτρος ἐθερμαίνετο εἰς τὴν ἀνθρακιάν⁽¹³⁸⁾. Καὶ προστίθησιν ὁ Προφήτης λέγων· «Καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ»⁽¹³⁹⁾. Ὅτι εἰς τὰς ἕξ ὥρας σκότος ἐγένετο, διὰ τοῦτο δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ἡμέρα, ὅτι σκότος ἦτον· οὔτε νύξ, ὅτι μεσημέρι ἦτον. Καὶ εἰσέτι προστίθησιν ὁ Προφήτης λέγων· «Καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς»⁽¹⁴⁰⁾, Ὅτι εἰς τὴν ἐνάτην ὥραν πάλιν φῶς ἐγένετο.

Καὶ δίδωσι καὶ ἄλλο σημεῖον ὁ Προφήτης λέγων· «Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλήμ»⁽¹⁴¹⁾, ὅτι «εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευράν ἔνυξε, καὶ εὐθύς

ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ»⁽¹⁴²⁾. Καθάπερ προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Καὶ ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

Ὅμοίως καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ κατὰ πολλά ἀμυδρῶς καὶ σκοτεινῶς λέγει διὰ ταῦτα τὰ μυστήρια, ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Οὐκ ἐκρύβη τό ὄστουν μου ἀπό σοῦ, ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ»⁽¹⁴³⁾. Ὅτι ὁ Χριστός ἦτον ὁ νέος Ἀδάμ, καθ' ὅτι ἀπό τόν καιρόν ἐκείνον ὁποῦ ἔλαβεν ὁ Θεός ἐν πλευρόν ἀπό τοῦ Ἀδάμ⁽¹⁴⁴⁾, καὶ ἔπλασε τήν Εὐαν, ὑποχρέωσε τό θηλυκόν γένος, ἵνα ἐν ὑστέροις καιροῖς γεννήσῃ τόν νέον Ἀδάμ Ἰησοῦν καὶ σωτήρα ἀνευ θελήματος σαρκός.

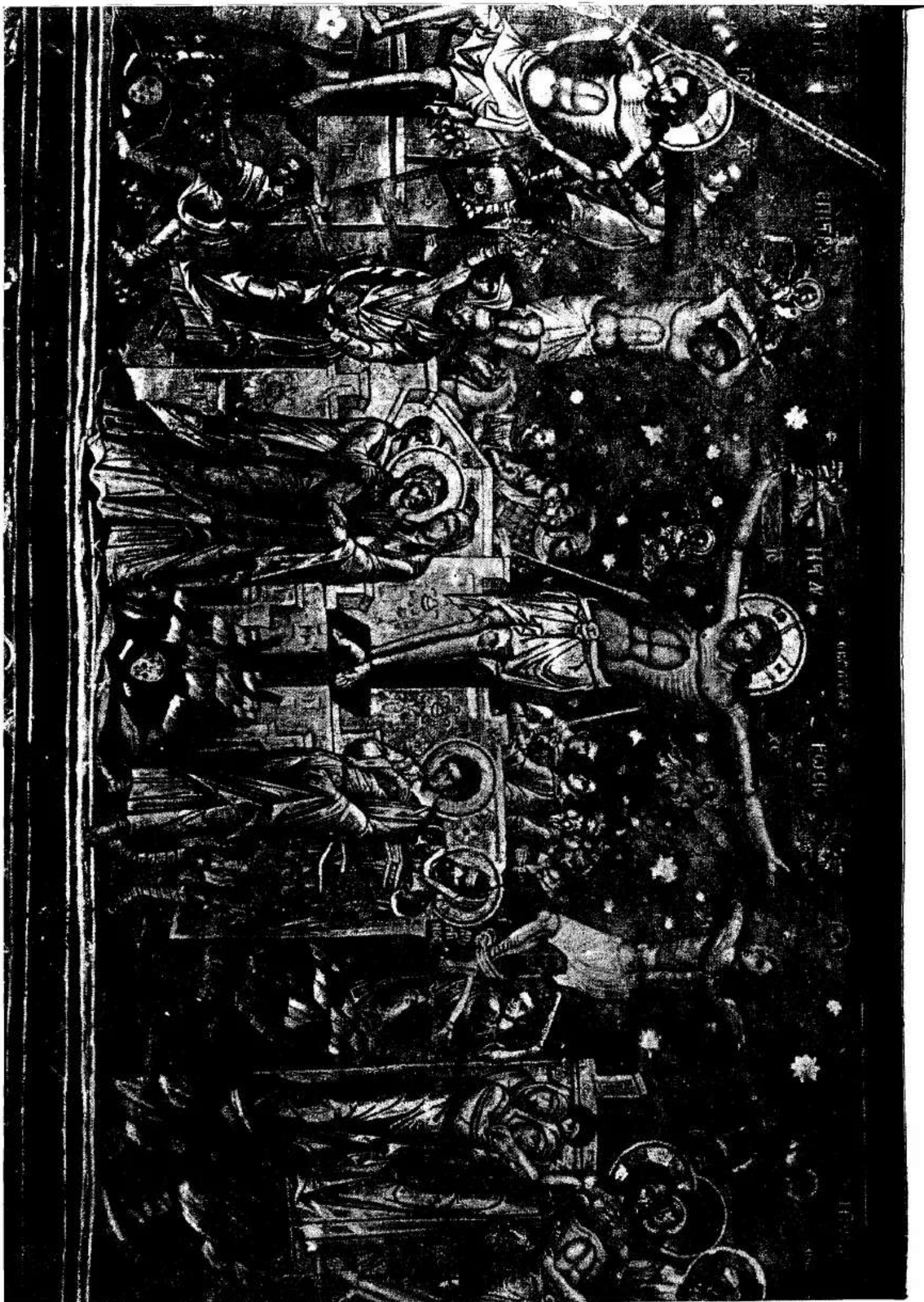
Καί καθὼς ἡ πλασθεῖσα ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ παλαιοῦ Ἀδάμ Εὐα παρεκίνησε τόν Ἀδάμ εἰς ἁμαρτίαν ⁽¹⁴⁵⁾, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καὶ ὁ Ἰησοῦς ὁ νέος Ἀδάμ ἐξάλειψε τήν ἁμαρτίαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἐκκεντούμενος εἰς τήν πλευράν ἐκείνην. Καί διὰ τοῦτο λέγει ὁ Δαβίδ· «οὐκ ἐκρύβη τό ὄστουν μου ἀπό σοῦ.

Καί προστίθησιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων· «Καί ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς»⁽¹⁴⁶⁾. Δηλαδή τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ μέ τήν ψυχὴν εἰσέβη ὑπὸ τήν γῆν εἰς τόν ᾄδην, καὶ ἔβγαλε τόν Ἀδάμ μέ ὄλας τὰς ψυχὰς ὁποῦ ἦτον εἰς τόν ᾄδην. Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· «Ὁ λαός ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς λάμπει ἐφ' ὑμῖν»⁽¹⁴⁷⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· «Ἀνάστα, ἀγαλλίασαι ἐν νυκτί εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου, ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου ἀπέναντι προσώπου Κυρίου· ἄρον πρός αὐτόν χεῖράς σου περί ψυχῆς νηπίων σου τῶν ἐκλυομένων λιμῶ ἀπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων»⁽¹⁴⁸⁾.

Βλέπεις πόσον καθαρῶς ὁμιλεῖ ὁ Προφήτης λέγων· Ἀνάστα Ἰησοῦ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ, καὶ ἀγαλλίασαι, καὶ ἔκτεινον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ σταυροῦ διὰ τὰς ψυχὰς ὁποῦ ἀπέθνησκον πεινῶσαι εἰς τόν ᾄδην, Ἀπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων. Δηλαδή ἀπό τόν Ἀδάμ ὁποῦ ἐστάθη ἀρχὴ πάντων τῶν ἀνθρώπων· διότι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων, ὄσαι ἐγεννήθησαν μετὰ τόν Ἀδάμ ὄλαι ἀπέθνησκον ἐν τῷ ᾄδῃ ἀπό πείναν, ὄχι ἀπό πείναν σωματικὴν, ἀλλὰ ἀπό τόν Χριστόν, ὄς τις εἶναι ὁ ἄρτος τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἀμώς· «Ἰδού ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐξαποστελῶ λιμόν ἐπὶ τήν γῆν, οὐ λιμόν ἄρτου, οὐδέ δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμόν τοῦ ἀκοῦσαι τόν λόγον Κυρίου»⁽¹⁴⁹⁾. Δηλαδή πείναν ἀπό τόν Χριστόν ὁποῦ εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Καθὼς προφητεύει καὶ ὁ Σολομών διὰ τόν Χριστόν, ὄτι θέλει ἔμβη εἰς τόν ᾄδην, καὶ θέλει ἐλευθερώσει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπό τήν ἐξουσίαν τοῦ Σατανᾶ, λέγων· «Ἐξεγέρθητι βορρᾶ, καὶ

ἔρχου νότε»⁽¹⁵⁰⁾. Δηλαδή ἐξεγέρθητι Σατανᾶ ὁ ἀπ' ἄρκτου ἐκ τοῦ σκοτούς τοῦ ἄδου. Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Ὁ ἄδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας σοι»⁽¹⁵¹⁾. Καί ἔρχου Χριστέ ἐκ μεσημβρίας.

Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης Ἀββακούμ· «Ὁ Θεός ἐκ μεσημβρίας ἤξει, καί ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δάσεως»⁽¹⁵²⁾. Δηλαδή ἡ θεότης τοῦ Χριστοῦ ἀπό τὴν μεσημβρίαν ἦλθε· τό δέ ἅγιον αὐτοῦ σῶμα ἐξ ὄρους κατασκίου δασέως, ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, τὴν ὁποίαν εἶδεν ὁ Ναβουχοδονόσορ, καί εἶπε· «ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν»⁽¹⁵³⁾. Δηλαδή ὁ Χριστός εἶναι ὁ λίθος ἐκεῖνος ὁποῦ ἐγεννήθη ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας ἄνευ θελήματος σαρκός. Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας»⁽¹⁵⁴⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Ἴδού ἐγὼ ἐμβάλλων εἰς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελεῖ»⁽¹⁵⁵⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἐκ προσώπου τοῦ ἁγίου Πνεύματος· «Διότι ὁ λίθος, ὃν ἔδωκα πρό προσώπου τοῦ Ἰησοῦ, ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἓνα ἑπτα ὀφθαλμοὶ εἰσιν»⁽¹⁵⁶⁾. Δηλαδή ἑπτὰ μυστήρια τῆς ἐκκλησίας.

Ἦκουσας ὅτι ὁ Χριστός βοήσας φωνῇ μεγάλῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀφῆκε τό πνεῦμα, καί ἐσειέσθη ἡ γῆ⁽¹⁵⁷⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ»⁽¹⁵⁸⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Ἀκουστὴν ποιήσει Κύριος τό μεγαλεῖον τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καί τὸν βραχίονα αὐτοῦ δεῖξει μετὰ θυμοῦ καί ὀργῆς»⁽¹⁵⁹⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἀμώς· «Κύριος ἐκ Σιών ἐφθέγγετο, καί ἐξ Ἱερουσαλήμ ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ»⁽¹⁶⁰⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἰωήλ· «Καί Κύριος δώσει φωνὴν αὐτοῦ πρό προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ»⁽¹⁶¹⁾. Καί πάλιν ὁ δέ Κύριος ἐκ Σιών ἀνακεκράζεται καί ἐξ Ἱερουσαλήμ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, καί σεισθήσεται ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ»⁽¹⁶²⁾.

Ὅμοίως ἤκουσας, ὅτι ὁ Ἰωσήφ ἔθηκε τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ἐν μνήματι καινῷ⁽¹⁶³⁾. Λέγει καί ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἔθεντόμῃ ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ»⁽¹⁶⁴⁾.

Λέγει καί ὁ Προφήτης Ζαχαρίας· «Ἴδού ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καί ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ»⁽¹⁶⁵⁾.

Οἱ δέ Ἑβραῖοι ἐζήτησαν στρατιώτας, ἵνα φυλάξωσι τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ⁽¹⁶⁶⁾, ὁ δέ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς· «Ἔχετε κουστωδία, ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε»⁽¹⁶⁷⁾.

Ἦκουσον τοίνυν πῶς προεφήτευσεν ὁ Σολομών διὰ τὸν τάφον

του Χριστού λέγων· «Ίδού ἡ κλίνη τοῦ Σολομών (Δηλαδή ὁ Χριστός ὀνομάζεται Σολομών ὡς κύριος τῆς εἰρήνης), Ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς ... πάντες κατέχοντες ρομφαίαν, ἀπό θάμβους ἐν νυξί»⁽¹⁶⁸⁾. Ἐπειδὴ εἶπον αὐτοὶ πρὸς τὸν Πιλάτον· Φοβούμεθα «μὴ ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κυκτός, κλέψωσιν αὐτόν»⁽¹⁶⁹⁾. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει· «Ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβον, οὐ οὐκ ἦν φόβος»⁽¹⁷⁰⁾.

Καὶ κατ' ἀλήθειαν δέν ἦτον κανένας φόβος· ὅτι τίς εἶδε τινά νά κλέψη νεκρόν;

Ἦκούσας, ὅτι ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή⁽¹⁷¹⁾ ἦλθεν εἰς τὸν τάφον, καὶ δέν ἤυρε τὸν Κύριον. Καὶ κλαίουσα αὐτὴ ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν⁽¹⁷²⁾.

Ἄκουσον πῶς ὁ Σολομών προεῖδε μέ τό ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τοῦτο λέγων· «Ἀναστήσομαι δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει, ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις. Καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, ἐζήτησα αὐτόν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν, εὔροσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει. Μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου ἴδετε; ὡς μικρόν ὅτε παρήλθον ἀπ' αὐτῶν (Δηλαδή ἀφ' οὐ ἐστράφη ἀπὸ τοῦ ἀγγέλου ^(172α) εὔρον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου»⁽¹⁷³⁾. Δηλαδή τὸν Χριστόν.

Ὅμοίως καὶ διὰ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οὐκ ὀλίγοι Προφῆται προεφήτευσαν.

Ἐν πρώτοις ἄκουσον τί λέγει ὁ Δαβὶδ ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος»⁽¹⁷⁴⁾. Καὶ πάλιν λέγει ὁ Δαβὶδ· «Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, ὡς δυνατός κεκραιπαληκῶς ἐξ οἴνου»⁽¹⁷⁵⁾. Καὶ πάλιν· «Τό ἐσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμός καὶ εἰς τό πρωῖ ἀγαλλίασις»⁽¹⁷⁶⁾. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· «Πρὸς ἐσπέραν ἔσται πένθος, πρὶν ἢ πρωῖ καὶ οὐκ ἔσται»⁽¹⁷⁷⁾. Δηλαδή τό πένθος τῶν μυροφόρων ἔγινε προτῆτερον τῆς πρωῖας. Ἀφ' οὐ δέ ἔγινε πρωῖ, καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος τότε ἔγινε μεγάλη χαρά, καὶ ἔλειψε τό πένθος. Καθὼς ὀλίγον κατωτέρω λέγει ὁ Προφήτης· «Γυναῖκες πλούσιαι ἀνάστητε, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου»⁽¹⁷⁸⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· «Διὰ τοῦτο ἐξηγέρθη καὶ εἶδον καὶ ὁ ὕπνος μου ἠδύς μοι ἐγενήθη»⁽¹⁷⁹⁾. Λέγει καὶ ὁ Σολομών ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἐγὼ καθεύδω καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ»⁽¹⁸⁰⁾.

Λέγει καὶ ὁ Σοφονίας· «Διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει Κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον»⁽¹⁸¹⁾.

Σαφέστερον δέ ἀπὸ ὄλους λέγει ὁ Προφήτης Ὡσηέ· «Υγιάσει ὑμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἐξαναστησόμεθα καὶ

ζησόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ»⁽¹⁸²⁾. Ὅτι πολλά σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν μετὰ Χριστοῦ⁽¹⁸³⁾.

Ὅμοίως ἤκουσας ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἔστειλε τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἵνα κηρύξωσι τὸ εὐαγγέλιον⁽¹⁸⁴⁾ θέλεις μαρτυρίαν καὶ διὰ τοῦτο;

Ἄκουσον τί λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Καὶ καταλείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖα (δηλαδή τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ), καὶ ἐξαποστελῶ ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους εἰς τὰ ἔθνη, εἰς θαρσίς καὶ Φούδ καὶ Λούδ καὶ Μοσόχ καὶ εἰς Θοβέλ, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰς νήσους τὰς πόρρω, οἳ οὐκ ἀκηκόασί μου τὸ ὄνομα, οὐδέ ἐωράκασί μου τὴν δόξαν μου, καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἄξουσι τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν δῶρον Κυρίῳ»⁽¹⁸⁵⁾.

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Σειράχ διὰ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ταῦτα τὰ ἐξῆς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἄκούσατε τέκνα, ἵνα σωθῆτε, ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασε πατέρα ἐπὶ τέκνοις καὶ κρίσιν μητρός ἔστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς»⁽¹⁸⁶⁾. Δηλαδή ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἐτίμησε τὸν Πατέρα διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ Ἀποστόλων, ὅτι ἐκήρυξαν αὐτοὶ τὸ ἱερόν εὐαγγέλιον εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Καθὼς εἶπε καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν»⁽¹⁸⁷⁾, ὅτι ἐδίδαξαν τὸ ἅγιον βάπτισμα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Καὶ διὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα ὀλίγον κατωτέρω πάλιν λέγει ὁ Σειράχ ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Εἰσακούσατέ μου υἱοὶ ὄσιοι, καὶ βλαστήσατε ὡς ρόδον φυόμενον ἐπὶ ρεύματος ὑγροῦ»⁽¹⁸⁸⁾, δηλαδή ἐπὶ τὸ βάπτισμα.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ διὰ τοὺς Ἀποστόλους τάδε· «Δεῦτε τέκνα ἀκούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς⁽¹⁸⁹⁾. Καὶ πάλιν· «οἱ υἱοὶ σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης σου⁽¹⁹⁰⁾. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγει· «Ἄκουε δὴ Ἰησοῦ, ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου, καὶ οἱ καθήμενοι πρό προσώπου σου, διότι ἄνδρες τερατοσκόποι εἰσὶ»⁽¹⁹¹⁾. Φανερῶς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν μαζύ με τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἰδού ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά, ἃ μοὶ ἔδωκεν ὁ Θεός· καὶ ἔσται σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ»⁽¹⁹²⁾. Δηλαδή ὁ Χριστός μετὰ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, οὓς ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Πατήρ, καθάπερ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός λέγει· «Ὁ μὴ ὢν κεκλημένος παρά τοῦ Πατρός μου, οὐ δύναται ἐλθεῖν πρός με».

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰωήλ διὰ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους·

«Οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καί οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται»⁽¹⁹³⁾.

Οἱ πρεσβύτεροι οὗτοι ἦσαν οἱ Προφῆται, οἱ ὅποιοι ἐνυπνιάσθησαν μόνον διὰ τόν Χριστόν· οἱ δέ νεανίσκοι εἶναι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, οἱ ὅποιοι εἶδον τόν Χριστόν ὀφθαλμοφανῶς, καί ἔζησαν μαζύ μέ αὐτόν.

Καθώς λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα σαφέστερον διὰ τοῦ Προφήτου Ἀμώς· «Καί ἔλαβον ἐκ τῶν υἰῶν ὑμῶν εἰς προφήτας καί ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν» (δηλαδή εἰς Ἀποστόλους), καί ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον καί τοῖς Προφῆταις ἐνετέλλεσθε λέγοντες· οὐ μή προφητεύσητε»⁽¹⁹⁴⁾.

Βλέπε πόσον φωτεινῶς προεφήτευσε διὰ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους. Ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλουσιν εἰπῆ, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι εἰσὶ μεμεστῶμενοι γλεύκους⁽¹⁹⁵⁾, καί ὅτι θέλουσι τοὺς ἐμποδίσει νά μή λαλήσωσιν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅμοίως ἤκουσας, ὅτι ἀνελήφθη ὁ Χριστός εἰς τόν οὐρανόν, καί ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ⁽¹⁹⁶⁾. Διὰ τήν Ἀνάληψιν λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγμῶ»⁽¹⁹⁷⁾. Λέγει καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι»⁽¹⁹⁸⁾.

Πλήν διότι ἐκάθισεν ὁ Χριστός ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρός λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου»⁽¹⁹⁹⁾.

Καί πάλιν ἐλεύσεται κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς.

Καθώς λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τά ξύλα τοῦ δρυμοῦ πρό προσώπου τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται κρῖναι τήν γῆν»⁽²⁰⁰⁾. Λέγει δύο φοραῖς τό, ὅτι ἔρχεται, διὰ νά δεῖξη δύω παρουσίας τοῦ Χριστοῦ· τήν μίαν διὰ τήν σωτηρίαν τοῦ κόσμου, τήν δέ ἄλλην διὰ νά κρίνη αὐτόν.

Εἰς τήν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν γράφονται τά λόγια ταῦτα, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται, (κίβα κίβα), τά ὅποια κατά τόν ἀριθμόν τῶν γραμμάτων ἀριθμοῦνται τριάντα τρία, καί κατά τήν Ἑβραϊκὴν καί κατά τήν Μολδαβικὴν γλῶσσαν. Δηλαδή τό γράμμα κ, σημαίνει εἴκοσι, καί τό ι, δέκα, καί τό β δύο, καί τό α, ἕνα, τά ὅποια συμποσοῦνται, τριάντα τρία.

Καί κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἐννοοῦνται τά λόγια τοῦ Δαβίδ ὅπου λέγει· «Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τά ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπό προσώπου Κυρίου, ὅτε ἔρχεται...» ἀλλά ποῖος ἔρχεται; Ἀποκρίνεται ἀπ' ἐδῶ καί ἔμπροσθεν εἰσέτι λέγων ὁ Προφήτης (κιβά). Δηλαδή ἐκεῖνος, ἔρχεται ὅς τις συνανεστράφη μέ τοὺς ἀνθρώπους τριάκοντα τρία χρόνια.

Ἀμή διὰ τί ἔρχεται ἐκ δευτέρου; ὅτι ἔφθανεν ἡ πρώτη του

παρουσία. Ἀποκρίνεται ὁ Δαβίδ λέγων· «ὅτι ἔρχεται κρῖναι· ἡ πρώτη παρουσία αὐτοῦ ἦτον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἵνα σώσῃ τὸ ἀπολωλός. Ἡ δὲ δευτέρα αὐτοῦ παρουσία θέλει εἶναι διὰ νά κρῖνῃ, καὶ νά ἀνταποδώσῃ ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ἴδού ὅπου διὰ βοηθείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφανέρωσά σοι, ὦ χαχάμε, μέ τόσας μαρτυρίας, ὅτι εἰς διάστημα ἕξ ἡμερῶν τῶν παθῶν, ἀνεκαίνισεν ὁ Χριστός τόν οὐρανόν καί τὴν γῆν.

Καί ὅτι τῇ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ τάφῳ. Καί τῇ ἡμέρᾳ Κυριακῇ τὸ πρωῒ ἀνέστη. Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου· ἐξεγέρθητι, ψαλτήριον καὶ κιθάρα· ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου»⁽²⁰¹⁾.

Ὁ Πατήρ λέγει τῷ Υἱῷ ὅπου ἐκάθευδε τὸ σῶμα του ἐν τῷ τάφῳ· «Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου». Ὅτι ἡ δόξα τοῦ Πατρός εἶναι ὁ Υἱός, καθὼς προεφανέρωσα ἀπὸ τὴν Σοφίαν τοῦ Σειράχ· ὅτι ὁ Κύριος ἐδόξασε τόν Πατέρα ἐπὶ τέκνοις, δηλαδή δι' Ἀποστόλων.

Ὑστερον λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα· «Ἐξεγέρθητι Ψαλτήριον καὶ κιθάρα», ὀνομάζον τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ Ψαλτήριον. Κιθάρα δὲ ὀνομάζεται τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὅτι ἠχολογεῖ δι' αὐτοῦ λόγον ἡδύν καὶ πνευματικόν. Καί ἀποκρινόμενος ὁ Χριστός λέγει· «Ἐξεγερθήσομαι τὸ πρωῒ. Καθὼς καὶ ἠγέρθη τὸ πρωῒ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, Κυριακῇ».

Καί καθὼς λέγει ἡ Γραφή· «Ὅτι ἕξ ἡμέραις ἐποίησεν ὁ Κύριος τόν οὐρανόν καί τὴν γῆν καί τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐπαύσατο»⁽²⁰²⁾. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον ὁ Χριστός διὰ τῶν παθημάτων αὐτοῦ ἀνεκαίνισε τόν τε οὐρανόν καί τὴν γῆν, καί τῇ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύθη τῷ σώματι αὐτοῦ ἀπὸ τὰ παθήματα, καί ἀνέστη τῇ Κυριακῇ.

Τώρα ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἑορτάζομεν τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως ὡς φιλόχριστοι, οἱ δὲ παμμύριοι Ἑβραῖοι ὡς ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ ἑορτάζουσι τὸ Σάββατον, ἐν ᾧ ἐν μνήματι ἦν ἐνταφιασμένος ὁ Χριστός.

Μ' ὄλον τοῦτο καί ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τιμῶμεν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ὅχι ὡς οἱ Ἑβραῖοι ἐν μέθαις καὶ πορνείαις, ἀλλὰ πνευματικῶ τῷ τρόπῳ. Καθὼς λέγει ἡ Γραφή· «Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀνάπαυσις, ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑπόζυγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱός τῆς παιδίσκης σου καὶ ὁ προσήλυτος»⁽²⁰³⁾.

Βλέπε, ὅτι διὰ τὸ ζῶον λέγει ἵνα ἀναπαύσῃται σωματικῶς, διὰ δὲ τόν ἄνθρωπον, ἵνα ἀναψύξῃ (ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ βαιη νουφασ λέγεται). Δηλαδή ψυχικῶς νά ἑορτάσῃ ὁ ἄνθρωπος.

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, τούς ὁποίους ὀνομάζει ὁ Προφήτης Ἱερεμίας·

«Ἴππους θηλυμανεῖς»⁽²⁰⁴⁾, εορτάζουσι τό Σάββατον σαρκικῶς, μέ πολυφαγίας, μέ μέθας, καί μέ πορνείας, μέ ὄλον ὁποῦ λέγει ὁ Μωϋσῆς· «Ὁ βεβηλῶν αὐτό (τό Σάββατον) θανάτῳ θανατωθήσεται»⁽²⁰⁵⁾. Αὐτοί ὅμως βεβηλοῦσιν αὐτό μέ τήν κτηνώδη αὐτῶν συνουσίαν.

Πάλιν ὁ Μωϋσῆς λέγει· «Οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων»⁽²⁰⁶⁾. Δηλαδή, ἡ ἀνομία ὀνομάζεται πῦρ, ὅτι ἀλληγορικῶς καί πνευματικῶς ὁμιλεῖ ὁ Μωϋσῆς, ἐπειδὴ κατά πολλά καλά ἤξευρε τί λογῆς κατηραμένον γένος εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, ἀκόμη ἀπό τήν διάβασιν αὐτῶν δι' ἐρήμων τόπων ἤξευρε τὰ κακά ἔργα αὐτῶν, τήν γαστριμαργίαν, τόν θυμόν, τήν ὀργήν, τόν φθόνον, καί πορνείαν, καί τάς ἐπιλοίπους θανασίμους ἀμαρτίας, ὅσαι βασιλεύουσιν εἰς τοὺς Ἑβραίους.

Διά τοῦτο λοιπόν λέγει αὐτοῖς ὁ Μωϋσῆς· «οὐ μή καύσητε πῦρ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων», δηλαδή ἀνομίας νά μή κάμνωσιν οἱ Ἑβραῖοι. Ὅτι εἰς τάς ἄλλας ἡμέρας φροντίζουσι νά ἀπατήσωσι τοὺς Χριστιανούς διά νά ἔχωσι τό Σάββατον τί νά τρώγωσι, καί τί νά πίνωσι, καί καθήμενοι ἀργῶς νά ἐκτελέσωσι καί τάς ἐπιλοίπους ἀνομίας ἀπό τάς ὁποίας τοὺς ἐμποδίζει ὁ Μωϋσῆς ἵνα μή κάμνωσιν.

Ἄλλ' αὐτοί δέν καταλαμβάνουσι τοὺς λόγους τοῦ Μωϋσέως, καθὼς ὁ ἴδιος Μωϋσῆς λέγει· «Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκός βουλήν ἔστι, καί οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη»⁽²⁰⁷⁾.

Καί βεβαίως τοιοῦτοτρόπως εἶναι. Αὐτοί σωματικῶς ἐννοοῦσι τοὺς λόγους τοῦ Μωϋσέως. Ὅθεν πῦρ δέν καίουσι τό Σάββατον, οὔτε κἄν κηρίον ἀνάπτουσι μέ τάς χεῖρας αὐτῶν, ἀλλά οἱ Χριστιανοί εἰς τό Σάββατον αὐτῶν ἀνάπτουσιν αὐτοῖς τό πῦρ. Ὑβρισίας ὅμως, πορνείας, μέθας, δαρμούς, καί ἄλλα αἰσχρά ἔργα ἄπειρα κάμνουσι τό Σάββατον.

Καθὼς λέγει ὁ προφήτης Ἡσαΐας, «Ἰδού πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε καί κατισχύετε φλόγα· πορεύεσθε τῷ φωτί τοῦ πυρός ὑμῶν καί τῇ φλογί, ἣ ἐξεκαύσατε»⁽²⁰⁸⁾. Δηλαδή εἰς τό φῶς τοῦ πυρός, καί εἰς τήν φλόγα τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν καταγίνονται οἱ Ἑβραῖοι.

Καλῶς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός διά ἐσᾶς τοὺς Ἑβραίους· Ὑποκριταί, διωλίζετε τόν κώνωπα, τήν δέ κάμηλον καταπίνετε⁽²⁰⁹⁾.

Ὅτι ἀνίσως ὁ σκοπός τοῦ Μωϋσέως ἐστάθη νά φανερώσῃ σωματικῶς, δηλαδή νά μή καίητε ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι ἐν τῷ Σαββάτῳ τό ὑλικόν πῦρ, λοιπόν ἔπρεπε καθόλου νά μή ἀνάπτητε οὔτε πῦρ, οὔτε κηρίον εἰς τά ὀσπήτιά σας ἐν ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου, οὔτε κἄν διά χειρῶν τῶν Χριστιανῶν, καθ' ὃν τρόπον κάμνουσιν οἱ Ἑβραῖοι οἱ καλούμενοι Σαμαρεῖται, ὅτι κάθονται χωρίς φῶς εἰς τό σκότος ἀπό τήν ἐσπέραν τῆς παρασκευῆς, ἕως εἰς τήν ἐσπέραν τοῦ Σαββάτου.

Ἴδού τί λέγει ὁ Θεός διὰ τοῦ Προφήτου Ἑσαΐου διὰ τὰ Σάββατα ὑμῶν· «Τάς νουμηνίας ὑμῶν, καί τὰ Σάββατα,.... καί νηστείαν,.... καί τάς ἑορτάς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχὴ μου»⁽²¹⁰⁾.

Ἦσαύτως καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας θρηνῶν λέγει· «Ἐπελάθετο Κύριος ἑορτῆς καὶ Σαββάτου, ἀπόσατο θυσιαστήριον αὐτοῦ, ἀπετίναξεν ἅγιασμα αὐτοῦ»⁽²¹¹⁾.

Λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τοῦ Προφήτου Ὠσηέ· «Καὶ ἀποστρέψω πάσας τάς ἑορτάς αὐτῶν, καί τὰ Σάββατα αὐτῶν, καί πάσας τάς πανηγύρεις αὐτῶν»⁽²¹²⁾.

Ὁμοίως λέγει καὶ διὰ τοῦ Προφήτου Ἀμώς· «Μεμίσηκα, ἀπῶσμαι ἑορτάς ὑμῶν»⁽²¹³⁾.

Ἡμεῖς ὅμως οἱ Χριστιανοὶ πανηγυρίζομεν πνευματικῶς καὶ τὰ Σάββατα, ὅτι τὸ Σάββατον δέν συγκαταριθμεῖται καμμίαν φοράν εἰς τάς νηστισίμους ἡμέρας· ὁμοίως οὔτε εἰς τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν τὰ Σάββατα καὶ αἱ Κυριακαὶ συναριθμοῦνται εἰς τὰ ἄλλας ἡμέρας τῆς νηστείας, ὅτι τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν ἐδιώρισαν οἱ ἅγιοι πατέρες διὰ νὰ ἀποδεκατώσωμεν τάς ἡμέρας τοῦ χρόνου. Δηλαδή τριακόσiai ἐξῆντα πέντε ἡμέραι εἶναι εἰς ἓνα χρόνον, τὸ δέ δέκατον ὄλου τοῦ χρόνου, εἶναι τριάντα ἐξ ἡμέραι καὶ δώδεκα ὥραι.

Τώρα ἄς λογαριάσωμεν. Ἐπτά ἑβδομάδες ἔχομεν τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἄς ἀφαιρέσωμεν τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακάς ὅπου δέν συγκαταλέγονται εἰς τὴν νηστείαν, καὶ μένουσι πέντε ἡμέραι εἰς τὴν κάθε ἑβδομάδα τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς. Λοιπὸν ἐάν πολλαπλασιάσωμεν τὸν πέντε ἀριθμὸν μέ τὸν ἑπτά, γίνονται τριάντα πέντε ἡμέραι, καὶ μέ τὴν παραμονὴν τοῦ Πάσχα, τριάντα ἐξ, καὶ μέ τὴν νύκτα ἐκείνην τῆς ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου ἕως εἰς τὴν ἀνάστασιν τὸ πρωῖ, γίνονται δώδεκα ὥραι. Ἴδού ὅπου εὐγῆκε τὸ δέκατον τῶν ἡμερῶν τοῦ χρόνου.

Καὶ ἄκουσον τί λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας διὰ τὴν νηστείαν καὶ διὰ τὰς πανηγύρεις ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν· «Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ· Νηστεία ἢ τετράς καὶ νηστεία ἢ πέμπτη καὶ νηστεία ἢ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἢ δεκάτη ἔσονται εἰς χαράν καὶ εἰς εὐφροσύνην, καὶ εἰς ἑορτάς ἀγαθάς»⁽²¹⁴⁾.

Αὕτη ἡ Προφητεία κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον ἐννοεῖται· ἡ νηστεία τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ παραμονὴ πάντοτε πίπτει εἰς τὸν Δεκέμβριον μῆνα, ὁ ὁποῖος μῆνας εἶναι τέταρτος ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἄρχεται ὁ ἀριθμὸς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ Χρόνου.

Καὶ εἰς τὰς εἰκοσιτέσσαρας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου ἔχομεν τὴν παραμονὴν τῆς Γεννήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὴ χαρὰ εἶναι εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς, ὅτι μετὰ τὴν παραμονὴν ἔχομεν τὴν

Γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἑορτήν, καί ἀπαρχήν σωτηρίας.

Ἡ δέ πέμπτη νηστεία, ἡ ὑπό τοῦ Προφήτου λεγομένη, φανερόναι τήν παραμονήν τῶν ἁγίων Θεοφανείων τοῦ Κυρίου, ὅπου εἶναι εἰς τὰς πέντε ἡμέρας τοῦ Ἰανουαρίου, ὁ ὁποῖος μήνας εἶναι πέμπτος ἀπό τόν Σεπτέμβριον, ἡ ὁποία νηστεία ἐγένετο ἡμῖν εἰς πολλήν εὐφροσύνην, ὅτι εἰς τὰς ἕξι ἡμέρας τούτου τοῦ μηνός ἐβαπτίσθη ⁽²¹⁵⁾ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἐν Ἰορδάνῃ, συνθλάσας τήν κεφαλὴν τοῦ δράκοντος ⁽²¹⁶⁾. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης, ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου»⁽²¹⁷⁾.

Εἰς δέ τοὺς Ἑβραίους εἰς κλαυθμόνι καί εἰς θρήνον ἐστράφησαν αἱ δύο εἰρημέναι ἡμῶν πανηγύρεις τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ (λέγω), καί τῶν Θεοφανείων, καθὼς προεφανέρωσα εἰς τό πρῶτον Κεφάλαιον.

Ἡ δέ Ἑβδόμη νηστεία ἐννοεῖται ἡ μεγάλη τεσσαρακοστή, ἡ ὁποία πάντοτε εἰς τόν Μάρτιον μήνα συμβαίνει, ὅς τις μήνας εἶναι ἕβδομος ἀπό τόν Σεπτέμβριον, ἐν ἣ ἐστράφη εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς πρὸς μεγάλην πανήγυριν ἢ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου, ὅπου ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπό τόν Ἄδην.

Ἡ δεκάτη νηστεία δηλοῖ τόν μήνα τοῦ Ἰουνίου ὅπου εἶναι δέκατος μετὰ τόν Σεπτέμβριον, εἰς τόν ὁποῖον μήνα πάντοτε νηστεύομεν τήν νηστείαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· εἰς δέ τὰς εἴκοσι ἑννέα τοῦ αὐτοῦ μηνός ἔχομεν τήν ἑορτήν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου.

Ἡ δέ νηστεία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου συναριθμεῖται μέ τήν μεγάλην τεσσαρακοστήν.

Ἰδοὺ ὅπου διὰ βοήθειας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπεκρίθην καί διὰ τήν δευτέραν ἐρώτησιν. Δηλαδή διὰ τό Σάββατον.

Χ α χ ά μ η ς.

ὦ πάτερ, ἔχεις νά μοί ἀποκριθῆς πολλά διὰ τό Σάββατον! Ἐν πρώτοις λοιπόν σέ ἐρωτῶ ἐγώ, διατί ὁ Χριστός σας, ὅταν ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταί του, πότε θέλει εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου, λέγει πρὸς αὐτούς· «Προσεύχεσθε δέ ἵνα μή γένηται ἡ φυγή ὑμῶν χειμῶνος μηδέ Σαββάτω»⁽²¹⁸⁾;

Φαίνεται κατὰ πολλά καλά ὅτι ὁ Χριστός σας ἐπρόσταξε νά ἑορτάζωσι τό Σάββατον.

Ν ε ό φ υ τ ο ς.

Κατὰ πολλά καλήν καί σαφή ἀπόκρισιν θέλω σοί δώσῃ, ὦ Χαχάμε, ὅτι «Κύριος δώσει ρῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ»⁽²¹⁹⁾. Καθὼς λέγει καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Κύριος

δίδωσί μοι γλώσσαν παιδείας τοῦ γνῶναι ἡνίκα δεῖ εἰπεῖν λόγον»⁽²²⁰⁾.

Ἄκουσον λοιπόν τί λέγει ὁ Σολομών· «Ἴδού ὁ χειμῶν παρῆλθεν, ὁ ὑετός ἀπῆλθεν Τά ἄνθη ὤφθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν, φωνή περιστερᾶς ἠκούσθη»⁽²²¹⁾. Δηλαδή ἡ παλαιά Διαθήκη ἦτις εἶναι ὁμοία μέ τόν χειμῶνα παρῆλθε, καί ὁ Χριστός μετὰ τῶν Ἐποστόλων ἐφάνη, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὅμοιοι μέ τά εὐωδέστατα ἄνθη.

Καθώς καί ὀλίγον κατωτέρω λέγει· «Ἔως οὐ διαπνεύση ἡμέρα καί κινηθῶσιν αἱ σκιαί»⁽²²²⁾. Δηλαδή ἕως θέλει ἔλθει ὁ Χριστός ὁ ὀνομαζόμενος ἡμέρα. Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης Μαλαχίας· «Καί ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τό ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης»⁽²²³⁾. Δηλαδή ὁ Χριστός. Καί τότε θέλει κινηθῆ ἡ σκιά τοῦ νόμου.

Καί πάλιν προστίθησιν ὁ Σολομών λέγων· «Φωνή περιστερᾶς ἠκούσθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν»· Δηλαδή τό ἅγιον πνεῦμα κατέβη ἐν εἶδει περιστερᾶς⁽²²⁴⁾, ἐπί τήν κεφαλὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξεληθέντος ἐκ τοῦ ὕδατος, καί εἶπεν· «οὗτος ἐστίν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα»⁽²²⁵⁾.

Φανερόν εἶναι ὅτι ἡ παλαιά διαθήκη καλεῖται χειμῶν, ὁμοίως καί Σάββατον, ὅπου δηλοῖ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ Ἀνάπαυσις. Καθώς εὐρίσκομεν εἰς τήν Γραφήν ὅπου λέγει· «Καί ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· ἐν τῷ μηνί τῷ ἐβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνός ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν»⁽²²⁶⁾. Καί «Σάββατα Σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη ἔσται ὑμῖν» ἡ ἡμέρα αὕτη⁽²²⁷⁾. Καί πολλάκις συμβαίνει αὕτη ἡ ἡμέρα εἰς τήν μέσην τῆς ἐβδομάδος, τήν δευτέραν, ἢ τήν τρίτην, ἢ τήν τετάρτην, ἢ τήν πέμπτην. Ἡ δὲ γραφή τήν ὀνομάζει τό Σάββατον τῶν Σαββάτων διά πολλήν ἀνάπαυσιν.

Ὅμοίως προστάζει ὁ Θεός τῷ Μωϋσῇ διά νά διδάξῃ τόν λαόν, ὅπου ἕξ χρόνια νά σπεῖρη τήν γῆν· «Τῷ δέ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ Σάββατα⁽²²⁸⁾, ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῆ». Δηλαδή ὅλον τόν χρόνον.

Ἐντεῦθεν φανερόν εἶναι, ὅτι δέν ὀνομάζεται ἡ ἡμέρα Σάββατον, ἀμή εἰς τήν ὁποῖαν ἡμέραν εἶναι ἀργία, Σάββατον ὀνομάζεται, καθὼς καί ἐδῶ ὁ ὀλόκληρος ἐβδομος χρόνος Σάββατον ὀνομάζεται, διότι ἀνεπαύθη ἡ γῆ.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ἐδῶ ὅπου λέγει ὁ Χριστός· «Προσεύχεσθε ἵνα μή γένηται ἡ φυγή ὑμῶν (ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου) χειμῶνος, μηδέ ἐν Σαββάτῳ», δηλαδή εἰς τήν παλαιάν διαθήκην νά μή σᾶς εὖρη, ἡ ὁποία εἶναι ὁμοία μέ τόν χειμῶνα, ἀλλά νά σᾶς εὖρη ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου εἰς τόν νόμον τῆς χάριτος· οὔτε νά σᾶς εὖρη εἰς πολλάς ἀναπαύσεις, αἱ ὁποῖαι Σάββατα ὀνομάζονται, ἀμή εἰς μετάνοιαν νά σᾶς εὖρη, ὅτι πολλάκις σοί

εἶπον, ὦ χαχάμε, ὅτι ὁ Χριστός ὅλα ἐν παραβολαῖς ὠμίλησε καὶ πνευματικῶς, σωματικῶς δέ οὐδαμῶς.

Χ α χ ά μ η ς.

Ἄλλά διατί λέγει ὁ Χριστός εἰς ἄλλο μέρος· «οὐαί ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσας καὶ ταῖς θηλαζούσαις»⁽²²⁹⁾. Φαίνεται ὅτι ὁ Χριστός ὠμίλησεν ἐδῶ σωματικῶς.

Ν ε ό φ υ τ ο ς.

Οὕτε ταῦτα τὰ λόγια ἐρρέθησαν σωματικῶς, ἀλλά πνευματικῶς.

Ἄκουσον τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ τὸ Ἑβραϊκόν γένος.

Ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν⁽²³⁰⁾. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Κύουσι πόνον καὶ τίκτουσιν ἀνομίαν»⁽²³¹⁾. Λέγει καὶ ὁ Ἰώβ· «Ἐν γαστρὶ δέ λήψεται ὠδίνας, ἀποβήσεται δέ ἑαυτῷ κενά»⁽²³²⁾.

Λοιπὸν καὶ αὐτὰ τὰ λόγια ὅπου λέγει ὁ Χριστός εἶναι τοιοῦτοτρόπως· οὐαί διὰ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους θέλει εὖρη ἢ συντέλεια τοῦ κόσμου ἔχοντας ἐν γαστρὶ ἀδικίαν, ἢ ἀνομίας γεγεννημένας ἐξ ἀδικίας.

Χ α χ ά μ η ς.

Διὰ ὅλα τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ ἔφερες μαρτυρίαν ἀπὸ τοὺς Προφήτας, ὅμως διότι ἦτον νά ἀποθάνῃ φαίνεται δέν εὐρίσκεται εἰς κανένα Προφήτην. Διὰ τοῦτο σέ παρακαλῶ, ὦ πατερ, νά μοί εἰπῆς, διατί δέν εὐρίσκεται καὶ τοῦτο γεγραμμένον εἰς τοὺς Προφήτας;

Ν ε ό φ υ τ ο ς.

Ἄκουσον, ὦ Χαχάμε. Ὁ Θεός ἐπρόσταξε τόν Μωϋσῆν νά κάμῃ τρεῖς πόλεις νά εἶναι φυγαδευτήρια⁽²³³⁾ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

Ὅμοίως καὶ ὁ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ἔκαμε διὰ νά καταφύγη εἰς ἐκεῖνας ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως⁽²³⁴⁾, δηλαδή κατὰ συμβεβηκός. Εἰ δέ καὶ ἔκαμε τινάς φόνον ἐκουσίως, δηλαδή ὄχι ἐξ ἀγνοίας, τόν τοιοῦτον φονέα, καὶ μ' ὅλον ὅπου ἤθελε τύχει νά καταφύγη καὶ εἰς τό θυσιαστήριον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐλάμβανον καὶ ἐφόνευον. Ἐάν δέ συνέβαινε νά φονεύσῃ τινάς τόν πλησίον του ἐξ ἀγνοίας, ἤγουν κατὰ λάθος, τόν τοιοῦτον, ὡς ποιήσαντα τόν φόνον ἀκουσίως, ἐξώριζον εἰς μίαν ἀπ' ἐκεῖνας τὰς πόλεις, καὶ κατοικοῦσεν ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει, ἕως ἀπέθνησκεν ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας⁽²³⁵⁾, ὁ ἐν ταῖς ἐκεῖναις ταῖς ἡμέραις. Ἀφ' οὗ δέ ἀπέθνησκεν ὁ Ἱερεὺς, ὑπέστρεφεν ὁ φονεὺς, καὶ ἤρχετο εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ εἰς τόν οἶκόν του.

Τοῦτο τὸ μυστήριον εἶχε προεικονίσῃ τόν Χριστόν τόν μέγαν Ἀρχιερέα. Ὅτι ὁ Ἀδάμ ὁ Προπάτωρ ἡμῶν ἐποίησε φόνον εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους ὅπου μετ' αὐτόν ἐγεννήθησαν, προξενήσας ἡμῖν τόν θάνατον ἐξ ἀγνοίας, μέ τό νά ἠπατήθη ἀπὸ τὴν Εὐαν. Καὶ

διά τόν τοιοῦτον φόνον ὅπου ἐπροξένησεν ἡμῖν ὁ Ἄδάμ ἐξ ἀγνοίας, εἶχεν ἐξορισθῆ εἰς τόν Ἄδην, ἕως ὅπου ἀπέθανεν ἐπί σταυροῦ ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὁ μέγας Ἀρχιερεύς. Καί τότε ἐστράφη ὁ Ἄδάμ μέ ὄλας τὰς ψυχὰς ὅπου ἦτον ἐξωρισμένοι εἰς τόν Ἄδην, διά τόν εἰρημένον φόνον, εἰς τήν πόλιν αὐτοῦ, δηλαδή εἰς τόν Θεόν, ἀπό τόν ὅποιον ἐπλάσθη.

Χ α χ ά μ η ς.

Ὡ Πάτερ, ἤξεύρεις ἐσύ πολλά καλῶς, ὅτι κατά τήν παλαιάν Διαθήκην ἡ Ἱερωσύνη κατήγετο ἀπό τήν φυλήν τοῦ Λευῖ. Καθώς λέγει ἡ Γραφή· «Νόμιμον αἰώνιον ἔστω ἡ Ἱερωσύνη Ἀαρών, καί τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν»⁽²³⁶⁾.

Ὁμοίως καί εἰς τόν Φινεές ἀνεσιόν τοῦ Ἀαρών λέγει ὁ Θεός· «Ἴδου ἐγώ δίδωμι αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης, καί ἔσται αὐτῷ καί τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν διαθήκη ἱερατίας αἰωνία»⁽²³⁷⁾.

Ὁ δέ Χριστός σου, καθ' ὅτι ἡ Μήτηρ αὐτοῦ κατήγετο ἐκ φυλῆς Ἰούδα, τόν δέ Πατέρα αὐτοῦ οὐδεὶς ἤξεύρει, μέ ποιόν λόγον λέγεις ἐσύ, ὅτι ἐστάθη ὁ μέγας Ἀρχιερεύς;

Ν ε ό φ υ τ ο ς.

Ἄκουσον, ὦ Χαχάμε, τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ὡμωσε Κύριος σύ Ἱερεύς εἰς τόν αἰῶνα κατά τήν τάξιν Μελχισεδέκ»⁽²³⁸⁾. Ἡ Ἱερωσύνη τοῦ Ἀαρών δέν ἔμεινεν εἰς τόν αἰῶνα, ἀλλά μόνον ἕως εἰς τήν παρουσίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀληθινοῦ Μεσσίας. Ἀφ' οὗ δέ ἦλθεν ὁ Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστός, εὐθύς ἔλειπεν ἡ Ἱερωσύνη καί ἡ Βασιλεία ἀπό τό γένος τῶν Ἑβραίων. Καθώς προεφήτευσεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ· «Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα (δηλαδή ἡ βασιλεία), καί ἡγούμενος (ἡ Ἱερωσύνη), ἕως ἄν ἔλθῃ τά ἀποκείμενα αὐτῷ»⁽²³⁹⁾, δηλαδή ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας.

Ὁμοίως καί ὁ Μωϋσῆς ὅπου καταρᾶται τό Ἑβραϊκόν γένος λέγει· «Ὁ προσήλυτος, ὅς ἐστιν ἐν σοί, ἀναβήσεται ἐπί σέ ἄνω, σύ δέ καταβήσῃ κάτω κάτω»⁽²⁴⁰⁾. Λέγει δέ ὁ Μωϋσῆς δύο φοραῖς τό ἄνω ἄνω, καί δύο φοραῖς πάλιν κάτω κάτω· ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί πρό τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἐστάθημεν προσήλυτοι εἰς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι αὐτοί εἶχον ἐξουσιάσει τήν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Τώρα ὁμοῦς ἀφ' οὗ ἦλθεν ὁ Χριστός, καί ἐδέχθημεν ἡμεῖς αὐτόν, ὡς ὄντα Υἱόν τοῦ Θεοῦ, ἀνέβημεν ἄνω ἄνω, ὄντες καί εἰς αὐτήν τήν ζωὴν ἀνώτεροι τῶν Ἑβραίων, ὅτι ἔχομεν Βασιλείαν. Καί μετὰ τήν πρόσκαιρον ζωὴν θέλει εἶμεθα ἄνω εἰς τήν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ὅτι ἔχομεν Ἱερωσύνην καί ἐξομολογούμεθα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἔμπροσθεν τοῦ Ἱερέως ὅπου ἔχει δύναμιν νά λύσῃ ἐπί τῆς γῆς, ἅτινα καί ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται λελυμένα⁽²⁴¹⁾. Καθάπερ

λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Εἶπα ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ» (καί ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν). «Καὶ σὺ ἀφήκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου»⁽²⁴²⁾.

Ὅμοίως ἀξιούμεθα δι' ἐξομολογήσεως νά δεχθῶμεν τὰ ἅγια Μυστήρια τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τὰ ὁποῖα λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι Χριστός ὁ Κύριος»⁽²⁴³⁾. Καὶ πάλιν· «Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τό ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι»⁽²⁴⁴⁾.

Οἱ δέ Ἑβραῖοι, ἐπειδὴ ἐσταύρωσαν τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, εὐρίσκονται κάτω, καὶ ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, μέ τό νά μή ἔχωσι οὔτε Βασιλείαν οὔτε σταθερότητα, καὶ εἶναι διεσπαρμένοι, καὶ ἐξωρισμένοι εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Καὶ μετὰ θάνατον ἄνευ ἀμφιβολίας ὑπάγουσιν εἰς τόν ἐξώτερον Τάρταρον, μέ τό νά ἀποθνήσκωσιν ἐν ἁμαρτίαις, καὶ δέν ἔχωσιν Ἱερωσύνην ὅπου νά λύσῃ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ πρῶσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Δι' ἐμέ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε»⁽²⁴⁵⁾.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας σαφέστερον· «ἐν θανάτῳ νοσερῶ ἀποθανοῦνται»⁽²⁴⁶⁾. Ὅτι οὐκ ἔκλασαν ἄρτον ἐπὶ τεθνηκότι, οὔτε ἐπότισαν αὐτόν ποτήριον παρακλήσεως⁽²⁴⁷⁾. Δηλαδή διότι δέν ἔδωκαν τό σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἐκείνους ὅπου θέλουσι νά ἀποθάνωσι.

Καὶ ἐν ἀληθείᾳ λέγω, ὅταν ἀποθνήσκουσιν οἱ Ἑβραῖοι γίνεται μία δυσωδία εἰς αὐτούς ἀνυπόφορος.

Λοιπὸν φανερόν ἐποίησα, ὅτι ἡ Ἱερωσύνη δέν ἔμεινεν ἐν τοῖς Ἑβραίοις ἄχρις αἰῶνος. Ἀλλὰ καθὼς ἦλθεν ὁ Χριστός εὐθύς ἔλειπεν ἀπὸ αὐτοῦ, μ' ὄλον ὅπου ὤμοσεν ὁ Θεός τῷ Δαβίδ νά εἶναι εἰς τόν αἰῶνα. Ὅμοίως ἔλειπεν ἀπὸ τό Ἑβραϊκόν γένος καὶ ἡ Βασιλεία, μ' ὄλον ὅπου εἶπεν ὁ Θεός διὰ τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου· «Εἰ διασκεδασθήσεται ἡ Διαθήκη μου τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ Διαθήκη μου τῆς νυκτός, τοῦ μή εἶναι ἡμέραν καὶ νύκτα. Καὶ γε ἡ Διαθήκη μου διασκεδασθήσεται ἢ μετὰ Δαβίδ τοῦ δούλου μου, τοῦ μή εἶναι αὐτῷ υἱόν βασιλεύοντα ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ»⁽²⁴⁸⁾. Καθὼς καὶ διὰ τοῦ Προφήτου Δαβίδ λέγει· «Ἄπαξ ὤμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἰ τῷ Δαβίδ ψεύσομαι· τό σπέρμα αὐτοῦ εἰς τόν αἰῶνα μενεῖ, καὶ τ.λ.»⁽²⁴⁹⁾.

Φανερόν εἶναι, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ αἰώνιος Βασιλεύς, καὶ ὁ αἰώνιος Ἱερεὺς κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μελχισεδέκ, ὁ ὁποῖος προεικόνισε τὴν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ ἄρτῳ καὶ οἴνῳ⁽²⁵⁰⁾.

Χ α χ ά μ η ς.

Πολλά καλά, ὦ Πάτερ, ἐποίησας ὅτι ἀπέδειξας μέ μαρτυρίας καλὰς, ὅτι ὁ Χριστός εἶχε τὴν χάριν τῆς Ἱερωσύνης.

“Ομως ἐκεῖ ὁποῦ ἐξώριζον ἐκεῖνον ὁποῦ ἔκαμνε τόν φόνον ἐξ ἀγνοίας εἰς μίαν ἀπό τὰς φυγαδευτηρίου πόλεις, ἔπρεπε νά κáθηται ὁ ἐξωρισμένος ἐκεῖ ἕως ὅτου ἀπέθνησκειν ὁ μέγας ἼΑρχιερεὺς· ὁ δὲ Χριστὸς ἴσως δέν ἦτον ἼΑρχιερεὺς, ἀλλὰ ἼΙερεὺς μόνον. Καί πῶς λέγεις ἐσύ ὅτι μετὰ τόν θάνατον τοῦ Χριστοῦ ἐστράφη ὁ ἸΑδάμ ἀπό τόν ἸΑδην εἰς τήν πατρίδα του, ὅτι μάλιστα δέν εὐρίσκειται οὐδαμοῦ γεγραμμένον ὁποῦ νά ἐχειροτόνησε τινάς τόν Χριστόν ἸΑρχιερέα.

Ν ε ό φ υ τ ο ς .

ἸΩ Χαχάμε, καλῶς εἶπεν ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ Προφήτου ἸΑββακούμ λέγων· «Ἰδετε οἱ καταφρονηταί, καί ἐπιβλέψατε καί θαυμάσατε θαυμάσια, διότι ἔργον ἐγώ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μή πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται»⁽²⁵¹⁾. Κατ’ αὐτόν τόν τρόπον καί ἐσύ, μέ ὄλον ὁποῦ σοί ἐφανέρωσα πολλές μαρτυρίας, ἀκόμη δέν πιστεύεις. Ἦ οὐδέποτε ἀνέγνωσ τόν Προφήτην Ζαχαρίαν λέγοντα;

«Καί ἔδειξέ μοι Κύριος Ἰησοῦν, τόν Ἰερέα τόν μέγαν, ἐστῶτα πρό προσώπου ἸΑγγέλου Κυρίου, καί ὁ Διάβολος εἰστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ»⁽²⁵²⁾.

Ἦ δέν ἐπείρασεν ὁ Διάβολος τόν Χριστόν καί ἔβαλεν αὐτόν ἐπί τό πτερύγιον τοῦ Ἰεροῦ; ἢ δέν εἶπεν ὁ Χριστὸς αὐτῷ ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ⁽²⁵³⁾;

Κάθαπερ προστίθησιν ἐδῶ ὁ Προφήτης λέγων· «Καί εἶπε Κύριος πρός τόν Διάβολον· Ἰπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοί, διάβολε, καί τ.λ.»⁽²⁵⁴⁾.

Φανερόν λοιπόν γίνεται δι’ ἀποδείξεων ὅτι ὁ Χριστὸς ἦτον, καί εἶναι, καί ἔσεται ἀτελεῦτητος Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων, καί ἸΑρχιερεὺς ὁ μέγας ἐπί πάντων τῶν ἸΑρχιερέων.

Μέ ὄλον ὁποῦ δέν ἐχειροτονήθη ὑπό χειρός ἀνθρώπου, ἀλλ’ ὁ ἴδιος παρά τοῦ πατρός ἐχρίσθη, ὅτι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι, καί ἐκ τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ ἀγιάζονται ὄλα τά ἑπτά Χριστιανικά μυστήρια τῆς ἸΕκκλησίας. Καθώς λέγει ὁ Σολομών· «Ἦ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον καί ὑπήρεισε στύλους ἑπτά»⁽²⁵⁵⁾, δηλαδή τά ἑπτά Μυστήρια τῆς ἸΕκκλησίας. Ἦ δὲ σοφία εἶναι ὁ Χριστὸς, ὅτι προστίθησιν ὁ Προφήτης λέγων· «Ἰελθετε φάγετε τόν ἐμόν ἄρτον, καί πίετε οἶνον, ὃν ἐκέρασα ὑμῖν»⁽²⁵⁶⁾. Δηλαδή τό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ φανερόνει, καθὼς λέγει ἀνωτέρω· «Ἰεσφαξε τά ἑαυτῆς θύματα, ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τόν ἑαυτῆς οἶνον»⁽²⁵⁷⁾.

ἸΕδῶ προφητεύει ὁ Σολομών, ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει θυσιασθῆ ἐπί τοῦ σταυροῦ, καί ὅτι θέλει φέρει τόν ἑαυτόν του θυσίαν διὰ ὄλον τόν κόσμον. Μέ τοῦτο δὲ ὁποῦ λέγει· «Καί ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τόν ἑαυτῆς οἶνον», κατὰ πολλά ἀμυδρῶς φανερόνει ὁ Προφήτης,

ὅτι θέλει ἐξέλθει ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ Ἰησοῦ ὕδωρ μεμιγμένον μέ
αἷμα.

Ἴδού ὅπου ἐφανέρωσα διά πολλῶν φωτεινῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ
Χριστός εἶναι ὁ μέγας Ἀρχιερεύς, ὃς τις μέ τήν ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ
Ἀνάστασιν ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν προπατόρων καί Προφητῶν
ἀπό τόν Ἄδην, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐξωρισμένοι διά τό ἔγκλημα
ἐκεῖνον ὅπου ἔκαμεν ὁ Προπάτωρ ἡμῶν Ἀδάμ ἐξ ἀγνοίας αὐτοῦ
καί ἀπάτης.

Χ α χ ά μ η ς.

Πῶς λέγεις ἐσύ Πάτερ, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Υἱός τοῦ Θεοῦ; ἄρα
ὁ Θεός ἔχει Υἱόν; ὅτι ἐγώ δέν εὔρον οὐδαμοῦ γεγραμμένον, ὅτι ὁ
Θεός ἔχει Υἱόν.

Ν ε ό φ υ τ ο ς.

Ἄκουσον, ὦ Χαχάμε, τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Αὐτός
ἐπικαλέσεται με, Πατήρ μου εἰ σύ⁽²⁵⁸⁾. Διά ποῖον λέγει ὁ Δαβίδ
ταῦτα τά λόγια; ἢ δέν λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διά στόματος τοῦ
Δαβίδ διά τόν Χριστόν, καθώς καί ὀλίγον κατωτέρω πάλιν λέγει·
«Κἀγώ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν»⁽²⁵⁹⁾. Καί πάλιν· «Ἐκ γαστροῦ
πρό ἐωσφόρου ἐγέννησά σε»⁽²⁶⁰⁾.

Πρός τούτοις καί ὁ Υἱός τοῦ Δαβίδ Σολομών προφητεύει διά
τόν Ἰησοῦν Χριστόν ὅτι εἶναι Υἱός τοῦ Πατρός λέγων· «Τίς ἀνέβη
εἰς τόν οὐρανόν, καί κατέβη; τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ; καί
τ.λ. Τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τῷ τέκνῳ αὐτοῦ ἵνα γνῶς⁽²⁶¹⁾; Καθώς
λέγει ὁ Θεός πρός τόν Μωϋσῆν· «Ἐγώ Κύριος (ὀβά). Καί ὤφθην
πρός Ἀβραάμ καί Ἰσαάκ καί Ἰακώβ»⁽²⁶²⁾, καί τό ὄνομά μου
(σαδαῖ), καί στό ὄνομά μου (ἤχοωά). Δηλαδή τό ὄνομα τοῦ Υἱοῦ
μου δέν ἐφανέρωσα αὐτοῖς⁽²⁶³⁾.

Φανερόν ἐποίησα ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ
ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Χ α χ ά μ η ς.

Ἐάν εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, διατί ἐσαρκώθη
ἀπό τήν Μαρίαν, καί δέν ἦλθεν ἐπί τῆς γῆς μόνον μέ τήν θεότητα
γυμνήν χωρίς σῶμα; Διατί, καί κατά τί ἔκαμε χρεία νά εἰσέλθῃ ὁ
Χριστός εἰς τήν κοιλίαν μιᾶς παρθένου, καί νά γεννηθῇ, καί νά
περιτμηθῇ ὀκταήμερος, καί νά συναναστραφῇ ἐπί τῆς γῆς τριά-
κοντα τρία χρόνια μέ τούς ἀνθρώπους;

Ν ε ό φ υ τ ο ς.

Πολλάκις προεῖπον σοι διά τί ἦτον χρεία νά ελθῇ ὁ Χριστός
ἐπί τῆς γῆς. Δηλαδή διά τήν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

Καί πάλιν πῶς ἤθελεν ἔλθει ὁ Χριστός μόνον μέ τήν θεότητα
γυμνήν, καί νά εἶναι αἷτιος θανάτου τοῖς ἀνθρώποις, ὅτι τήν

θεότητα μόνον, δέν δύναται νά ἰδῆ ὁ ἄνθρωπος, καί νά ζήσει, καθώς λέγει ὁ Θεός τῷ Μωϋσῆ· «Οὐ γάρ μή ἴδῃ ἄνθρωπος τό πρόσωπόν μου καί ζήσεται»⁽²⁶⁴⁾. Καθώς καί ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός λέγει· «Θεόν οὐδεὶς ἐώρακε πάποτε»⁽²⁶⁵⁾. Καί ἀκολουθῶς σχεδόν κἀμμία σωτηριώδη ἐνέργεια δέν ἤμποροῦσε νά γένη. Οὔτε ὁ Ἰούδας ἤθελεν εἶχε ποῖον νά προδώσῃ, οὔτε οἱ Ἑβραῖοι ποῖον νά σταυρώσωσι. Καί πάλιν πῶς ἤθελαν πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί; Καί μάλιστα, ὅτι ὁ ἴδιος Χριστός λέγει· «Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖται μετρηθήσεται ὑμῖν»⁽²⁶⁶⁾. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἔκαμεν, ὅτι μέ ποῖον μέτρον ἐμέτρησεν ὁ Σατανᾶς ἀπατήσας τήν Εὐάν (διότι ὁ Σατανᾶς δέν ἐπλησίασεν εἰς τόν Ἀδάμ, ὅτι μέ τό νά εἶναι ἡ φύσις τοῦ ἀνδρός ἰσχυρόγνωμος, ἐφοβήθη αὐτός, ἴσως δέν ἤθελε τόν ἀκούσῃ, ἀλλ' ἐπλησίασεν εἰς τήν Εὐάν, ὡς πρός μίαν φύσιν γυναικίαν καί εὐαπάτητον. Καί οὔτε εἰς τήν Εὐάν, ἤθελε πλησιάσει μέ τό σχῆμα του μόνον γυμνόν, ὅτι οὔτε ἡ Εὐά ἤμποροῦσε νά τόν δεχθῆ. Ὅθεν ἔκαμεν ὁ Διάβολος ἄλλην τέχνην μέ τό νά ἐσαρκώθῃ μέ σῶμα ὄφως. Καί ἡ Εὐά ἐστοχάσθη ὅτι ὁμιλεῖ μέ ὄφιν⁽²⁶⁷⁾, μή ἤξεύρουσα ὅτι ἐν τῷ ὄφει ἦτο κεκρυμμένος ὁ Διάβολος. Καί ἀπατηθεῖσα αὐτή, ἠπάτησε καί τόν ἄνδρα τῆς Ἀδάμ, (καί τοιοτοτρόπως ἐγένεν ἡ παράβασις τῆς ἐντολῆς). Μέ τό τοιοῦτον μέτρον καί ὁ Χριστός ἐμέτρησεν εἰς τόν Διάβολον. Ὅτι δέν ἦλθε μόνον μέ τήν θεότητά του γυμνήν· ὅτι ἄλλοτρόπως δέν ἤθελε τολμήσει ὁ Διάβολος νά πλησιάσῃ εἰς αὐτόν καί νά τόν πειράξῃ, οὔτε εἰς τόν Ἰούδα ἤθελεν εἰσελθεῖ, οὔτε εἰς τόν Καϊάφαν, οὔτε εἰς τόν Ἄνναν, οὔτε εἰς τοὺς Γραμματεῖς, οὔτε εἰς τόν Πιλάτον. Καί ἵνα ἐν συντόμῳ εἶπω, δέν ἤθελε ἐκτελεσθῆ καμμία ἐνέργεια. Ὅθεν ἐνήργησε καί ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἄλλην τέχνην, ὅτι ἐσκήνωσεν ἑαυτόν εἰς τήν κοιλίαν τῆς παναχράντου παρθένου Μαρίας, λαβών σάρκα ἐξ αὐτῆς. Καθώς λέγει κατά πολλά κεκρυμμένως ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα, καί νύξ νυκτί ἀναγγέλει γνῶσιν»⁽²⁶⁸⁾. Δηλαδή ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ ἀναγγέλλει εἶδησιν καλήν τῇ παρθένῳ Μαρίας, ὅτι θέλει γεννήσῃ τόν λόγον τοῦ Θεοῦ τόν Ἰησοῦν Χριστόν⁽²⁶⁹⁾, διότι Γαβριήλ, φῶς καλεῖται, καί ἡ μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἄλλο φῶς. Νύξ δέ ὀνομάζεται ὁ Σατανᾶς, καί ἡ Εὐά ὡσαύτως νύξ. Ἀναγγέλει ὁ Σατανᾶς τῇ Εὐά γνῶσιν· «Δηλαδή νά φάγῃ ἀπό τόν καρπόν τοῦ εἰδέναι γνωστόν καλοῦ καί πονηροῦ», τόν ὁποῖον εἶχεν ἐμποδίσει εἰς αὐτήν ὁ Θεός. Καί καθώς ὁ Σατανᾶς διά μέσου ὄφως ἀναγγέλλει τῇ Εὐά, δηλαδή τήν παρακινεῖ νά φάγῃ ἐκ τοῦ ἐμποδισμένου καρποῦ, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ὁ Χριστός ὁ Σωτήρ ἡμῶν ἀνταποδίδωσιν αὐτῷ διά σαρκός ὅπου ἔλαβεν ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, καί δι' ἀγγελίας τοῦ Γαβριήλ, καί

καθ' ὃν τρόπον κάμνει ὁ ἀλιεύς, ὅτε ρίπτει τό ἄγκιστρον εἰς τήν θάλασσαν νά κυνηγήσῃ ψάρια, δέν ρίπτει αὐτό γυμνόν, μέ τό νά μή ἔρχεται τό ψάρι ἀλλά τό περιενδύει μέ κανένα σκώληκα, καί ὁ ἰχθύς στοχαζόμενος ὅτι ὅλο τό ἄγκιστρον εἶναι σκώληξ, καί καταπίνων τόν σκώληκα, πιάνεται ὑπό τοῦ κεκρυμμένου ἐν αὐτῷ ἀγκίστρου. Τοιοῦτοτρόπως καί ὁ Σατανᾶς, ὁ μέγας Δράκων, στοχαζόμενος ὅτι ὁ Χριστός μόνον ἄνθρωπος ἦτον, οὐχί δέ καί Θεός, ἀπατηθεῖς ἐπιάσθη!

Καί διά τοῦτο λέγει ὁ Δαβίδ ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «'Εγώ δέ εἰμί σκώληξ καί οὐκ ἄνθρωπος»⁽²⁷⁰⁾. Δηλαδή τήν ἀνθρωπότητα ὅπου ἔλαβον (ἢ σάρξ) εἶναι ὡς ὁ σκώληξ, διά νά δυνηθῶ νά κυνηγήσω τό ὀψάριον τόν μέγαν δράκοντα, τόν Σατανᾶν.

Καθώς καί ὁ Προφήτης Ἄββακούμ λέγει· «Συντέλειαν ἀγκίστρω ἀνέσπασε»⁽²⁷¹⁾. Δηλαδή ὁ Χριστός ἐκυνήγησε τόν Σατανᾶν ὅπου συντέλεια ὀνομάζεται μέ τό ἄγκιστρον, εἰς δέ τήν Ἑβραϊκήν γλῶσσαν λέγεται τόηλας, ἡ ὁποία λέξις ἐρμηνεύεται κουκουλι (ζωῦφιον ὅπου κάμνει τό μετάξι). Καί καθώς αὐτό τό κουκουλι ἐν πρώτοις πρέπει νά εἶναι νεκρόν, καί ἔπειτα νά ἀναστηθῇ, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ὁ Χριστός μέ τόν θάνατον αὐτοῦ, ἀνέστησε τό ἀνθρώπινον γένος ὅπου προϋπῆρχε νεκρόν.

Ἄρα ὅθεν κάθε ἄνθρωπος ὅπου θέλει νά ἀναστηθῇ εἰς τήν αἰώνιαν ζωήν, πρέπει εἰς αὐτήν τήν προσκαιρον ζωήν νά νεκρώσῃ τήν σάρκα του διά μετανοίας, νά κλαίῃ ἀκαταπαύστως διά τήν ἁμαρτίαν τοῦ Ἄδάμ. Διότι ἐβδομήκοντα Χρόνια ὅπου μᾶς ἐχάρισεν ὁ Θεός νά ζήσωμεν ἐπί τῆς γῆς εἶναι νά ἀναπληρώσωμεν τήν ἡμέραν τοῦ Ἄδάμ⁽²⁷²⁾.

Ἄρα ὅτι ὁ Θεός εἶπε πρός τόν Ἄδάμ· «'Από δέ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλόν καί πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ἢ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε»⁽²⁷³⁾, μέ δύο θανάτους, καί μέ σωματικόν καί μέ πνευματικόν.

Ἄρα ὁ Ἄδάμ ἔζησεν ἐνιακόσια καί τριάκοντα χρόνους μετά τήν παράβασιν τῆς ἐντολῆς⁽²⁷⁴⁾. Διά τοῦτο πρέπει νά ἐννοήσωμεν πνευματικῶς, ὅτι ἀπό τόν Θεόν οὐδέποτε ψεῦδος ἐξέρχεται.

Ἄρα ὅτι χίλιοι χρόνοι εἶναι εἰς τόν Θεόν ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθές⁽²⁷⁵⁾; καί αὐτήν τήν ἡμέραν εἶπεν ὁ Θεός τῷ Ἄδάμ ὅτι θέλει φθάσει αὐτός, δηλαδή οἱ χίλιοι χρόνοι. Ἄρα ὅθεν ἔζησεν ὁ Ἄδάμ ἐνιακόσια τριάντα χρόνια καί δέν ἔφθασε νά πληρώσῃ, ἤτοι νά τελειώσῃ τήν ἡμέραν τῶν χιλίων χρόνων, πλὴν ἐβδομήκοντα χρόνων.

Διά τοῦτο αὐτούς τούς ἐβδομήκοντα χρόνους μᾶς ἐχάρισεν ὁ Θεός διά νά ἀναπληρώσωμεν τήν ἡμέραν τοῦ προπάτορος ἡμῶν Ἄδάμ μέ μετάνοιαν καί ἀγαθὰ ἔργα, νά νεκρώνωμεν τά πάθη τοῦ σώματος ἡμῶν διά νά ἀναστηθῶμεν εἰς τήν αἰώνιαν ζωήν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀνέφερα διὰ τὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ Χριστοῦ, δὲν μέ ἀφίνει ὁ νοῦς νά φανῶ ἀμελής καί νά μή γράψω καμμίαν ἀπόκρισιν, διὰ νά ἤξεύρη κάθε Χριστιανός νά ἀποκρίνηται εἰς τούς Ἑβραίους, διότι οἱ Ἑβραῖοι μᾶς ἐρωτοῦσι λέγοντες.

Ἐάν προεφήτευσαν οἱ Προφῆται νά ἔλθῃ ὁ Χριστός ἐπὶ τῆς γῆς καί νά ἐνσαρκωθῇ ἀπό τό ἅγιον Πνεῦμα καί ἀπό τὴν παρθένον Μαρίαν, διότι ἔκαμε χρεία νά ἀρραβωνίσωσιν οἱ Ἱερεῖς τὴν Μαρίαν μέ τόν Ἰωσήφ;

Ἀποκρινόμεθα:

Διὰ νά μή καταλάβῃ ὁ διάβολος, καθ' ὅτι ἐκεῖνος κατά πολλά καλά εἶχε προακούσῃ τόν Προφήτην Ἡσαΐαν λέγοντα· «Ἰδού ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καί τέξεται υἱόν καί τ.λ.»⁽²⁷⁶⁾.

Καθὼς καί ὁ Προφήτης Ἱερεμίας διὰ τοῦτον τόν υἱόν λέγει· «Ἐρωτήσατε καί ἴδετε εἰ ἔτεκεν ἄρσεν»⁽²⁷⁷⁾;

Καί πάντοτε ἐδοκίμαζεν ὁ Σατανᾶς, ποία παρθένος θέλει εἶναι ἐκεῖνη, ἐξ ἧς θέλει γεννηθῆ ὁ Χριστός, διὰ νά προξενήσῃ σύγχυσιν. Ὅθεν ἀρραβώνισαν τὴν Μαρίαν, διὰ νά στοχασθῇ ὁ Σατανᾶς ὅτι ἀπό τόν Ἰωσήφ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Καθὼς καί ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ πιστεύετε τοιοῦτοτρόπως ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτε ὁ Χριστός ἀπό τόν Ἰωσήφ εἶναι γεγεννημένος.

Παρομοίως διὰ νά μή γνωρίσῃ ὁ Σατανᾶς μέ τὴν συναγωγὴν αὐτοῦ, τούς Ἑβραίους, λέγει, ὦν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τῇ Μητρὶ αὐτοῦ Μαρίᾳ διὰ τόν μαθητὴν αὐτοῦ Ἰωάννην· «Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου»⁽²⁷⁸⁾.

Ὡσαύτως καί ὁ Ἄγγελος εἶπε τῷ Ἰωσήφ· «Μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου»⁽²⁷⁹⁾, μόνον διὰ νά μή καταλάβῃ ὁ Σατανᾶς.

Ἀφ' οὗ δέ ἐγεννήθη ὁ Χριστός, λέγει ὁ Ἄγγελος τῷ Ἰωσήφ· Παράλαβε τό παιδίον καί τὴν μητέρα αὐτοῦ, καί φεῦγε εἰς Αἴγυπτον⁽²⁸⁰⁾. Τελευτήσαντος δέ τοῦ Ἡρώδου πάλιν φαίνεται ὁ Ἄγγελος τῷ Ἰωσήφ λέγων· «Ἐγερθεῖς παράλαβε τό παιδίον καί τὴν μητέρα αὐτοῦ, καί πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ»⁽²⁸¹⁾, πάλιν σκοτεῖ ὡς ὁμιλεῖ ὁ Ἄγγελος διὰ νά μή καταλάβῃ ὁ Σατανᾶς.

Διὰ δέ τόν ἀρραβῶνα τῆς Παρθένου Μαρίας ἄκουσον πόσον κεκρυμμένως φανερόναι ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· «Καί ἔσονται ὑμῖν τά ῥήματα πάντα ταῦτα ὡς οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου τοῦ ἐσφραγισμένου τούτου, ὃ ἐάν δῶσιν αὐτό ἀνθρώπῳ ἐπισταμένῳ γράμματα λέγοντες· ἀνάγνωθι ταῦτα· καί ἐρεῖ· οὐ δύναμαι ἀναγῶναι, ἐσφραγισται γάρ»⁽²⁸²⁾.

Τοῦτο τό ἐσφραγισμένον βιβλίον φανερόναι τὴν Παρθένον Μαρίαν. Ὁ δέ Σολομών τὴν ὀνομάζει· «Κῆπον κεκλεισμένον καί

ΜΡ

ΡΟΔΩΝ

ΘΥ

ΔΑΡΑ

Ανδρικό
Κωνσταντίνου
1964

ΙΧ

πηγήν ἐσφραγισμένην»⁽²⁸³⁾. Ὁ δὲ Προφήτης Ἰεζεκιήλ ὀνομάζει αὐτὴν πύλην κεκλεισμένην λέγων· «Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με· ἡ πύλη αὕτη κελεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη»⁽²⁸⁴⁾.

Βλέπε πόσον φωτεινῶς προεῖδεν ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ, ὅτι ἡ **μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἦτο παρθένος πρὸ τόκου, καὶ μετὰ τόκον πάλιν ἔμεινε παρθένος!**

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὀνομάζων αὐτὴν βιβλίον ἐσφραγισμένον λέγει, ὅτι ἐδόθη τῷ ἐπισταμένῳ γράμματα, δηλαδὴ τῷ Ἰωσήφ ὁποῦ ἤξευρε τὴν συζυγίαν τοῦ γάμου ἐδόθη ἡ Μαριάμ ὑπὸ τῶν Ἱερέων, ὅτι ὁ Ἰωσήφ εἶχε καὶ υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰωσήφ ὅτι δέν δύναται νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον τοῦτο, διότι ἐσφραγισμένον εἶναι καὶ τ.λ.

Ἴδού ὁποῦ ἔδωκα ἀπόκρισιν διὰ βοηθείας τοῦ Χριστοῦ, καὶ διατί ἔκαμε χρεῖα νὰ λάβῃ ὁ Χριστὸς σάρκα, καὶ διατί ἦτο χρεῖα νὰ μνηστευθῇ ἤγουν νὰ ἀρραβωνισθῇ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μέ τὸν Ἰωσήφ.

Χ α χ ά μ η ς.

Ἐάν ἐστάθῃ ὁ Χριστὸς Ἀρχιερεὺς, καὶ πρωτότοκος καὶ ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καθὼς λέγεις καὶ ἐσὺ Πάτερ, διατί ἐπλήρωσε δίδραχμον⁽²⁸⁵⁾; διότι οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ πρωτότοκοι δέν συνείθιζον νὰ πληρόνωσι φόρον.

Ν ε ό φ υ τ ο ς.

Διὰ τὸ δίδραχμον ὁποῦ ἐπλήρωσεν ἦτο νὰ πληρωθῇ ἡ λέγουσα γραφή· «Ἄ οὐχ ἤρπαζον, τότε ἀπετίννουν»⁽²⁸⁶⁾. Καὶ μέ ὄλον ὁποῦ δέν ἦτο ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ τὸ δόσιμον τοῦτο, ὡς πρωτότοκος· αὐτὸς ὅμως ἐπλήρωσε διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ κανεὶς ποῖος εἶναι. Καὶ μάλιστα διὰ νὰ δείξῃ τῷ μαθητῇ αὐτοῦ Πέτρῳ θαῦμα, ὅτι τὸν στατήρα (μονάδα) ἐκείνον εὔρεν εἰς στόμα ὄψαριου ὁποῦ ἐψαρευῆθη καθὼς προεῖπεν ὁ Σωτὴρ Χριστὸς.

Χ α χ ά μ η ς.

Ἄνωτέρω προανέφερες, πάτερ, ἐκ τῆς προφητείας τοῦ Ἡσαΐου, τό: «Ἴδού ἡ Παρθένος ἐν γαστρί ἔξει», καὶ τ.λ. καὶ εἶπας, ὅτι διὰ τὴν Μαριάμ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγει ὁ Προφήτης. Ἐσὺ, πάτερ, κατὰ πολλὰ καλὰ ἤξεύρεις τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, μέ τό **νὰ ἐστάθῃς διδάσκαλός μας**, ὅτι εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν ἡ ἄφθορος παρθένος ὀνομάζεται Ναάρ. Ὁ δὲ Ἡσαΐας λέγει Ἄλμου, ἡ ὁποία λέξις θέλει εἰπῆ διεφθαρμένη καὶ νέα. Ὅθεν ὁ Προφήτης διὰ τὸν Ἄχαζ ὁμιλεῖ ταῦτα.

Ν ε ό φ υ τ ο ς .

Ἄκουσον καί τήν ἀπόκρισίν μου, Χαχάμε, καλῶς, ὅτι κατά πολλά καλῶς ἠρώτησας· καί διά τῆς ἐρωτήσεως ταύτης περισσότερον ἐφωτίσθην νά πιστεύσω τόν Χριστόν ἄνευ ἀμφιβολίας.

Ἐν πρώτοις ἤξευρε, ὅτι δέν πρέπει νά ἐννοήσωμεν τήν προφητείαν τοῦ Ἑσαίου διά τόν Ἄχαζ· ὅτι ὁ Ἄχαζ ἦτο τότε εἰς ἡλικίαν δεκαεπτά χρόνων, ὅταν ὁ Ἑσαίας εἶπε τό, « Ἴδού ἡ Παρθένος ἐν γαστρί ἔξει». Καί μάλιστα ὅτι οἱ Προφῆται δέν συνείθιζον νά λέγωσι τάς προφητείας αὐτῶν διά παρελθοῦσαν ὑπόθεσιν, ἀλλά μάλιστα διά μέλλουσαν.

Διά δέ τήν λέξιν ὅπου λέγει ὁ Προφήτης Ἄλμου, καί ὄχι Ναάρ, ἄκουσον κατ' ἀρχάς, ὡ Χαχάμε, καθώς λέγει ὁ Σοφός Σειράχ διά τόν Προφήτην Ἑσαϊαν· « Ἑσαίας ὁ Προφήτης ὁ μέγας, καί πιστός ἐν ὁράσει αὐτοῦ, πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τά ἔσχατα ἕως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξε τά ἐσόμενα, καί τά ἀπόκρυφα πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά»⁽²⁸⁷⁾. Τοιοῦτοτρόπως προεἶδε καί διά τήν Παρθένον Μαρίαν, ὅτι θέλει εἶναι μνηστευμένη (ἄρραβωνισμένη) μέ τόν Ἰωσήφ· καί διά τοῦτο λέγει Ἄλμου, καί ὄχι Ναάρ. Ὅτι ἡ λέξις Ναάρ Ἑβραϊστί ἐννοεῖται, ἄφθορος παρθένος, οὔτε μεμνηστευμένη. Ἡ δέ λέξις Ἄλμου θέλει εἰπῆ, παρθένος μεμνηστευμένη καί ἄφθορος. Καί ἀπόδειξιν σαφεστάτην τοῦ λόγου μου θέλω φέρει εὐθύς, ὅτι καθώς λέγω εἶναι. Δηλαδή ὅπου εὐρίσκεται ἐν τῇ ἱερᾷ Γραφῇ ἡ λέξις Ναάρ ἐννοεῖται, οὔτε μεμνηστευμένη, οὔτε διεφθαρμένη. Ἐκεῖ δέ ὅπου εὐρίσκεται Ἄλμου μέλει εἰπῆ παρθένος μεμνηστευμένη καί ἄφθορος. Μέ ὄλον ὅπου εἰς δύο μέρη εἰς ὅλην τήν ἱεράν Γραφήν εὐρίσκεται ἡ λέξις Ἄλμου, μίαν φοράν εἰς τήν προφητείαν τοῦ Ἑσαίου, καί ἄλλην φοράν εἰς τήν Γένεσιν.

Ἄς ἴδωμεν ὅταν ἔστειλεν ὁ Ἀβραάμ τόν πρεσβύτερον δοῦλον τῆς οἰκίας του διά νά φέρῃ γυναῖκα τῷ Ἰσαάκ υἱῷ αὐτοῦ, ἀπό τήν γῆν αὐτοῦ ὅπου ἐγεννήθη ὁ Ἀβραάμ⁽²⁸⁸⁾. Ὅπου εὐρίσκομεν εἰς τήν Γένεσιν τά ἐξῆς. Καί ἀναστάς ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐπορεύθη εἰς τήν Μεσοποταμίαν, εἰς τήν πόλιν Ναχώρ⁽²⁸⁹⁾, καί φθάσας ἔστη κοντά εἰς μίαν πηγὴν ὕδατος, οὐσαν ἔξω τῆς πόλεως, καί εἶπε· «Κύριε ὁ Θεός τοῦ Κυρίου μου Ἀβραάμ ἰδού ἐγώ ἔστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, αἱ δέ θυγατέρες τῶν οἰκούντων τήν πόλιν, ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ, καί ἔσται ἡ παρθένος, ἣ ἂν ἐγώ εἶπω· ἐπὶ κλινῶν τῆν ὑδρίαν σου, ἵνα πίω, καί εἶπη μοι· πίε σύ, καί τάς καμήλους σου ποτιῶ ταύτην ἠτοίμασας τῷ παιδί σου τῷ Ἰσαάκ»⁽²⁹⁰⁾. Ἴδού ὅπου ὁ δοῦλος εἶπε Ναάρ. Δηλαδή παρθένον ἄφθορον, καί μὴ μεμνηστευμένην. Ἀφ' οὗ δέ ἦλθεν ἡ Ρεββέκα εἰς τήν πηγὴν καί ἐπότισεν ὄλας τάς καμήλους τοῦ δούλου, καί αὐτόν τόν ἴδιον, ἔβγαλεν ὁ δοῦλος ἐνώτια χρυσᾶ, καί δύο ψέλλια, καί

ἔδωκεν αὐτῇ, δηλαδή ἐμνήστευσεν αὐτήν. Καί πάλιν, ἀφ' οὗ ἤλθεν ὁ δοῦλος μέ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, καί μέ τὰς καμήλους αὐτοῦ εἰς τό ὀσπήτιον τοῦ Βαθουήλ, τοῦ πατρός τῆς Ρεββέκας, εἶπε εἰς τοὺς συγγενεῖς τῆς Ρεββέκας· «Καί ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν, εἶπα· καί ἔσται ἡ παρθένος, ἣ ἂν ἐγὼ εἶπω, πότισόν με ἐκ τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ»⁽²⁹¹⁾. Τότε εἶπεν Ἐλμού· διότι ἡ Ρεββέκα ἦτο μεμνηστευμένη.

Κατὰ πολλὰ φανερόν εἶναι, ὅτι μή μεμνηστευμένη παρθένος λέγεται Ναάρ Ἐβραϊστί· καί ὅτι παρθένος ἄφθορος καί μεμνηστευμένη λέγεται Ἐλμού· καί ὅτι ἡ Μαρία μόνον μεμνηστευμένη ἦτο.

Καί δι' αὐτήν τὴν μεμνηστευμένην παρθένον, λέγω διὰ τὴν Μαρίαν, λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Μήτηρ Σιών, ἐρεῖ ἄνθρωπος, καί ἄνθρωπος ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ»⁽²⁹²⁾. Δηλαδή ὁ Χριστός ἐγεννήθη ἄνευ συνουσίας σαρκός, καθὼς προστίθησι πάλιν ὁ Δαβίδ λέγων· «Καί αὐτός ἐθεμελίωσεν αὐτήν ὁ ὕψιστος». Καθὼς καί ὀλίγον ἄνωτέρω λέγει· «Δεδοξαμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ»⁽²⁹³⁾, δηλαδή ἡ Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ὀνομάζεται πόλις τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐβάσταξε τὸν Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. Καθὼς καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱός καί ἐδόθη ἡμῖν»⁽²⁹⁴⁾.

Ἴδού ὀποῦ ἄχρι τοῦδε ἐγινεν ὀμιλία διὰ δύο ἐρωτήσεις τῶν Ἐβραίων, καί διὰ τὴν ἀπόκρισιν, ὀποῦ ἔδωκα ἐγὼ διὰ βοήθειας τοῦ Σωτῆρος μου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δηλαδή διὰ τὴν περιτομὴν, καί διὰ τό Σάββατον.

Ἄπ' ἐδῶ καί ἔμπροσθεν προΐστανται ἡμῖν καί ἄλλαι ἐρωτήσεις, ὅτι ἐπτά ἐρωτήσεις οἱ Ἐβραῖοι προβάλλουσιν ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς καθὼς προεῖπον.

Τ ρ ί τ η Ἐ ρ ώ τ η σ ι ς .

Ὁ Μωϋσῆς προστάζει τοῖς Ἐβραίοις, ὅτι ἐάν ἀπέθνησκειν τινὰς χωρὶς νά ἀφήσῃ παιδία ἀπὸ τὴν γυναῖκα ὀποῦ εἶχεν, ἢ ἀπὸ ἄλλην, καί εἶχεν ἀδελφόν, ἔπρεπεν αὐτός ὁ ἀδελφός νά λάβῃ εἰς γυναῖκα τοῦ τὴν γυναῖκαν τοῦ ἀδελφοῦ του, ἢ νά τὴν ἐλευθερώσῃ μέ τό μέσον τῆς ἐξαπολύσεως, λέγων τοιουτοτρόπως· «Ἐάν δέ κατοικῶσιν ἀδελφοί ἐπὶ τό αὐτό καί ἀποθάνῃ εἰς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δέ μή ἦ αὐτῶ, οὐκ ἔσται ἡ γυνή τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μή ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτήν καί λήψεται αὐτήν ἐαυτῶ εἰς γυναῖκα καί συνοικήσει αὐτῇ. Καί ἔσται τό παιδίον ὃ ἂν τέκῃ, κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος, καί οὐκ ἐξαλειφθήσεται τό ὀνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραήλ. Ἐάν δέ μή βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καί ἀναβήσεται ἡ γυνή ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν, καί ἐρεῖ· οὐ θέλει ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι

τό ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός μου. Καί καλέσουσιν αὐτόν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καί ἔροῦσιν αὐτῷ, καί στάς εἶπη· οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν· Καί προσελθοῦσα ἡ γυνή τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐναντι τῆς γερουσίας, καί ὑπολύει τό ὑπόδημα αὐτοῦ τό ἐν ἀπό τοῦ ποδός αὐτοῦ, καί ἐμπτύσεται κατά πρόσωπον αὐτοῦ καί ἀποκριθεῖσα ἔρει· οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ὅς οὐκ οἰκοδομήσει τόν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ. Καί κληθήσεται τό ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τό ὑπόδημα»⁽²⁹⁵⁾.

Τώρα ἐρωτοῦσιν οἱ Ἑβραῖοι ἡμᾶς τούς Χριστιανούς, ἂν ὁ Χριστός οὐκ ἦλθε καταλύσαι τόν Νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀλλά πληρῶσαι⁽²⁹⁶⁾, διατί δέν φυλάττομεν αὐτήν τήν ἐντολήν; διότι οἱ Ἑβραῖοι μέ πολλάς αἰρέσεις διαβολικάς κάμνουσιν αὐτό τό ὑπόδημα, περιπλέκοντες αὐτό μέ δώδεκα κόμβους, καί ἀφ' οὗ πλύνουσι τό δεξιόν ποδάρι τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ τεθνηκότος ἀνδρός τῆς γυναικός, τό ξυρίζουσι μέ ἕν μαχαίριον, ἕως ὅπου πολλάκις συμβαίνει νά τρέξη αἷμα, καί τό φοροῦσι μέ τοῦτο τό ὑπόδημα. Ἡ δέ γυνή τοῦ τεθνηκότος πρέπει νά καταγίνηται νά λύση τούτους τούς δώδεκα κόμβους μέ πολλήν δυσκολίαν, μόνον μέ δύο δάκτυλα. Δηλαδή μέ τόν μέγαν δάκτυλον τῆς χειρός, καί μέ τόν μικρόν.

Καλῶς εἶπεν ὁ Χριστός, ὅτι «δεσμεύουσι γάρ φορτία βαρέα καί δυσβάστακτα καί ἐπιτιθέασιν ἐπί τούς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δέ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινήσαι αὐτά»⁽²⁹⁷⁾. "Οτι φορτώνουσι τάς χήρας διά νά δώσωσι πολλά ἄσπρα εἰς τούς Χαχάμηδας αὐτῶν διά τήν λύσιν τοῦ ὑποδήματος, τό ὁποῖον ἀπό αὐτούς ὀνομάζεται χλήτζ, καί πολλάκις ζητοῦσιν οἱ Χαχάμηδες πολύ πλῆθος χρυσίου διά τοῦτο τό χλήτζ, εἰς τόσον ὅπου αἱ πτωχαί χῆραι εἶναι ἀναγκασμένοι ἀπό τούς Χαχάμηδας νά περιφέρωνται εἰς τόπους ξένους καί μεμακρυμένους μέ γράμματα Ραββίνων καμῶμένα διά ἔλεημοσύνην, καί μαζόνουσαι ἔλεημοσύνην, δίδουσι τοῖς Ραββίνοις γεμίζουσαι τά πουγγεῖα αὐτῶν.

Βέβαια ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δέ λόγοι Κυρίου οὐ μή παρέλθωσι⁽²⁹⁸⁾. «Οὐαί δέ ὑμῖν, Γραμματεῖς καί Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατεσθεῖετε τάς οἰκίας τῶν χηρῶν⁽²⁹⁹⁾.

Ἄ π ό κ ρ ι σ ι ς.

Ἄς ἴδωμεν εἰς ἄλλο μέρος ὅπου προστάζει ὁ Μωϋσῆς τοῖς Ἑβραίοις λέγων· «Καί οὐχί περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ ἀπό φυλῆς ἐπί φυλήν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοί Ἰσραήλ. Καί πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ ἐνί τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρός αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες,

ἵνα ἀγγιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ⁽³⁰⁰⁾.

Αὕτη ἡ ἐντολὴ ἐδόθη διὰ τρία αἷτια. Πρῶτον διὰ νά μὴ περάσῃ ἡ κληρονομία τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀπὸ μίαν φυλὴν εἰς ἄλλην, οὔτε κἄν ἀπὸ μίαν φαμηλίαν εἰς ἄλλην. Ἄλλὰ διὰ τοῦτο μόνον πρέπει νά φυλάττητε ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι τὴν λύσιν τοῦ ὑποδήματος, καθ' ὅτι εἴσθε ἐξωρισμένοι, καὶ διεσπαρμένοι εἰς ὅλην τὴν γῆν, καὶ κληρονομίαν κτημάτων δέν ἔχετε.

Δεύτερον δέ διὰ νά μὴ μιχθῶσιν αἱ φυλαί, διὰ νά γνωρισθῇ ἐκ ποίας φυλῆς εἶναι νά γεννηθῇ ὁ Μεσσίας Χριστός, ὅτι ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἀνεμένομεν τὸν Σωτῆρα Χριστόν. Καὶ ἕως εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἐφυλάχθη ἡ προσταγὴ αὕτη, χωρὶς νά μιχθῶσιν αἱ φυλαί. Μετά δέ τὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καμμία χρεία δέν εἶναι πλέον νά φυλάττηται.

Τὸ δέ τρίτον αἷτιον, διὰ τὸ ὅποιον ἦτον προσταγὴ νά μὴ μιχθῶσιν αἱ φυλαί, εἶχε γένη διὰ τὴν φυλὴν τοῦ Συμεῶν, ἐκ τῆς ὁποίας κατήγετο ὁ προδότης Ἰούδας· ἡ ὁποία ὅλη αὐτὴ ἡ φυλὴ ἔμεινε καὶ μένει κατηραμένη καὶ πεπλανημένη ἕως εἰς τὸ τέλος τοῦ κόσμου, καθὼς τὴν καταρᾶται ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων· «Ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ»⁽³⁰¹⁾, ὥσπερ προεῖπον.

Ἔως εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐφυλάχθη αὐτὴ ἡ ἐντολή, καὶ δέν ἐμίχθησαν αἱ φυλαί, μετὰ δέ τὸν Χριστόν ἄρχισαν νά μιγνύονται. Μὲ ὅλον τοῦτο ὁ Σωτῆρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὡς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, δέν ἀφήνει εἰς τὴν ἀπώλειαν τοὺς ἀπὸ τὰς καλὰς φυλάς καταγομένους, ἀλλὰ τοὺς κράζει εἰς σωτηρίαν· διότι βλέπομεν ὅτι εἰς κάθε ἡμέραν καὶ εἰς κάθε χώραν καὶ πολιτείαν ἔρχονται πλῆθος Ἑβραῖοι εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Εἰς δέ ἀσεβῆς Χαχάμης μέ ἠρώτησε κατὰ πολλὰ ἀσεβῶς ἐναντίον τοῦ Εὐαγγελίου ὁποῦ λέγει διὰ τὴν συκῆν, ἣν κατηράσατο ὁ Χριστός, καὶ παραχρῆμα ἐξηράνθη⁽³⁰²⁾, λέγων, ὅτι ὁ Εὐαγγελιστῆς Μάρκος λέγει, ὅτι οὐκ ἦν καιρὸς σύκων⁽³⁰³⁾, καὶ διατί λοιπὸν κατηράσατο ὁ Χριστός τὴν συκῆν, μέ τὸ νά εἶναι καὶ αὐτὴ ποίημα τοῦ Θεοῦ, καὶ μάλιστα ὅτι δέν ἦτον ὑπεύθυνος;

Ὅθεν τῷ ἀπεκρίθη κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὅτι ἡ συκῆ φανερόνει τὸ Ἑβραϊκὸν γένος, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός πεινασμένος ὢν, ἐζητοῦσε νά εὔρη καρπὸν καλὸν εἰς αὐτό, δηλαδὴ ἀρετὴν, καὶ μὴ εὐρών κατηράσατο αὐτό. Ὅμως μέ ὅλον ὁποῦ καὶ δέν ἦν ὁ Χριστός τότε ἀρετὰς εἰς αὐτό, ὡς οἰκτίρμων εὐσπλαγχνιζόμενος δέν κατηράσατο αὐτό, στοχαζόμενος ὅτι ἴσως ποτέ εἰς τὸν μελλοντα καιρὸν θέλει κάμνει ἀγαθὰ ἔργα. Διὰ δέ τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον ὁποῦ λέγει, «οὐκ ἦν καιρὸς σύκων» δηλοῦται, ὅτι ὁ Σωτῆρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὡς

Θεός ὁποῦ προγινώσκει πάντα τὰ ἐσόμενα εἰς τόν μέλλοντα καιρόν, βλέπων ὅτι δέν εἶναι διά αὐτό ἐλπίς εἰς καιρόν κανένα ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου, διά νά κάμη ἀγαθὰ ἔργα, τότε κατηράσατο τό Ἑβραϊκόν γένος νά ξηρανθῆ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

Ὁ δέ ραββῖνος πάλιν μοί εἶπε· πῶς δέν κάμνωμεν ἡμεῖς καρπόν, λέγει, ὅτι εἰς κάθε ἡμέραν ἔρχονται Ἑβραῖοι πρός τήν πίστιν τοῦ Χριστοῦ; Ἄλλ' ἐγώ ἐπεκρίθην, ὅτι αὐτοί ὁποῦ ἔρχονται εἰς τήν πίστιν καί βαπτίζονται, εἶναι ἀπό τās καλās ἐκείνας φυλās ὁποῦ ἐμίχθησαν μετά Χριστόν μέ τήν φυλήν τοῦ Συμεών. Καί ὅτι διά τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης Ἑσαΐας· «Καί ἐάν γένηται ὁ λαός Ἰσραήλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τό κατάλειμμα αὐτῶν σωθήσεται»⁽³⁰⁴⁾.

Τ ε τ ά ρ τ η Ἑ ρ ώ τ η σ ι ς .

Εἰς πολλά μέρη προστάζει ὁ Μωϋσῆς λέγων· «Καί ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα ... καί ἀφάψεις αὐτά εἰς σημεῖον ἐπί τῆς χειρός σου, καί ἔσται ἀσάλευτον πρό ὀφθαλμῶν σου»⁽³⁰⁵⁾. Καί ἔσται σοι σημεῖον ἐπί τῆς χειρός σου καί μνημόσυνον πρό ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος Κυρίου ἐν τῷ στόματί σου»⁽³⁰⁶⁾.

Ὁμοίως προστάζει ὁ Μωϋσῆς εἰς πολλά μέρη καί νά τρώγωμεν ἄζυμα λέγων· «Πᾶν ζυμωτόν οὐκ ἔδεσθε ἐν παντί κατοικητηρίῳ ὑμῶν, ἔδεσθε ἄζυμα»⁽³⁰⁷⁾.

Λοιπόν τώρα ἂν ἦλθεν ὁ Χριστός νά ἀναπληρώσῃ τόν νόμον τοῦ Μωϋσέως, διατί ἐσεῖς οἱ Χριστιανοί δέν φυλάττετε τās ἐντολās ταύτας, καθώς φυλάττομεν ἡμεῖς οἱ Ἑβραῖοι ἕως εἰς αὐτήν τήν ἡμέραν, ὅτι τρώγωμεν εἰς τό Πάσχα ἡμῶν ἄζυμα.

Ὁμοίως γράφομεν καί τούς λόγους τῆς ἀπ' Αἰγύπτου Ἐξόδου εἰς μεμβράναν, καί τούς δένομεν εἰς τās χειράς, καί εἰς τās κεφαλās ἡμῶν, καί ἐπί τῶν κατωφλίων καί ἀνωφλίων τῶν θυρῶν τούς βάζομεν, διά νά ἐνθυμούμεθα πάντοτε νά εὐχαριστήσωμεν τῷ Θεῷ διά τήν εὐεργεσίαν ὁποῦ μᾶς ἔβγαλεν ἐκ τῆς δουλείας τῆς Αἰγύπτου.

Ἄ π ό κ ρ ι σ ι ς .

Πολλάκις σοί εἶπον, ὦ Χαχάμε, ὅτι ἡ ἀπ' Αἰγύπτου Ἐξοδος προεικόνισε τήν ἀπό τοῦ Ἄδου ἔξοδον τῶν ψυχῶν.

Ὅθεν ἄκουσον τί λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου· «Ἰδού ἡμέραι ἔρχονται, φησί Κύριος, καί διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ καί τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινήν, οὐ κατά τήν διαθήκην, ἣν διαθέμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρός αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτούς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοί οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, ... Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη μου, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ μετά τās ἡμέρας ἐκείνας.

φησί Κύριος· διδούς δώσω νόμους εἰς τήν διάνοιαν αὐτῶν καί ἐπί καρδίας αὐτῶν γράψω αὐτούς· καί ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν καί αὐτοί ἔσονται μοι εἰς λαόν⁽³⁰⁸⁾.

Ἦκουσας, ὦ Χαχάμε, ὅτι λέγει ὁ Προφήτης, πῶς θέλει γραφή ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ εἰς τήν καρδίαν, καθώς καί εἶναι γεγραμμένος εἰς κάθε Χριστιανόν εἰς τήν καρδίαν αὐτοῦ ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ.

Διά ἐσᾶς δέ τούς Ἑβραίους ἄκουσον τί λέγει πάλιν ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· « Ἀμαρτία Ἰούδα ἐγγέγραπται ἐν γραφῇ, ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, ἐγκεκολαμμένη ἐπί τοῦ στήθους τῆς καρδίας αὐτῶ, καί ἐν τοῖς κέρασι τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν⁽³⁰⁹⁾. "Ὅθεν εἰς μάτην εὐχαριστεῖτε τῷ Θεῷ διά τήν ἀπ' Αἰγύπτου Ἔξοδον, ὅτι τί ὄφελος εἶναι ὁποῦ ἠλευθερώθητε ἀπό τήν δουλείαν του Φαραῶ, μέ τό νά ἐπέσατε εἰς μεγαλητέραν δουλείαν, εἰς τήν αἰωνίαν ὀργήν τοῦ Θεοῦ, μέ ὄλον ὁποῦ ἐσεῖς δέν τό ἀναγνωρίζετε. "Ὅτι καθώς ὁ ὄνος δέν γνωρίζει τό βάρος αὐτοῦ, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ἐσεῖς δέν γνωρίζετε, ὅτι μεγαλητέρα εἶναι ἡ νῦν δουλεία σας. Εἰς τήν δουλείαν τῆς Βαβυλῶνος εἰσθε ὄλοι συνηθροισμένοι εἰς ἕν μέρος, καί εἶχατε ἀνθρώπους νουνεχεῖς καί πεφωτισμένους μέ τό ἅγιον Πνεῦμα, Ἱερεμίαν, Ἐσδραν, Δανιήλ καί Βαρούχ. Ὅμοίως καί εἰς τήν Αἰγύπτου ἦτον ὁ Μωϋσῆς καί Ἁαρών, καί οἱ πρεσβύτεροι ὁποῦ ἐπαρηγοροῦσαν ἐσᾶς. Τώρα ὁμως εἰς αὐτήν τήν τωρινήν διεξοδικήν δουλείαν εἰσθε διεσπαρμένοι, καί κανένα ἄνθρωπον πεφωτισμένον δέν ἔχετε, εἰ μή μόνον τούς **παμπόνηρους Χαχάμιδες, οἵτινες σᾶς ἀπατῶσι**, χωρίς νά θελήσωσιν οὔτε αὐτοί νά μετανοήσωσιν, οὔτε τόν ἀπλοῦν λαόν ἀφίνουσι νά καταλάβῃ τήν ἀλήθειαν· ἀλλά σᾶς ἐξηγοῦσι τήν ἱεράν Γραφήν κατά πολλά ἀσεβῶς.

Καθώς καί αὐτό ὁποῦ λέγει ὁ Μωϋσῆς, νά μή εἶναι ἡ ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδος ἀμνημόνευτος, τό ὁποῖον λέγεται Ἑβραϊστί τάτ φάτ, ἐρμηνεύει ὁ ῥαββί Σολομών λέγων, τάτ ἐννοεῖται δύο, καί φάτ εἰς τήν Ἀραβικήν γλῶσσαν ὡσαύτως δύο. Λοιπόν δύο καί δύο γίνονται τέσσαρα. "Ὅθεν κάνουνσιν οἱ Χαχάμιδες ἀπό δέρμα μοσχαρίου ἕνα κόμβον· πρῶτον ὁμως γράφουσιν ἐπί τοῦ δέρματος τούτου τέσσαρα ῥητά τῆς ἱερᾶς Γραφῆς. Τό πρῶτον εἶναι ἀπό τό ἕκτον Κεφάλαιον τοῦ Δευτερονομίου ἀπό τόν τέταρτον στίχον· « Ἄκουε Ἰσραήλ, καί ἕως εἰς τόν ἐνδέκατον στίχον· τό δεύτερον εἶναι ἀπό τό ἐνδέκατον Κεφάλαιον τοῦ Δευτερονομίου ἀπό στίχον δέκατον τρίτον, ἕως εἰς τόν εἰκοστόν δεύτερον τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου· τό τρίτον εἶναι ἀπό τό δέκατον τρίτον Κεφάλαιον τῆς Ἑξόδου ἀπό στίχον δεύτερον καί ἕως ἐνδέκατον· καί τό τέταρτον ἀπό τό ἴδιον Κεφάλαιον τῆς Ἑξόδου ἀπό στίχον ἐνδέκατον ἕως δέκατον ἔβδομον. Ἐπειτα τά περιτυλίττουσι μέ ἕνα δέρμα μαῦρον, βάλλοντες ἐπάνω ἕνα κομμάτιον ἀπό τό ἴδιον δέρμα, ὁμως πλέον

στερεώτερον εις τρόπον ενός σκεπάσματος, από τό όποιον κρέμεται έξω ένα μέρος λωρίου από τό ίδιον δέρμα πλατύ ένα δάκτυλον, και μακρύ έως δύο πήχαις, τόν όποιον κόμβον τόν όνομάζουσι τεφιλήν τής χειρός· τόν δέ τής κεφαλής κόμβον τόν κάμνουσι τοιουτοτρόπως· Γράφουσιν εις μίαν μεμβράναν τά προειρημένα ρητά τής Γραφής, διαιροῦσι τήν μεμβράναν εις τέσσαρα τμήματα, ἔπειτα κολλοῦσιν αὐτά, εις τρόπον όποῦ κατασκευάζουσιν ένα τετράγωνον πλέον στερεόν και πλατύτερον από έκείνο τής χειρός τό βάλλουσιν ἔπάνω εις τό μέτωπον, και τό δένουσι μέ δύο λωρίδας, αἱ όποῖαι κομποδεμέναι ἔπάνω εις τό μέτωπον κρέμονται ἔμπροσθεν έως εις τά γόνατα, τό όποιον κόμβον κάθε πρωῖ τόν βάλλουσιν εις τήν προσευχήν των.

Οἱ Χαχάμιδες λέγουσιν ότι και ό Θεός βάλλει τοῦτον εις τήν κεφαλήν όταν προσεύχεται. Τοιουτοτρόπως γράφει εις τό κατηραμένον αὐτῶν Ταλμούθ εις τό μέρος Μπουρουχῆς Ιουσέ, Κεφάλαιον πρώτον, ότι όπου λέγει ό Θεός πρός τόν Μωϋσῆν· «Και τότε ὄψει τά ὀπίσω μου»⁽³¹⁰⁾, δηλοῖ, ότι τόν κόμβον τεφιλήν ἔδειξεν ό Θεός τῷ Μωϋσῆ, καθώς ἔρμηνεύει ένας ραββῖνος αὐτῶν όνομαζόμενος Χάμ, υἱός τοῦ Βήζνα.

Ἄκόμη ἔπενόησαν οἱ Χαχάμιδες και κάμνουσιν ένα κόμβον μέ πολλές αἰρέσεις εις τό λωρίον, μέ τό όποιον δένονται εις τό μετάφρενον· Οἱ δέ ἀπλοί και δυστυχεῖς Ἑβραῖοι πληρώνουσι τόν Χαχάμην διά αὐτούς τούς κόμβους ότι σχίζονται.

Ἦ κατηραμένοι ραββῖνοι, ἄρα ό Μωϋσῆς ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ, ἢ Ταταρικῇ γλώσσῃ ὠμίλησεν, ό Μωϋσῆς καθαρῶς Ἑβραϊστί ὠμίλησε. Διά τοῦτο τάτ εις τό Ἑβραϊκόν δηλοῖ χῶμα πατημένον, μέ τό όποιον κτίζουσιν οἱ ἄνθρωποι ὀσπήτια· τό δέ τάτ φάτ φανερόνει χῶμα πατημένον και πολλά ξηρόν, εις τόσον όποῦ σχεδόν ἀδύνατον εἶναι πλέον νά πατηθῆ.

Και τοῦτο λέγει ό Μωϋσῆς νά εἶναι ἀσάλευτος πρό ὀφθαλμῶν σου ἢ ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδος, ότι ἀναμεταξύ τῶν ὀμμάτων εὐρίσκονται τά μυαλά τής κεφαλῆς, όπου εἶναι και ὄλη ἡ γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου. "Οθεν λέγει τάτ φάτ διά νά εἶναι ἀνεξάλειπτος από τόν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδος. "Οχι διά τήν γῆινον Αἰγυπτον, λέγει, ἀλλά διά τήν ἔξοδον τῶν ἐξ "Αδου ψυχῶν, ἡ όποία πνευματικῶς όνομάζεται Αἴγυπτος.

Καθώς λέγει και ό Προφήτης Ἱερεμίας· «Διά τοῦτο Ἰδού ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, και οὐκ ἔροῦσιν ἔτι, ζῆ Κύριος ό ἀναγαγόν τούς υἱούς Ἰσραῆλ ἐκ τής Αἰγύπτου, ἀλλά ζῆ Κύριος, ὅς ἀνήγαγε τόν οἶκον Ἰσραῆλ από γῆς βορρᾶ⁽³¹¹⁾, δηλαδή από τόν "Αδην.

Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί ἔχομεν ἀσάλευτον ἀναμεταξύ τῶν ὀφθαλ-

μῶν ἡμῶν τό σημεῖον τοῦ τιμίου καί ἁγίου μύρου. Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ, καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος εἰς τήν Ἐποκάλυψιν· «Ἐφ' οὓς ἐστι τό σημεῖον, μή ἐγγίσητε⁽³¹²⁾. Δηλαδή εἰς τοὺς ὀρθοδόξους ὁποῦ ἔχουσι τό σημεῖον τοῦ ἁγίου μύρου νά μή δυνηθῆ νά ἐγγίση τό σπάτευμα τοῦ Ἀντιχρίστου νά τοὺς ἀπατήση.

Καί μέ τὰς χεῖρας μας κάμνομεν τό σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ ὁμοίως καί οἱ Ἱερεῖς ἡμῶν δένουσι τό σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ ἐπί τὰς χεῖρας, δηλαδή τὰ ἅγια ἐπιμανίκια, τὰ ὁποῖα βάλλουσι ἐν καιρῷ λειτουργίας, ἐπί τῶν ὁποίων εἶναι σημειωμένον τό σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Διά τό ὁποῖον λέγει τό ἅγιον Πνεῦμα διά τοῦ Προφήτου Δαβίδ· «Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σου σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπό προσώπου τόξου⁽³¹³⁾. Καθώς καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· «Καί ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ ἔθνη»⁽³¹⁴⁾.

Διά δέ τήν ἑορτήν τῶν ἀζύμων λέγει ὁ Μωϋσῆς· «Καί τήν ἑορτήν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ»⁽³¹⁵⁾. Καί διά τήν ἑορτήν τῆς σκηνοπηγίας, ἥτοι Καλυβῶν λέγει· «Καί ἑορτάσετε αὐτήν ἑορτήν Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας»⁽³¹⁶⁾. Καί πάλιν· «Ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας»⁽³¹⁷⁾.

Αὐτοί δέ πανηγυρίζουσι αὐτάς τὰς ἑορτάς ὀκτώ ἡμέρας. Καί ὅταν ἐρωτᾷ τινάς αὐτούς, διατί μίαν ἡμέραν περισσότερο πανηγυρίζουσι; ἀποκρινόμενοι λέγουσιν, ὅτι ὁ Μωϋσῆς λέγει· «Καί τῆ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ (πρώτου) μηνός τούτου ποιηθήσεται ἑορτή· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε»⁽³¹⁸⁾, δηλαδή εἰς τόν Μάρτιον μῆνα.

Ὅμοίως καί τήν ἑορτήν τῆς σκηνοπηγίας, ἥτοι τῶν Καλυβῶν ἀρχίζουσι εἰς τὰς δεκαπέντε τοῦ ἐβδόμου μηνός, δηλαδή τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ὅταν κατοικοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τήν Ἱερουσαλήμ ἔβαλλον φυλακὴν ἐπί ὄρους τινός ὑψηλοῦ, καί ἔβλεπον αὐτοί εἰς ποίαν στιγμήν ἐφάνη ἡ νέα σελήνη, καί ἀμέσως ἀναπτον μεγάλην φωτίαν, καί ἐγνωρίζετο εἰς ὅλην τήν πόλιν ἡ γέννησις τῆς νέας σελήνης, καί εὐθύς ἀρχίζαν νά ἐπαριθμῶσι τήν πρώτην ἡμέραν. Τώρα ὁμως εὐρισκόμενοι εἰς αὐτήν τήν αἰχμαλωσίαν διεσπαρμένοι εἰς κάθε πόλιν, δέν γνωρίζουσι εἰς ποίαν στιγμήν ἢ ἡμέραν ἀρχίζει νά φανῆ ἡ νέα σελήνη, καί διά αὐτήν τήν ἀμφιβολίαν πανηγυρίζουσι μίαν ἡμέραν περισσότερο ἀπό τό διωρισμένον, τόσον εἰς τήν ἑορτήν τοῦ Πάσχα αὐτῶν, ὅσον καί εἰς τήν σκηνοπηγίαν· οὕτω γράφει εἰς τό Ταλμούθ μέρος Μπεϊτζα. Ἐγὼ δέ ἠρώτησα ἓνα Ῥαββῖνον· Ὁ Μωϋσῆς προστάζει εἰς πολλά μέρη λέγων· «Ἐν τῷ μηνί τῷ ἐβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνός ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν·

Πᾶσα ψυχή, ἥτις μή ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξολοθρευθήσεται»⁽³¹⁹⁾.

Λοιπὸν τώρα διὰ τί δέν νηστεύετε ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι δύο ἡμέρας διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τῆς γεννήσεως τῆς σελήνης, εἰς καιρὸν ὅπου εἶναι κίνδυνος ψυχῆς; «Τί γάρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐάν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ⁽³²⁰⁾; Μοὶ ἀπεκρίθη ὁ Ῥαββῖνος, ὅτι δέν ἠθέλησαν οἱ Χαχάμιδες νά φορτώσωσι τὸν λαόν νά νηστεύσωσι δύο ἡμέρας μίαν μετὰ τὴν ἄλλην. Ἐγὼ δὲ εἶπον αὐτῶ· ἡ εὐσπλαχνία ὅπου ἔχετε ἐσεῖς οἱ Ῥαββῖνοι διὰ τὸν ἀπλοῦν λαόν τῶν Ἑβραίων εἶναι ὁμοία μέ τὴν εὐσπλαχνίαν ὅπου εἶχεν ὁ προδότης Ἰούδας διὰ τοὺς πτωχοὺς, ὅτε εἶπε· «Διατί τοῦτο τό μῦρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς»⁽³²¹⁾; τὰ ὅποια λόγια δέν εἶπεν αὐτός διότι εὐσπλαγχνίζετο τοὺς πτωχοὺς, ἀλλὰ τὰ εἶπε διότι ἦν κλέπτης, καὶ τό γλωσσόκομον (πουγγεῖον) εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζε⁽³²²⁾. κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐστὲ καὶ ἐσεῖς οἱ Ῥαββῖνοι.

Εἰς τό Πάσχα σας, καὶ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς σκηνοπηγίας προστάζει ὁ Μωϋσῆς λέγων· «Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου»⁽³²³⁾. Ὅμως τρεῖς Ῥαββῖνοι παρεξηγοῦσι καθὼς προανέφερα εἰς τό πρῶτον Κεφάλαιον. Δηλαδή ὁ πρῶτος λέγει, μέ παχύ κρέας πληροῦται ἡ ἐντολή τοῦ Μωϋσέως. Ὁ δὲ δεύτερος λέγει, μέ οἰνοποσίαν καὶ μέ μέθην πληροῦται αὐτή ἡ ἐντολή, καθὼς καὶ εἰς τό Ταλμούθ εἰς τό μέρος (Μοηέδ κοῦτον) εἰς τό πρῶτον Κεφάλαιον, φύλλον ἔνατον λέγει, ἀήν σήχμα μπελόη ἀχήλια ἴστια, δηλαδή δέν εἶναι εὐφροσύνη χωρὶς φαγητά καὶ πιοτά καλά. Ὁ δὲ τρίτος Ῥαββῖνος λέγει, ὅτι μέ συνουσίαν σαρκός πληροῦται ἡ ἐντολή τοῦ Μωϋσέως. Εἰς τό πρῶτον Κεφάλαιον ἐφανέρωσα καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

Οἱ δὲ τὴν σήμερον Ῥαββῖνοι διὰ νά μή ἔχωσι καμμίαν ἀμφιβολίαν, κάμνουσι τὰ αἰσχρά ἔργα εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Πάσχα καὶ τῆς σκηνοπηγίας· καὶ συναθροιζόμενοι τόσον οἱ Ῥαββῖνοι, ὅσον καὶ οἱ Χαχάμιδες μέ τοὺς Φαρισαίους ὑπάγουσιν εἰς τὰ ὀσπήτια ὄλων τῶν Ἑβραίων, καὶ λέγουσι Μοαδήμ λεσημχά χαγήμ ἡζμάνημ λεσουσόην, δηλαδή, καιρὸν ἔδωκεν ὁ Θεός διὰ χαράν καὶ εὐφροσύνην.

Οἱ δὲ δυστυχεῖς καὶ ἀπλοῖ Ἑβραῖοι, καὶ ἐάν τύχη νά ζημιώσωσι πωλοῦντες τό πλέον καλῆτερον πρᾶγμα ὅπου ἔχουσι, πρέπει νά τοὺς φιλεύσωσι γεμίζοντες τὴν κοιλίαν αὐτῶν μέ πλουσιοπάροχα φαγητά καὶ πιοτά.

Ἄφ' οὐ δὲ περιφέρονται ἀπό ἕν ὀσπήτιον εἰς ἄλλο ἕως ὅπου μεθοῦσι, καὶ σχεδόν γίνονται ἔξω φρενῶν· ὑπάγουσιν εἰς τὰ ὀσπήτια αὐτῶν ἵνα ἐκτελέσωσι τὰς ἀκαθάρτους αὐτῶν συνουσίας.

Καί διά τοῦτο πανηγυρίζουσι μίαν ἡμέραν περισσότερον εἰς αὐτάς τὰς πανηγύρεις αὐτῶν.

Εἰς δέ τήν δεκάτην ἡμέραν τοῦ ἐβδόμου (Σεπτεμβρίου) μηνός, ἡ ὁποία ἀπό αὐτούς ὀνομάζεται ἡμ κήπηρ, ὅτε χωρίς ἄλλο πρέπει νά νηστεύσωσι κατά τόν νόμον, καί νά ἐγκρατευθῶσιν ἀπό συνουσίαν, τότε δέ νηστεύουσι μίαν ἡμέραν περισσότερον διά τήν ἀμφιβολίαν τῆς γεννήσεως τῆς σελήνης, καθῶς κάμνουσιν εἰς τὰς ἄλλας πανηγύρεις αὐτῶν διά χαράν καί εὐφροσύνην, ἀλλά ξεγυμνώουσι τούς δυστυχεῖς Ἑβραίους κλέπτοντες οἱ Χαχάμιδες ἀπό αὐτούς μέ τέχνην. Ἐπειδή λέγουσιν αὐτοῖς· Μέ τό νά μή σᾶς ἐφορτώσαμεν μέ δύο ἡμέρας νά νηστεύσητε διά τήν ἀμφιβολίαν τῆς γεννήσεως τῆς σελήνης, διά τοῦτο εἰσθε ὑπόχρεοι νά δώσητε ἐλεημοσύνην, ἡ ὁποία ἀπό αὐτούς ὀνομάζεται πηδήν, δηλαδή ἐξαγόρασις.

Ὅθεν στέκονται οἱ ραββῖνοι, φαρισσαῖοι, καί διδάσκαλοι, καί ὁ μεγαλύτερος αὐτῶν Χεβρᾶς ὁποῦ ὀνομάζεται γαμπάη, εἰς τήν θύραν τοῦ βωμοῦ αὐτῶν κρατοῦνρες ἀνά χεῖρας, καθ' ἕνα ἀπό ἕνα δίσκον, καί δέν ἀφίνουσι τούς δυστυχεῖς Ἑβραίους νά εἰσέλθωσι μέσα, ἐάν πρῶτον δέν πληρώσωσιν εἰς τόν καθ' ἕνα ἀπό αὐτούς ὁποῦ ἴστανται εἰς τήν θύραν ἐλεημοσύνην, τήν ὁποίαν αὐτοῖ ἀπαιτοῦσι χρεωστικῶς μέ πολλά μαλώματα.

Ὅποιος ἀπό τούς Χριστιανούς θέλει νά πληροφορηθῆ καί νά ἰδῆ αὐτήν τήν πλάνην τῶν Ἑβραίων ὅταν εἶναι τό φῶς τῆς σελήνης τοῦ Σεπτεμβρίου ἐνέα ἡμερῶν, τότε πρός τόν καιρόν τῆς ἑσπέρας, ἄς ὑπάγη εἰς τήν θύραν τοῦ βωμοῦ αὐτῶν, καί θέλει ἰδῆ ὁ ἴδιος πῶς ἴστανται οἱ ραββῖνοι μαζί μέ τούς ἐπιλοίπους προειρημένους μέ δίσκους καί κρατῆρας γεμάτους ἀπό ρακί, καί κρασί, καί μέ μελόψωμα, γέμοντες μέθης, καί πῶς ἔρχονται οἱ δυστυχεῖς Ἑβραῖοι μέ ἀγιοκέρια μεγάλα, καί πῶς δέν τούς ἀφίνουσι νά εἰσέλθωσιν, ἕως ὁποῦ δέν εὐχαριστοῦσιν ὅλους μέ τόσας καί τόσας φιλονικίας. Ἄφ' οὗ δέ θέλει εὐχαριστήση ὁ Ἑβραῖος ἀρκετῶς τούς ραββίνους μέ ἀργύριον, τότε τόν φέρουσι μέσα, καί βάλλεται ὁ δυστυχής Ἑβραῖος μέ τό πρόσωπον πρός τά κάτω· ὁ δέ Χαχάμης μέ ἕν λωρίον χονδρόν τόν δέρνει εἰς ταῖς πλάταις σαράντα παρά μίαν, διά τὰς ἀμαρτίας τοῦ παρελθόντος χρόνου. Ἐπειτα σηκώνεται ἀπό κάτω ἀπό τήν γῆν ὁ δαρθεῖς Ἑβραῖος· ὁ δέ ραββῖνος τόν παρηγορεῖ δίδοντας αὐτῷ ἕνα ποτήριον μέ κρασί, ἢ ρακί, καί μελόψωμον, καί λέγει εἴθε νά δώση εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός χρόνον γλυκύν, εἰς δέ τούς Χριστιανούς πικρόν·

Ἐπειτα διασκορπίζονται οἱ Ἑβραῖοι ὑπάγοντες εἰς τά ὀσπήτια αὐτῶν. Καί τρώγει ὁ καθ' εἷς ἀπό μίαν κεφαλὴν ἀρνίου λέγων· Εἰς τοῦτον τόν χρόνον ἡμεῖς νά γενώμεθα εἰς κεφαλὴν, οἱ δέ Χριστιαν-

νοί εις οὐράν. Ὅμως δέν εἶναι κατ' αὐτόν τόν τρόπον τά πράγματα, διότι ὁ Μωϋσῆς τό Ἑβραϊκόν γένος κατηράσατο λέγων ὁ προσήλυτος (δηλαδή ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί ὁποῦ πάλαι πότε ἤμεθα ἀναμεταξύ των) «οὗτος ἔσται κεφαλὴν, σύ δέ ἔση οὐρά»⁽³²⁴⁾. Καθώς καί ἐπληρώθη τό ῥητόν, διότι ἐδέχθημεν τόν Χριστόν.

Οἱ δέ μεμισημένοι Ἑβραῖοι καθ' ὅτι ἐσταύρωσαν τόν Κύριον τῆς δόξης ἔγιναν εις οὐράν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, μ' ὄλον ὁποῦ τρώγουσι τήν εἰρημένην κεφαλὴν διά νά γίνωνται εις κεφαλὴν.

ὦ, ἀνόητοι Ἑβραῖοι, καί ἀνίσως θέλετε τρώγη καί κεφαλὴν σκυλίου, ὄλο εις οὐράν θέλετε μένει ἄχρι τέλους τοῦ κόσμου. Διότι ὁ ἴδιος Μωϋσῆς λέγει: «Καί ἐλεύσονται ἐπί σέ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐται ... Καί ἔσται ἐν σοί σημεῖα καί τέρατα ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος»⁽³²⁵⁾.

Ἄφ' οὗ γευθῶσιν ὄλοι ἀπό τήν κεφαλὴν τοῦ ἀρνίου, ἀρχίζουσι νά τρώωσι καί νά πίνωσιν ἕως ὁποῦ δέν ἡμποροῦσι περισσότερον. Ἐπειτα ὑπάγουσιν εις τόν βωμόν ἤγεν συναγωγὴν αὐτῶν γεμάτοι ὄντες ἀπό φαγητά, καί ζαλισμένοι σχεδόν ὄλοι ἀπό μέθην, εις τρόπον ὁποῦ γίνεται εις τήν συναγωγὴν αὐτῶν μία **δυσωδία ἀνυπόφορος**. Καί τότε ἀναβαίνει ὁ ῥαββῖνος ἐπάνω εις τόν ἄμβωνα ὁποῦ ἔχουσιν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ βωμοῦ, καί προστάζει νά ζητήσωσι συγχώρησιν ὁ ἕνας ἀπό τόν ἄλλον διά τὰς ἁμαρτίας καί σφάλματα ὁποῦ ἔκαμον ὁ ἕνας εις τόν ἄλλον.

Εἰς τόν ὁποῖον καιρόν, ἐν ᾧ ζητοῦσιν αὐτοί συγχώρησιν, διά τόν θυμόν ὁποῦ ἔχουσι, συμβαίνει πολλάκις καί δέρνονται ἐκεῖ. Διότι τά στομάχια αὐτῶν εἶναι γεμάτα ἀπό φαγητά καί κρασί. Καί μάλιστα ἐπειδὴ ἐνθυμοῦνται τήν ἀδικίαν ὁποῦ ἔπαθον ἀπό τόν πλησίον αὐτῶν εις τόν παρελθῶντα χρόνον, δέρνονται κατά πολλά κακῶς. Τοιουτοτρόπως εἶδον ἐγώ πολλάκις, ὅτι ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς συγχωρήσεως ἔρχεται τό πρᾶγμα καί ἕως εις ῥόπαλα, καί κατανοῦν καί νά κριθῶσιν! Ἐπειτα κάθονται εις τήν συναγωγὴν ἀνυπόδετοι εἴκοσι τέσσαρας ὥρας κλαίοντες καί παρακαλοῦντες νά ἔλθῃ ὁ Μεσσίας. Καί νηστεύουσιν αὐτήν τήν ἡμέραν, οὔτε τρώγοντες, οὔτε πίνοντες τίποτα. Ἄφ' οὗ παρέρχεται αὐτή ἡ ἡμέρα, καί θέλει νά ὑπάγῃ ὁ καθ' εἰς εἰς τό ὀσπήτιόν του, ζητοῦσι τά ὑποδήματα αὐτῶν, καί τά κηρία ὁποῦ εἶχαν μείνη. Διότι ὄλην αὐτήν τήν ἡμέραν δέν δύνανται αὐτοί νά πλησιάσωσιν εις τά κηρία, ὡσάν ὁποῦ ὀνομάζεται Σάββατα Σαββάτων⁽³²⁶⁾, ἀλλά ἕνας Χριστιανός φροντίζει ἐπιμελούμενος τά κηρία μέ πληρωμήν. Ἄφ' οὗ τελειώσωσι τήν δουλείαν τους, βιάζεται ὁ καθ' εἰς νά ὑπάγῃ νά φάγῃ, καί ἀρχίζουσι νά λαμβάνουν τά κηρία καί τά ὑποδήματα ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. Διά τοῦτο πάλιν μαλλόνουν, καί πολλαῖς φοραῖς καί ῥαπίζονται. Ἄφ' οὗ δέ ὑπάγουσιν εις τό ὀσπήτιόν τους δέν τρώ-

γουςιν ἕως ὅπου δέν σημειώσωσι πρῶτον ποῦ ἔχουσι νά κάμωσι τήν σκηνήν, ἤτοι καλύβαν.

Τέσσαρας ἡμέρας ἔχουσι ἀπό αὐτήν τήν ἡμέραν ἕως εἰς τήν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τῆς σκηνοπηγίας. Ἐπειτα εἰς αὐτάς τάς τέσσαρας ἡμέρας, οἱ Ῥαββῖνοι, Φαρισαῖοι, καί διδάσκαλοι αὐτῶν ἐκτελοῦσιν ἐντελῶς τάς πορνείας καί ἀνομίας αὐτῶν, μέ λόγον, ὅτι ὁ Θεός δέν γράφει εἰς τό κατάστιχόν του τάς ἀνομίας ὅπου κάμνουσιν εἰς ταύτας τάς τέσσατας ἡμέρας.

Αὐτά εἶναι τά ὠραιότατα ἔθιμα τῶν Ἑβραίων!

Καθάπερ προεῖπεν ὁ Θεός διά τοῦ Προφήτου Ἰεζεκιήλ· «Καί ἐγώ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλά καί δικαιώματα, ἐν οἷς οὐ ζητήσονται ἐν αὐτοῖς. Καί μιν αὐτούς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν»⁽³²⁷⁾. Καθώς προεξήγησα αὐτόν τόν στίχον εἰς τό δεύτερον Κεφάλαιον.

Ἐάν θελήσῃ ὁ ἄνθρωπος νά γράψῃ καταλεπτῶς ὅλας τάς μεμιασμένας καί ἀκαθάρτους αὐτῶν συνηθείας, πολὺς καιρός, καί χαρτί καί μελάνι ἤθελε χρειασθῆ. Νά μέ πιστεύσητε ἠγαπημένοι ὀρθόδοξοι, ὅτι περισσότερα δάκρυα, ἔχυσα, παρά ὅσον μελάνι ἐχύθη διά τό σύγγραμμα τοῦτο! Διότι ἐνθυμούμενος τήν γενεάν μου, τοὺς κατά σάρκα συγγενεῖς μου, τοὺς προπάτοράς μου, τοὺς ἀδελφούς καί τοὺς υἱούς μου, ὅτι εἶναι καταβεβυθισμένοι εἰς τόν Ἄδην, φρίττω καί τρέμω καθ' ὅλας τάς αἰσθήσεις μου. Καί μάλιστα ἐνθυμούμενος, ὅτι ἄχρι ἡλικίας τριάκοντα ὀκτώ χρόνων^(327α) ἤμην εἰς αὐτήν τήν μεμιασμένην πλάνην, καί ὅτι ἡ καρδιά μου ἐστάθη κεκαλυμμένη μέ τό κάλυμμα τοῦ Μωϋσέως, καί ὅτι ἐδίδαξα αὐτούς ἐναντίον τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ἀκόμη περισσότερον τρέμω. Διά τό ὅποιον ἄρα εἶμαι ἄξιος τώρα νά ὀνομασθῶ καί Χριστιανός; Ἄλλ' ὅμως δέν ἀπελπίζομαι, ὅτι μέγα τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, διά νά πληρωθῆ κἄν καί εἰς ἐμένα τόν ἀνάξιον ὁ λόγος τοῦ Προφήτου, ὅπου λέγει· «Ταχύ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ' ὧν καθηρέθης»⁽³²⁸⁾. Ὅτι πρότερον ἐδίδαξα τοὺς Ἑβραίους κατά τῆς ἀγίας καί πεφῶτισμένης πίστεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· τώρα δέ, μέ τό μέγα αὐτοῦ ἔλεος, οὐκ ὀλίγους εἴλकुσα πρὸς τήν ἀληθινὴν ἡμῶν ὀρθόδοξον πίστιν. Καί διά παντός ἐπιμελοῦμαι, καί θέλω ἐπιμεληθῆ ἄχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, νά ἐπιστρέψω τοὺς Ἑβραίους πρὸς τόν Χριστόν, ὅχι ὅτι δέν ἔχω καμμίαν δύναμιν, οὔτε δι' ἄλλης τινός τέχνης, ἀλλά μόνον διά βοήθειας τοῦ Σωτῆρος μου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί δι' ὀλίγης μαθήσεως ὅπου μοί ἐχάρισεν ὁ Θεός, μέ τοῦ Ὁποίου τήν βοήθειαν, ἰδοὺ ὅπου ἄχρι τοῦδε ἔδωκα ἀπόκρισιν εἰς τέσσαρας ἐρωτήσεις. Καί ἀπ' ἐδῶ καί ἐμπροσθεν θέλω δώσει ἀπόκρισιν καί εἰς τά ὑπολοίπους καί θέλουν ἐμφραχθῶσι τά στόματα τῶν λαλούντων ἄδικα.

Πέμπτη Ἐρώτησις.

Ὁ Μωϋσῆς προστάζει εἰς τό τρίτον βιβλίον ὀνομαζόμενον Λευϊτικόν, λέγων· «Οὐ ποτήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδέ φθερεῖτε τίν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν»⁽³²⁹⁾. Δηλαδή νά μή ξυραφίζωμεν τά γένεια, οὔτε τά ζουλούφια. Ὁμοίως καί εἰς τό τέταρτον βιβλίον, λέγει· «Καί ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπί τά πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τās γενεάς αὐτῶν καί ἐπιθήσετε ἐπί τά κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον»⁽³³⁰⁾. Καί πάλιν· «Στρεπτά ποιήσεις σεαυτῷ ἐπί τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἔάν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς»⁽³³¹⁾.

Τώρα μᾶς ἐρωτοῦσιν οἱ Ἑβραῖοι, λέγοντες· Ἐάν ὁ Χριστός ὑμῶν ἦλθε πληρῶσαι τόν νόμον τοῦ Μωϋσέως, διατί ἔσεῖς οἱ Χριστιανοί δέν ἀκολουθεῖτε τās προσταγὰς ταύτας, ἀλλά ξυραφίζετε τά γένειά σας, οὔτε ἐνδύεσθε ἐν ἱματίοις μέ κράσπεδα;

Ἀπόκρισις.

Ὁ σκοπός τοῦ Μωϋσέως μέ αὐτάς τās προσταγὰς ἐστάθη διά νά διαφέρωσιν οἱ Ἑβραῖοι ἀπό τούς εἰδωλολάτρας. Καθώς καί εἰς ἄλλο μέρος προστάζει, λέγων· «Οὐκ ἐνδύση κίβδηλον, ἔρια καί λίνον»⁽³³²⁾. Δηλαδή νά μή ἐνδυθῶσιν οἱ Ἑβραῖοι μέ ἐνδυμα ὑφασμένον μέ μαλλί καί λινάρι, διότι οἱ ἔθνικοί μέ τοιαῦτα ἐνδύοντο κατ' ἐκεῖνον τόν καιρόν. Καί ἠθέλησεν ὁ Μωϋσῆς ὥστε οἱ Ἑβραῖοι δι' ὅλου νά διαφέρωσιν ἀπό αὐτούς καί μέ τά ἐνδύματα καί μέ τά ἔθη. Ἀπό τόν καιρόν δέ ὅπου ἦλθεν ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἔπεσαν τά εἰδωλα, οὔτε εἰδωλολάτραι εὐρίσκονται. Διά τοῦτο δέν πρέπει νά ἀφήσωμεν τά γένεια, οὔτε νά φορέσωμεν τό τετράγωνον ἐνδυμα, τό ὁποῖον ἀπό ἐσᾶς καλεῖται ἀρμπά καμφούς.

Καί μάλιστα, διότι λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας διά ἡμᾶς τούς Χριστιανούς· «Καί γνωσθήσεται ἐν ἔνθεσι τό σπέρμα αὐτῶν... πᾶς ὁ ὄρων αὐτούς ἐπιγνώσεται αὐτούς, ὅτι οὗτοι εἰσὶ σπέρμα εὐλογημένον ὑπό Θεοῦ»⁽³³³⁾. Καί κατ' ἀλήθειαν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι γνωρίζομεθα εἰς ὅλον τόν κόσμον· διότι ἔχομεν τό σημεῖον τοῦ Χριστοῦ ἐπάνω μας· δηλαδή τό σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Καθώς πάλιν ὁ Ἡσαΐας λέγει· «Καί ἔσται Κύριος εἰς ὄνομα καί εἰς σημεῖον αἰώνιον καί οὐκ ἐκλείψει»⁽³³⁴⁾. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον, οὔτε εἰς τούς Ἑβραίους εἶναι χρεῖα νά φορῶσι γένεια καί ζουλούφια, διότι ἔχουσι καί αὐτοὶ τό σημεῖον ὅπου ἔδωσεν αὐτοῖς ὁ Μωϋσῆς. Καί ὅποιος βλέπει αὐτούς γνωρίζει, ὅτι εἶναι σπέρμα

Μωϋσῆς. Καί ὅποιος βλέπει αὐτούς γνωρίζει, ὅτι εἶναι σπέρμα μεμισημένον ἀπό τόν Θεόν, καθώς εἶπεν ὁ Μωϋσῆς· «Καί ἐλεύσονται ἐπί σέ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐται... Καί ἔσται ἐν σοί σημεῖα καί

τέρατα καί ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος»⁽³³⁵⁾.

Καί κατ' ἀλήθειαν ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι, ὅτι δέν βλέπεις κανένα Ἑβραῖον καθαρόν, καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· **Καί ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς**⁽³³⁶⁾. Καθ' ὃν τρόπον ἀνέφερα καί ἀνωτέρω εἰς τό πρῶτον Κεφάλαιον. "Οτι μερικοί ἀπό αὐτούς ἔχουσι κασσίδα εἰς τήν κεφαλήν· ἄλλοι ψώραν εἰς τήν ἔδραν· ἄλλοι λέπραν ἐπί τάς κνήμας καί γόνατα· καί ἄλλοι εἶναι πεποικιλμένοι εἰς ὅλον τό σῶμα, καί μάλιστα εἰς τό πρόσωπον, διά νά ἰδῶσι καί νά γνωρίσωσιν ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι τό **κατηραμένον σπέρμα**. Πρός τούτοις κοντά εἰς αὐτάς τάς κατάρας, ἔχουσιν ἀκόμη μίαν **κατάραν** κοινῶς, ὅτι **εἶναι ὅλοι μωροί**.

"Ὅπως καί ἂν ἤθελεν εἶναι ἐνδεδυμένος ὁ Ἑβραῖος, ἤ μέ νέμτζικα ἐνδύματα, ἤ μέ τούρκικα, εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον, πρέπει νά γνωρίζηται ὅτι εἶναι Ἑβραῖος περισσότερον ἀπό τήν **δυσωδίαν** ὅπου ἔχει.

Φανερόν ἐποίησα ὅτι ματαίως φοροῦσιν οἱ Ἑβραῖοί τά γένεια· διότι καί χωρίς γένεια γνωρίζονται ὅτι εἶναι τό **κατηραμένον σπέρμα**, καθῶς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· »Καί ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀντέστη αὐτοῖς· τήν δέ ἁμαρτίαν αὐτῶν ὡς **Σοδόμων ἀνήγγειλαν**»⁽³³⁷⁾. "Οτι ἐπληρώθη κατ' αὐτῶν ἡ **κατάρα** τοῦ Μωϋσέως μέ τό νά εἶναι ὡς ἐπί τό πλεῖστον **ὠχροί**⁽³³⁸⁾, ἤτοι κίτρινοι κατὰ τά πρόσωπα αὐτῶν.

Καλῶς κάμνουσι μερικοί Βασιλεῖς, ὅτι λαμβάνουσιν ἀπό αὐτούς δόσιμον διά τά γένεια καί τά ζουλούφια. Καθῶς καί εἰς τήν Κράσαν πόλιν τῆς Ρωσσίας, καί εἰς ἄλλας πολλές πολιτείας πληρώνουσι δόσιμον εἰς τόν ἐξουσιαστήν τοῦ τόπου διά τά ζουλούφια καί γένεια, καί διά τά κηριά ὅπου ἀνάπτουσιν εἰς τήν ἐσπέραν τῆς Παρασκευῆς πρὸς τό Σάββατον, καί διά πολλά ἄλλα αὐτῶν ἔθιμα.

Τά δέ ὑακίνθινα κλώσματα ὅπου λέγει ὁ Μωϋσῆς νά ἔχη τό ἐνδύμα αὐτῶν, καθῶς λέγει ὁ Ραββί Μωϋσῆς, ὁ Μαϊμονεΐδης, καί ὅλοι οἱ Ταλμουθισταί, εἶναι ράμματα ἀπό ἄσπρον μαλλί, τά ὅποια ἔβαπτον τόν παλαιόν καιρόν μέ αἷμα ἐνός ὄψαρίου ὀνομαζομένου ἀπό αὐτούς χαλουζόν, τοῦ ὁποίου τό αἷμα λέγουσι νά ἦτον ὑακίνθινον· καί ὅτι δέν εὐρίσκετο ἄλλοῦ, παρά εἰς τήν Μαύρην θάλασσαν. Καί βεβαιώνουσιν οἱ ἴδιοι ὅτι μετά τήν καταστροφὴν τοῦ ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ ἕως τήν σήμερον δέν εὐρίσκεται οὔτε εἰς τήν μαύρην θάλασσαν αὐτό τό ὄψαριον.

Ἐντεῦθεν φανερόν εἶναι ὅτι μετά τήν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ δέν θέλει ὁ Θεός πλέον νά φορῶσιν οἱ Ἑβραῖοι τό τετράγωνον ἐνδύμα μέ τέσσαρα κλώσματα, οὔτε κἄν τούς προειρημένους κόμβους (κεφαλοδέματα) ὀνομαζομένους ὑπ' αὐτῶν τεφιλήν, καί

ταῦτα τὰ ἐνδύματα ὀνομαζόμενα ὑπ' αὐτῶν ἀρμπά καηφούς.

Καλῶς ὠμίλησεν ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός διὰ αὐτούς· «Πάντα δέ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τό θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. Πλατύνουσι γάρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, (δηλαδή τούς κόμβους), καί μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν»⁽³³⁹⁾.

Ἔ κ τ η Ἐ ρ ῶ τ η σ ι ς.

Ὁ Μωϋσῆς προστάζει νά μή τρώγωμεν ὀψάρια ὅπου δεν ἔχουσι πτερά καί λέπια⁽³⁴⁰⁾. Οὔτε κρέας χοίρινον, οὔτε λαγών. οὔτε ἄλλα.

Λοιπόν διατί τρώγετε ἐσεῖς οἱ Χριστιανοί ἀπό αὐτά, ὅτι ὁ Χριστός ὑμῶν οὐκ ἦλθε καταλῦσαι τόν νόμον.

Ἄ π ὁ κ ρ ι σ ι ς.

Μέ ταῦτα τὰ διάφορα κρέατα ὅπου ἐμπόδισεν ὁ Μωϋσῆς τότε τούς Ἑβραίους νά μή τρώγωσιν, ἦτον νά ἀπομακρύνῃ αὐτούς ἀπό τήν εἰδωλολατρείαν. Διότι οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν συνηθίσει εἰς τήν Αἴγυπτον νά τρώγωσιν εἰδωλόθυτα· καθώς καί ἔκλαυσαν αὐτοί ὅταν ἦσαν εἰς τήν ἔρημον λέγοντες· «Ἐμνήσθημεν τούς ἰχθύας, οὓς ἠσθίομεν ἐν Αἰγύπτῳ δωρεάν»⁽³⁴¹⁾.

Καί ποῖος ἔδιδεν αὐτοῖς ἐκεῖ δωρεάν, ὅτι μάλιστα αὐτοί δωρεάν ἐδούλευον τοῖς Αἰγυπτίοις; Ἄλλ' ἐπειδή οἱ Αἰγύπτιοι ἐπρόσφερον θυσίαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ὀψάρια χωρίς λέπια, ἐβίαζον καί τούς Ἑβραίους νά τρώγωσιν ἀπό τὰς θυσίας αὐτῶν. Καθώς καί ὁ Ἄντιοχος ἐβίασε τούς ἑπτὰ Μακκαβαίους νά φάγωσι χοίρινον κρέας εἰδωλόθυτον⁽³⁴²⁾.

Ὅθεν διά νά μή τρώγωσιν εἰδωλόθυτα εἰς τήν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἐπρόσταξεν ὁ Μωϋσῆς νά μή τρώγωσι τὰ εἰρημένα κρέατα· διότι ἀφ' οὗ ἐξήγαγεν αὐτούς ἀπό τήν Αἴγυπτον, τούς ἔφερον εἰς τήν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὅπου κατόκου ἑπτά εἶδη εἰδωλολατρῶν. Ἀμορραῖοι, Χετταῖοι, Φερεζαῖοι, Γεργεσαῖοι, Εὐαῖοι, Ἰεβουσαῖοι, καί Χαναναῖοι⁽³⁴³⁾ ἀπό τούς ὁποίους μερικοί ἐθυσίαζον χοίρους εἰς τὰ εἰδωλα αὐτῶν. Καθώς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας καί διά ἐσᾶς τούς Ἑβραίους ὅπου ἔπειτα ἐπροσκυνήσατε τὰ εἰδωλα· «Οἱ ἔσθοντες ἐν τοῖς προθύροις κρέας ὕειον»⁽³⁴⁴⁾.

Ὅμοίως μερικά ἀπό αὐτά τὰ ἑπτά εἶδη τῶν ἐθνῶν ἐπρόσφεραν θυσίαν εἰς τὰ εἰδωλα αὐτῶν λαγούς· ἄλλα ὀψάρια χωρίς λέπια· καί ἄλλα διάφορα ζῶα ἐθυσίαζον.

Ὅθεν ὁ Μωϋσῆς ἰδὼν ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι λαίμαργοι, καθ' ὅτι ἔκλαιον εἰς τήν ἔρημον λέγοντες· «Ὅφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπό Κυρίου ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσασαμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν καί ἠσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν⁽³⁴⁵⁾, ἐμπόδισεν αὐτούς ὅπου καθόλου νά μή τρώγωσιν ἀπό αὐτά τὰ εἶδη τῶν κρεάτων ὅπου ἐθυσίαζοντο εἰς τὰ εἰδωλα, μήτε ἀπό αὐτά τὰ ἴδια

ζῶα. "Οτι ἀνίσως ἤθελεν ἐμποδίσῃ ὁ Μωϋσῆς εἰς τοὺς Ἑβραίους μόνον ἀπ' ἐκεῖνα ὅπου ἐθυσιάζοντο κατὰ μέρος, καί εἰς ἐκεῖνα ὅπου δέν ἐθυσιάζοντο (λέγω πάλιν ἀπό τὰ ἴδια ζῶα) ἤθελε δώσει ἄδειαν, εὐκόλως ἤθελαν πέσωσιν αὐτοί εἰς τήν εἰδωλολατρείαν. "Οτι καθὼς κάθε ἄνθρωπος ὅταν κτίζῃ διά τόν ἑαυτόν του ὀσπήτιον, κάμνει καί ἔν περιφραγμα τριγύρω εἰς αὐτό, ὅπου νά μή ἔρχωνται ζῶα νά ἀκουμβίσωσιν ἐπί τοῦ τοίχου τοῦ ὀσπητίου, καί νά χαλάσωσιν αὐτόν, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ὁ Μωϋσῆς ὡς κάποιον περιφραγμα ἔκαμεν, ἐμποδίσας αὐτούς ὥστε καθόλου νά μή τρώωσιν ἐκ τοῦ εἴδους ἐκείνων ὅπου ἐπροσφέρετο θυσία τοῖς εἰδώλοις.

Μέ ὄλον τοῦτο οἱ Ἑβραῖοι μετέπειτα ἐπροσκύνησαν τὰ εἰδῶλα.

Καί ἔάν θέλῃς μαρτυρίαν ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐξ αἰτίας τῶν εἰδωλοθύτων ἐμποδίζει τοῖς Ἑβραίοις αὐτά τὰ κρέατα, ἤμπορεῖς ἐκ τούτου νά γνωρίσης, ὅτι αὐτοί ἔκλαυσαν, κατεγόγγυσαν ἐπί Μωϋσέως διά τὰ κρόμνα καί πράσα⁽³⁴⁶⁾, καί διά ἄλλα ὄσπρια, καί διά τόν ἄρτον ὅπου ἔφαγον εἰς γῆν Αἰγύπτου⁽³⁴⁷⁾. Μέ ὄλον ὅπου ὁ Μωϋσῆς δέν τοὺς ἐμπόδισε τόν ἄρτον ἢ τὰ ὄσπρια, ὅτι ἀπό αὐτά τὰ εἶδη δέν ἐθυσιάζοντο εἰς τὰ εἰδῶλα.

Φανερόν εἶναι ὅτι ἐξ αἰτίας τῶν εἰδωλοθύτων εἶχεν ἐμποδίσει ὁ Μωϋσῆς τοὺς Ἑβραίους ἀπό τὰ προειρημένα εἶδη κρεάτων.

Τώρα δέ, ἀπό τόν καιρόν ὅπου ἦλθεν ἐπί τήν γῆν ὁ Σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δέν εὐρίσκονται πλέον εἰδῶλα, οὔτε εἰδωλολάτραι εἰς τὰ μέρη τῶν Χριστιανῶν, ὅτι δέν ἤμποροῦν νά ὑποφέρωσι τό φρικτόν σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Καί διά τοῦτο δέν εἶναι ἐμποδισμένον εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς νά τρώωμεν αὐτά τὰ κρέατα. Καί μάλιστα ὅτι εἰς τό Ταλμούθ, εἰς τό μέρος κρήσης, γράφει διατί ὀνομάζεται ὁ χοῖρος Ἑβραϊστί χαζήρ, μέ τό νά λέγῃ ὅτι δηλοῖ ἐπιστροφή. Δηλαδή ὅταν θέλει ἔλθῃ ὁ Μεσσίας, τότε θέλει ἐπιστραφῆ ὁ χοῖρος, καί θέλει συναριθμηθῆ μέ τὰ καθαρὰ ζῶα, καί δέν θέλει εἶναι ἐμποδισμένος εἰς τοὺς Ἑβραίους νά τρώγηται.

Λοιπόν τώρα ὁ ἀληθινός Μεσσίας ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἦλθε πρό χιλίων ὀκτακοσίων δέκα ὀκτώ χρόνων^(346α). "Οθεν εἴμεθα ἐλεύθεροι νά τρώωμεν τὰ κρέατα ἐκεῖνα, ἃ τινα ἦσαν ἐμποδισμένα τόν παλαιόν καιρόν ἀπό τόν Μωϋσῆν.

Ἐδῶ δέν μέ ἀφίνει ἡ καρδιά νά παραβλέσω καί νά μή γράψω πῶς ἀπατῶσιν οἱ ῥαββῖνοι τοὺς δυστυχεῖς καί ἀπλούς Ἑβραίους, ὅτι δέν τοὺς ἀφίνουσι νά τρώωσι μοροῦνα, οὔτε γουλιανόν, οὔτε κανένα ἄλλο ὀψάριον ἀπό τὰ μή ἔχοντα λέπια. Εἶναι ἔν εἶδος ὀσαρίου ὀνομαζόμενον λακέρδα· τό ὀποῖον ὀψάριον λέγουσιν οἱ ῥαββῖνοι ὅτι εἶναι κατὰ πολλά θυμῶδες καί ὀργίλον, καί ὅτι ὅταν

πιάνηται εις τό δίκτυον, από τόν θυμόν αποβάλλει τά λέπια· τό όποϊον είναι έν ψευμα κατά πολλά μεγάλον. Διότι ήρώτησα πολλούς άλιεις (ψαράδες) Χριστιανούς όποϋ πιάνουσιν από ταϋτα όψάρια, οίτινες μοί είπον ότι δέν είναι κατ' αυτόν τόν τρόπον, ούτε κανένα λέπιον αποβεβλημένον εύρίσκεται εις τό δίκτυον, και μάλιστα ότι από τοιαϋτα όψάρια πολλάκις πιάνουσι μέ τάς χειράς, μέ τό νά είναι ήμερα και άπλᾶ.

Ἄλλ' επειδή οί ραββίνοι, και όλοι οί Ἑβραϊοί έχουνι το πάθος τῆς λαιμαργίας, και επειδή τό όψάριον αυτό είναι παχύ, εύρον τοϋτο τό μέσον διά νά ήμπορῶσι νά τό τρώγωσι. Ὅμοίως και μέ τά άλλα πολλά διάφορα ψεύματα άπατῶσιν οί ραββίνοι τούς Ἑβραίους.

Ὅταν ἄρρωστᾶ κανείς Ἑβραϊός, δίδουσιν αυτοί ἄσπρα τῷ Χαχάμη· ό δέ Χαχάμης ύπάγει εις τόν βωμόν αὐτῶν και άνοίγει τό κιβώτιον τοϋ νόμου αὐτῶν, εις τό όποϊον είναι τά πέντε βιβλία τοϋ Μωϋσέως γεγραμμένα επί δέρματος μοσχαρίου, και αναγιγνώσκει δώδεκα φοραῖς τόν δέκατον έννατον ψαλμόν· «Ἐπακούσαι σου Κύριος ... ἔπειτα βάλλει όνομα εις τόν ἄρρωστόν κατά τούς άγίους τῆς παλαιᾶς Διαθήκης· ἔπειτα διαβάζει μίαν ἄλλην ευχήν λέγων· Κύριε ό Θεός τοϋ Ἄβραάμ, Ἰσαάκ, και Ἰακώβ, εάν άπεφάσιςες νά αποθάνη ό Λέβος ή Ζαμφιήλ (λέγων τό όνομα τοϋ ἄρρώστου) από τώρα και εις τό έξῆς οϋτος ό ἄρρωστος δέν όνομάζεται πλέον μέ τό όνομά του, αλλά Μωϋσῆς, ή μέ άλλο όνομα μέ τό όποϊον θέλει νά τόν όνομάση. Κατ' αυτόν τόν τρόπον οί ραββίνοι άπατῶσι τούς δυστυχεῖς και άπλους Ἑβραίους. Ὅτι εάν τύχη νά αναλάβη ό ἄρρωστος, λέγουσιν αυτοί ότι ή ευχή τοϋ Χαχάμου έβοήθησε· Ειδέ και αποθάνει ό ἄρρωστος, λέγουσιν ότι δέν είχε περισσοτέρας ήμέρας νά ζῆση ό ἄρρωστος, και διά τοϋτο άπέθανε. Διά τόν όποϊον φέρουσιν άπόδειξιν από τό Ταλμούθ όπου είναι ιστορούμενον, ότι ένα καιρόν επρόσταξεν ό Θεός εις τόν διωρισμένον διά τάς ψυχάς τῶν ανθρώπων Ἄγγελον (καθ' ότι αυτοί δέν πιστεύουσιν ότι ό Ἄρχάγγελος Μιχαήλ λαμβάνει τάς ψυχάς τῶν ανθρώπων, αλλά άλλος Ἄγγελος άνελεήμων. Και κατ' αλήθειαν από αυτούς λαμβάνει τάς ψυχάς ό άνελεήμων Ἄγγελος, ό Σατανᾶς) και ἔστειλε τόν άνελεήμονα Ἄγγελον νά φέρη μίαν ψυχήν από μίαν γυναίκα όνομαζομένην πάλιν Μαριάμ. Και είπεν ό Θεός πρὸς τόν Ἄγγελον, ἐγώ δέν επρόσταξα νά φονεύσης ταύτην αλλά τήν (δεῖνα) Μαριάμ είπόν σοι. Τότε είπεν ό Ἄγγελος, θέλω τήν ύπάγη όπίσω, και θέλω φέρη τήν ἄλλην, και είπεν ό Θεός, ἄφες νῦν, και τ.λ.

Μέ αυτό τό Ταλμούθ, δικαιόνονται οί μεμισημένοι υπό Θεοϋ ραββίνοι, διότι όταν τελειόνωσιν αί ήμέραι τοϋ ανθρώπου αποθνήσκει.

Αὐτή εἶναι κατά πολλά ματαιαί ἢ πίστις τῶν Ἑβραίων. Καί ἀκόμη εἶναι καί ἄλλη μεγάλη πλάνη αὐτῶν, μέ τήν ὁποίαν ἀπατῶνται· ἀπό τήν ὁποίαν πλάνην τους τάς περισσοτέρας κακοηθείας καί αἰρέσεις αὐτῶν ἄφησα ἀγράφους, μή θελήσας νά διατρίψω τόν καιρόν μου εἰς αὐτάς, μάλιστα διά νά μή βαρυνθῆ ὁ ἀναγνώστης. Ἄπό τώρα ἄς ἀκούσωμεν καί τήν ἐπίλοιπον ἐρώτησιν.

Ἑ β δ ό μ η Ἑ ρ ώ τ η σ ι ς

ἽΟ Μωϋσῆς προστάζει λέγων· «Οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καί ὄνῳ ἐπί τό αὐτό»⁽³⁴⁸⁾. Διατί εἰς ἐσαῶς τούς Χριστιανούς πολλοί ζευγνύουσι βόδια μαζύ μέ ἄλογα, καί παραβαίνουσι τήν ἐντολήν τοῦ Μωϋσέως, εἰς καιρόν ὁποῦ ὁ Χριστός σας δέν θέλει νά καταλύσῃ οὔτε ἐν ἰῶτα ἐκ τοῦ νόμου;

Ἄ π ό κ ρ ι σ ι ς

Πολλάκις σοί εἶπον, ὦ Χαχάμε, ὅτι ὁ Προφήτης Δαβίδ λέγει· «Ἐπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, δύο ταῦτα ἤκουσα»⁽³⁴⁹⁾, δηλαδή φυσικῶς λέγει ἡ Γραφή, πνευματικῶς δέ ἐννοεῖται. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ὁ Μωϋσῆς ἀλληγορικῶς ὠμίλησεν. ἽΟ βούς εἶναι ζῶον καθαρόν, καί εἰκονίζει τόν Χριστόν, ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί εἴμεθα καθαροί. ἽΟ δέ ὄνος εἶναι ζῶον ἀκάθαρτον, καί σημαίνει τούς Ἑβραίους μέ τό νά εἶναι αὐτοί ἀκάθαρτοι.

Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης ἽΗσαῖας· «Ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς»⁽³⁵⁰⁾. Καθώς καί ὁ Προφήτης ἽΙερεμίας σαφέστερον λέγει διά τούς Ἑβραίους· «ἽΠποὶ θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν»⁽³⁵¹⁾.

ἽΟθεν ὁ Μωϋσῆς ἐμποδίζει τό Χριστιανόν νά μή ἔχη συναναστροφήν μέ ὄνους, δηλαδή μέ τούς Ἑβραίους. Διότι ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι εἴσθε συναγωγή τοῦ Σατανᾶ⁽³⁵²⁾. Καθώς καί ὁ Σωτήρ ἡμῶν ἽΙησοῦς Χριστός λέγει πρὸς ἐσαῶς· «ἽΥμεῖς ἐκ τοῦ Πατρός τοῦ Διαβόλου ἐστέ, καί τά ἐπιθυμίας τοῦ Πατρός ὑμῶν θέλετε ποιεῖν· ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς»⁽³⁵³⁾. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ἐσεῖς εἴσθε μεμολυσμένοι ἐξ ἀρχῆς εἰς αἷμα ἀνθρώπινον, τό ὁποῖον χύνετε ἕως τήν σήμερον, καθώς λέγει ὁ Θεός διά τοῦ Προφήτου ἽΗσαῖου· «Αἶ γάρ χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις»⁽³⁵⁴⁾. Δέν λέγει αἵματος, ἀλλ' αἱμάτων πολλῶν, ὅτι προεῖδεν ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλουσιν εἶναι ἀνθρωποκτόνοι ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου!

Καί διά τοῦτο ὀνομάζει αὐτούς ὁ ἅγιος ἽΙωάννης συναγωγήν Σατανᾶ λέγων· «ἽΙδού δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτούς ἽΙουδαίους εἶναι, καί οὐκ εἰσίν, ἀλλά ψεύδονται»⁽³⁵⁵⁾. Καί ὁ Θεός λέγει πρὸς τόν ἽΙερεμίαν τρίς· «Καί σύ μή προσεύχου ὑπέρ τοῦ λαοῦ τούτου. Καί μή ἀξιοῦ τοῦ ἐλεηθῆναι

αυτούς. Καί μή εϋχου, καί μή προσέλθης μοι περί αὐτῶν, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι»⁽³⁵⁶⁾.

Καί κατ' ἀλήθειαν ἄχρι τέλους τοῦ κόσμου, δέν θέλει σωθῆ ἡ γενεά ἐκείνη, ἀπό τήν ὁποίαν κατήγετο ὁ προδότης Ἰούδας.

Καθώς θρηνεῖ διά τούς Ἑβραίους ὁ Προφήτης Ἱερεμίας λέγων· «Διῆλθε θέρος, παρῆλθεν ἀμητός, καί ἡμεῖς οὐ διεσώθημεν»⁽³⁵⁷⁾. Ὅτι ὅλαι αἱ ἡμέραι ἀπό Χριστοῦ ἄχρι τέλους τοῦ κόσμου ὀνομάζονται θέρος, καθώς ἐφανέρωσα πολλάκις ἀπό τόν Προφήτην Μαλαχίαν λέγοντα· «Καί ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τό ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης»⁽³⁵⁸⁾, δηλαδή ὁ Χριστός.

Καί τοῦτο ὁποῦ λέγει καί ὁ Προφήτης Ἱερεμίας διά αὐτούς· «Διῆλθε θέρος». Δηλαδή ἀπέρασεν ὅλος ὁ καιρός τῆς σωτηρίας ἀπό τήν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἕως εἰς τό τέλος τοῦ κόσμου. Ὅτι πρό τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ χειμῶν ὀνομάσθη, καθώς προανέφερα τόν Σολομῶντα ὁποῦ λέγει· «Ὁ χειμῶν παρῆλθε»⁽³⁵⁹⁾, δηλαδή ἡ σκιά τοῦ κόσμου ὁποῦ εἶναι ὁμοία μέ τόν χειμῶνα. «Τά ἄνθη ὤφθη» (δηλαδή ὁ Χριστός μέ τούς Ἀποστόλους· «Φωνή περιστερᾶς ἠκούσθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν»⁽³⁶⁰⁾), δηλαδή τό ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἶδει περιστερᾶς ἠκούσθη εἰς τήν γῆν μας ἐν Ἰορδάνῃ λέγον^(360α)· «Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα»⁽³⁶¹⁾.

Καθώς λέγει καί ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Φωνή Κυρίου ἐπί τῶν ὑδάτων»⁽³⁶²⁾.

Καθώς καί ὁ υἱός αὐτοῦ Σολομῶν λέγει· «Ὑδωρ πολύ οὐ δυνήσεται σβέσαι τήν ἀγάπην»⁽³⁶³⁾.

Φανερόν ἐγένεν, ὅτι ἡ παλαιά Διαθήκη ὀνομάσθη χειμῶν.

Καθώς καί ὁ Χριστός λέγει πρὸς τούς μαθητάς αὐτοῦ· «Προσεύχεσθε δέ ἵνα μή γένηται ἡ φυγή ὑμῶν χειμῶνος»⁽³⁶⁴⁾, ἥτοι εἰς τήν παλαιάν Διαθήκην, ἀλλά ἐν καιρῷ θέρους νά σᾶς εὔρη τό τέλος τῆς ζωῆς, ἥτοι εἰς τήν Διαθήκην τῆς χάριτος.

Καί τοῦτο τό θέρος λέγει ὁ Προφήτης ὅτι διῆλθε, καί οἱ Ἑβραῖοι δέν μετενόησαν. Καί τό τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου λεγόμενον· «Παρῆλθεν ἀμητός». Δηλαδή ἡ παρουσία Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅταν θέλωσι θερίση οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνο ὁποῦ ἔσπειραν τό θέρος, ἀπό τήν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ ἄχρι τῆς δευτέρας παρουσίας, εἰς τό ὁποῖον διάστημα ἔχουσι καιρόν οἱ ἄνθρωποι νά σπεύρωσι τά ἀγαθά ἔργα τῆς μετανοίας. Καθώς λέγει ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Οἱ σπεύροντες ἐν δάκρυσιν (δηλαδή ἐν μετανοίᾳ) ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσι»⁽³⁶⁵⁾. Θέλουσι λάβη καλήν πληρωμήν διά τούς κόπους αὐτῶν εἰς τήν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἔσεῖς δέ οἱ Ἑβραῖοι οὐδέποτε θέλετε σωθῆ.

Διά τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· «Ἐν τῇ θαυμασίᾳ αὐτῶν δώσω πότημα αὐτοῖς, καί μεθύσω αὐτούς ὅπως κωρωθῶσι·

С
Ѡ
Ѧ
Ѡ
Ѧ
Ѡ
Ѧ
Ѡ
Ѧ

НАУМ

καί ὑπνώσουσιν ὕπνον αἰώνιον, καί οὐ μή ἐξεγερθῶσι, λέγει Κύριος»⁽³⁶⁶⁾.

Φανερώς λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι καθόλου δέν ἔχετε ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτι εἴσθε πλέον ἄπιστοι ἀπό κάθε διάβολον, καθ' ὅτι ὁ διάβολος ἐμαρτύρησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ, λέγων· «Τί ἡμῖν καί σοί, Ἰησοῦ υἱέ τοῦ Θεοῦ⁽³⁶⁷⁾; Ἐσεῖς ὁμως βλασφημεῖτε τόν Χριστόν!

Ἦσαύτως καί ὁ Ναβουχοδονόσορ, εἰδολολάτρης ὢν, ὠμολόγησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι υἱός τοῦ Θεοῦ, λέγων· «Οὐχί ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν εἰς τό μέσον τοῦ πυρός πεπεδημένους ... ἐγώ δέ ὀρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους καί περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρός ... καί ἡ ὄρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία υἱῷ Θεοῦ⁽³⁶⁸⁾.

Ἐσεῖς δέ οἱ Ἑβραῖοι δέν ἐντρέπεσθε βλασφημοῦντες τόν Θεόν.

Ἡ Σαμαρείτις γυνή οὖσα ὠμολόγησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ ἀληθινός Μεσσίας λέγουσα· «Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός⁽³⁶⁹⁾;

Διά τοῦτο πρόπον εἶναι ὁ κάθε Χριστιανός νά ἀποστρέφεται τό Ἑβραϊκόν γένος ἐξ ὅλης ψυχῆς καί καρδίας.

Ἐπ' ἀληθείας λέγω, ὅτι ἐγώ ὁ ἴδιος εἶμαι ἐχθρός τοῦ σώματός μου ἐνθυμούμενος, ὅτι συνελήφθην ἀπό σπέρμα πονηρόν. Διά τό ὁποῖον φανερόνει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, λέγων· «Σπέρμα πονηρόν, υἱοί ἄνομοι· ἐγκατελείπατε τόν Κύριον (τόν πατέρα), καί παρωργίσατε τό ἅγιον (τοῦ Ἰσραήλ)⁽³⁷⁰⁾, ἦτοι τόν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ ὀνομάζεται. Καθάπερ θρηνεῖ ὁ προφήτης Ἱερεμίας, λέγων· «Καί οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ⁽³⁷¹⁾.

Λέγει εἰσαυθίς καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Ἰδού γάρ ἡμέρα Κυρίου ἔρχεται ἀνιάτος θυμοῦ καί ὀργῆς θεῖμαι τήν οἰκουμένην ἔρημον⁽³⁷²⁾. Λέγει καί ὁ Προφήτης Ναούμ· «Ἀπό προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καί τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ⁽³⁷³⁾;

Καί ἐάν θέλης ἀπόδειξιν ὅτι ὁ Χριστός, ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ ὀνομάζεται, ἄκουσον τί λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας διά τήν ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ· «Καί ὑψωθήσεται Κύριος Σαβαώθ ἐν κρίματι, καί ὁ Θεός ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ⁽³⁷⁴⁾. Καί πάλιν· «Οὐ γάρ ἠθέλησαν τόν νόμον Κυρίου Σαβαώθ, ἀλλά τό λόγιον τοῦ ἁγίου Ἰσραήλ παρώξυναν⁽³⁷⁵⁾. Καί πάλιν· «Καί ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ... ἔσονται πεποιθότες ἐπί τόν Θεόν τόν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ τῇ ἀληθείᾳ⁽³⁷⁶⁾. Καί πάλιν· «Οὕτω λέγει Κύριος ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ⁽³⁷⁷⁾. Καί πάλιν· «Ἰδού ἔθνη ἃ οὐκ οἶδασί σε ἐπικαλέσονταί σε, καί λαοί οἳ οὐκ ἐπίστανταί σε, ἐπί σέ καταφεύξονται ἕνεκεν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τοῦ ἁγίου Ἰσραήλ, ὅτι ἐδόξα-

σέ σε»⁽³⁷⁸⁾. Λέγει και ὁ Προφήτης Δαβίδ· «Καί ἐπέρασαν τόν Θεόν, καί τό ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ παρώξυναν»⁽³⁷⁹⁾.

Ἴδού ὁποῦ διά πολλῶν μαρτυριῶν καί ἀποδείξεων ἐφάνερωσα, ὅτι δέν εἶναι πρέπον ὁ ὀρθόδοξος Χριστιανός νά ἔχη συναναστροφήν μέ τούς Ἑβραίους. Διότι ποίαν κοινωνίαν ἔχει τό φῶς, μέ τό σκότος;

Οὕτω διά βοηθείας τοῦ Θεοῦ ἔδωκα ἀπόκρισιν διά τās ἐπτά ἐρωτήσεις ἐν Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὃ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρί, καί τῷ ἁγίῳ καί παναγάθῳ, καί ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν, καί ἀεί, καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰῶνων, Ἄμην.

Ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαήλ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΚ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΔΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΝΤΩΝ¹

Περί τοῦ Ταλμούθ τῶν Ἑβραίων.

Τό Ταλμούθ τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν δέν σημαίνει ἄλλο, παρά αὐτό ὅπου λέγομεν ἡμεῖς, διδασκαλία, σπουδή, μάθησις. Τό ὀνομάζουσι λοιπόν οὕτως οἱ Ἑβραῖοι αὐτό τό βιβλίον, τουτέστι Ταλμούθ, ἐπειδή αὐτοὶ βιάζονται νά ἀποδείξωσιν, ὅτι εἰς αὐτό τό βιβλίον περιέχεται ὅλη ἡ ἐπιστήμη καί διδασκαλία ὅπου ἀρμόζει εἰς τόν Θεῖον καί ἀνθρώπινον νόμον. Νομίζουσιν ὅτι νά εἶναι τό προρρηθέν βιβλίον δεῦτερος νόμος ὅπου ἔδωκεν ὁ Θεός διά στόματος τοῦ Μωϋσέως, ὀνομάζοντες αὐτό καί τοραστζέ βεβαλπέ, ἤγουν, νόμον δοθέντα διά στόματος. Λέγουσι ἐπιπλέον, ὅτι νά τό παρέδωκεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τόν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, καί ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ εἰς τοὺς ἑβδομήκοντα γέροντας, καί οἱ ἑβδομήκοντα εἰς τοὺς Προφήτας, καί οὕτω κατά διαδοχὴν παρέδόθη εἰς τοὺς ῥαββίνους κατά πολλά μυστικῶ τῷ τρόπῳ, διά νά μή ἤθελε δυνηθῆ νά καταλάβῃ ὁ κοινός λαός τά μυστήρια αὐτῶν.

Τόσον δέ τιμῶσιν οἱ Ἑβραῖοι αὐτό τό Ταλμούθ, ὥστε τό στοχάζονται διά θεμέλιον τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας. Καί διδάσκουσιν οἱ ῥαββῖνοι, ὅτι πρέπει νά πιστευῆται περισσότερον ἢ διδασκαλία τοῦ Ταλμούθ, παρά αὐτὴ ἢ ἴδια ἢ ἅγια Γραφή.

Ἄ ν α ἰ ρ ε σ ι ς

Αἱ βλασφημίαι, αἱ αἰρέσεις, τά ψεύδη, καί αἱ φλυαρίαι, ὅπου εὐρίσκονται εἰς τό Ταλμούθ, δέν δύναται τινάς εὐκόλως νά τὰς παραστήσῃ χωρὶς νά κάμῃ ἕν μεγάλο βιβλίον. Ἐάν ὁ Χριστιανός ἀναγνώστης θέλει νά πληροφορηθῆ, ἅς ἀναγνώσῃ τά πολλά συγγράμματα τοῦ Ἱερωνύμου, ὁ ὁποῖος ἐσύναξε τό περισσότερον μέρος τῶν σφαλμάτων τοῦ Ταλμούθ, καί εὐρήσει πράγματα, κατά πολλά φοβερὰ, καί βλασφημίας ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ἐναντίον τῶν

ἀγγέλων, καί ἐναντίον τῆς θείας Γραφῆς, καί θέλει καταλάβει ὅτι τό δυστυχές γένος τῶν Ἑβραίων ἐγκατελείφθη ὑπό τοῦ Θεοῦ. Φθάνει νά εἰποῦμεν, ὅτι εἰς τήν ἀρχήν αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, τουτέστι τοῦ Ταλμούθ, βεβαιόνηται, πῶς νά προσεύχηται ὁ Θεός, πῶς νά διδάσκη τά παιδιά ὁποῦ ἀπέθανον πρό τῆς χρήσεως τοῦ λογικοῦ, πῶς νά παίζη τρεῖς ὥρας τήν ἡμέραν, πῶς νά φιλονεικῆ μέ τούς ῥαββίνους, καί οἱ ῥαββῖνοι νά τόν νικῶσιν εἰς τήν φιλονεικίαν· πῶς οἱ μακάριοι ὁποῦ εἶναι εἰς τόν οὐρανόν δέν τόν πιστεύουσι· πῶς ὅταν ὁ Θεός ἔχει καμμίαν ὑπόθεσιν, ἀποφασίζεται ἡ ὑπόθεσις του ἀπό ῥαββῖνον· καί τελευταῖον, (πρᾶγμα, τό ὁποῖον ἀκούωντάς το τρομάζει ὁ ἄνθρωπος) ἀποδίδουσιν εἰς τόν Θεόν τήν ἁμαρτίαν, καθῶς εὐρίσκεται γεγραμμένον εἰς τό βιβλίον ὁποῦ καλεῖται χαβδαζαρά· καί πῶς ἐζητοῦσεν ἀπό τούς Ἑβραίους εἰς τήν πρώτην ἡμέραν τοῦ μηνός ἕνα τράγον εἰς θυσίαν, διά νά ἀπολαύσῃ τήν ἄφεςιν τῆς ἁμαρτίας του ὁποῦ ἐποίησεν ὀλιγοστεύσας τό φῶς τῆς σελήνης, ἡ ὁποία ἔλαμπε προτῆτερον ὡς ὁ ἥλιος!

Βέβαια ἐντρέπονται πάντοτε οἱ Ἑβραῖοι ὁπόταν τούς παραστένονται ἀπό τούς Χριστιανούς αἱ βλασφημίαι καί φλυαρίαι τῶν Ταλμουθιστῶν· καί διά νά ἀποφύγῃ τήν καταφρόνησιν ὁποῦ τούς γίνεται, λέγουσιν, ὅτι οἱ μῦθοι ὁποῦ εὐρίσκονται εἰς τό Ταλμούθ εἶναι ὅλοι μεταφοραί καί ἀλληγορίαι, αἱ ὁποῖαι ἐτέθησαν ἀπό τούς ῥαββίνους, διά νά κρύψωσιν εἰς αὐτάς τάς πλέον κρυφάς γνώμας. Διά τοῦτο ἐν ᾧ ἐγώ ἐκήρυττον πολλάκις τήν ἀλήθειαν τῆς Χριστιανικῆς πίστεως εἰς αὐτό τό ἔθνος, καί ἐπιμελούμην πάντοτε νά τούς ἀποδείξω τά σφάλματα καί τάς βλασφημίας ὁποῦ περιέχονται εἰς τό Ταλμούθ· αὐτοί πάντοτε ἐπροφασίζοντο λέγοντες, ὅτι οἱ μῦθοι τῶν Ταλμουθιστῶν δέν πρέπει νά ἐννοῶνται κατά τό γράμμα, ἀλλά μεταφορικῶ καί ἀλληγορικῶ τῶ τρόπῳ.

Ἄλλά διά νά φανῆ πόσον αὐτοί πλανῶνται, ἄς κρίνη ὁ καθ' εἰς. Ἐπειδή εἰς καιρόν ὁποῦ περιέχει τό Ταλμούθ τόσας βλασφημίας ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ἐναντίον τῶν ἀγγέλων, καί ἐναντίον τῶν ἁγίων τῆς παλαιᾶς Διαθήκης, καί ἀποδίδει εἰς τόν Θεόν πράγματα ἐναντία εἰς τήν Θεότητά του, καθῶς εἶναι ταῦτα: ὅτι νά κλαίῃ, ὅτι νά ἁμαρτάνῃ, ὅτι νά προσεύχηται κάθε ἡμέραν, καί ὅτι ἡ προσευχή νά εἶναι αὕτη· «Ἄς εὐδοκῆσω ἐν ἑμαυτῷ νά ὑποτάξω τήν ὀργήν μου εἰς τήν εὐσπλαγχνίαν μου, καί νά μεταχειρισθῶ τό ἔλεός μου μέ τούς υἱούς μου τούς Ἑβραίους». Σαφές εἶναι, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νά περιέχωνται εἰς τοιαύτας φοβερᾶς βλασφημίας νοήματα ἀλληγορικά καί μεγάλα μυστήρια.

Ἐγώ ἤξεύρω, ὅτι ὅταν μανθάνουσιν αὐτοί εἰς τά σχολεῖα αὐτῶν αὐτάς τάς βλασφημίας, παρατηροῦσι κατά πολλά προσεκτικῶς νά τάς καταλαμβάνωσιν ὅλας κατά τό γράμμα, δηλαδή ἱστορικῶς,

καθώς είναι γεγραμμένα και προσφέρονται.

Πολλάκις ἐζητήσαν οἱ Ἑβραῖοι νά καθαρισθῆ τό Ταλμούθ ἀπό τά σφάλματα, ὥστε νά δυνηθῶσι νά τό ἀναγιγνώσκωσιν ἐλευθέρως. Ἄλλ' ἐξετάσαντες αὐτό ἄνθρωποι θεόφοβοι καί ἔμπειροι τῶν Ἑβραϊκῶν πραγμάτων, ἀπεφάσισαν τελευταῖον, ὅτι αὐτό τό βιβλίον εἶναι παντάπασι διαφθαρμένον, καί ὅτι ἀδύνατον εἶναι νά διορθωθῆ· ἐπειδή δέν περιέχει ἄλλο παρά σφάλματα καί ψεύματα.

Διδάσκουσιν οἱ ραββῖνοι εἰς τό προρρηθέν βιβλίον Βεραχότ, ὅτι ὁ Θεός παίζει τρεῖς ὥρας τήν ἡμέραν μέ τά ὀψάρια. Ὅμως διά νά ἀποφύγωσι τήν ἐντροπήν ὅπου τοῦς προέρχεται ἀπό τήν τοιαύτην φλυαρίαν, ἐπιμελοῦνται νά ἀποδείξωσιν ἀπό τόν προφήτην Δαβίδ ὅπου λέγει· «Δράκων οὗτος, ὃν ἐπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ! Ἄλλά μέ τοῦτο κάμνουσι νά γνωρίσῃ ὁ καθ' εἰς, ὅτι αὐτοί δέν καταλαμβάνουσι τό ῥητόν τῆς ἀγίας Γραφῆς. Ἐπειδή αὐτά τά λόγια· «ἐμπαίζειν αὐτῷ», δέν ἀναφέρονται πρός τόν Θεόν, ἀλλά πρός τήν θάλασσαν, περί τῆς ὁποίας προτήτερον εἶπεν· «Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καί εὐρύχωρος», καί οὕτω λέγων ὁ Προφήτης, «ἐμπαίζειν αὐτῷ», φανερόν, ὅτι τό μέγαλον κῆτος, εἰς καιρόν ὅπου πλέει εἰς τό ὕδωρ, κινεῖ τήν θάλασσαν, καί κάμνει φοβερόν πόλεμον μέ τά ἄλλα ψάρια, καί οὕτω περιπαίζει τρόπον τινά τήν θάλασσαν.

Λέγουσιν ἀκόμη ὅτι δώδεκα εἶναι αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας, τάς ὁποίας ὁ Θεός ἐξοδιάζει εἰς διαφόρους γυμνασίας· τουτέστι, τρεῖς ὥρας μανθάνει τόν νόμον, καί τρεῖς κρίνει τόν κόσμον καί ἄλλας τρεῖς διοικεῖ ὅλην τήν οἰκουμένην, καί εἰς τά λοιπὰς τρεῖς παίζει μέ τόν Λεβιάθαν. Οὕτω γράφουσιν οἱ Ταλμουθισταί εἰς τό βιβλίον καλούμενον Ἄβοδαζαρά.

Ἐάν λοιπόν εἶναι ἀληθές, ὅτι αὐτοί ἠθέλησαν νά καταλάβωσιν αὐτά τά ῥητά ἀλληγορικῶ τῷ τρόπῳ, βέβαια δέν ἤθελαν περιγελάσῃ τοῦς ραββίνους ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου ἔγραψαν κατά τῶν Ἑβραίων, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἄνθρωποι ἔμφρονες καί δεινοί περί τήν σοφίαν. Ἡ τάχα εὐρέθη τινάς Ἑβραῖος (εἰς καιρόν ὅπου ὅλοι περιγελοῦνται ἀπό τοῦς Χριστιανούς διά αὐτάς τάς φλυαρίας) νά δώσῃ καμμίαν ἐξήγησιν, καί νά κάμῃ σχόλια ἐδικάτου ἐπάνω εἰς αὐτάς τάς φλυαρίας; ὅθεν δέν συνάγεται ἄλλο, παρά ὅτι οἱ ραββῖνοι παραλαλοῦσι.

Διά αὐτήν τήν αἰτίαν ἡ ἐκκλησία τῶν Χριστιανῶν κατεδίκασεν αὐτό τό βιβλίον εἰς τήν φωτιάν, τό ὅποιον ἀνίσως περιελάμβανε γνώμας ἀποκρύφους καί ἀλληγορικάς, ἤθελον βέβαια τό διαφεντεύσῃ τόσοι ἄνδρες Χριστιανοί, καί ἔμπειροι τῶν ἐπιστημῶν καί τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης. Μάλιστα ὅπου τό Ταλμούθ ἐγράφη εἰς

ἐκείνους τούς καιρούς ὅπου πολλοί Χριστιανοί διδάσκαλοι ἔγραψαν σοφῶς καί ὑψηλῶς περί Θεοῦ, καί κανεῖς ἀπό αὐτούς δέν συνήθισεν ἐκείνον τόν τρόπον τοῦ λέγειν καί γράφειν, καθῶς τό Ταλμούθ· τό ὁποῖον βέβαια εἶναι ἓνα σημεῖον φανερόν τῆς σοφίας τῶν Χριστιανῶν διδασκάλων, καί τῆς ἀφροσύνης τοῦ Ταλμούθ. Ὅμοίως καί ὁ Ἄριστοτέλης, καί ἄλλοι πολλοί ἐθνικοί φιλόσοφοι ἔγραψαν θεολογίαν, καί ἠθικήν φιλοσοφίαν, ἀλλά κανεῖς ἀπό αὐτούς δέν ἔγραψε τόσας φλυαρίας, ὡς τό Ταλμούθ.

Διά τοῦτο ἐπειδή αὐτό τό βιβλίον ἀπεβλήθη εἰς ὄλους τούς αἰῶνας, ὄχι μόνον ἀπό τούς Χριστιανούς διδασκάλους, ἀλλά καί ἀπό ἄλλους σοφούς ἄνδρας, ὡσάν ἔν πρᾶγμα αἰσχρόν καί ἀπρεπές, εἶναι ἄξιον λοιπόν νά καταδικασθῆ, καί νά δοθῆ εἰς τό πῦρ, καθῶς πολλάκις συνέβη.

Περί τῆς Λιλίτ ἣν πιστεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι. .

Ἄφ' οὗ γεννήσῃ Ἑβραῖα γυναῖκα, γράφουσιν εἰς τās τέσσαρας γωνίας τοῦ κρεβατίου τῆς γυναικός ὅπου ἐγέννησε μέ γράμματα Ἑβραϊκά αὐτά τά λόγια· Σανβί, Σανσανβί, Σαμαγγαλέφ, Ἄδάμ, Εὔα, καί ἔξω Λιλίτ. Λέγουσι δέ, ὅτι Σανβί, Σανσανβί, καί Σαμαγγαλέφ νά εἶναι ὀνόματα τριῶν ἀγγέλων, καί ὅτι ἡ Λιλίτ νά εἶναι μία στρίγλα, ἥτοι μάγισσα. Ἡ αἰτία ὁμως ὅπου τούς παρακινεῖ νά γράψωσι τά προειρημένα ὀνόματα εἶναι ἓνας μῦθος ὅπου τόν πιστεύουσιν ὡς ἀλήθειαν ἀναμφίβολον.

Λέγουσιν οἱ ραββῖνοι, ὅτι ὅταν ὁ Θεός ἔπλασε τόν Ἄδάμ· τοῦ ἔπλασε καί μίαν γυναῖκα ἀπό τήν γῆν ὁμοίαν μέ αὐτόν τόν Ἄδάμ, καί τήν ὠνόμασε Λιλίτ· στοχάζονται αὐτοί, ὅτι νά ἔγινε τοῦτο πολλά προτῆτερον πρὶν νά κτισθῆ ἡ Εὔα. Λέγουσι προσέτι, ὅτι ἐσυγχύσθη ἡ Λιλίτ μέ τόν Ἄδάμ μή θέλουσα νά τοῦ ὑποτάτῃται· ὅθεν ἔφυγεν ἀπό αὐτόν. Ἐβαρυφάνη τῷ Ἄδάμ τοῦτο τό πρᾶγμα, καί ἐπαραπονέθη βαρέως εἰς τόν Θεόν λέγων· Κύριε ἡ γυναῖκα ὅπου μοί ἔδωκες, ἔφυγεν ἀπό ἐμένα. Ἔστειλε παρευθὺς ὁ Θεός τούς τρεῖς ἀγγέλους ὅπου προείπομεν διά νά τήν παρακινήσωσι νά ἐπιστρέψῃ εἰς τόν ἄνδρα τῆς· προστάζων ἀκόμη ὁ Θεός τούς ἀγγέλους νά τήν εἰπῶσιν, ὅτι ἐάν μὲν ὑπακούσῃ, καλῶς· ἐάν δέ παρακούσῃ, ἐναντιουμένη εἰς τήν προσταγὴν του, ἅς ἤξεύρῃ, ὅτι κάθε ἡμέραν θέλουσιν ἀποθάνῃ ἑκατόν διάβολοι ἀπό αὐτήν γεννώμενοι. Ἐπορεύθησαν οἱ ἄγγελοι διά νά ἐκτελέσωσι τήν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ· καί ἤυραν τήν Λιλίτ εἰς τήν θάλασσαν εἰς καιρόν ὅπου εἶχεν ἀρχίσῃ μία μεγάλη φουρτοῦνα εἰς τόν ἴδιον τόπον ὅπου ἐκαταποντίσθη ἔπειτα ὁ Φαραώ μέ ὄλον τό Αἰγυπτιακόν στρατεύμα. Εἶπον λοιπόν οἱ ἄγγελοι ἐκεῖνο ὅπου τούς ἐπρόσταξεν ὁ Θεός· καί αὐτή δέν ἠθέλησε νά ἐπιστρέψῃ πρὸς τόν Ἄδάμ καθῶς ὁ Θεός τήν

ἐπρόσταξε. Διά τήν ὁποίαν αἰτίαν οἱ ἄγγελοι τήν ἐφοβέρισαν νά τήν καταποντίσωσιν εἰς ἐκείνην τήν θάλασσαν τήν κατά πολλά κυματοῦσαν.

Ἡ Λιλίτ ἐπαρακάλεσε τοὺς ἀγγέλους νά μή τήν ἐνοχλήσωσι λέγουσα πρὸς αὐτούς, ὅτι αὐτὴ δέν ἐπλάσθη διὰ ἄλλο παρά διὰ νά θανατώνῃ τὰ βρέφη· τὰ μὲν ἀρσενικά, μετὰ ἐπτὰ ἡμέρας τῆς γεννήσεώς των, τὰ δέ θηλυκά, μετὰ τριάκοντα ἡμέρας. Ἀκούσαντες τοῦτο οἱ ἄγγελοι ἐβιάσθησαν νά τήν κρατήσωσι, καί νά τήν φέρωσιν εἰς τόν ἄνδρα τῆς. Ἀλλά ἡ Λιλίτ τοὺς ὑπεσχέθη μέ ὄρκον, ὅτι δέν θέλει βλάψει, οὔτε θέλει θανατώσει κανένα βρέφος, ὅταν ἤθελεν ἰδῆ τὰ ὀνόματά τους γεγραμμένα εἰς κανένα χαρτίον, ἢ τήν εἰκόνα τους ζωγραφισμένην. Μέ ὄλον τοῦτο ἔλαβε τήν τιμωρίαν ὅπου τῆς ἐδιωρίσθη, ὅπου κάθε ἡμέραν νά ἀποθάνωσιν ἑκατόν διάβολοι ἀπό αὐτήν γεγεννημένοι. Ἐντεῦθεν ἔλαβον ἀφορμὴν νά πιστεύωσιν οἱ Ἑβραῖοι ἀναμφιβόλως ὅτι ἡ προρηθεῖσα Λιλίτ νά εἶναι ἡ μήτηρ ὄλων τῶν δαιμόνων· καί ἔχουσι διὰ βέβαιον πρᾶγμα ὅτι κάθε ἡμέραν ἀποθνήσκουσιν ἑκατόν Διάβολοι. Γράφουσι καί εἰς τὰς κατοικίας τῶν γυναικῶν ὅπου γεννήσουςι τὰ ὀνόματα τῶν ἀγγέλων ὅπου προείπομεν διὰ νά βιάσωσι τήν Λιλίτ νά μή βλάβῃ τὰ νεογεγεννημένα βρέφη.

Πιστεύω βέβαια ὅτι αὕτη ἡ διήγησις προξενεῖ αἰτίαν νά γελάσῃ ὁ Χριστιανὸς ἀναγνώστης. Ἐγὼ δέ ὁμολογῶ εἰλικρινῶς, ὅτι εἰς ἐμένα γίνεται ὑπόθεσις κλαυθμοῦ καί συμπαθείας, στοχαζόμενος εἰς ποίαν ἐλεεινὴν κατάστασιν ἔφθασεν ἡ συναγωγή τῶν Ἑβραίων, ὅπου ἦτον μίαν φοράν λαὸς τόσον ἠγαπημένος τῷ Θεῷ, ὡσάν ἓνα γένος, εἰς τό ὁποῖον μόνον εὐρίσκετο ἡ ἀληθινὴ σοφία καί διδασκαλία, καί κατήντησε τώρα ἐλεεινῶς εἰς μίαν τόσῃν μεγάλῃν τυφλότητα, ὅπου νά πιστεύῃ τοιούτους μύθους, τοὺς ὁποίους βέβαια δέν ἤθελε τοὺς πιστεύσει μήτε ἓνας παντάπασιν ἄφρων καί ἀνόητος.

Ἐάν οἱ Ἑβραῖοι ἀκούσωσι νά ὄνειδίζωνται ἀπό τοὺς Χριστιανούς διὰ αὐτήν τήν ἀφροσύνην τους, λέγουσι, διὰ νά ἀποφύγωσι τήν ἐντροπήν ὅπου τοὺς προξενεῖται, ὅτι αὐτοὶ δέν πιστεύουσι τοιούτους μύθους. Ἀλλ' ἐγὼ ἀποκρίνομαι, ἐάν δέν τοὺς πιστεύουσι, διατί δέν τοὺς ἐμποδίζουσι; διατί τοὺς ἐνεργοῦσιν εἰς τὰ ὀσπήτιά τους; Τό λοιπόν αὐτοὶ συγχαινόμενοι ἔν τοιοῦτον πρᾶγμα, καί ἐνεργοῦντες το, φανερώουσι μέ ἔργον, ὅτι τὰ ἦθη τους καί αἱ συνήθειαι τῆς θρησκείας των εἶναι θεμελιωμένα ἐπάνω εἰς τό ψεῦδος, εἰς ἓνα δόγμα ἀσεβές, καί φανεράν δεισιδαιμονίαν. Πρὸς τούτοις, διατί γράφουσι τὰ ῥηθέντα ὀνόματα δηλαδή τῶν ἀγγέλων καί τῆς Λιλίτ μέ μεγάλῃν δεισιδαιμονίαν εἰς μεμβράνας, καί τὰ κάμνουσι φυλακτῆρια, καί τὰ κρεμοῦσιν εἰς τόν λαιμόν τῶν

παιδίων διά νά τά διαφυλάξουσιν (ὡς λέγουσιν αὐτοί) ἀπό τὰς μαγείας; βέβαια πιστεύουσιν, ὅτι ὁ μῦθος εἶναι ἀλήθεια, μέ ὄλον ὁποῦ εἶναι ἔναντίον τοῦ Θείου νόμου, καί ἡ φύλαξις του μία φανερά δεισιδαιμονία.

Περί τῆς ταφῆς τῶν Ἑβραίων.

Ἐφ' οὗ ἀποθάνῃ κάποιος Ἑβραῖος, ἐξαπλώνουσι τό νεκρόν σῶμα του εἰς τήν γῆν τυλιγμένον εἰς ἕν σινδόνιον καί οἱ συγγενεῖς, ὡς ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, οἱ ἀδελφοί, αἱ ἀδελφαί, ὁ ἄνδρας, ἡ γυναῖκα, ἴστανται τριγύρω του καθήμενοι εἰς τήν γῆν, καί κλαίουσι διηγούμενοι ὅλην τήν ζωήν του, τήν ἀρρωστίαν, καί τόν θάνατον, ἐξόχως δέ ἐπαινοῦσι καί ἐγκωμιάζουσι τά ἥθη του.

Ἐν δέ τῷ ἀναμεταξύ ὁποῦ ὁ νεκρός κείτεται ἐξαπλωμένος εἰς τήν γῆν, ἔρχονται κάποια γυναῖκα, καί εὐθύς ὁποῦ ἐμβαίνουν εἰς ἐκείνην τήν κατοικίαν, πιάνουσι μέ τά χέρια ἠνωμένα τά ποδάρια ἐκείνου τοῦ νεκροῦ εἰς σημεῖον νά τοῦ ζητήσωσι συγχώρησιν, ἀνίσως καί ποτέ τόν ἔβλαψαν ὅταν ἔζη. Ἐπειτα κάθονται ἐπάνω εἰς κάποια σκαμνία μικρά, καί μέ πολλήν ταχύτητα ῥάπτουσι ἕν ὑποκάμισον, βρακία, καί μίαν σακκούλαν ἀπό πανί. Ἐρχεται ὁμοίως καί ὁ ἐντιαφιαστής, καί λαμβάνει τό μέτρον τοῦ μάκρους καί τοῦ πλάτους ἐκείνου τοῦ νεκροῦ διά νά κάμῃ τήν κασέλαν, μέ τήν ὁποίαν τόν θάπτουσι. Ἐπειτα τόν πλύνουσι μέ θερμόν ὕδωρ· συνηθίζουσι δέ νά κράζουσι τά παιδιά, τά ὁποῖα, ἐν ὄσῳ ἐκεῖνοι κάμνουσι τό πλύσιμον δέν παραστέκονται ἐκεῖ, ἀλλά στέκονται κλαίοντες εἰς ἄλλην κατοικίαν· ἐκεῖνοι δέ τοῦ πλύνουσι τά ποδάρια μέ ἐκεῖνο τό νερόν, κλαίοντες, καί λυγιάζοντες· καθαρίζουσι μέ πολλήν προσοχήν τά ὀνύχια τῶν χειρῶν καί τῶν ποδαριῶν αὐτοῦ τοῦ νεκροῦ, διότι στοχάζονται διά βέβαιον, ὅτι κάθε Ἑβραῖος ὁποῦ ἀποθνήσκῃ ἔξω ἀπό τά Ἱεροσόλυμα, εἰς τόν καιρόν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δέν ἔχει νά ἀναστηθῇ εἰς ἐκεῖνον τόν τάφον ὁποῦ εἶναι θαμμένος, ἀλλά πρέπει νά ὑπάγῃ σκάπτων μέ αὐτά τά ὀνύχια τήν γῆν κατ' ὀλίγον ὀλίγον, ἕως ὁποῦ νά φθάσῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. καί ἐκεῖ μέλλει νά ἀναστηθῇ. Κρατοῦσι τοῦτο διά μίαν γνώμην τόσον βεβαίαν, ὁποῦ πολλοί Ἑβραῖοι ἀφίνουσι προσταγήν εἰς τοὺς υἱοὺς των νά στείλωσι τά κόκκαλα τῶν σωμάτων τοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ, διά νά ἀποφύγωσιν ἐκεῖνον τόν κόπον, καί ἐκείνην τήν ποινήν ἐν καιρῷ τῆς παγκοσμίου ἀναστάσεως.

Ἐπειτα ἐνδύουσι τόν νεκρόν μέ τό ὑποκάμισον καί μέ τό βρακίον τοῦ βάλλουσι καί τό ἐπανωφόριον μέ τά φυλακτήρια, τό λεγόμενον Ταλέθ. Ἐπειτα τόν βάλλουσι εἰς τήν κασέλαν, ὁποῦ εἶναι ἠτοιμασμένη διά αὐτήν τήν ὑπόθεσιν· ἔπειτα τόν φέρουσιν εἰς τόν τάφον, ὁ ὁποῖος συνηθίζεται εἰς ὅλους τοὺς τόπους νά εἶναι εἰς

μίαν πεδιάδα έξω από τά τείχη τῆς πόλεως. Ἄκολουθοῦσιν ὀπισθεν ἀπό τό ξυλοκρέββατον οἱ πλέον στενοί συγγενεῖς, κλαίοντες καί ἐνδεδυμένοι πενθηρά ἐνδύματα· βαστοῦσιν αὐτήν τήν κασέλαν τέσσαρες Ἑβραῖοι μέ δύο ξύλα. Ἐπειτα φθάνοντες εἰς τόν ἠτοιμασμένον τόπον, βάλλουσι κατά γῆς τήν κασέλαν, κλείοντες αὐτήν καί καρφώνοντες. Ἐπτά φοραῖς περιτριγυρίζουσι τόν νεκρόν οἱ περιεστῶτες λέγοντες τινάς προσευχάς. Μετά ταῦτα βάλλουσι τήν κασέλαν μέσα εἰς τόν τάφον, καί τήν σκεπάζουσι οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι ὅπου ἔκαμον τόν τάφον. Ἀνίσως τύχη νά εἶναι ὁ ἀποθαμένος ῥαββῖνος, τόν θάπτουσι χωρίς κασέλαν, συντρίβοντες αὐτήν, καί ῥίπτοντες ἐπάνω του τά κομμάτια ὁμοῦ μέ πολλά χαρτία χειρόγραφα καί τυπωμένα, ὡσάν διά βεβαίωσιν, ὅτι αὐτός κατεγίνετο εἰς τήν σπουδήν καί μελέτην τοῦ νόμου.

Περί τῆς μετεμψυχώσεως, ἣν πιστεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.

Οἱ Ἑβραῖοι πιστεύουσι καί διδάσκουσι τήν μετεμψύχωσιν, διδασκαλίαν ἀσεβῆ ὅπου ἐφρόνει ὁ Πλάτων, καί ὁ Πυθαγόρας. Λέγουσι λοιπόν, ὅτι ἡ ψυχή ἀναχωροῦσα τοῦ σώματος διά τήν αἰτίαν τοῦ θανάτου, στρέφεται πάλιν νά σχηματίσῃ ἄλλα σώματα, καί νά κατοικήσῃ εἰς αὐτόν τόν κόσμον. Ὁ ῥαββῖνος Ἡλίας Τίσβυς εἰς τό βιβλίον του ἐπιγραφόμενον Τισβύ, εἰς τόν λόγον Γιλγούλ, λέγει αὐτά τά λόγια· «Εἶναι κοινή γνώμη τῶν ῥαββῖνων μας, ὅτι κάθε ψυχή κτίζεται τρεῖς φοραῖς, καί γυρίζει εἰς σῶμα τριῶν ἀνθρώπων». Θεμελιώνουσιν αὐτήν τήν διδασκαλίαν ἐπάνω εἰς τά λόγια τοῦ Ἰώβ ὅπου λέγει· «Ἴδού ταῦτα πάντα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρός ὁδοῦς τρεῖς μετά ἀνδρός»! Λέγουσι κατά τοῦτο, ὅτι ἡ ψυχή τοῦ Ἀδάμ ἐγύρισεν εἰς τό σῶμα τοῦ Δαβίδ, καί ἀπ' ἐκεῖνο τοῦ Δαβίδ θέλει ἔμβη εἰς ἐκεῖνο τοῦ Μεσσία. Καί τοῦτο ἐξάγεται ἀπό τά γράμματα ὅπου εἶναι συνθεμένον τό ὄνομα Ἀδάμ. Δάλετ δηλοῖ Δαβί, Μέμ, Μεσσίαν. Περιπλέον εἶπον, ὅτι αἱ ψυχαί τῶν ἁμαρτωλῶν ἐμβαίνουσιν εἰς τά σώματα τῶν ζώων, κάθε μία κατά τήν ἁμαρτίαν της. Ἡ ψυχή ἐκεῖνου ὅπου ἡμάρτηκεν ἐναντίον τῆς φύσεως, θέλει ἔμβη εἰς τό σῶμα ἐνός λαγωῦ. Ἡ ψυχή τοῦ μοιχοῦ, θέλει ἔμβη εἰς τό σῶμα ἐνός Καμηλίου, καί τά ἐξῆς. Αὐτά εἶναι τά λόγια τοῦ ῥαββῖ Ἡλία μεταγλωττισμένα ἀπό λόγον εἰς λόγον· ἀπό τά ὅποια φαίνεται, ὅτι περιέχεται εἰς αὐτά διδασκαλία ψευδῆς, καί μιαν.

Πλέον ἀσεβῆς ἀπό ὅλους εἶναι ὁ ῥαββῖ Ἰσάκ Ἀβραβανέλ, διδάσκαλος πολλά περίφημος διά τήν κακοτροπίαν του εἰς τούς Ἑβραίους, καί διά τās τρομεράς βλασφημίας, ὅπου ἔγραψεν ἐναντίον τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Αὐτός εἰς τό βιβλίον του ἐπιγραφόμενον Μεσμίά Ἰεσκιουγγά, ὅπου γράφει ἐναντίον τῶν Χρι-

στιανῶν θέλει νά ἀποδείξῃ ὅτι τό ὄνομα Ἑδώμ ὁποῦ εἶναι τοῦ Ἑσαῦ ἐννοεῖται διά τούς Χριστιανούς, καί ὅτι τό κακόν ὁποῦ εὐρίσκειται εἰς τήν θείαν Γραφήν νά ἐπροφητεύθη ἐναντίον τοῦ Ἑδώμ, ἐννοεῖται ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν. Ὑστερον ἀπό μυρίας μωρολογίας, καί βλασφημίας καταντᾷ τέλος πάντων εἰς αὐτήν τήν τρομεράν κατ' ἀλήθειαν καί ἀνυπόφερτον βλασφημίαν, καί λέγει ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ Χριστοῦ νά ἦτο ἐκείνη ἡ ἴδια ὁποῦ ἦτο τοῦ Ἑσαῦ ἀνθρώπου ἀσεβοῦς καί κακοτρόπου! Ἴδού τά λόγια του· «Ἴδού ὁποῦ οἱ σοφοί ἄνδρες τῆς ἀληθείας εἶπον, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑσαῦ εἰσέβη κατά μετεμψύχωσιν εἰς τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, καί ἀπό τούτου προῆλθεν ὁποῦ αὐτός ἔστεκεν εἰς τās ἐρήμους, καθὼς ὁ Ἑσαῦ».

Ἐξω ἀπό τό φαρμάκι, ἀπό τό ὁποῖον ἦτον γεμάτος τοῦτος ὁ ἄτιμος καί ἀνάξιος ῥαββῖνος, φαίνεται φανερά ὅτι εἶναι ἓνα σφάλμα κοινόν εἰς ὄλους τούς ῥαββίνους, καί εἶναι διδασκαλία ὁποῦ τήν ἐδέχθη ὄλη ἡ συναγωγή. Μερικοὶ ῥαββῖνοι λέγουσιν ὅτι τρεῖς φοραῖς ἀκολουθεῖ αὐτὴ ἡ μετεμψύχωσις ἄλλοι τέσσαρας, καί ἄλλοι ἑπτά. Ὅτι τοῦ κατεβάσει ἡ μιὰ κεφαλὴ τοῦ καθ' ἑνός.

Ἄ ν α ἰ ρ ε σ ι ς.

Ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι εἶναι περιττόν νά ἐτοιμασθῶ διά νά κάμω τήν ἀνασκευὴν αὐτῆς τῆς διδασκαλίας, ἡ ὁποία εἶναι ἀξία περισσότερον γέλωτος παρά ἀντιστάσεως. Μὲ ὄλον τοῦτο ἐπειδὴ καί εἶδον μέ τήν δοκιμήν, ὅτι τοῦτο εἶναι ἓνα σφάλμα κοινόν εἰς τούς Ἑβραίους, ἀπεφάσισα νά τό ἀνασκευάσω μέ κανένα ἀναιρετικόν δικαιολόγημα.

Πρῶτον λοιπόν ἐρωτῶ, ἂν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἰσέρχεται εἰς ἓνα ζῶον ἄλογον, πῶς ἔχει νά ὀνομασθῆ; τί θέλει εἶναι; ἄνθρωπος, ἢ ζῶον; δέν ἔμπορεῖ νά ὀνομασθῆ ἄνθρωπος. Διότι ὁ ἄνθρωπος δέν ἔχει ἐκεῖνα τά πάθη, καί ἐκεῖνας τās κλείσεις ὁποῦ εἶναι, λόγου χάριν, εἰς τόν λαγῶν, ἢ εἰς τήν κάμηλον· οὔτε ἔμπορεῖ νά ὀνομάζηται καί νά λέγηται ὅτι εἶναι λαγῶς, κάμηλος, ἢ ζῶον, διότι αὐτά δέν ἔχουσι λογικόν, ὁμιλίαν, καί νόησιν, οὔτε γνώρισιν ὁποῦ εἶναι ἴδια τῆς λογικῆς ψυχῆς. Ὅθεν ἂν εἰς τήν κάμηλον εὐρίσκειται ἡ λογικὴ ψυχὴ, τῆς ὁποίας τό ἴδιον εἶναι νά εἶναι γελαστικὴ, τό λοιπόν θέλει εἶναι γελαστικὴ καί ἡ κάμηλος. Ἐπειτα πῶς πρέπει νά ὀνομάζηται; ἄς τό εἰπῆ ὁ Ἑβραῖος.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν εἶναι ἄρθρον τῆς πίστεως ὁποῦ πιστεύεται ὁμοίως ἀπό τούς Χριστιανούς καί ἀπό τούς Ἑβραίους, διά τό ὁποῖον χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν ἔχουν νά ἀναστηθῶσιν ὄλοι οἱ ἄνθρωποι. Ἀνίσως λοιπόν ὁ Ἀδάμ, ὁ Δαβίδ, καί ὁ Μεσσίας, ὁποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς, διά τούς ὁποίους λέγει ὁ

άνόητος Ἄβραβανέλ, ἔχωσι μίαν ψυχὴν, καὶ μέλλουσι νά ἀναστηθῶσιν, εἶναι ἀδύνατον νά δυνηθῶσι νά ἀναστηθοῦν καὶ οἱ τρεῖς. Λοιπὸν ἢ εἶναι ψευδῆς αὐτὴ ἢ μετεμψύχωσις, ἢ εἶναι ψευδές, ὅτι ὅλοι οἱ νεκροὶ μέλλουσι νά ἀναστηθῶσι. Διότι ἀνίσως καθ' ἕνα ἀπ' ἐκείνους τοὺς τρεῖς θέλει ἔχει τὴν αὐτὴν ψυχὴν, δέν θέλει ἀναστηθῆ καθ' ἕνα ἀπὸ αὐτοῦς, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνο τό σῶμα εἰς τό ὁποῖον θέλει ἔμβη ἢ ψυχὴ. Ἐπειδὴ καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι δέν θέλει δυνηθῆ ἢ μία καὶ αὐτὴ ψυχὴ νά εἶναι εἰς ἕνα καὶ τόν αὐτόν καιρόν εἰς ἐκεῖνα τά τρία σώματα. Διότι εἶναι ἀδύνατον νά σχηματίσῃ μία ψυχὴ τρία ὑποκείμενα· καὶ νά εἶναι εἰς τρία σώματα χωριστά κατὰ τόπον, κατὰ ἀριθμόν, καὶ κατὰ τά ὑποκείμενα. Καὶ ἤθελεν ἀκολουθήσῃ ἕνα ἀπὸ αὐτά τά δύο ἄτοπα, ἢ ὅτι ἡ λογικὴ ψυχὴ εἶναι διαιρετὴ καὶ ὑλική, ἢ ὅτι μία ψυχὴ ἢμπορεῖ νά σχηματίσῃ ὅσα σώματα εἶναι εἰς τόν κόσμον. Διότι ἀνίσως σχηματίσῃ τρία, ἢμπορεῖ νά σχηματίσῃ καὶ δέκα καὶ εἴκοσι, καὶ ἑκατόν, καὶ χίλια, τό ὁποῖον ἤθελεν εἶναι ἕν κατὰ πολλά μέγαλον σφάλμα.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι θέλουν νά διαφεντεύσωσιν αὐτὴν τὴν μωρίαν τους μέ ρητά τῆς θείας Γραφῆς, εἶναι χρεῖα νά ἀποδείξω τὴν ἀσυστασίαν τῶν δικαιολογημάτων ὅπου αὐτοὶ προσφέρουσιν. Ἐν πρώτοις διὰ νά βεβαιώσωσιν αὐτὴν τὴν γνώμην τους, προβάλλουσι τό ρητόν τοῦ Ἰώβ ὅπου λέγει· «Ἰδού ταῦτα πάντα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρὸς ὁδοὺς τρεῖς μετὰ ἀνδρός. Ὅθεν λέγουσιν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔχει ὑπερβολικὴν φροντίδα διὰ νά σωθῶσιν αἱ ψυχαί, καὶ μέ τό νά ἀμαρτάνωσι πολλοί, καὶ τόν ἀναγκάζουσι νά τοὺς καταδικάσῃ αἰωνίως εἰς τὴν κόλασιν, διὰ νά σώσῃ αὐτάς τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὴν καταδίκην, τὰς πέμπει εἰς ἕνα ἄλλο σῶμα, διὰ νά διορθώσωσιν εἰς ἐκεῖνο τό σῶμα τό ἀμάρτημα ὅπου ἔκαμαν εἰς τό ἄλλο, καὶ νά ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν ποινήν.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀνόητον ἐξήγησιν τοῦ ρητοῦ ἀποκρίνομαι καὶ λέγω· ὅτι ἐκεῖνα τά λόγια τοῦ Ἰώβ δέν ἔχουσιν, οὔτε ἢμποροῦσι νά ἔχωσι εἰς κανένα τρόπον ἐκεῖνο τό νόημα, ὅπου δίδουσιν εἰς αὐτά οἱ ῥαββῖνοι, καὶ ἀποδεικνύεται τοῦτο ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν τῆς θείας Γραφῆς. Διότι ὁ Ἐλιοῦ ἤθελε νά δείξῃ εἰς τόν Ἰώβ, ὅτι δικαίως ἐτιμωρεῖτο ἀπὸ τόν Θεόν μέ ἐκεῖνας τὰς τιμωρίας, ὅπου ὑπέμενεν εἰς τὴν κοπρίαν, καὶ ὄχι χωρίς αἰτίαν καὶ λόγον. Διὰ τοῦτο τοῦ ἔλεγον ὅτι ὁ Θεὸς τόν ἐπαίδευε διὰ νά τόν κάμῃ νά μετανοήσῃ τὰς ἀμαρτίας του, καὶ νά γνωρίσῃ εἰς τὴν τιμωρίαν τὴν κατάστασίν του, τὴν ὁποῖαν δέν ἔμαθε νά τὴν γνωρίσῃ εἰς τὰς εὐτυχίας. Καὶ φέρει εἰς ἀπόδειξιν ἐκεῖνο ὅπου συνηθίζει νά κάμνῃ ὁ Θεὸς μέ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅτι δέν ἦτον πρᾶγμα νέον, ἀλλὰ κατὰ πολλὰ μεταχειρισμένον εἰς αὐτόν λέγων, ὅτι θέλων ὁ Θεὸς νά ἐλευθερώσῃ τόν ἄνθρωπον ἀπὸ τόν αἰώνιον θάνατον, τόν κάμνει νά ἀρρωστήσῃ,

τόν κάμνει νά σήπωνται ὅλα τὰ κόκκαλα διά τήν διεξοδικήν ἀρρωστίαν, εἰς τρόπον ὁποῦ τοῦ εἶναι ἐνοχλητική ἡ ζωή, συγκαίνε-ται τό ψωμίον, καί χάνων τήν ὄρεξιν, μισεῖ κάθε εἶδος βρώματος. Ἡ σάρξ ἀρχίζει νά σήπεται, καί καταντᾷ σχεδόν εἰς θάνατον. Κινεῖται εἰς ἔλεος δι' αὐτόν κανένας ἅγιος, ἢ δίκαιος, καί παρακαλεῖ διά αὐτόν, καί ὁ Θεός διά μεσιτείας ἐκείνου τοῦ ἁγίου τόν ἐλευθερώνει ἀπό τόν θάνατον, καί ἀνανεώνει πάλιν ἡ σάρξ του. Ὅθεν ἐρχόμενος ὁ ἄνθρωπος εἰς τόν ἑαυτόν του, καί γνωρίζων τήν κατάστασίν του μετανοεῖ διά τās ἀμαρτίας του, ἤξεύρων ὅτι διά τās ἀμαρτίας ἐπαιδεύθη μέ τόσης σκληρότητα. Ὅθεν λέγει ὁ Ἑλιᾶ· «Ἰδού ταῦτα πάντα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρός ὁ δούς τρεῖς μετά ἀνδρός». Δηλαδή δέν εἶναι μέγα πρᾶγμα ὡ Ἰώβ, ἄν ἐγώ βεβαιώνω ὅτι ὅλον ἐκεῖνο ὁποῦ σοῦ ἐσυνέβη νά εἶναι τιμωρία τοῦ Θεοῦ, καί ὅτι ἐσύ παιδεύεσαι διά τās ἀμαρτίας σου. Μεταχειρίζεται ὁ Θεός μέ ἐσένα αὐτήν τήν εὐσπλαγχνίαν διά νά ἐπιστρέψης εἰς αὐτόν διά μέσου αὐτῆς τῆς ὁδοῦ. Ἄς μή σοῦ φαίνεται τοῦτο παράξενον καί νέον, διότι συνηθίζει αὐτός νά κάμνη οὕτω τούς ἀνθρώπους διά νά διορθώσουν τήν ζωήν τους.

Τοῦτο εἶναι τό ἀληθινόν νόημα τῶν λόγων τοῦ Ἑλιοῦ· οὔτε ἔβαλε σκοπόν ποτέ αὐτός νά ὁμιλήσῃ διά μετεμψύχωσιν, οὔτε διά ἄλλην παρομοίαν ὕλην. Καί ἐάν βεβαιώσῃ τινάς αὐτό εἶναι φανερόν σφάλμα καί παραφροσύνη. Καί ὅτι ἀληθῶς εἶναι οὕτως, ἰδού ἕνας μάρτυς ἀπό τούς προεστῶτας ραββίνους καί αὐτός εἶναι ὁ ραββί Λευὶ Βέν Γγερσῶν, ὁ ὁποῖος ἐξηγῶν τά λόγια τοῦ ρητοῦ τοῦ Ἰώβ λέγει· «Ἰδού ὁποῦ ὅλα αὐτά τὰ πράγματα κάμνει ὁ Θεός τρεῖς φοραῖς μέ τόν ἄνθρωπον. Δηλαδή, Ἰδού ὁποῦ ὁ Θεός κρατεῖ ὅλους ἐκείνους τούς τρόπους δύο καί τρεῖς φοραῖς μέ τόν ἄνθρωπον διά νά ἐπιστρέψῃ τήν ψυχὴν ἐκείνου ἀπό τόν θάνατον, παιδεύόντάς τον ὅταν τόν βλέπει ὁποῦ περιπατεῖ εἰς κακάς ὁδούς.

Τοῦτο τό ἴδιον πλεον καθαρῶν διδάσκει καί ὁ ραββί Σολομών, λέγων· «Ἰδού ὁποῦ ὁ Θεός κάμνει ὅλα αὐτά τὰ πράγματα, δηλαδή παιδεύει τόν ἄνθρωπον δύο ἢ τρεῖς φοραῖς, καί τοῦ πέμπει τήν παιδείαν διά τās ἀμαρτίας του μέ ἀρρωστίαν, διά νά μή τόν στείλῃ εἰς ἀφανισμόν.

Οἱ παλαιοὶ ραββίνοι εἰς τό Ἰαλκούτ ἐξηγοῦσι τό ρητόν τοῦ Ἰώβ τοιουτοτρόπως· «Ἐάν ἀμαρτήσῃ ὁ ἄνθρωπος μίαν φοράν τοῦ συγχωρεῖται, καί τήν τρίτην ἀκόμη, τήν δέ τετάρτην δέ τοῦ συγχωρεῖται, καθὼς εἶναι γεγραμμένον εἰς τόν Προφήτην Ἀμώς· «Ἐπί ταῖς τρισίν ἀσεβείας Ἰσραήλ, καί ἐπί ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν». Καί ὅτι τοῦτο τό νόημα εἶναι τοῦ ρητοῦ ὁποῦ εὐρίσκεται εἰς τόν Ἰώβ. Ἰδού ὁποῦ ὁ Θεός κάμνει αὐτά τὰ πράγματα τρεῖς φοραῖς μέ τόν ἄνθρωπον. Ἀπό τά ὁποῖα λόγια (ἀφί-

νω νά κρίνη τινάς άνίσως είναι άληθινόν, ή ψευμα αυτό όπου λέγουσι, πώς ό Θεός δέν συγχωρεϊ περισσότερον από τρεις φοραϊς, τό όποϊον βέβαια είναι ψευδές) εκείνο όπου θέλω νά ειπῶ είναι, ότι κατά τόν λόγον τους όμιλεϊ διά τας ποινάς, και τιμωρίας όπου συνηθίζει νά διδῃ ό Θεός εις τούς ανθρώπους διά νά τούς διορθώση από τας άμαρτίας των, παιδεύων αυτούς μίαν και δύο, και τρεις, και περισσότεραις φοραϊς, καθώς αυτός βλέπει ότι είναι ώφέλιμον διά τήν αϊώνιον σωτηρίαν τους.

Περί τῶν Δαιμόνων.

Διά τούς Δαίμονας ύπηρέτας του "Αδου, όμολογῶ τήν άληθειαν, ότι είναι δύσκολον πρᾶγμα νά αναγιγνώσκη τινάς τας γνώμας τῶν "Εβραϊων, όπου αναφέρονται από τούς ραββίνους των, χωρίς νά κινηθῆ εις γέλωτα ό αναγνώστης διά τας μωρολογίας όπου διηγοῦνται περί τούτων, και νά μή κλαύση εις τόν ίδιον καιρόν, βλέπων εις ποίαν κατάστασιν τυφλότητος έφθασεν ένας λαός τόσον ήγαπημένος από τόν Θεόν, διά ποιήν του φρικτου άμαρτήματος τῆς Θεοκτονίας όπου έκαμαν.

Διδάσκει ή Καθολική "Εκκλησία, ότι οί Δαίμονες έπλάσθησαν "Αγγελοι, πνεύματα καθαρώτατα εις τόν έμπύρινον ουρανόν, ως οί άλλοι "Αγγελοι, διά νά θεωροῦν, νά δοξάζωσι, νά ύποτάσσωνται, και νά αγαπῶσι τόν Θεόν, και διά νά ύπακούωσιν εις κάθε νεύμα τῆς βασιλείας του. "Οθεν έπλουτίσθησαν μέ άπειρα χαρίσματα, και προτερήματα, τόσον κατά τήν φύσιν, όσον και κατά τήν χάριν. Αυτοί έξέκλιναν άπ' εκείνο τό έσχατόν τους τέλος, και έκαμαν ένα άμάρτημα ύπερηφανίας· και ό Θεός χωρίς νά αποβλέπη εις τήν άξίαν τους, και εις τά χαρίσματα όπου έδωκεν αυτοίς, τούς έγύμνωσεν από τήν χάριν του, και τούς κατεδίκασεν εις τόν "Αδην. Και από φίλοι έγιναν έχθροί του, και από "Αγγελοι ώραιότατοι έγιναν άσχημοι και φοβεροί Δαίμονες. Οί "Εβραϊοι όμως δέν διδάσκουσι κατ' αυτόν τόν τρόπον, άλλ' έχουσι διαφορετικήν γνώμην διά αυτούς.

Διδάσκουσιν οί ραββίνοι, ότι μερικοί από αυτούς είναι πνεύματα άπλούστατα, και άλλοι είναι ήνωμένοι μέ τά σώματά τους, καθώς ή ψυχή είναι ήνωμένη μέ τό σώμα της. Λέγουσι δέ, ότι εκείνοι όπου είναι πνεύματα, έμειναν κατ' αυτόν τόν τρόπον, διότι ό Θεός δέν ήδυνήθη νά κάμη τά σώματά τους, μέ τό νά του έλειψεν ό καιρός όταν τά έκαμνε. Διότι τά έκαμεν πρός τό έσπέρας τῆς παρασκευῆς, και ευθύς όπου έγιναν, αρχισεν ή έορτή του Σαββάτου· και διά νά μή βεβηλώση τό Σάββατον, έπαυσεν από τό έργον, αφείς εκείνα τά πνεύματα χωρίς σώμα. "Οθεν διδάσκουσιν εις τό βιβλίον επιγραφόμενον "Ραβότ, έξηγοῦντες τόν κδ στίχον του

πρώτου Κεφαλαίου τῆς Γενέσεως ὅπου λέγει: «Καί εἶπεν ὁ Θεός· ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος, τετράποδα, καί ἕρπετά, καί θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος. Καί λέγουσιν αὐτά τὰ λόγια· «Εἶπεν ὁ ῥαββί· αὐτοί εἶναι οἱ Δαίμονες, τῶν ὁποίων ἔκτισεν ὁ Θεός τὴν ψυχὴν, καί ἦλθε διὰ νά κτίσῃ τὰ σώματα, ἀλλ' ἐμποδίσθη ἀπὸ τό Σάββατον ὅπου ἔμβαινε, καί δέν τὰ ἔκτισε, διὰ νά ἀγιάσῃ τό Σάββατον.

Μέ αὐτάς τὰς μωρολογίας δεικνύουσι καί πιστεύουσι, ὅτι ὁ Θεός εἶναι πολλά ἀδύνατος, καί ἀστόχαστος, ὡσάν νά μή ἤξευρεν ὅτι ἦτον νά ἔμβῃ τό Σάββατον, καί πῶς ἔχει χρεῖαν ἀπὸ καιρόν εἰς τὰ πράγματά του, καί ὅτι δέν δύναται νά κάμῃ εἰς μίαν στιγμὴν ὅλον ἐκεῖνο ὅπου τοῦ ἀρέσκει· καί ὅτι εἶναι ὑπόχρεως εἰς τόν Νόμον τοῦ Σαββάτου, καί ἀνίσως ἔκαμνεν εἰς αὐτό τὰ σώματα ἐκείνων τῶν Δαιμόνων, ἤθελε νομισθῆ ἔνοχος καί παραβάτης τοῦ Νόμου!

Ὁ ῥαββί Μωϋσῆς Βάρ Ναχμάν ἐξηγῶν τὴν Πεντάβιβλον τοῦ Μωϋσέως λέγει· «ὅτι οἱ Δαίμονες εἶνα συνθεμένοι ἀπὸ δύο στοιχεῖα, δηλαδή ἀπὸ τό πῦρ καί ἀπὸ τόν ἀέρα· Εἰς τό Ταλμουθ βιβλίον Χαγικά, λέγει, ὅτι οἱ Δαίμονες αὐξάνουσι καί πολυπλασιάζονται, καί ἀποθνήσκουσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι. Ἴδου τὰ λόγια του: «οἱ διδάσκαλοι ἡμῶν μᾶς ἐδίδαξαν, ἕξ πράγματα λέγοντα διὰ τούς Δαίμονας· τὰ τρία εἶναι κοινά μέ τούς Ἄγγελους, καί τὰ ἄλλα τρία κοινά μέ τούς ἄνθρώπους. Πρῶτον, ὅτι ἔχουσι πτέρυγας ὡς οἱ Ἄγγελοι· δεύτερον, πετοῦσιν ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην τοῦ κόσμου ἕως εἰς τὴν ἄλλην ὡς οἱ Ἄγγελοι· τρίτον, ἠξεύρουσιν ἐκεῖνο ὅπου μέλλει νά συμβῆ, ὡς οἱ Ἄγγελοι. Ἐχουσι τρία πράγματα κοινά μέ τούς ἄνθρώπους. Πρῶτον, τρώγωσι καί πίνουσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι· δεύτερον, αὐξάνουσι καί πολλαπλασιάζονται ὡς οἱ ἄνθρωποι· τρίτον, ἀποθνήσκουσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι.

Περί δέ τῆς ἀρχῆς τῶν Δαιμόνων δέν εἶναι σύμφωνοι οἱ ῥαββίνοι. Λέγουσιν οἱ Ταλμουθισταί εἰς τό σύνταγμα Νγερουβίν, ὅτι ὁ Ἄδάμ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν ὅπου ἔκαμνεν, ἀφωρέσθη ἀπὸ τόν Θεόν διὰ ἑκατόν τριάντα χρόνους, εἰς τόν ὅποιον καιρόν αὐτός ἐσυνουσιάσθη μέ τὰ πνεύματα τὰ θυληκά, καί ἡ Εὔα μέ τὰ ἀρσενικά, ἀπὸ τούς ὁποίους ἐγεννήθησαν οἱ Δαίμονες. Εἰς τό Ἰαλκούτ εὐρίσκειται τοιουτοτρόπως· «Εἶπεν ὁ ῥαββί Ἐλαζάρ υἱός τοῦ Ἀζαρία· εἰς ὅλους ἐκείνους τούς χρόνους, ὅπου ἐστάθη ἀφωρισμένος ὁ Ἄδάμ καί χωρισμένος ἀπὸ τὴν Εὔαν, ἐγέννησε Δαίμονας καί πνεύματα.

Λέγουσι καί ἄλλας πολλές μωρολογίας οἱ ῥαββίνοι ὁμιλοῦντες διὰ τόν τρόπον πῶς ἐγεννήθησαν οἱ Δαίμονες· ἀλλ' ἀρκοῦσιν αὐταί αἱ εἰδήσεις ὅπου ἔδωκα εἰς τόν ἀναγνώστην διὰ νά ἠξεύρῃ εἰς ποίαν δυστυχισμένην καί ἐλεεινὴν κατάστασιν εὐρίσκειται κατὰ τό παρόν ἡ ἀθλιωτάτη συναγωγή τῶν Ἑβραίων.

Περί Παραδείσου.

Μετά δώδεκα μῆνας ἀπό τόν θάνατόν τινος Ἑβραίου, στοχάζονται διά βέβαιον οἱ Ἑβραῖοι, ὅτι ἡ ψυχὴ εἰσέρχεται εἰς τόν Παράδεισον ὅπου ὀνομάζεται ἀπό αὐτούς Γανέδεν. Δέν ἐναντιώνονται οἱ ραββῖνοι εἰς τό νά ὁμολογήσωσιν ὅτι ἡ μακαριότης ἴσταται εἰς τήν ὠραίαν θεωρίαν τοῦ Θεοῦ· εἶναι ὅμως ἀληθές, ὅτι προσαρμόζουσιν εἰς αὐτόν πολλούς μύθους, οὓς πιστεύουσιν ὡς ἀληθεῖς. Λέγουσιν ὅτι οἱ μακάριοι εἰς τόν οὐρανόν συνδιαλέγονται μέ τόν Θεόν διά τά πράγματα τοῦ Ταλμούθ, καί ὅτι καμμίαν φοράν μένει νικημένος! Διορίζουσι πολλάς ἀκαδημίας εἰς τόν Παράδεισον, καί ὅτι οἱ Μακάριοι ὑπάγουσιν ἀπό τήν μίαν εἰς τήν ἄλλην διά νά συνομιλῶσιν· οὕτω διηγοῦνται εἰς τό Ταλμούθ, σύγγραμμα Βεραχότ.

Δέν εἶναι πρᾶγμα ἀσυνήθιστον τό νά ἀντιστέκωνται οἱ ραββῖνοι εἰς τόν Θεόν· ἐπειδή καί αὐτοί καυχῶνται εἰς τοῦτο. Εὐρίσκεται εἰς τό Ταλμούθ σύνταγμα Βαανεσίβα, ὅτι συνδιαλεγόμενοι μερικοί ραββῖνοι διά ἓνα ἄρθρον τοῦ Νόμου, εἶχον ὅλοι μίαν γνώμην, ἔξω μόνον ἀπό ἓναν ὅπου ὀνομάζετο ραββί Ἑλιέζερ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἄλλην γνώμην, καί δέν ἤθελε κατ' οὐδένα τρόπον νά συμφωνήσῃ μέ τήν γνώμην τῶν ἄλλων ραββίνων. Αὐτός ἔκραξε μάρτυρα τόν Θεόν εἰς ἐκεῖνο ὅπου ἔλεγε· καί εὐθύς ἤκούσθη φωνή ἀπό τόν οὐρανόν· «Μὴν ἐναντιώνεσθε, ὦ ραββῖνοι, εἰς τόν Ἑλιέζερ, διότι ἡ διδασκαλία του εἶναι ἀληθής. Ἐθυμώθησαν οἱ ραββῖνοι· καί ἓνας ἀπό αὐτούς λεγόμενος ραββί Ἰωζουέ ἐσηκώθη ὀρθός, καί τοῦ εἶπε· Κύριε, ἡ ὁμιλία μας δέν εἶναι εἰς τόν οὐρανόν, ἀλλά εἰς τήν γῆν, ὅπου πρέπει νά σταθῇ εἰς ἐκεῖνο ὅπου ἀποφασίζει τό περισσότερο μέρος. Καί εὐθύς ὅλοι ἀφώρισαν τόν πτωχόν ραββί Ἑλιέζερ, ὁ ὁποῖος διά τόν φόβον τοῦ ἀφορισμοῦ ἔκλινεν εἰς τήν γνώμην τῶν ἄλλων. Μετ' ὀλίγον καιρόν ἓνας ἀπ' ἐκείνους τούς ραββίνους, ὀνομαζόμενος ραββί Νάθαν συναπήντησε τόν Προφήτην Ἡλίαν (διά τόν ὁποῖον πιστεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι πῶς περιπατεῖ εἰς ὅλον τόν κόσμον) καί τόν ἠρώτησεν, ἄν εἰς τόν καιρόν ἐκείνου τοῦ ἀφορισμοῦ εὐρίσκετο εἰς τόν οὐρανόν κοντά εἰς τόν Θεόν. Καί ἀφ' οὗ ἀπεκρίθη ὁ Προφήτης, ναί, εἶπεν ὁ ραββί· τί εἶπεν ὁ Θεός ὅταν εἶδεν ὅτι οἱ διδάσκαλοί μας δέν ἠθέλησαν νά δεχθῶσιν ἐκεῖνο, ὅπου αὐτός εἶπε διά μέσου ἐκείνης τῆς φωνῆς, ἀπό τόν οὐρανόν; ἀπεκρίθη ὁ Ἡλίας· ὁ Θεός ἐγέλασε, καί εἶπεν· οἱ ἔδικοί μου υἱοί μέ ἐνίκησαν! Ἀπό τοῦτο ἤμπορεῖ νά δῆ καθ' ἓνας πόσον μωρά εἶναι ἡ διδασκαλία τους. Ὅτι διά νά βάλωσιν οἱ ραββῖνοι εἰς καλήν ὑπόληψιν τό **κατηραμένον Ταλμούθ**, τόσον μεμισημένον ἀπό τήν θείαν Γραφήν, διδάσκουσιν ὅτι οἱ Μακάριοι συνδιαλέγονται μέ τόν Θεόν τάς ἀνωφελεῖς καί μωράς διαλέξεις αὐτοῦ τοῦ βιβλίου· ὅτι εἰς

τόν Παράδεισον εἶναι πολλαί ἀκαδημίαι, καί μανθάνουσιν εἰς αὐτάς πάντοτε τό Ταλμούθ, καί ὁμιλοῦσι πάντοτε διά τήν διδασκαλίαν ὅπου περιέχεται εἰς αὐτό.

Περί τῶν Ἀγγέλων.

Περί δέ τῶν Ἀγγέλων διδάσκουσιν οἱ ραββῖνοι ὅτι εἶναι σωματικοί καί ὕλικοί, καί ὅτι μολύνονται μέ ἁμαρτήματα τῆς σαρκός καί τῆς ἀσελγείας· καί ὅτι πολλοί ἀπό αὐτούς γεννῶνται καί ἀποθνήσκουσι καθ' ἡμέραν· ὅτι οἱ Ἑβραῖοι τοὺς ὑπερβαίνουσι ψάλλοντες τοὺς ὕμνους τοῦ Θεοῦ, τοὺς ὁποίους αὐτοί δέν ἤμποροῦσι νά ἀρχίσωσιν, ἕως ὅπου δέν ψάλλουν οἱ Ἑβραῖοι.

Καί ὅτι οἱ Ἄγγελοι εἶναι σωματικοί καί ὕλικοί, φανερώνουσιν ἀπό διαφόρους τόπους τῆς θείας Γραφῆς, εἰς τοὺς ὁποίους φαίνεται, ὅτι τό ἱερόν κείμενον νά ἀποδίδη εἰς αὐτούς ἀληθινόν σῶμα, καθῶς εἰς τήν Ἔξοδον Κεφ. 25, ὅπου λέγει· ὅτι τά Χερουβὶμ εἶχαν πτέρυγας, καί ἦτον εἰς ὁμοίωσιν καί μορφήν ἀνθρωπίνην· εἰς τόν Ἡσαΐαν Κεφ. 6 λέγει, ὅτι τά Σεραφίμ εἶχον πτέρυγας. Δέν καταλαμβάνουσιν οἱ ταλαίπωροι, ὅτι μέ τό σχῆμα τούτων τῶν πτερυγῶν παρασταίνεται ἡ γληγορωτάτη κίνησις αὐτῶν τῶν Ἀγγέλων, καί ἡ ἐτοιμότης εἰς τό νά ἐνεργήσωσιν ὅλον ἐκεῖνο ὅπου ὁ ὕψιστος Κύριος τοὺς παραγγέλει.

Τό ἴδιον πρέπει νά λέγωμεν δι' αὐτούς, ὅταν ἡ θεία Γραφή τοὺς περιγράφει εἰς εἶδος ἀψύχων πραγμάτων καθῶς εἰς τήν Ἔξοδον Κεφ. 5.

Προσάπτουσιν ἀκόμη εἰς τοὺς Ἀγγέλους ἀσελγείας μέ γυναῖκας· καί εἰς τοῦτο δέν ἤμποροῦσι νά προφασίζωνται ἀλληγορίαν. Λέγουσιν εἰς τό Ἰαλκούτ Ἀριθ. 44, τοῦ τύπου τῆς Λιβόνου, ὅτι νά-ἐσυνέβη αὕτη ἡ ὑπόθεσις, ὅπου ἱστορεῖται μέ τοιαῦτα λόγια· « Ἡρώτησαν οἱ μαθηταί τόν Διδάσκαλόν τους ράβ Ἰωσήφ, τίς εἶναι ὁ Ἀζαήλ; καί αὐτός τοὺς ἀπεκρίθη. Εἰς τόν καιρόν ὅπου ἔζων οἱ ἄνθρωποι πρὶν τοῦ κατακλυσμοῦ, καί ἐπροσκυνοῦσαν τά εἶδωλα, ἐλυπήθη μέγਾਲως ὁ Θεός. Τότε παρεστάθησαν ἔμπροσθέν του δύο Ἄγγελοι, ὁ ἓνας λεγόμενος Σκιαμχατζάϊς, καί ὁ ἄλλος Ἀζαήλ, καί τοῦ εἶπον· Κύριε τοῦ παντός δέν εἶναι ἀληθινόν ὅτι ὅταν ἐπλασες τόν Κόσμον, ἡμεῖς σοῦ εἶπαμεν, τίς ἐστίν ἄνθρωπος, ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Θεός· καί τώρα τί θέλει εἶναι διά τόν Κόσμον; Ἀπεκρίθησαν αὐτοί· Κύριε ἡμεῖς θέλομεν τόν κυβερνήσει. Τοὺς ἀπεκρίθη ὁ Θεός· Ἐγὼ ἤξεύρω ὅτι ἐάν ἐσεῖς κατοικήσετε εἰς τήν γῆν, θέλετε γέννη ὑποκείμενοι εἰς ἀπίρους πειρασμούς, καί θέλετε μιανθῆ χειρότερα ἀπό τοὺς ἀνθρώπους εἰς τήν ἀσελγείαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτοί· Δός ἡμῖν ἄδειαν νά κατοικήσωμεν ἀναμεταξύ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καί θέλεις ἰδῆ μέ πόσῃν ἐπιμέλειαν θέλομεν ἀγιάσῃ τό

ὄνομά σου. Εἶπεν ὁ Θεός· Ὑπάγετε καὶ κατοικήσατε ἀναμεταξύ εἰς αὐτούς. Καὶ εὐθύς ἐμιάνθησαν μέ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων· διότι ἦσαν ὠραῖαι, καὶ δὲν ἠμπόρεσαν νά ἐμποδίσωσι τὴν ἐπιθυμίαν τους, οὔτε νά ἀντισταθῶσιν εἰς τούς πειρασμούς. Ὁ Σκιαματζαῖς εἶδε μίαν κόρην ὁποῦ ὀνομάζετο Ἰστεέαρ, ἢ Ἀστρέα, ἐπροσῆλωσε τὰ ὀμμάτια του εἰς αὐτήν, καὶ τὴν ἐκίνησεν εἰς ἀκρασίαν. Τῆς εἶπε στέρξαι εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ ζητῶ· ἀπεκρίθη ἐκείνη. Ἐγὼ δὲν θέλω συγκατανεύσει ποτέ, ἀνίσως δὲν μοῦ μάθης τό ὄνομα τοῦ ἀρρήτου Θεοῦ, μέ τοῦ ὁποίου τὴν δύναμιν ἀναβαίνεις εἰς τόν οὐρανόν, ὅταν τό προφέρης, τῆς τό εἶπε· καὶ αὐτὴ τό ἐπρόφερε, καὶ ἀνέβη εἰς τόν οὐρανόν. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἐπειδὴ αὐτὴ ἀπέφυγε τὴν ἀμαρτίαν, ὑπάγετε, καὶ βάλετέ τὴν ἀναμεταξύ εἰς τὰ ἑπτὰ ἄστρα τῆς Πληιάδος, διὰ νά φυλάττηται πάντοτε ἡ ἐνθύμησις της. Καὶ ἔπειτα συνηριθμήθη μέ ἐκείνη τὴ σύνοδον τῶν ἄστων, ὁποῦ ὀνομάζεται Χιμά. Ὅταν ὁ Σκιαματζαῖς καὶ Ἀζαήλ εἶδον τοῦτο, ἔλαβον γυναῖκας, καὶ ἐγέννησαν δύο υἱούς, ὁ ἕνας ὀνομάσθη Χιββά, καὶ ὁ ἄλλος Χιῖά· ὁ Ἀζαήλ ἦτον ἐπιστάτης εἰς ὅλα τὰ χρώματα, καὶ εἰς ὅλα τὰ στολίδια τῶν γυναικῶν, μέ τὰ ὁποῖα πλανοῦσι τούς ἀνθρώπους, καὶ τούς παρακινοῦσιν εἰς τὴν ἀμαρτίαν. Ἀφ' οὗ ἤκουσε τοῦτο ὁ Μετατρών (ἕνας ἀπὸ τούς μεγαλήτερους Ἀγγέλους) ἔπεμψεν ἕνα μηνυτὴν πρὸς τόν Σκιαματζαῖν, καὶ τοῦ ἤφερε τὴν εἶδησιν, ὅτι ὁ Θεός εἶχεν ἀποφασίσει νά βυθίσει τόν Κόσμον μέ ἕναν παγκόσμιον κατακλυσμόν. Ὡς δὲ ἤκουσεν αὐτός τοῦτο, ἔκλαυσε πικρῶς, τόσον διὰ τόν ἀφανισμόν τοῦ Κόσμου, ὅσον ὅτι, εἰς καιρόν ὁποῦ ἐβυθίζετο ὅλος ὁ Κόσμος, δὲν ἠθελαν ἔχη τὰ Παιδιά του τόν τρόπον νά τρέφονται. Διότι καθ' ἕνα ἀπὸ αὐτούς ἔτρωγε χίλια Καμήλια τὴν ἡμέραν, χίλια ἄλογα, καὶ χίλια βόδια».

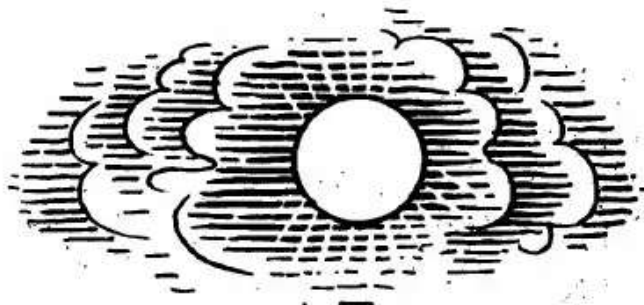
Εἰς τό βιβλίον ὀνομαζόμενον ῥαβότ, διδάσκουσιν οἱ ῥαββῖνοι, ὅτι ὁ Θεός πρὸ τοῦ νά πλάσει τόν ἄνθρωπον, ἠθέλησε νά ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῶν Ἀγγέλων. Μερικοὶ ἔλεγον νά τὸν πλάσει, ἄλλοι νά μὴ τὸν πλάσει· καὶ εἰς τό ἀναμεταξύ ὁποῦ ἐφιλονεικοῦσαν, ὁ θεός τὸν ἔπλασε, καὶ ἔμειναν γελασμένοι.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ἑβραίων οἱ Ἀγγελοι εἶναι ἀμαθεῖς· δὲν καταλαμβάνουσι τὴν Συριακὴν ἢ Χαλδαϊκὴν γλῶσσαν. Διδάσκουσιν εἰς τό Ταλμούθ Κεφ. Ἰεζιότ Ἐσκιαμβάτ, μέ αὐτὰ τὰ λόγια· «Εἶπεν ὁ ῥαββὶ Ἰεχουδάς ποτέ ἄς μὴ προσεύχηται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν Συριακὴν γλῶσσαν. Καὶ εἶπεν ὁ ῥαββὶ Ἰούδας· μέ ἐκείνον ὁποῦ προσεύχεται εἰς τὴν Συριακὴν γλῶσσαν οἱ Ἀγγελοι δὲν ἐνώνονται μέ αὐτόν, διότι δὲν καταλαμβάνουσιν αὐτὴν τὴν γλῶσσαν».

Βεβαιώνουσιν εἰς τό Ταλμούθ σύνταγμα Ἰομά, Κεφ. Ἰομβά Κιπουρίμ, ὅτι διὰ ἕνα κάποιον σφάλμα ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Ἀρχάγγελος

Γαβριήλ, ἐδάρθη σκληρῶς ἐκ προσταγῆς τοῦ Θεοῦ μέ ἐξήκοντα πληγᾶς. Τό πταῖσμά του ἐστάθη, διότι εἰς καιρόν ὁποῦ ὁ θεός ἤθελε νά καύσῃ τόν Ἑβραϊκόν λαόν μέ πῦρ οὐράνιον, ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ἔλαβε τά ἀναμμένα κάρβουνα ἀπό τά χέρια τοῦ Χερουβίμ, καί τά ἐκράτησεν ἑπτὰ χρόνους, διά νά ψυχρανθῶσιν εἰς αὐτόν τόν καιρόν, καί νά μή προξενήσωσι ζημίαν, εἰς τοῦτο ἐπρόσθεσε τό Ταλμούθ, καί εἶπεν· «Εἰς ἐκείνην τήν ὥραν εὔγαλαν τόν Γαβριήλ ὀπίσω εἰς τό παραπέτασμα τοῦ οὐρανοῦ, καί τόν ἐφραγγέλωσαν μέ ἐξήκοντα κτυπήματα, ὁποῦ τά ἐξεφόρτωναν μέ πύρινα φραγγέλια· Πιστεύουσιν ὅτι οἱ ἄγγελοι σφάλλουσι καί εἰς τόν οὐρανόν παιδεύονται μέ αὐστηρότητα.

Ἄπό τά προειρημένα φανερόν εἶναι, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι, ἔχασαν τήν περί Θεοῦ γνῶσιν ὡς καί τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ πραγμάτων· Ἄς στοχάζηται τώρα ὁ Χριστιανός καί νά μή θαυμάζη, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὁμιλοῦσι μέ τόσους τρόπους ἀπρεπεῖς διά τήν ἁγίαν ἡμῶν πίστιν, εἰς καιρόν ὁποῦ αὐτοί ὁμιλοῦσι μέ τόσην πολλήν ἀσέβειαν διά τόν Θεόν, καί διά τούς ἄγγελους, διά τούς ὁποίους διηγοῦνται ἀναρίθμητα σφάλματα.

ΨΕΥΔΕΙΣ ΜΕΣΣΙΑΙ

Τούς οποίους ἐδέχθησαν καί ἐπίστευσαν οἱ Ἑβραῖοι.

Εἰς τόν 130 χρόνον ἀπό Χριστοῦ γεννήσεως, ἦλθεν ἓνας Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Βαρκοχάμ, καί ὠνομάσθη ἀπό τούς Ἑβραίους βαρκόσβα, υἱός ψεύδους· Ἐπιάσθη ἀπό τόν Ἀνδριανόν καί ἐθανατώθη. Οὕτω λέγει τό Ταλμούθ.

Εἰς τό 434 χρόνον, εἰς τόν καιρόν Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἐδέχθησαν διά Μεσσίαν εἰς τήν νήσον τῆς Κρήτης ἓνα κάποιον Ἑβραῖον ὀνομαζόμενον Βαρκοτζίβα.

Εἰς τό 522 χρόνον, εἰς τόν καιρόν τοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦ πρεσβυτέρου, ἐδέχθησαν ἓνα ὀνομαζόμενον Δουναάμ Αἰθίοπα.

Εἰς τόν 1137 χρόνον, διηγεῖται ὁ Μαῖμονεΐδης, ὅτι εἰς τήν Γαλλίαν ἐδέχθησαν οἱ Ἑβραῖοι διά Μεσσίαν ἓναν ἄνθρωπον ἀσεβῆ, καί αὐτός ἀπό τούς ἴδιους Γάλλους ἐθανατώθη.

Εἰς τόν 1138 χρόνον, εἰς τήν Περσίαν ἐδέχθησαν ἓναν Ἑβραῖον διά Μεσσίαν, καί ἐθανατώθη ἀπό τόν Βασιλέα.

Εἰς τόν 1157 χρόνον, εἰς τήν χώραν τῆς Κορδόβας εἰς Ἰσπανίαν ἐφάνη ἓνας Ἑβραῖος καί ἐκηρύττετο διά Μεσσίας· οὕτω λέγει ὁ εἰρημένος Μαῖμονεΐδης.

Εἰς τόν 1167 χρόνον, εἰς τό Φεσσανόν βασιλεῖον ἓνας Ἑβραῖος ἐκήρυξε τόν ἑαυτόν του διά Μεσσίαν. Οὕτω γράφει ὁ Μαῖμονεΐδης πρὸς τούς Ἑβραίους τῆς Μασσαλίας.

Εἰς τόν 1174 χρόνον, εἰς τήν Περσίαν, ἐφάνη ἓνας ἄλλος Ἑβραῖος ὀνομάζων τόν ἑαυτόν του Μεσίαν.

Εἰς τόν 1196 χρόνον εἰς τήν Μοραβίαν ἐφανερώθη ἓνας Ἑβραῖος, ψευδῆς Μεσσίας, ὀνομαζόμενος Δαβίδ Ἀλμουσέρ, ὁ ὁποῖος ἐπιάσθη καί ἐθανατώθη.

Εἰς τόν 1197 χρόνον, εἰς τόν καιρόν Φερδινάνδου τοῦ Καθολικοῦ, ἐφάνη ἓνας ψευδῆς Μεσσίας, ὀνομαζόμενος Ἰσμαήλ Σοφί.

Εἰς τόν 1500 χρόνον, ὁ ραββί Λεεμελίν ἐκήρυττεν ὅτι ἐφάνη τότε ὁ Μεσσίας.

Εἰς τόν 1530 χρόνον, εἰς Ἰσπανίαν, ἓνας Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Σολομών Μολχό, ἐκήρυττε τόν ἑαυτόν του Μεσσίαν.

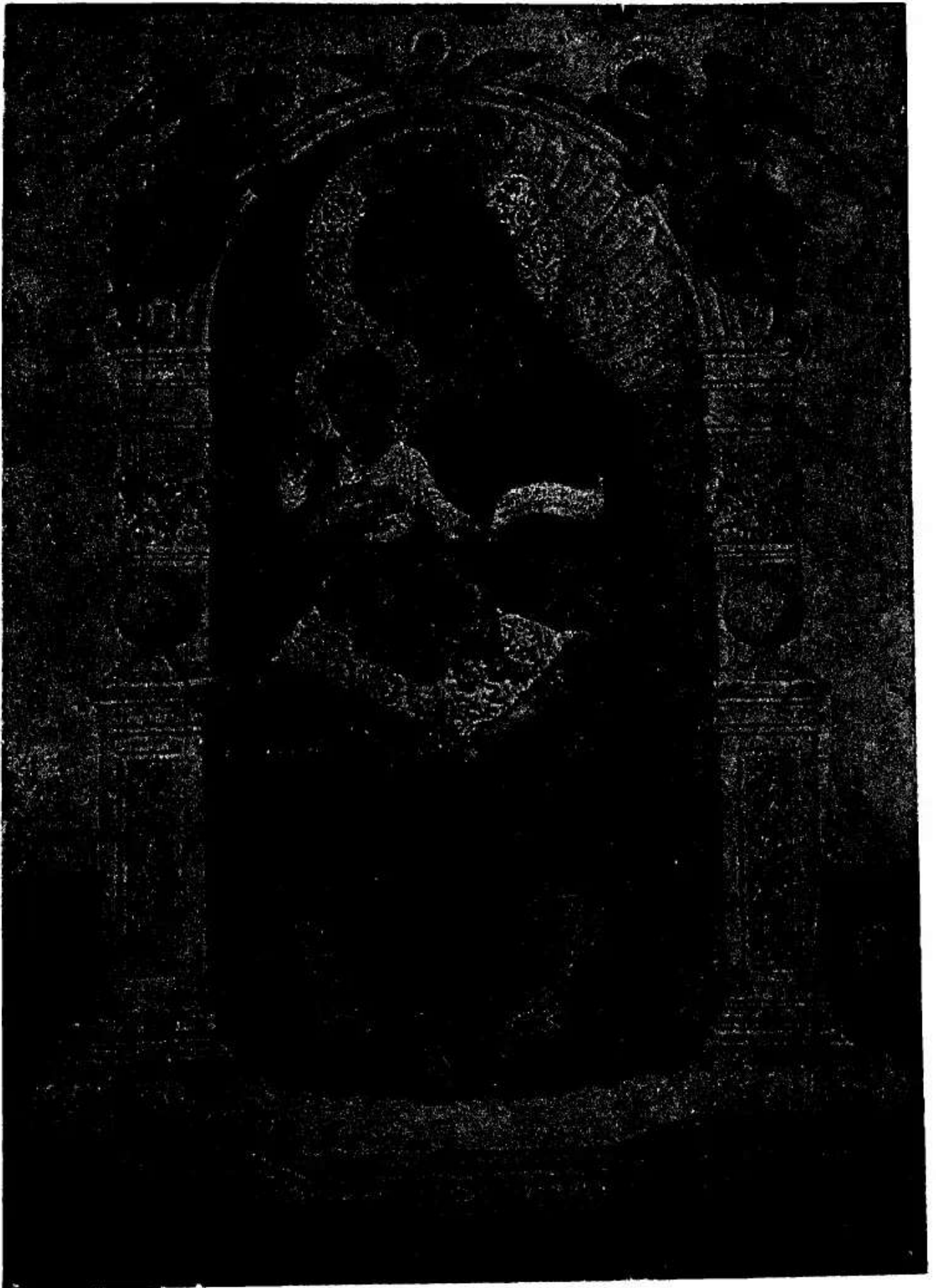
Εἰς τόν 1615 χρόνον, εἰς τήν Ἀνατολικήν Ἰνδίαν ἓνας Ἑβραῖος ἐκήρυττε τόν ἑαυτόν του ὡς Μεσσίαν.

Εἰς τό 1666 χρόνον, ἓνας Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Σάββατον Ζεβί, ἐπιστεύθη ἀπό ὄλους τοὺς Ἑβραίους ὡς ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας, ἔπειτα ἔγινε Τοῦρκος!

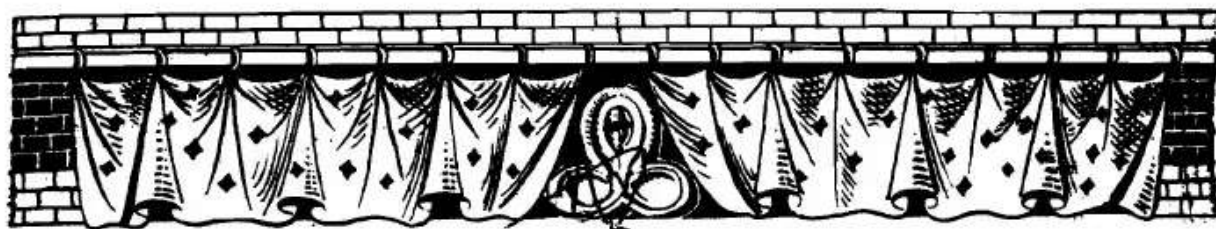
Εἰς τόν 1682 χρόνον, εἰς Γερμανίαν ἓνας κάποιος Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Μαρδοχαῖς ἐκήρυξε τόν ἑαυτόν του διά Μεσσίαν.

Καί ἰδοὺ ὅπου ἐπληρώθη αὐτό ὅπου προεῖπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός: «Πολλοί γάρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνοματί μου λέγοντες: «ἐγὼ εἰμί ὁ Χριστός (Μεσσίας) καί πολλοὺς πλανήσουσιν· ἐγερθήσονται γάρ ψευδόχριστοι καί ψευδοπροφήται».

Ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

(1) Γένεσ. Κεφ. 1. (2) Αὐτ. στίχ. 3. (3) Ψαλ. 17. στίχ. 29. (4) Ψαλ. 118. στίχ. 18. (5) Ψαλ. 22. στίχ. 2. (6) Ψαλ. 29 στίχ. 5. (7) Ψαλ. 93. στίχ. 17. (8) Ἦσ. Κεφ. 50. στίχ. 26. (9) Μαλαχ. Κεφ. 4. στίχ. 2. (10) Ψαλ. 11. στίχ. 7. (11) Α΄. Κορινθ. Κεφ. 15. στίχ. 41. (12) Α΄. Κορινθ. Κεφ. 15 στίχ. 41. (13) Σοφ. Σολ. Κεφ. 5. στίχ. 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

(1) Ἰωάν. Κεφ. 16. στίχ. 2. (2) Ἐξοδ. Κεφ. 14. στίχ. 7. (3) Ἐξοδ. Κεφ. 9. στίχ. 19. (4) Αὐτ. Κεφ. 9 στίχ. 20. (5) Αὐτ. Κεφ. 22. στίχ. 31. (6) Αὐτ. Κεφ. 11. στίχ. 7. (7) Δευτ. Κεφ. 29. στίχ. 4. (8) Αὐτ. Κεφ. 32. στίχ. 6. (9) Ἦσ. Κεφ. 29. στίχ. 14. (10) Αὐτ. Κεφ. 59. στίχ. 10. (11) Αὐτ. Κεφ. 65. στίχ. 15. (12) Ψαλ. 21. στίχ. 17. (13) Ψαλ. 58. στίχ. 7. (14) Ἠσαΐας Κεφ. 56. στίχ. 11. (15) Ἐξοδ. Κεφ. 12. στίχ. 33. (16) Ψαλ. 104. στίχ. 58. (17) Ψαλ. 61. στίχ. 12. (18) Ψαλ. 21. στίχ. 21. (19) Ἦσ. Κεφ. 56. στίχ. 10. (20) Δευτ. Κεφ. 18. στίχ. 15. (21) Ἐξοδ. Κεφ. 12. στίχ. 22. (22) Ζαχ. Κεφ. 9. στίχ. 11. (23) Ἰερემ. Κεφ. 16 στίχ. 14/15. (24) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 4. στίχ. 6. (25) Λευϊτ. Κεφ. 26. στίχ. 10 (= Καί παλαιά ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε). (26) Μαλαχ. Κεφ. 1. στίχ. 10/11. (27) Ψαλ. 112. στίχ. 3. (28) Ἦσ. Κεφ. 1. στίχ. 11. (29) Αὐτ. Κεφ. 42. στίχ. 9. (30) Αὐτ. Κεφ. 43. στίχ. 18/19. (31) Παροιμ. Κεφ. 15. στίχ. 8. (32) Ψαλ. 76. στίχ. 11. (33) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 27. (34) Αὐτ. στίχ. 28. (35) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 35. (36) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 25. (37) Ἰεζεκ. Κεφ. 16. στίχ. 38. (38) Ψαλ. 68. στίχ. 23. (39) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 38. (40) Μιχ. Κεφ. 6. στίχ. 15. (41) Ἀγγ. Κεφ. 1. στίχ. 6. (42) Ἰερემ. Κεφ. 12. στίχ. 13. (43) Ἀριθ. Κεφ. 28. στίχ. 11. (44) Ἦσ. Κεφ. 1. στίχ. 14. (45) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 10. (46) Μιχ. Κεφ. 1. στίχ. 3. (47) Δευτ. Κεφ. 16. στίχ. 14. (48) Ἦσ. Κεφ. 49. στίχ. 13. (49) Ἦσ. Κεφ. 1. στίχ. 15. (50) Ἰερემ. Κεφ. 9. στίχ. 1. (51) Αὐτ. Κεφ. 13 στίχ. 24. (52) Αὐτ. στίχ. 22. (53) Αὐτόθι. (54) Αὐτ. Κεφ. 5. στίχ. 19. (55) Αὐτ. Κεφ. 5. στίχ. 25. (56) Ἰερემ. Κεφ. 2. στίχ. 19. (57) Ψαλ. 54. στίχ. 22. (58) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 37. (59) Ἰερემ. Κεφ. 23. στίχ. 40. (60) Ἰερემ. Κεφ. 2. στίχ. 12 καί 13. (61) Ψαλ. 22. στίχ. 2/3. (62) Γέν. Κεφ. 37. στίχ. 24. (63) Ἰεζεκ. Κεφ. 16. στίχ. 6. (64) Ἰωάν. Κεφ. 6. στίχ. 54. (65) Ζαχαρ. Κεφ. 9. στίχ. 11. (66) Ἰεζεκ. Κεφ. 56. στίχ. 25. (67) Ἰερემ. Κεφ. 2. στίχ. 34. (68) Ἰεζεκ. Κεφ. 33. στίχ. 25. (69) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 28. (70) Ἰερემ. Κεφ. 5. στίχ. 26. (71) Ἰεζεκ. Κεφ. 35. στίχ. 6. (72) Σοφ. Κεφ. 6. στίχ. 22. (73) Ἦσ. Κεφ. 6. στίχ. 9 καί 10. (74) Γεν. Κεφ. 18. στίχ. 3. (75) Ἐξοδ. Κεφ. 3 στίχ. 6. (76) Δευτ. Κεφ. 6 στίχ. 4. (77) Ἰησ. Ναυή Κεφ. 22. στίχ. 22. (78) Βασιλ. Α΄. Κεφ. 2. στίχ. 2. (79) Ψαλ. 32. στίχ. 6. (80) Ἰερემ. Κεφ. 6. στίχ. 10. (81) Ἰερემ. Κεφ. 17. στίχ. 15. (82) Αὐτ. Κεφ. 6. στίχ. 19. (83) Δευτ. Κεφ. 1. στίχ. 32. (84) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 66. (85) Δευτ. Κεφ. 32. στίχ. 47. (86) Ἰερემ. Κεφ. 23. στίχ. 17. (87) Ἀβακ. Κεφ. 3 στίχ. 5. (88) Παροιμ. Σόλ. Κεφ. 18 στίχ. 4. Ὑδωρ βαθύ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, ποταμός δέ ἀναπηδῶν καί πηγή ζωῆς. Ἐκδ. τετράγλ. Λειψ. 1750 - 51. (89) Ἰωάν. Κεφ. 4. στίχ. 14. (90) Ἦσ. Κεφ. 55. στίχ. 1. (91) Ἦσ. Κεφ. 2. στίχ. 3. Μιχ. Κεφ. 4. στίχ. 2. (92) Ψαλ. 134. στίχ. 21. (93) Παροιμ. Κεφ. 8. στίχ. 27. (94) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 3. στίχ. 7. (95) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 65. (96) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 3. στίχ. 8. (97) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 64. (98) Ψαλ. 13. στίχ. 5. (99) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 3. στίχ. 11. (100) Ζαχαρ. Κεφ. 6. στίχ. 11. (101) Παροιμ. Κεφ. 8. στίχ. 27. (102) Ψαλ. 32. στίχ. 6. (103) Αὐτ. (104) Ψαλ. 17. στίχ. 47. (105) Αὐτ. στίχ. 47. (106) Ψαλ. 34. στίχ. 23. (107) Ψαλ. 49. στίχ. 1. (108) Αὐτόθι. (109) Ἦσ. Κεφ. 33 στίχ. 22. (110) Αὐτ. (111) Αὐτ. Κεφ. 48. στίχ. 16. (112) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 61. (113) Σειράχ. Κεφ. 4. στίχ. 28. (114) Ῥωμ. Ἐπιστ. Κεφ. 8. στίχ. 35.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(1) Ἰεζεκ. Κεφ. 20. στίχ. 25/26. (2) Ματθ. Κεφ. 11. στίχ. 28. (3) Ἰεζεκ. Κεφ. 33. στίχ. 11. (4) Σοφ. Σολ. Κεφ. 1. στίχ. 13. (5) Ματθ. Κεφ. 18. στίχ. 7. (6) Σοφ. Σολ. Κεφ. 7. στίχ. 13. (7) Ψαλ. 39. στίχ. 9/10. (8) Ἰερεμ. Κεφ. 2. στίχ. 12 καὶ 15. (9) Γεν. Κεφ. 37. στίχ. 24. (10) Ἰερεμ. Κεφ. 45. στίχ. 6/7. (11) Ἀμώς Κεφ. 2. στίχ. 6. (12) Ἰεζεκ. Κεφ. 4. στίχ. 6. (13) Ψαλ. 79. στίχ. 2/3. (14) Γεν. Κεφ. 41. στίχ. 51. (15) Ἀριθμ. Κεφ. 32. στίχ. 33. (16) Ἰησ. Ναυή. Κεφ. 22. στίχ. 7. (17) Ἀριθμ. Κεφ. 10. στίχ. 22. (18) Ἀριθμ. Κεφ. 7. στίχ. 48. (19) Γεν. Κεφ. 48. στίχ. 13. (20) Αὐτ. στίχ. 14. (21) Αὐτ. Κεφ. 48. στίχ. 19. (22) Γεν. Κεφ. 48. στίχ. 20. (23) Δευτ. Κεφ. 33. στίχ. 17. (24) Ἦσ. Κεφ. 9. στίχ. 6 καὶ 8. (25) Ἰερεμ. Κεφ. 31. στίχ. 6. (26) Ἰωάν. Κεφ. 6. στίχ. 44. (27) Ἰερεμ. Κεφ. 38. στίχ. 6. (28) Αὐτ. Κεφ. 37, 6. (29) Αὐτ. Κεφ. 38. στίχ. 9. (30) Αὐτ. Κεφ. 38. στίχ. 20. (31) Ὡσηέ. Κεφ. 14. στίχ. 8/9. Ἐπιστέψουσι καὶ καθιοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῳ καὶ ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος· μνημόσυνον αὐτοῦ, ὡς οἶνος Λιβάνου τῷ Ἐφραΐμ. (32) Ὡσηέ. Κεφ. 8. στίχ. 11. (33) Ὡσηέ. Κεφ. 8. στίχ. 13. (34) Ἰερεμ. Κεφ. 6. στίχ. 1. (35) Ματθ. Κεφ. 7. στίχ. 2. (36) Γεν. Κεφ. 37. στίχ. 26. (37) Ψαλ. 59. στίχ. 7. (38) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 8. (39) Αὐτ. (40) Αὐτ. Κεφ. 30. στίχ. 4 καὶ 9. (41) Αὐτ. Κεφ. 29. στίχ. 32, 33, 34 καὶ 35. (42) Αὐτ. Κεφ. 49. στίχ. 9. (43) Ψαλ. 56. στίχ. 9. (44) Ψαλ. 5. στίχ. 4. (45) Ψαλ. 77. στίχ. 65. (46) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 5. στίχ. 2. (47) Ἰερεμ. Κεφ. 38. στίχ. 26. (48) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 10. (49) Δευτ. Κεφ. 9. στίχ. 24. (50) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 11. (51) Ματθ. Κεφ. 21. στίχ. 2. (52) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 11. (53) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 28. (54) Δευτ. Κεφ. 33. στίχ. 7. (55) Γεν. Κεφ. 37. στίχ. 21. (56) Γεν. Κεφ. 35. στίχ. 21. (57) Αὐτ. Κεφ. 49. στίχ. 3, 4. (58) Αὐτ. Κεφ. 38. στίχ. 18. (59) Αὐτ. στίχ. 26. (60) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 4. (61) Αὐτ. Κεφ. 26. στίχ. 75. (62) Ἰεζεκ. Κεφ. 37. στίχ. 16. (63) Ὡσηέ. Κεφ. 6. στίχ. 4. (64) Γεν. Κεφ. 37. στίχ. 27. (65) Ὡσηέ. Κεφ. 4. στίχ. 17. (66) Α'. Παραλ. Κεφ. 5. στίχ. 1, 2. (67) Ἀριθ. Κεφ. 10. στίχ. 14. (68) Ψαλ. 104. στίχ. 17. (69) Γεν. Κεφ. 45. στίχ. 5. (70) Ψαλ. 77. στίχ. 67/68. (71) Ζαχαρ. Κεφ. 10. στίχ. 6. (72) Ἦσ. Κεφ. 28. στίχ. 16. (73) Ἐξοδ. Κεφ. 12. στίχ. 37. (74) Ἀριθμ. Κεφ. 14. στίχ. 30. (75) Αὐτ. Κεφ. 13. στίχ. 8. (76) Αὐτ. στίχ. 7. (77) Αὐτ. Κεφ. 14. στίχ. 6 καὶ 7. (78) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 35. (79) Ἰωαν. Κεφ. 10. στίχ. 16. (80) Ἰεζεκ. Κεφ. 34. στίχ. 15/16. (81) Ἐξοδ. Κεφ. 33. στίχ. 2. (82) Ζαχαρ. Κεφ. 13. στίχ. 2. (83) Ἰεζεκ. Κεφ. 34. στίχ. 16. (84) Ματθ. Κεφ. 10. στίχ. 6. (85) Ἰεζεκ. Κεφ. 34. στίχ. 16. (86) Αὐτ. (87) Αὐτ. Κεφ. 34. στίχ. 16. (88) Ἦσ. Κεφ. 29. στίχ. 13. (89) Ψαλ. 18. στίχ. 8. (90) Αὐτ. (91) Αὐτ. στίχ. 8. (92) Αὐτ. (93) Αὐτ. στίχ. 9. (94) Αὐτ. (95) Αὐτ. στίχ. 10. (96) Αὐτ. στίχ. 12. (97) Ἰεζεκ. Κεφ. 34. στίχ. 16. (98) Αὐτ. Κεφ. 9. στίχ. 6. (99) Ἀγγαῖος. Κεφ. 2. στίχ. 6/7. (100) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 34. (101) Ψαλ. 108. στίχ. 13. (102) Ψαλ. 124. στίχ. 3. (103) Ἰεζεκ. Κεφ. 21. στίχ. 12, 13. (104) Αὐτ. (105) Ἰερεμ. Κεφ. 2. στίχ. 9. (106) Αὐτ. στίχ. 20. (107) Αὐτ. στίχ. 22. (108) Αὐτ. Κεφ. 5. στίχ. 23. (109) Αὐτ. Κεφ. 6. στίχ. 30. (110) Αὐτ. Κεφ. 17. στίχ. 1. (111) Ἀποκάλ. Ἰωάν. Κεφ. 2. στίχ. 9. (112) Γεν. Κεφ. 18. στίχ. 27. (113) Ψαλ. 21. στίχ. 7. (114) Παρ. Σολ. Κεφ. 24, 25. (115) Ἰωάν. Κεφ. 5. στίχ. 39. Ἐρευνάτε τὰς γραφὰς ὅτι ὑμεῖς δοκεῖται ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν». (116) Ἰωάν. Κεφ. 14. στίχ. 6. (117) Λουκ. Κεφ. 12. στίχ. 2. (118) Γεν. Κεφ. 35. στίχ. 23. (119) Αὐτ. Κεφ. 35. στίχ. 25. (120) Αὐτ. Κεφ. 35. στίχ. 26. (121) Γέν. Κεφ. 34. στίχ. 25. (122) Αὐτ. Κεφ. 42. στίχ. 24. (123) Ἐξοδ. Κεφ. 32. στίχ. 28. (124) Δευτ. Κεφ. 33. στίχ. 9. (125) Μαλαχ. Κεφ. 3. στίχ. 3. (126) Δευτ. Κεφ. 33. στίχ. 11. (127) Ἰερεμ. Κεφ. 8. στίχ. 14. (128) Ἰερεμ. Κεφ. 9. στίχ. 15. (129) Ἀριθ. Κεφ. 25. στίχ. 14 καὶ 15. (130) Αὐτ. στίχ. 7/8. (131) Ἰεζεκ. Κεφ. 21. στίχ. 25. (132) Ἰερεμ. Κεφ. 9. στίχ. 3. (133) Αὐτ. Κεφ. 4. στίχ. 22. (134) Αὐτ. Κεφ. 13. στίχ. 23. (135) Ἦσ. Κεφ. 48. στίχ. 8. (136) Ψαλμ. 57. στίχ. 4. (137) Ἦσ. Κεφ. 14. στίχ. 29. (138) Αὐτ. Κεφ. 17. στίχ. 10. (139) Αὐτ. Κεφ. 59. στίχ. 4. (140) Ψαλ. 7. στίχ. 15. (141) Ψαλ. 68. στίχ. 28/29. (142) Ἰερεμ. Κεφ. 17. στίχ. 13. (143) Δευτ. Κεφ. 32. στίχ. 34. (144) Ἦσ. Κεφ. 30. στίχ. 10, 11. (145) Αὐτ. στίχ. 12, 13 καὶ 14. (146) Ἰερεμ. Κεφ. 24. στίχ. 9. (147) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 5. (148) Αὐτ. στίχ. 6. (149) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 1. (150) Ἰερεμ. Κεφ. 18. στίχ. 23. (151) Ματθ. Κεφ. 26. στίχ. 57. (152) Γένεσ. Κεφ. 49. στίχ. 6. (153) Αὐτ. στίχ. 7. Θυμός δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμός ἀσπίδων ἀνίατος (ἢ ρηθ. ἔκδ.). (154) Δευτερ. Κεφ. 32. στίχ. 33. (155) Γένεσ. Κεφ. 49. στίχ. 7. (156) Δεύτερ. Κεφ. 28. στίχ. 64. (158) Αὐτ. στίχ. 7. (159) Ἰεζεκ. Κεφ. 20. στίχ. 25, 26. (160) Ἦσ. Κεφ. 10, 22. (161) Ματθ. Κεφ. 21. στίχ. 19. (162) Ψαλ. 62. στίχ. 12.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

(1) Γενεσ. Κεφ. 32. στίχ. 24. (2) Αὐτ. στίχ. 28. (3) Γένεσ. Κεφ. 32. στίχ. 29 καὶ 30. Ἐκ τῆς τετραγλώσσ. ἐκδ. Λειψ. 1750, λείπει τό, «ὃ ἐστὶ θαυμαστόν». (4) Ἐξοδ. Κεφ. 33. στίχ. 20. (5) Ἦσ. Κεφ. 9. στίχ. 6. (6) Γένεσ. Κεφ. 35. στίχ. 9/10. (7) Γέν. Κεφ. 25. στίχ. 26. (8) Αὐτ. Κεφ. 27. στίχ. 36. (9) Ἀριθμ. Κεφ. 24. στίχ. 17. (10) Ψαλ. 73. στίχ. 10. (11) Ἄσμ. Κεφ. 4. στίχ. 6. (12) Κεκραΐεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν ὀλολύξετε, καταλείψετε, κ.λ.π. Ἐκδ. Λειψ. τετραγλώσσος, 1750-51. (13) Ἦσ. Κεφ. 65. στίχ. 14 καὶ 15. (14) Ἦσ. Κεφ. 59. στίχ. 10. (15) Ἦσ. Κεφ. 65. στίχ. 15/16. (16) Ψαλμ. 68. στίχ. 8. (17) Ἰερεμ. Κεφ. 12. στίχ. 6. (18) Ἰωάν. Κεφ. 1. στίχ. 11. (19) Ἄσμ. Ἄσμ. Κεφ. 1. στίχ. 6. (20) Ἦσ. Κεφ. 44. στίχ. 3/4. (21) Αὐτ. στίχ. 5. (22) Ἦσ. Κεφ. 48. στίχ. 1. (23) Ψαλ. 77. στίχ. 5. (24) Δευτερον. Κεφ. 33. στίχ. 10. (25) Ἦσ. Κεφ. 29. στίχ. 13. (26) Ψαλ. 98. στίχ. 4. (27) Ψαλ. 147. στίχ. 8. (28) Ψαλ. 147. στίχ. 9. (29) Ψαλ. 72. στίχ. 6. (30) Ψαλ. 13. στίχ. 7. (31) Ἦσ. Κεφ. 49. στίχ. 13. (32) Ἀμώς Κεφ. 7. στίχ. 2. (33) Ψαλ. 11. στίχ. 2. (34) Γένεσ. Κεφ. 6. στίχ. 2. (35) Ἰωάν. Κεφ. 1. στίχ. 12. (36) Ματθ. Κεφ. 5. στίχ. 9. (37) Δευτερον. Κεφ. 32. στίχ. 13, 14 καὶ 15. (38) Ψαλ. 61. στίχ. 12. (39) Ἦσ. Κεφ. 2. στίχ. 5. (40) Αὐτ. Κεφ. 8. στίχ. 17. (41) Ψαλ. 16. στίχ. 4. (42) Ψαλ. 57. στίχ. 1. (43) Ψαλ. 30. στίχ. 21. (44) Ψαλ. 61. στίχ. 10. (45) Ψαλ. 115. στίχ. 2. (46) Ἰερεμ. Κεφ. 5. στίχ. 8. (47) Ματθ. Κεφ. 12. στίχ. 39. (48) Ψαλ. 72. στίχ. 22. (49) Ψαλ. 48. στίχ. 13. (50) Ματθ. Κεφ. 12. στίχ. 36. (51) Γένεσ. Κεφ. 1. στίχ. 28. (52) Γενεσ. Κεφ. 9. στίχ. 2. (53) Ψαλ. 73. στίχ. 19. (54) Ψαλ. 8. στίχ. 7-9. (55) Ἦσ. Κεφ. 65. στίχ. 25. (56) Ψαλ. 9. στίχ. 30. (57) Ψαλ. 108. στίχ. 13. (58) Ματθ. Κεφ. 12. στίχ. 34. (59) Ψαλ. 71. στίχ. 9. (60) Σοφ. Σολ. Κεφ. 5. στίχ. 1, 2, 3. παραχθῆσονται φόβῳ δεινῷ, καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας. Ἐροῦσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες, καὶ τ.λ. (ἡ ῥηθεῖσα τετράγ. ἐκδ.). (61) Ψαλ. 35. στίχ. 7. (62) Ἐκκλησ. Κεφ. 3. στίχ. 19. (63) Αὐτ. στίχ. 21. (63α) Σ.Ε. Ἐνταῦθα ὁ Νεόφυτος ἐξ ὑπερμέτρου ζήλου κινούμενος ἀλλογορεῖ ἀνεπιτυχῶς τό κείμενον, ἐκκλίνων οὕτω τῆς ἀληθοῦς αὐτοῦ ἐρμηνείας, ἡ ὁποία δεόν ἐνταῦθα νά εἶναι καθαρῶς γραμματική, ἤτοι κυριολεκτική. (64) Ματθ. Κεφ. 12. στίχ. 30. (65) Ψαλμ. 124. στίχ. 5. (66) Ψαλ. 50. στίχ. 15. (67) Ἦσ. Κεφ. 30. στίχ. 15. (67α) Ὅτι ἐλυτρωσάμην σε, ἐκάλεσά σε τό ὄνομά σου». (ἡ ῥηθ. τετράγ. ἐκδ.). (68) Ἦσ. Κεφ. 43. στίχ. 1. (69) Ἀμώς Κεφ. 6. στίχ. 8. (70) Δευτερον. Κεφ. 32. στίχ. 9. (71) Ψαλ. 134. στίχ. 4. (72) Ψαλ. 43. στίχ. 5. (73) Ψαλ. 148. στίχ. 14. (74) Ψαλ. 75. στίχ. 1. (75) Ψαλ. 113. στίχ. 1-2. (76) Σειράχ. Κεφ. 24. στίχ. 8. (77) Ψαλ. 104. στίχ. 8 καὶ 10. (78) Ἦσ. Κεφ. 45. στίχ. 17. (79) Ἰερεμ. Κεφ. 2. στίχ. 3. (80) Ἦσ. Κεφ. 49. στίχ. 5. (81) Ἰερεμ. Κεφ. 27. στίχ. 19. (82) Ψαλ. 22. στίχ. 1/2. (83) Αὐτ. στίχ. 2/3. (84) Ἦσ. Κεφ. 40. στίχ. 11. (85) Ἰεζεκ. Κεφ. 34. στίχ. 23. (86) Μιχαίας. Κεφ. 2. στίχ. 12. (87) Μιχαίας. Κεφ. 3. στίχ. 8. (88) Ἦσ. Κεφ. 10. στίχ. 20. (89) Αὐτ. Κεφ. 46. στίχ. 3. (90) Ἦσ. Κεφ. 27. στίχ. 9. (91) Ἰερεμ. Κεφ. 27. στίχ. 20/21. (92) Ἰερεμ. Κεφ. 6. στίχ. 9. (92α) Εὐφράνθητε καὶ χρεμετίσατε ἐπὶ κεφαλῆν ἔθνῶν. Ἀκουστά ποιήσατε καὶ αἰνέσητε εἶπατε, Ἐσωσε κ.τ.ξξ. (93) Ἰερεμ. Κεφ. 38. στίχ. 7. (94) Ψαλ. 61. στίχ. 12. (95) Ἦσ. Κεφ. 65. στίχ. 15. (96) Δευτερον. Κεφ. 33. στίχ. 28. (Καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ μόνος πεποικῶς πηγῇ Ἰακώβ ἐπὶ γῆς σίτου καὶ οἴνου· καὶ ὁ οὐρανός συνεφῆς αὐτῷ δρόσῳ ἡ ῥηθ. τετράγλωσ. ἐκδ.). (97) Δευτερον. Κεφ. 33. στίχ. 29. (98) Σειράχ. Κεφ. 17. στίχ. 17. (99) Ἦσ. Κεφ. 29. στίχ. 22. (100) Ἦσ. Κεφ. 29. στίχ. 24. (101) Ψαλ. 57. στίχ. 5/6. (102) Ἦσ. Κεφ. 14. στίχ. 1. Ἐν τῷ 14 Κεφ. οὐχ εὑρηται ἡ ῥηθὶς αὐτῆ, ἀλλ' ἐν τῷ 8 Κεφ. στίχ. 16. Οὕτω: Τότε φανερά ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ μὴ μαθεῖν. (ἡ ῥηθ. Τετράγλ. ἐκδ.). (103) Ἦσ. Κεφ. 14. στίχ. 1. (104) Αὐτ. Κεφ. 17. στίχ. 4. (105) Ἰερεμ. Κεφ. 30. στίχ. 7. (106) Ἦσ. Κεφ. 27. στίχ. 6. (107) Αὐτ. Κεφ. 44. στίχ. 23. (108) Ἦσ. Κεφ. 44. στίχ. 23. (109) Ματθ. Κεφ. 12. στίχ. 31/32. (110) Μιχαίας. Κεφ. 2. στίχ. 7. (111) Ἰερεμ. Κεφ. 26. στίχ. 28. (112) Ἀμώς. Κεφ. 8. στίχ. 7. (113) Ἦσ. Κεφ. 45. στίχ. 4. (114) Ἦσ. Κεφ. 45. στίχ. 19. (115) Ἦσ. Κεφ. 48. στίχ. 20. (116) Ἰερεμ. Κεφ. 37. στίχ. 18. (117) Ἰερεμ. Κεφ. 30. στίχ. 10. (118) Βαρούχ. Κεφ. 3. στίχ. 37. (119) Ἰερεμ. Κεφ. 2. στίχ. 14. (120) Ἰωάν. Κεφ. 8. στίχ. 35. (121) Σειράχ. Κεφ. 37. στίχ. 25. (122) Βαρούχ. Κεφ. 3. στίχ. 24/25. (123) Ψαλ. 134. στίχ. 19/20. (124) Ζαχαρ. Κεφ. 13. στίχ. 6. (125) Ματθ. Κεφ. 10. στίχ. 6. (126) Ἰεζεκ. Κεφ. 12. στίχ. 2. (127) Ἰερεμ. Κεφ. 12. στίχ. 9.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

(1) Σειράχ. Κεφ. 4. στίχ. 25. (2) Δευτερον. Κεφ. 23. στίχ. 24. (3) Ματθ. Κεφ. 5. στίχ. 17. (4) Ἰωάν. Κεφ. 10. στίχ. 16. (5) Ἀβακ. Κεφ. 2. στίχ. 3. (6) Παροιμ. Κεφ. 24, 25. (7) Ἦσ. Κεφ. 55. στίχ. 10. (8) Δαν. Κεφ. 8. στίχ. 14. (9) Ματθ. Κεφ. 10. στίχ. 39. (10) Ψαλ. 81. στίχ. 5. (11) Ψαλ. 87.

στίχ. 13. (12) Δανιήλ. Κεφ. 9. στίχ. 23/24. (13) Λευϊτικ. Κεφ. 25. στίχ. 8. (14) Δανιήλ. Κεφ. 9. στίχ. 25, 26, 27. (15) Ήσ. Κεφ. 45. στίχ. 2. (16) Ψαλ. 106. στίχ. 10. (17) Ζαχαρ. Κεφ. 9. στίχ. 11. (18) Ήσ. Κεφ. 59. στίχ. 9. (18α) Σ.Ε. Ἐνταῦθα ὁ Νεόφυτος ἐσφάλει εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς του, ὡς καὶ πολλοὶ πρό καὶ μετ' αὐτόν ἐρευνηταί, διότι εἰσῆλθεν εἰς ἐξέτασιν θεμάτων ὑπὲρ τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο βεβαίως οὐδόλως ὑποβιβάζη τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου του, ἀφοῦ ὡς γνωστόν «πᾶν ἀνθρώπινον ἀτελές». (19) Ψαλ. 103. στίχ. 35. (20) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 32. (21) Ἰερεμ. Κεφ. 24. στίχ. 1 καὶ 2. (22) Ματθ. Κεφ. 21. στίχ. 19. (23) Ήσ. Κεφ. 64. στίχ. 6. (24) Ήσ. Κεφ. 19. στίχ. 23/25. (25) Ἀγγαῖος. Κεφ. 2. στίχ. 6/7. (26) Ήσ. Κεφ. 65. στίχ. 1. (27) Ψαλ. 95. στίχ. 12, 13. (28) Γένεσ. Κεφ. 3. στίχ. 6. (29) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 30. Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν, τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. (30) Δανιήλ. Κεφ. 12. στίχ. 10. (31) Ματθ. Κεφ. 5. στίχ. 17. (32) Ψαλ. 106. στίχ. 12. (33) Ἰώβ. Κεφ. 19. στίχ. 23. (34) Γένεσ. Κεφ. 17. στίχ. 7 καὶ 13. (35) Δευτερον. Κεφ. 29. στίχ. 3. (36) Ήσ. Κεφ. 65. στίχ. 15. (37) Ψαλ. 144. στίχ. 2. (38) Αὐτ. στίχ. 21. (39) Ἐξοδ. Κεφ. 21. στίχ. 2-6. (40) Λευϊτικ. Κεφ. 25. στίχ. 10. (41) Ψαλ. 73. στίχ. 12. (42) Ματθ. Κεφ. 8. στίχ. 29. (43) Γένεσ. Κεφ. 6. στίχ. 13 ἐξ. (44) Ψαλ. 148. στίχ. 5 καὶ 6. (45) Μάρκ. Κεφ. 13. στίχ. 32. (46) Ψαλ. 145. στίχ. 10. (47) Ήσ. Κεφ. 55. στίχ. 13. (48) Δευτερον. Κεφ. 10. στίχ. 16. (49) Αὐτ. Κεφ. 30. στίχ. 6. Περικαθαριεὶ Κύριος κ.τ.ἐξ. (50) Ἰερεμ. Κεφ. 4. στίχ. 4. (51) Αὐτ. Κεφ. 6. στίχ. 10. (52) Αὐτ. Κεφ. 9. στίχ. 26. (53) Ἐξ. Κεφ. 31. στίχ. 15 καὶ 17. (54) Αὐτ. Κεφ. 35. στίχ. 3. (54α) Δευτερον. Κεφ. 32. στίχ. 6. (55) Ἐξ. Κεφ. 20. στίχ. 11. (56) Ψαλ. 148. στίχ. 5. (57) Ψαλ. 61. στίχ. 11. (58) Ἰερεμ. Κεφ. 33. στίχ. 25. (59) Ψαλ. 13. στίχ. 3. (60) Ἰερεμ. Κεφ. 6. στίχ. 13. (60α) Ἡ ῥῆσις αὕτη οὐχ εὔρηται ἐν τῇ ἑλλ. μεταφράσει. (61) Ἰεζεκ. Κεφ. 22. στίχ. 30. (62) Μιχαίας. Κεφ. 7. στίχ. 1/2. (63) Μιχαίας. Κεφ. 1. στίχ. 3. (64) Βαρούχ. Κεφ. 3. στίχ. 38. (65) Ζαχαρ. Κεφ. 9. στίχ. 9. (66) Γένεσ. Κεφ. 49. στίχ. 10 καὶ 11. (67) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 4. (68) Ψαλ. 77. στίχ. 2. (69) Ζαχαρ. Κεφ. 11. στίχ. 12 καὶ 13. (70) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 5, 6 καὶ 7. (71) Ήσ. Κεφ. 1. στίχ. 16. (72) Ψαλ. 126. στίχ. 2. (73) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 1. (74) Ψαλ. 126. στίχ. 2. (75) Ματθ. Κεφ. 26. στίχ. 45. (76) Αὐτ. στίχ. 47. (77) Ἰερεμ. Ἐρημ. Κεφ. 4. στίχ. 20. (78) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 3. (79) Σοφον. Κεφ. 3. στίχ. 3. (80) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 4 καὶ 7. (81) Σοφον. Κεφ. 3. στίχ. 5. (82) Μάρκ. Κεφ. 15. στίχ. 1. (83) Ήσ. Κεφ. 29. στίχ. 15. (84) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 28. (85) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 3. (86) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 29. (87) Ψαλ. 31. στίχ. 4. (88) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 3. στίχ. 11. (89) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 5. (90) Ζαχαρ. Κεφ. 6. στίχ. 11. (91) Ζαχαρ. Κεφ. 6. στίχ. 12. (92) Ζαχαρ. Κεφ. 6. στίχ. 14. («Ὁ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν καὶ τοῦ χρησίου αὐτῆς καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτήν». Ἡ ῥῆθ. τετράγλ. ἐκδ.). (93) Ἀγγαῖος. Κεφ. 2. στίχ. 5. (94) Ματθ. Κεφ. 26. στίχ. 67. (95) Ήσ. Κεφ. 50. στίχ. 6. (96) Ἰερεμ. Ἐρημ. Κεφ. 3. στίχ. 29.(30). (97) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 31. (98) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 4. (99) Λουκ. Κεφ. 23. στίχ. 11 καὶ 12. (100) Ὡσηέ. Κεφ. 10. στίχ. 6. Καὶ αὐτόν εἰς Ἀσσυρίους δῆσαντες ἀπήνεγκαν κ.λ.π. (Ἡ ῥῆθ. ἐκδ.). (101) Ἰωάν. Κεφ. 29. στίχ. 17. (102) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 32. (103) Ήσ. Κεφ. 9. στίχ. 6. (104) Ψαλ. 59. στίχ. 6. (105) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 15. (106) Ὡσηέ. Κεφ. 10. στίχ. 3. (107) Λουκ. Κεφ. 23. στίχ. 33. (108) Ήσ. Κεφ. 65. στίχ. 2. (109) Ἰερεμ. Κεφ. 11. στίχ. 19. (110) Μάρκ. Κεφ. 15. στίχ. 27. (111) Ήσ. Κεφ. 53. στίχ. 12. (112) Ἀβακ. Κεφ. 3. στίχ. 2. (113) Μάρκ. Κεφ. 15. στίχ. 29. (114) Ψαλ. 108. στίχ. 25. (115) Λουκ. Κεφ. 23. στίχ. 43. (116) Ψαλ. 108. στίχ. 31. (117) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 23 καὶ 24. (118) Ψαλ. 21. στίχ. 19. (119) Αὐτ. στίχ. 17. (120) Ζαχαρ. Κεφ. 13. στίχ. 6. (121) Λουκ. Κεφ. 23. στίχ. 49. (122) Ψαλ. 37. στίχ. 12. (123) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 25. (124) Ήσ. Κεφ. 27. στίχ. 11. (125) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 28. (126) Ψαλ. 41. στίχ. 2. (127) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 34. (128) Ψαλ. 68. στίχ. 22. (129) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 45. (130) Ήσ. Κεφ. 13. στίχ. 10. Τό: Σκοτισθήσεται ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς, δὲν ἔχει ἡ τῶν 70 ἐρμηνεῖα, ὡς δεικνύει ὁ ἅγιος Ἰερώνυμος παρὰ τῷ Προκοπίῳ. Διὰ δὲ τὰς διαφοροὺς ἀναγνώσεις, ἢ δι' ἄλλας μεταφράσεις εἶναι προσθεμένη εἰς τὸ περιθώριον «Καὶ ἐντραπήσεται ἡ σελήνη, καὶ αἰσχυνηθήσεται ὁ ἥλιος». Ἴδε τὰ σχόλια ἐν τῇ ἐκδ. τῆς Λειψ. 1697, Σελ. 140. (131) Αὐτ. Κεφ. 24. στίχ. 23. Ἡ τῶν Ο' ἔχει: «καὶ τακῆσεται ἡ πλίνθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος, ὅτι βασιλεύσει...». (132) Ἰεζεκ. Κεφ. 32. στίχ. 7. Καὶ κατακλύψω ἐν τῷ σβεσθῆναι σε οὐρανόν, καὶ συσκοτάσω τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ, ἥλιόν ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ σελήνη οὐ μὴ φάνη τὸ φῶς αὐτῆς». (Ἡ ῥῆθ. τετράγλ. ἐκδ.). (133) Ἀμώς, Κεφ. 5. στίχ. 18. (134) Σοφον. Κεφ. 1. στίχ. 14 καὶ 15. (135) Ἰωήλ. Κεφ. 2. στίχ. 1, 2. (136) Αὐτ. Κεφ. 2. στίχ. 10. (137) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 5, 6 καὶ 7. (138) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 18. (139) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 7. (140) Αὐτόθι. (141) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 8. (142) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 34. (143) Ψαλ. 138. στίχ. 15. (144) Γένεσ. Κεφ. 2. στίχ. 21. (145) Αὐτ. Κεφ. 3. στίχ. 6. (146) Ψαλ. 138. στίχ. 15. (147) Ήσ. Κεφ. 9. στίχ. 1..... «Ἴδετε φῶς μέγα· οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρᾳ σκιᾶς θανάτου,

φῶς λάμπει ἐφ' ὑμᾶς». (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (148) Θρῆν. Κεφ. 2. στίχ. 19. (149) Ἀμώς. Κεφ. 8. στίχ. 11. (150) Ἀσμ. Ἀσμ. Κεφ. 4. στίχ. 16. (151) Ἦσ. Κεφ. 14. στίχ. 9. (152) Ἀβακ. Κεφ. 3. στίχ. 3. Ὁ Θεός ἐκ θαιμάν ἤξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαράν κατασκίου δάσεως (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (153) Δανιήλ. Κεφ. 2. στίχ. 45. (154) Ψαλ. 117. στίχ. 22. (155) Ἦσ. Κεφ. 28. στίχ. 16. (156) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 9. (157) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 50, 51. (158) Ψαλ. 45. στίχ. 7. (159) Ἦσ. Κεφ. 30. στίχ. 30. Καὶ ἀκουστὴν ποιήσει Κύριος τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, δεῖξει μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς» (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (160) Ἀμώς. Κεφ. 1. στίχ. 2. (161) Ἰωήλ. Κεφ. 2. στίχ. 11. (162) Ἰωήλ. Κεφ. 3. στίχ. 16. (163) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 60. (164) Ψαλ. 87. στίχ. 7. (165) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 9 ... Τῆς γῆς ἐκείνης». (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (166) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 64. (167) Αὐτ. στίχ. 65. (168) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 3. στίχ. 7 καὶ 8. (169) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 64. (170) Ψαλ. 13. στίχ. 5. (171) Ἰωάν. Κεφ. 20. στίχ. 1. (172) Ἰωάν. Κεφ. 20. στίχ. 14. (173) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 3. στίχ. 2, 3 καὶ 4. Καὶ Κεφ. 5. στίχ. 6. (174) Ψαλ. 11. στίχ. 5. (175) Ψαλ. 77. στίχ. 65. (176) Ψαλ. 29. στίχ. 6. (177) Ἦσ. Κεφ. 17. στίχ. 14. (178) Ἦσ. Κεφ. 32. στίχ. 9. (179) Ἰερεμ. Κεφ. 38. στίχ. 26. (180) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 5. στίχ. 2. (181) Σοφον. Κεφ. 3. στίχ. 8. (182) Ὡσηέ. Κεφ. 6. στίχ. 2. (183) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 52. (184) Ματθ. Κεφ. 28. στίχ. 19. (185) Ἦσ. Κεφ. 66. στίχ. 19 καὶ 20. (186) Σοφία Σειρ. Κεφ. 3. στίχ. 1 καὶ 2. (187) Ψαλ. 18. στίχ. 5. (188) Σοφ. Σειρ. Κεφ. 39. στίχ. 13. (189) Ψαλ. 33. στίχ. 12. (190) Ψαλ. 127. στίχ. 3. (191) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 8. (192) Ἦσ. Κεφ. 8. στίχ. 18. (193) Ἰωήλ. Κεφ. 3. στίχ. 1. (194) Ἀμώς. Κεφ. 2. στίχ. 11 καὶ 12. Καὶ ἐποτιζετε τοὺς ἡγ. (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (195) Πράξ. Ἀποστ. Κεφ. 2. στίχ. 13. (196) Μάρκ. Κεφ. 16. στίχ. 9. (197) Ψαλ. 46. στίχ. 6. (198) Ἦσ. Κεφ. 33. στίχ. 10. (199) Ψαλ. 109. στίχ. 1. (200) Ψαλ. 95. στίχ. 12, 13. (201) Ψαλ. 56. στίχ. 9. (202) Ἐξοδ. Κεφ. 31. στίχ. 17. (203) Ἐξοδ. Κεφ. 23. στίχ. 12. (204) Ἰερεμ. Κεφ. 5. στίχ. 8. (205) Ἐξοδ. Κεφ. 31. στίχ. 14. (206) Ἐξοδ. Κεφ. 35. στίχ. 3. (207) Δευτερον. Κεφ. 32. στίχ. 28. (208) Ἦσ. Κεφ. 50. στίχ. 11. (209) Ματθ. Κεφ. 23. στίχ. 24. (210) Ἦσ. Κεφ. 1. στίχ. 13 καὶ 14. (211) Ἰερεμ. Θρῆν. Κεφ. 2. στίχ. 6 καὶ 7. (212) Ὡσηέ. Κεφ. 2. στίχ. 13. Καὶ ἀποστρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, τὰς ἐορτάς αὐτῆς, καὶ τὰς νομηνίας αὐτῆς, καὶ τὰ Σάββατα αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (213) Ἀμώς. Κεφ. 5. στίχ. 21. (214) Ζαχαρ. Κεφ. 8. στίχ. 19. (215) Ματθ. Κεφ. 3. στίχ. 16. (216) Ψαλ. 73. στίχ. 13. (217) Ἦσ. Κεφ. 12. στίχ. 3. (218) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 20. (219) Ψαλ. 67. στίχ. 12. (220) Ἦσ. Κεφ. 50. στίχ. 4. (221) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 2. στίχ. 12..... Τά ἀνθη ὄφθη ἐν τῇ γῇ ... φωνὴ τῆς τρυγόνος ἠκούσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν. (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (222) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 4. στίχ. 6. (223) Μαλαχ. Κεφ. 4. στίχ. 2. (224) Ματθ. Κεφ. 3. στίχ. 16. (225) Αὐτ. στίχ. 17. (226) Λευϊτικ. Κεφ. 16. στίχ. 29. (227) Αὐτ. στίχ. 31. (228) Λευϊτικ. Κεφ. 25. στίχ. 4. (229) Λουκ. Κεφ. 21. στίχ. 23. (230) Ψαλ. 7. στίχ. 15. (231) Ἦσ. Κεφ. 59. στίχ. 4. (232) Ἰώβ. Κεφ. 15. στίχ. 35. (233) Ἀριθμ. Κεφ. 35. στίχ. 11. (234) Ἰησοῦς Ναυῆ. Κεφ. 20. στίχ. 3. (235) Αὐτ. στίχ. 6. (236) Ἐξοδ. Κεφ. 28. στίχ. 39. Νόμιμον αἰώνιον αὐτῶ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. (ἡ ῥηθ. ἐκδ.). (237) Ἀριθμ. Κεφ. 25. στίχ. 12, 13. (238) Ψαλ. 109. στίχ. 4. (239) Γένεσ. Κεφ. 49. στίχ. 10. Ἔως ἂν ἔλθῃ ὃ ἀπόκειται. (240) Δευτερον. Κεφ. 28. στίχ. 43. (241) Ματθ. Κεφ. 18. στίχ. 18. (242) Ψαλ. 31. στίχ. 5. (243) Ψαλ. 33. στίχ. 9. (244) Ψαλ. 115. στίχ. 4. (245) Ἦσ. Κεφ. 50. στίχ. 11. (246) Ἰερεμ. Κεφ. 16. στίχ. 4. (247) Ἰερεμ. Κεφ. 16. στίχ. 7. Ἡ Γραφὴ λέγει τοιοτοτρόπως: «Καὶ οὐ μὴ κλασθῆ ἄρτος ἐν πένθει αὐτῶν εἰς παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότων, οὐ ποτιοῦσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παράκλησιν καὶ τ.λ.». (248) Ἰερεμ. Κεφ. 33. στίχ. 20 καὶ 21. (249) Ψαλ. 88. στίχ. 36, 37. (250) Γένεσ. Κεφ. 14. στίχ. 18. (251) Ἀβακ. Κεφ. 1. στίχ. 5. (252) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 1. (253) Ματθ. Κεφ. 4. στίχ. 1-10. (254) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 2. (255) Παροιμ. Κεφ. 9. στίχ. 1. (256) Παροιμ. Κεφ. 9. στίχ. 5. (257) Αὐτ. στίχ. 2. (258) Ψαλ. 88. στίχ. 27. (259) Αὐτ. στίχ. 28. (260) Ψαλ. 109. στίχ. 3. (261) Παροιμ. 24. Μασ. 30/4. (262) Ἐξοδ. Κεφ. 6. στίχ. 2, 3. (263) Ἐξ. 6, 3. Καὶ τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς. (Ο'). (264) Ἐξοδ. Κεφ. 33. στίχ. 20. (265) Ἰωάν. Κεφ. 1. στίχ. 18. (266) Ματθ. Κεφ. 7. στίχ. 2. (267) Γένεσ. Κεφ. 3. στίχ. 4. (268) Ψαλ. 18. στίχ. 2. (269) Λουκ. Κεφ. 1. στίχ. 31. (270) Ψαλ. 21. στίχ. 7. (271) Ἀβακ. Κεφ. 1. στίχ. 15. (272) Ψαλ. 89. στίχ. 10. (273) Γένεσ. Κεφ. 3. στίχ. 17. (274) Αὐτ. Κεφ. 5. στίχ. 5. (275) Ψαλ. 89. στίχ. 4. (276) Ἦσ. Κεφ. 7. στίχ. 14. (277) Ἰερεμ. Κεφ. 37, 6. (278) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 26. (279) Ματθ. Κεφ. 1. στίχ. 20. (280) Αὐτ. Κεφ. 2. στίχ. 13. (281) Αὐτ. στίχ. 20. (282) Ἦσ. Κεφ. 29. στίχ. 11. (283) Ἀσμ. ἄσμ. Κεφ. 4. στίχ. 12. (284) Ἰεζεκ. Κεφ. 44. στίχ. 2. (285) Ματθ. Κεφ. 17. στίχ. 27. (286) Ψαλ. 68. στίχ. 5. (287) Σειράχ. Κεφ. 48. στίχ. 22-25. (288) Γένεσ. Κεφ. 24. στίχ. 4. (289) Αὐτ. στίχ. 10. (290) Γένεσ. 24, 12-14. (291) Αὐτ. στίχ. 42 καὶ 43. (292) Ψαλ. 86. στίχ. 5. (293) Αὐτ. στίχ. 3. (294) Ἦσ. Κεφ. 9. στίχ. 6. (295) Δευτερον. Κεφ. 25. στίχ. 5-10. Σ.Ε. Περὶ τοῦ τοιοῦτου ἐθίμου καὶ γενικῶς περὶ τοῦ παρ' Ἑβραίου γάμου ὄρα: Β. Βίλλα, Ὁ Ἰσραηλιτικὸς γάμος. Ἀθῆναι 1935, σ.σ. 47. (296) Ματθ. Κεφ. 5. στίχ. 17. (297) Αὐτ. Κεφ. 23. στίχ. 4. (298) Λουκ. Κεφ. 21. στίχ. 33. (299) Ματθ. Κεφ. 23. στίχ. 14.

(300) Ἀριθμ. Κεφ. 36. στίχ. 7 καὶ 8. (301) Ψαλ. 108. στίχ. 13. (302) Ματθ. Κεφ. 21. στίχ. 19. (303) Μάρκ. Κεφ. 11, στίχ. 13. (304) Ἦσ. Κεφ. 10. στίχ. 22. (305) Δευτερον. Κεφ. 6. στίχ. 6-8. (306) Ἐξοδ. Κεφ. 13. στίχ. 9. (307) Ἐξοδ. Κεφ. 13. στίχ. 7. Ἔζυμα ἔδεσθε τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, οὐκ ὀφθήσεται σοι ζυμωτόν, οὐδέ ἔσται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις σου. (ἡ τετράγλ. ἔκδοσις). Καὶ ἐν τῷ Λευϊτ. Κεφ. 23. στίχ. 6 καὶ 7. (308) Ἱερεμ. Κεφ. 38. στίχ. 31-33. (309) Ἱερεμ. Κεφ. 17. στίχ. 1. (310) Ἐξοδ. Κεφ. 33. στίχ. 23. (311) Ἱερεμ. Κεφ. 16. στίχ. 14 καὶ 15. (312) Ἰεζεκ. Κεφ. 9. στίχ. 6. Ἀποκάλ. Κεφ. 3. στίχ. 12. (313) Ψαλ. 59. στίχ. 4. (314) Ἦσ. Κεφ. 11. στίχ. 12. (315) Ἐξοδ. Κεφ. 34. στίχ. 18. (316) Ἀριθ. Κεφ. 29. στίχ. 12. (317) Λευϊτ. Κεφ. 23. στίχ. 42. (318) Ἀριθ. Κεφ. 28. στίχ. 17. (319) Λευϊτ. Κεφ. 16. στίχ. 29 καὶ Κεφ. 23. στίχ. 27-29. Ἀριθ. Κεφ. 29. στίχ. 7. (320) Ματθ. Κεφ. 16. στίχ. 26. (321) Ἰωάν. Κεφ. 12. στίχ. 5. (322) Αὐτ. στίχ. 6. (323) Δευτερον. Κεφ. 16. στίχ. 14. (324) Δευτερον. Κεφ. 28. στίχ. 44. (325) Αὐτ. στίχ. 45 καὶ 46. (326) Λευϊτ. Κεφ. 23. στίχ. 32. (327) Ἰεζεκ. Κεφ. 20 στίχ. 25 καὶ 26. (327α) Σ.Ε. Ἐνταῦθα τό κείμενον τῆς μεταφράσεως εἶχε «τριάκοντα χρόνων»· τοῦτο ὅμως ἤρχετο εἰς ἀντίθεσιν μέ τό αὐτῷ Προοιμίῳ ὑπό τοῦ συγγραφέως γραφόμενον «τριάκοντα ὀκτώ», διό καὶ ἐζητήσαμεν νά εὐρωμεν ποῖον ἐν προκειμένῳ εἶναι τό ἀληθές. Τήν ἀπάντησιν μᾶς τήν ἔδωκεν ὁ γνωστός Ρουμάνος καθηγητής τῆς Δογματικῆς πατήρ Δημήτριος Staniloae, ὅστις εὐρών τό ρουμανικόν κείμενον (ἔκδ. 1839, σ. 145), διεπίστωσεν ὅτι καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ἔγραφε «τριάκοντα ὀκτώ». Τόν εὐχαριστοῦμεν καὶ ἐκ τῆς θέσεως ταύτης. (328) Ἦσ. Κεφ. 49. στίχ. 17. (329) Λευϊτικ. Κεφ. 19. στίχ. 27. (330) Ἀριθμ. Κεφ. 15. στίχ. 38. (331) Δευτερον. Κεφ. 22. στίχ. 12. (332) Δευτερον. Κεφ. 22. στίχ. 11. (333) Ἦσ. Κεφ. 61. στίχ. 9. (334) Ἦσ. Κεφ. 55. στίχ. 13. (335) Δευτερον. Κεφ. 28. στίχ. 45/46. (336) Ἦσ. Κεφ. 64. στίχ. 5. (337) Ἦσ. Κεφ. 3. στίχ. 9. (338) Δευτερον. Κεφ. 28. στίχ. 22. (339) Ματθ. Κεφ. 23. στίχ. 5. (340) Λευϊτικ. Κεφ. 11, 9-12. (341) Ἀριθ. Κεφ. 11. στίχ. 5. (342) Μακκαβ. βιβλ. Β'. Κεφ. 7. στίχ. 1 ἔξῃς. (343) Δευτερον. Κεφ. 7. στίχ. 1. (344) Ἦσ. Κεφ. 66. στίχ. 17. «Καὶ ἐν τοῖς προθύροις ἔσθοντες κρέας ὕειον». (ἡ ῥηθ. ἔκδ.). (345) Ἐξοδ. Κεφ. 16. στίχ. 2-3. (346) Ἀριθ. Κεφ. 11. στίχ. 5. (346α) Σ.Ε. Ἀναφέρεται εἰς τό ἔτος τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος ἔργου. (347) Ἐξοδ. Κεφ. 16. στίχ. 3. (348) Δευτερον. Κεφ. 22. στίχ. 10. (349) Ψαλ. 61. στίχ. 12. (350) Ἦσ. Κεφ. 64. στίχ. 6. (351) Ἱερεμ. Κεφ. 5. στίχ. 8. (352) Ἀποκ. Κεφ. 2. στίχ. 9. (353) Ἰωάν. Κεφ. 8. στίχ. 44. (354) Ἦσ. Κεφ. 1. στίχ. 15. (355) Ἀποκ. Κεφ. 3. στίχ. 9. (356) Ἱερεμ. Κεφ. 7. στίχ. 16. (357) Αὐτ. Κεφ. 8. στίχ. 20. (358) Μαλαχ. Κεφ. 4. στίχ. 2. (359) Ἄσμ. ἄσμ. Κεφ. 2. στίχ. 11. (360) Τρυγόνος, Οὐτω γράφει ἡ Γραφή. (360α) Οὐκ εἶπε τό ἅγιον Πνεῦμα ἀλλ' ὁ Πατήρ. (361) Ματθ. Κεφ. 3. στίχ. 17. (362) Ψαλ. 28. στίχ. 3. (363) Ἄσμ. ἄσμ. Κεφ. 8. στίχ. 7. (364) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 20. (365) Ψαλ. 125. στίχ. 5. (366) Ἱερεμ. Κεφ. 28. στίχ. 31. (367) Ματθ. Κεφ. 8. στίχ. 29. (368) Δανιήλ. Κεφ. 5. στίχ. 24 καὶ 25. (369) Ἰωάν. Κεφ. 4. στίχ. 29. (370) Ἦσ. Κεφ. 1. στίχ. 4. (371) Ἱερεμ. Θρήν. Κεφ. 2. στίχ. 1. (372) Ἦσ. Κεφ. 13. στίχ. 9. (373) Ναούμ. Κεφ. 1. στίχ. 6. (374) Ἦσ. Κεφ. 5. στίχ. 16. (375) Αὐτ. Κεφ. 5. στίχ. 24. (376) Αὐτ. Κεφ. 10. στίχ. 20. (377) Ἦσ. Κεφ. 30. στίχ. 15. (378) Αὐτ. 55. στίχ. 5. (379) Ψαλ. 77. στίχ. 41.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

* Σ.Ε. Ὁ πλήρης τίτλος τοῦ ἔργου εἶναι: Ἐρησκεία καὶ ἔθνη τῶν ἑβραίων, ὑπό Δρ. Παύλου Μεδίκου, Ἐνετίησιν 1780. σ.σ. 420. Ἀποτελεῖ μετάφρασιν εἰς τήν ἑλληνικὴν τοῦ Ἰταλικοῦ πρωτοτύπου.

(1) Ψαλμ. 103/26.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΤΕΜΨΥΧΩΣΕΩΣ

(1) Ἰώβ. Κεφ. 33. στίχ. 29.

Π Ι Ν Α Ε Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

	Σελ.
Προλεγόμενα παρούσης εκδόσεως	7
Τοῖς ἐντευζομένοις	20
Προοίμιον	22
Κεφ. Α'. Περὶ τῶν Ἑβραίων, περὶ τοῦ Αἵματος, τό ὅποιον λαμβάνουσιν ἀπό τούς Χριστιανούς καί περὶ τῆς μεταχειρήσεως αὐτοῦ	25
Κεφ. Β'. Περὶ τῆς τύχης τῶν 12 φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ	51
Κεφ. Γ'. Πῶς ὀνομάζει ἡ ἀγία Γραφή τούς αἰρετικούς καί πῶς τούς ὀρθοδόξους	69
Κεφ. Δ'. Περὶ τῶν ἐπτὰ ἐρωτήσεων ἃς ἐρωτῶσιν οἱ Ἑβραῖοι τούς Χριστιανούς καί αἱ εἰς αὐτάς ἀποκρίσεις	91
Ἐρώτησις Α'. Περὶ τῆς περιτομῆς	99
» Β'. Περὶ τοῦ Σαββάτου	102
» Γ'. Περὶ τῆς χηρευούσης γυναικός, ἣν λαμβάνει ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός αὐτῆς καί περὶ τῆς ἐξαπολύσεως	131
» Δ'. Περὶ τοῦ δέματος τεφιλίς καί περὶ τῶν ἀζύμων	134
» Ε'. Περὶ τῶν γενείων καί κρασπέδων	142
» ΣΤ'. Περὶ τῶν ἐμποδισμένων ὀψαρίων καί κρεάτων	144
» Ζ'. Περὶ ὑπό τοῦ μή ἀροτριᾶν ἐν μόσχῳ καί ἐν ὄνῳ	147
Παράρτημα: Ἐκ τῶν ὑπό τοῦ Παύλου Μεδίκων γραφέντων.	
Περὶ τοῦ Ταλμούθ	152
Περὶ τῆς Λιλίτ ἣν πιστεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι	155
Περὶ τῆς ταφῆς τῶν Ἑβραίων	157
Περὶ τῆς μετεμψυχώσεως, ἣν πιστεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι ...	158

1.
3.
5.
7.
9.
2.
2.
8.
6.
6.
τό
τό
νά
ά-
ιε-
».
ικ.
ευ-
τε-
ιον
εφ.
1.
δ.).
τος
είχ.
οκ.
3.
2.
τό
σμ.
μεμ.
25.
1.
Αὐτ.
χ. 5.

όλου
ικου

Ἀναίρεσις	159
Περὶ τῶν Δαιμόνων	162
Περὶ Παραδείσου	164
Περὶ τῶν Ἀγγέλων	165
Ψευδεῖς Μεσσίαί	168
ποσημειώσεις	171

